

KOWARY

miasto z tradycjami

Raport o stanie miasta Kowary za 2021 rok

www.kowary.pl

- Kowary, maj 2022 -

Spis treści:

1. WPROWADZENIE	4
1.1. Wstęp	4
1.2. Podstawa prawna i zakres Raportu	5
2. KOWARY TO MY I NASZE ŻYCIE	6
2.1. Demografia	6
2.2. Dzieci, młodzież, rodzina	11
2.2.1. Kowarska polityka prorodzinna	11
2.2.2. Wsparcie kowarskich rodzin	12
2.3. Osoby w wieku senioralnym	13
2.3.1. Kowarska polityka senioralna	13
2.3.2. Działalność Miejskiej Rady Seniorów w Kowarach	14
2.3.3. Edukacyjny Klub Seniora	14
2.4. Opieka zdrowotna	15
2.4.1. Placówki opieki zdrowotnej w Kowarach	15
2.4.2. Rozwiązywanie problemów uzależnień	16
2.4.3. Akcja „Szczepimy się”	19
2.5. Sprawy społeczne	19
2.5.1. Kowarska strategia rozwiązywania problemów społecznych	19
2.5.2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowarach	21
2.6. Kultura	31
2.6.1. Działalność Miejskiego Ośrodka Kultury w Kowarach w 2021r.	31
2.6.2. Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kowarach w 2021r.	37
2.7. Sport i rekreacja	44
2.7.1. Obiekty sportowe i rekreacyjne w Kowarach	44
2.7.2. Szkolenie sportowe dzieci, młodzieży i dorosłych	45
2.7.3. Wydarzenia sportowe	47
2.8. Oświata i edukacja	48
2.8.1. Analiza kosztów oświaty	48
2.8.2. Szkoła Podstawowa nr 1	49
2.8.3. Szkoła Podstawowa nr 3	52
2.8.4. Zespół Szkół Ogólnokształcących	55
2.8.5. Przedszkole Publiczne nr 1	57
3. KOWARY – NASZE MIEJSCE W PRZESTRZENI	63
3.1. Powierzchnia	63
3.1.1. Położenie i powierzchnia miasta	63
3.1.2. Kowary i nasi sąsiedzi	64
3.2. Środowisko	68
3.2.1. Jak dbamy o czystość – system gospodarowania odpadami komunalnymi	68
3.2.2. Gospodarka niskoemisyjna - w ochronie czystego powietrza	77
3.2.3. Gospodarka wodno-ściekowa	81
3.2.4. Realizacja planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych w Kowarach w roku 2021	83
3.3. Rewitalizacja	90
3.3.1. Realizacja programu rewitalizacji Gminy Miejskiej Kowary	90
3.4. Mieszkalnictwo i gospodarka nieruchomościami	93
3.4.1. Zasoby mieszkaniowe w Kowarach	93
3.4.2. Gospodarka nieruchomościami	95
3.4.3. Realizacja programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kowary	100
3.5. Ochrona zabytków	106

3.5.1 Realizacja zadań z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami w 2021r.	106
3.5.2. Gminna ewidencja zabytków	110
3.6. Infrastruktura drogowa	110
3.7. Bezpieczeństwo	112
3.7.1. Zapobieganie przestępczości poprzez kształtowanie bezpiecznej przestrzeni	112
3.7.2. Działania kowarskiej jednostki Policji w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego	115
3.7.3. Zakres działań i interwencji Miejskiej Służby Ratowniczej oraz współpraca z Państwową Strażą Pożarną	117
3.7.4. Obrona cywilna i zadania na rzecz obronności	118
4. KOWARY – NASZA PRACA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	120
4.1. Rynek pracy	120
4.1.1. Poziom bezrobocie w Kowarach i powiecie	120
4.1.2. Pomoc bezrobotnym w Kowarach	124
4.2. Gospodarka	125
4.2.1. Potencjał gospodarczy Kowar	125
4.2.2. Przedsiębiorczość kowarzan oraz zakres i formy wspierania przedsiębiorczości	128
5. NASZA WSPÓŁPRACA	131
5.1. Współpraca międzynarodowa i krajowa	131
5.1.1. Współpraca Kowar z miastami partnerskimi	131
5.2. Współpraca krajowa	133
5.2.1. Aktywność władz Kowar na forum krajowym i zagranicznym	133
5.2.2. Promocja miasta	136
6. NASZ ROZWÓJ I BUDŻET	138
6.1. Planowanie rozwoju Kowar	138
6.1.1. Strategia Rozwoju Miasta	138
6.1.2. Planowanie przestrzenne – zakres i efekty zrealizowanych prac	144
6.2. Budżet i finanse Kowar	145
6.2.1. Informacje ogólne	145
6.2.2. Udziały Gminy Miejskiej Kowary w spółkach	152
6.2.2.1. Karkonoski System Wodociągów i Kanalizacji	152
6.2.2.2. Jeleniogórskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o. w Jeleniej Górze	153
6.2.3. Pozyskiwanie i wydatkowanie przez Gminę Miejską Kowary środków zewnętrznych	153
6.3. Administracja	159
6.3.1. Struktura organizacyjna Urzędu Miejskiego w Kowarach	159
6.3.2. Nowoczesne standardy zarządzania	161
6.3.3. Działania na rzecz poprawy obsługi mieszkańców	161
6.3.4. Spis powszechny	162
6.4. Partycypacja publiczna	163
6.4.1. Budżet obywatelski – wstuchujemy się w oczekiwania mieszkańców	163
6.4.2. Skarga, wnioski i petycja jako bufor kontroli społecznej	167
6.4.3. Aktywność organizacji pozarządowych i stowarzyszeń w Kowarach	168
6.4.4. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Kowarach	171
7. PODSUMOWANIE	182

1. WPROWADZENIE

1.1. Wstęp

Szanowni mieszkańcy Kowar,

rok 2021 był czasem pełnym wyzwań, którym wszyscy musieliśmy stawić czoło. Przede wszystkim to kolejny rok pandemii Covid-19 i pogłębiające się, związane z nią, skutki społeczno-gospodarcze, które odbiły piętno nie tylko w życiu każdego z nas, naszych rodzin, ale również wywarły ogromny wpływ na funkcjonowanie naszej lokalnej społeczności – miasta, Urzędu Miejskiego i jego jednostek organizacyjnych.

Sytuacja pandemiczna wymusiła na nas przede wszystkim podjęcie wysiłków związanych z zapewnieniem ciągłości funkcjonowania urzędu i zapewnienia dostępności do urzędników załatwiających przecież Państwa codzienne sprawy. Dostosowaliśmy sposób kontaktów i obsługi interesanta do potrzeb i możliwości. Wiele spraw można załatwić już elektronicznie, korzystając z elektronicznych formularzy, zgłosić w ten sposób awarię itp.

Mimo wielu obiektywnych trudności byliśmy blisko z Państwem, z waszymi problemami. Podejmowaliśmy działania interwencyjne mające na celu zminimalizować niepożądane skutki sytuacji w jakiej się wszyscy znaleźliśmy, wspierając zarówno osoby fizyczne, jak i przedsiębiorców.

Niezmiennie patrzymy też w przyszłość, dostrzegając pojawiające się zagrożenia i ograniczenia, ale również poszukując szans i możliwości w realizacji naszej misji, celów i zadań. Widzimy, że wciąż wiele kontrowersji budzi system segregacji i zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym naliczania opłat za ich odbieranie. Kontynuujemy działania w walce o czyste powietrze, wodę i inne elementy naszego środowiska. Istotnym zadaniem jest poprawa infrastruktury drogowej, w tym remont, można powiedzieć, strategicznego dla ruchu kołowego w naszym mieście, mostu przy Placu Franciszkańskim.

Plany, oczekiwania to jedno, a możliwość ich realizacji to drugie. Ograniczeni jesteśmy wielkością budżetu, który w związku z sytuacją pandemiczną ulega ciągłym ograniczeniom. Poszukujemy i jesteśmy skuteczni w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, w tym unijnych, dzięki którym nasze miasto może się wciąż rozwijać i kwitnąć.

Wyzwania, jakie dostrzegamy i jakie napotykamy na naszej drodze, są dla nas motywatorem do działania. Cele jakie sobie zakładamy do realizacji mają jeden wspólny mianownik – Was drodzy mieszkańcy Kowar. Wszystkie nasze wysiłki ukierunkowane są na poprawę komfortu i dobrostanu mieszkańców miasta, po to, aby każdy znalazł tu swoje upragnione i bezpieczne miejsce na ziemi do założenia rodziny, pracy, podjęcia działalności gospodarczej, aktywności kulturalnej i sportowej, po to, aby mimo wielu problemów, żyło nam się po prostu lepiej.

Z życzeniami zdrowia i szybkiego powrotu do normalności

Burmistrz Miasta Kowary
Elżbieta Zakrzewska

1.2. Podstawa prawna i zakres Raportu

Raport został opracowany na podstawie art. 28aa ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

Swym zakresem obejmuje on podsumowanie działalności Burmistrza Miasta Kowary w roku 2021, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Miejskiej w Kowarach i budżetu obywatelskiego.

Należy przypomnieć, że do najważniejszych, ustawowych zadań własnych gminy należą sprawy dotyczące zaspakajania zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej. Są to w szczególności sprawy z zakresu:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;
- 4) działalności w zakresie telekomunikacji;
- 5) lokalnego transportu zbiorowego;
- 6) ochrony zdrowia;
- 7) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych;
- 8) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 9) gminnego budownictwa mieszkaniowego;
- 10) edukacji publicznej;
- 11) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- 12) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
- 13) targowisk i hal targowych;
- 14) zieleni gminnej i zadrzewień;
- 15) cmentarzy gminnych;
- 16) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego;
- 17) utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
- 18) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej;
- 19) wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej;
- 20) promocji gminy;
- 21) współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 22) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Ustawodawca nakłada też na gminy obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, do których należą sprawy związane z ewidencją ludności, dowodów osobistych, czy aktów stanu cywilnego, a także z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzenia wyborów

powszechnych oraz referendów. Zadania z zakresu administracji rządowej gmina może wykonywać również na podstawie porozumienia z organami tej administracji.

W niniejszym dokumencie przedstawiono mocne ale i słabe strony potencjału Kowar oraz dostrzegane szanse i zagrożenia wynikające z otoczenia zewnętrznego. Przedstawiono też dane statystyczne odzwierciedlające ogrom pracy jaki każdego dnia pracownicy Urzędu Miejskiego w Kowarach i jednostek organizacyjnych wkładają w realizację wyżej wskazanych zadań i rozwój naszej społeczności. Należy podkreślić, że wszelkie dane, tabele i wykresy umieszczone w niniejszym dokumencie są opracowaniami własnymi merytorycznych pracowników komórek i jednostek organizacyjnych Gminy Miejskiej Kowary, opierającymi się o dane przetwarzane w tych komórkach i jednostkach w różnego rodzaju rejestrach i ewidencjach. Ponadto przy opracowaniu informacji statystycznych korzystano z informacji przetwarzanych przez GUS – Bank Danych Lokalnych oraz Statystyczne Vademecum Samorządowca (<https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start> oraz <https://svs.stat.gov.pl/>).

2. KOWARY TO MY I NASZE ŻYCIE

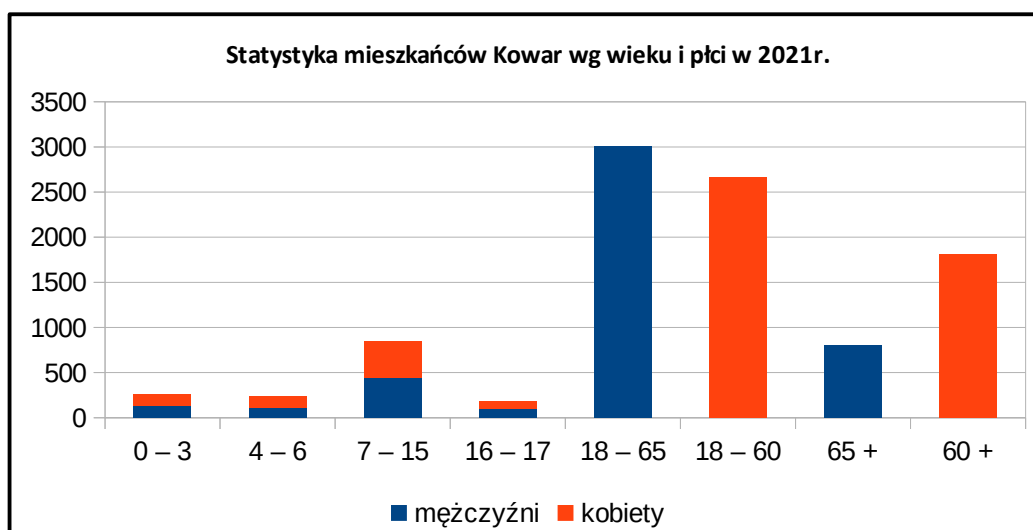
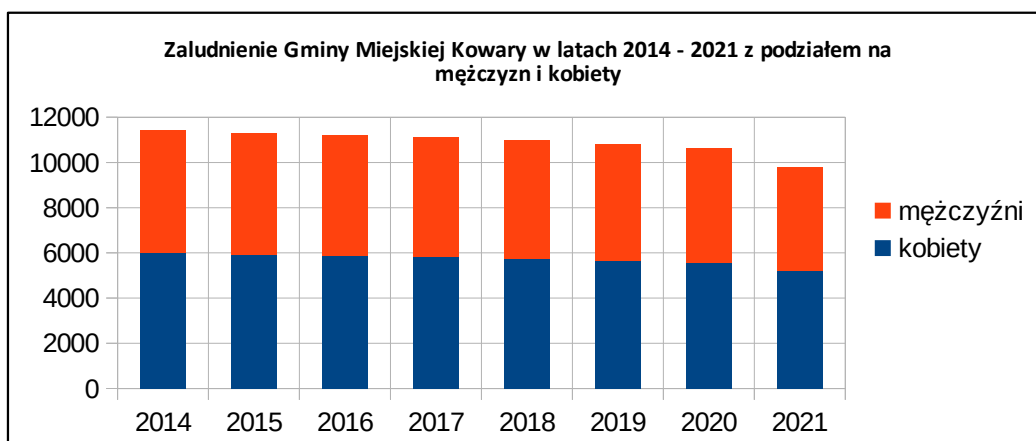
2.1 Demografia

Na dzień 31 grudnia 2021 r. Kowary wg Rejestru Mieszkańców liczyły 9806 osób, w tym 4588 mężczyzn i 5218 kobiet. Na 1 km² powierzchni gminy (37,39 km²) przypada 262 mieszkańców. Gęstość zaludnienia jest prawie 3 razy większa od średniej dla powiatu oraz ponad 2 razy wyższa od średniej w województwie dolnośląskim (odpowiednio 101 i 145 osób/km²). Współczynnik występujący w Kowarach jest jednak charakterystyczny dla gmin miejskich.

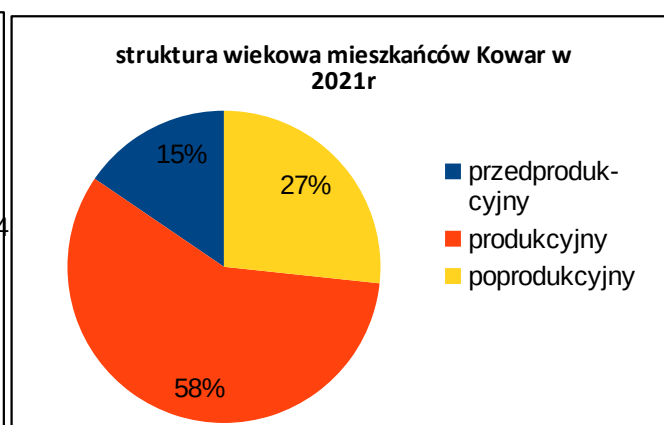
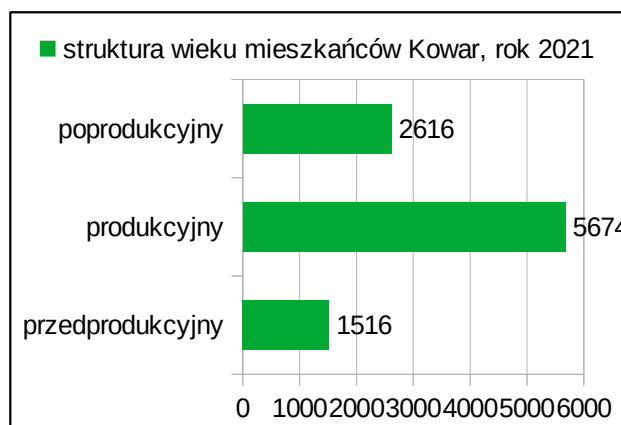
Rok	Liczba ludności	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
2014	11 408	5 992	5 416
2015	11 287	5 921	5 366
2016	11 188	5 863	5 325
2017	11 090	5 814	5 276
2018	10 957	5 736	5 221
2019	10 813	5 652	5 161
2020	10 650	5 576	5 074
2021	9 806	5 218	4 588

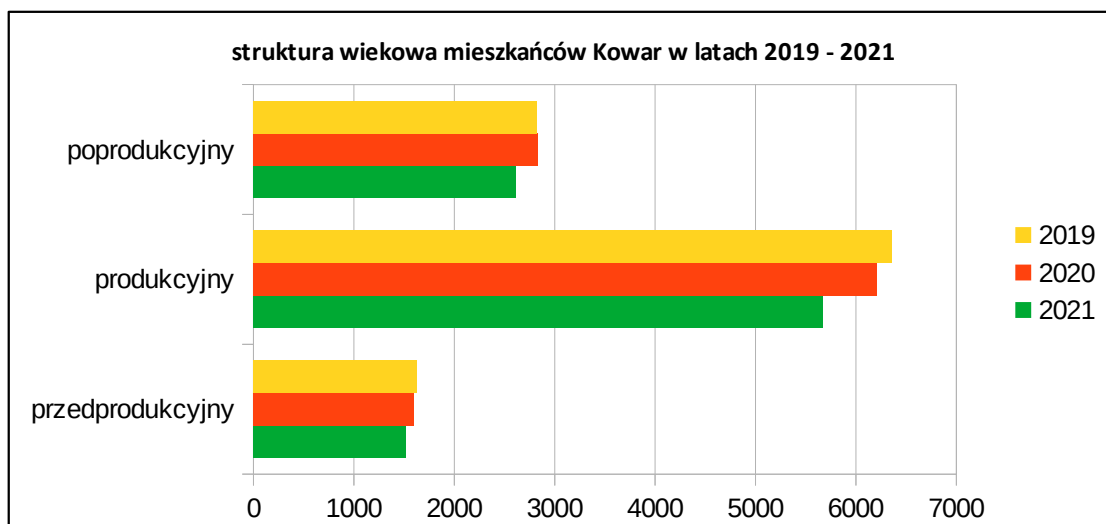
Od 2014 obserwuje się stałą tendencję spadkową liczby ludności, na przestrzeni 5 lat ubyło 1 284 mieszkańców w Kowarach, w tym 596 kobiet i 688 mężczyzn. Ta tendencja spowodowana jest spadkiem urodzeń i niewielkim wzrostem ilości zgonów czyli ujemnym przyrostem naturalnym oraz migracją zarobkową młodych ludzi.

Przez cały analizowany okres liczba kobiet jest znacznie wyższa od mężczyzn. Jest to zgodne z ogólnopolską tendencją (ogólnokrajowy współczynnik feminizacji - 107). Współczynnik feminizacji w Kowarach w roku 2021 wyniósł 114 i wzrósł w porównaniu do roku poprzedniego o 4 punkty.

Analiza liczby ludności w podziale na ekonomiczne grupy wieku wskazuje na nie zmniejszający się odsetek udziału osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie mieszkańców ogółem. W roku 2019 odsetek ten wynosił 26%, a w roku 2020 i 2021 27%, przy zmieniającej się liczbie bezwzględnej osób w wieku poprodukcyjnym i tak kolejno 2820, 2836 i 2616 w roku 2021. Wciąż utrzymuje się wzrostowa tendencja udziału osób w wieku poprodukcyjnym przewyższająca udział osób w wieku przedprodukcyjnym. Związane jest to z powszechnym, długo utrzymującym się zjawiskiem starzenia się społeczeństwa i niskiego poziomu przyrostu naturalnego. Choć odsetek osób w wieku produkcyjnym nie zmienił się w stosunku do roku ubiegłego i wynosi 58% to w liczbach bezwzględnych odnotowano mniej osób z tej grupy o 541 osób, z 6215 w 2020r. do 5674 w roku 2021.

Syntetyczną miarą sytuacji demograficznej jest wskaźnik obciążenia demograficznego, mówiący o tym, jak wiele osób młodszych i starszych przypada na jedną osobę w wieku produkcyjnym - innymi słowy, jak wiele osób musi przeciętnie utrzymać jedna osoba w wieku produkcyjnym.

Malejący potencjał demograficzny, w powiązaniu z utrzymującą się migracją o charakterze zarobkowym, może stać się w kolejnych latach istotną barierą rozwoju.

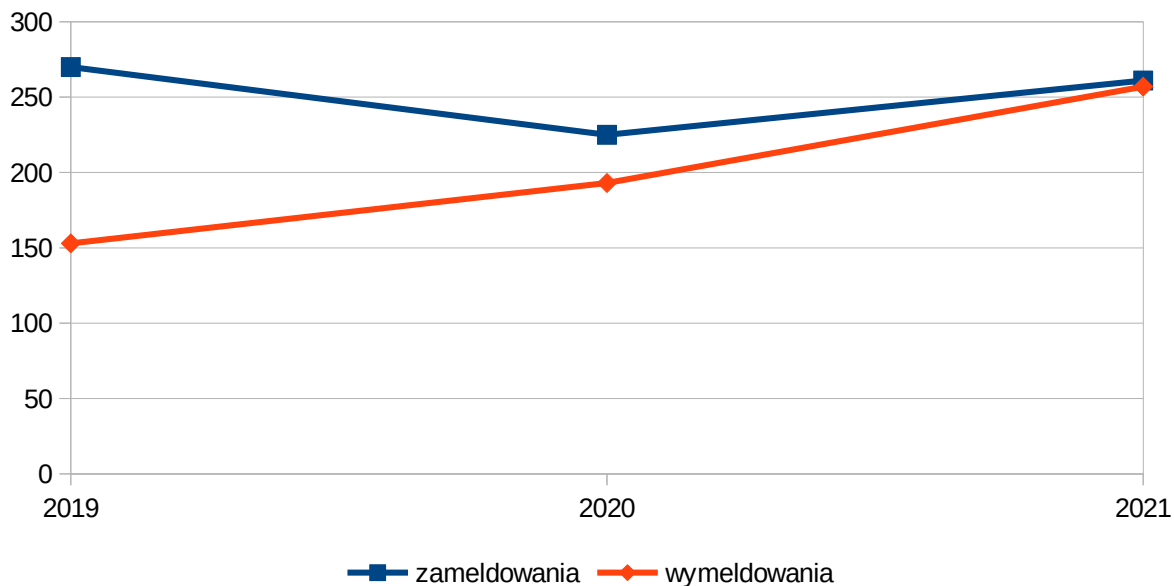
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	58,7	61	63,4	66,1	68,2	70	71,4	72,8
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	131,3	140	150,7	158,4	166,9	172,8	177,4	172,6
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	33,3	35,6	38,1	40,5	42,6	44,3	45,6	46,1
współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi	22,5	23,8	26	27,7	29,7	31,8	bd	bd
odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem	16	16,7	17,9	18,9	20	21,1	22	bd

W 2021r. zmarło 162 mieszkańców Kowar, więcej o 7 osób w stosunku do 2020r. W tym samym okresie odnotowano 61 urodzeń tj. o 2 mniej w stosunku do roku poprzedniego.

Obserwuje się również utrzymującą się tendencję dodatniego przyrostu mieszkańców meldujących się w Kowarach w stosunku do wymeldowujących się. Jednakże w 2021r. różnica ta wyniosła tylko 4 osoby. Wielkości liczbowe w zakresie zameldowania i wymeldowania przedstawia poniższa tabela i wykres:

	zameldowania	wymeldowania	przyrost
2019	270	153	117
2020	225	193	32
2021	261	257	4

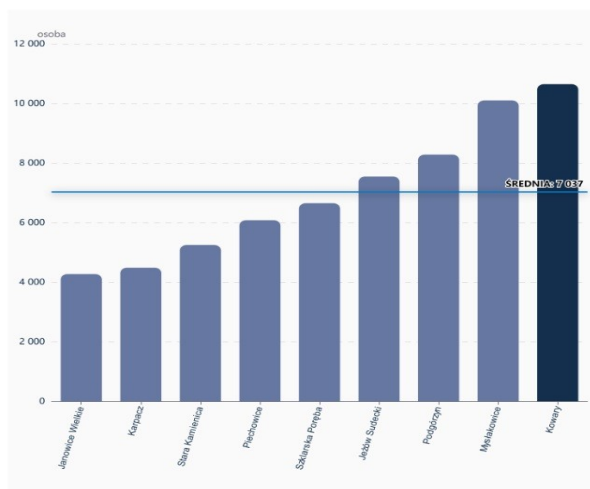
Zameldowania i wymeldowania w Kowarach w latach 2019 - 2021

Wskaźniki	2016	2017	2018	2019	2020	Powiat jeleniogórski 2020
Ludność [osoba]	11 188	11 090	10 957	10 813	10 650	63 333
Ludność - kobiety [osoba]	5 863	5 814	5 736	5 652	5 576	32 719
Urodzenia żywe [osoba]	83	76	73	73	64	440
Zgony [osoba]	134	153	160	142	153	920
Przyrost naturalny [osoba]	-51	-77	-87	-69	-89	-480
Saldo migracji ogółem [osoba]	-34	-40	-36	-73	-52	86
Ludność w wieku przedprodukcyjnym [osoba]	1 731	1 708	1 664	1 632	1 599	9 906
Ludność w wieku produkcyjnym [osoba]	6 849	6 676	6 516	6 361	6 215	38 097
Ludność w wieku poprodukcyjnym [osoba]	2 608	2 706	2 777	2 820	2 836	15 330
Zameldowania [osoba]	73	69	80	61	61	911

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Wybrane dane statystyczne
Wskaźnik: Ludność [osoba]
Rok: 2020

Ludność w 2020 roku według płci i wieku

Istotnym elementem realizowanych zadań przez gminę są zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w zakresie kompetencji przyznanych Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego. Poniżej przedstawiono tabelę przedstawiającą ilość zrealizowanych, najważniejszych zadań i czynności przez USC w Kowarach w latach 2018 – 2021:

L. p.	Nazwa niektórych czynności z zakresu urzędu stanu cywilnego	2018	2019	2020	2021
1.	Sporządzanie aktów stanu cywilnego	874	829	765	786
2.	Akty stanu cywilnego z zagranicy	41	36	27	25
3.	Czynności materialno-techniczne z zakresu rejestracji stanu cywilnego/wydawane zaświadczenia/przyjmowane oświadczenia	299	411	323	328
4.	Wydawanie odpisów	3769	3593	2902	3357
5.	Sporządzanie wzmianek dodatkowych	217	210	193	237
6.	Sporządzanie przypisków w aktach stanu cywilnego	1351	1688	1340	1973
7.	Migracja aktów stanu cywilnego	2025	2010	1753	1771
8.	Zameldowania	275	240	285	222
9.	Nadanie numeru PESEL	275	240	285	222
10.	Usunięcie niezgodności w rejestrze PESEL	-	-	-	2778

2.2. Dzieci, młódzież, rodzina

2.2.1. Kowarska polityka prorodzinna

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Kowary

Na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Uchwałą nr XXXI/193/20 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 26 listopada 2020r. przyjęto Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Kowary na lata 2020 – 2022. Koordynowanie i monitorowanie Programu powierzono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kowarach.

Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia dzieci i rodzin. Wsparcie rodziny ma charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności tworzone są możliwości samodzielnego zmięczenia się ze swoimi problemami, co zwiększa jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystywanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Zatem w pierwszej kolejności pomoc nakierowana jest na wykorzystywanie zasobów własnych rodziny, a wsparcie instytucjonalne zostaje zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała się zmięczyć z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać. Program nastawiony jest w głównej mierze na rozwiązywanie tych sytuacji, w których w wyniku występujących w rodzinie problemów, dysfunkcji i trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dziecko pozbawione jest możliwości właściwego rozwoju w swojej naturalnej rodzinie.

Głównym celem Programu jest utrzymywanie, a w niektórych zakresach rozbudowywanie i doskonalenie istniejących form wsparcia dla rodzin zmagających się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci oraz utrzymanie i doskonalenie form wsparcia kierowanych do osób usamodzielnianych. Szczegółowe cele i zadanie to między innymi takie jak:

- tworzenie rozwiązań profilaktycznych, umożliwiających prowadzenie działań osłonowych mających na celu wzmocnienie rodzin z tzw. grupy ryzyka,
- realizacja systemu wsparcia materialnego dla rodzin z dziećmi;
- profesjonalizacja i integracja działań na rzecz wspierania rodziny;
- zapobieganie marginalizacji i izolacji społecznej rodzin,
- prowadzenie działań ratowniczych i wspomagających.

Ważną rolę w systemie wspierania rodziny pełnią asystenci rodziny. Celem pracy asystenta było osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwia jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem było niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmięczających do zażegnania kryzysu w rodzinie, m.in. poprzez:

- udzielanie pomocy rodzinom w zdobywaniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego i zarządzania budżetem domowym;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych;
- motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

Praca realizowana była zgodnie z opracowanym wspólnie z daną rodziną planem pracy, który określał cele i oczekiwane efekty pracy z rodziną. W zależności od potrzeb poszczególnych rodzin asystenci podejmowali współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz rodziny.

Asystenturą objęto łącznie 20 kowarskich rodzin, wymagających wsparcia w formie pracy z rodziną i pomocy w opiece oraz wychowaniu dzieci. Podobnie jak w latach ubiegłych średni czas pracy z rodziną wynosi 16 miesięcy. W 2021r. asystenci podjęli pracę z 10 nowymi rodzinami oraz kontynuowali współpracę z 10. Mając na względzie fakt, iż celem pomocy społecznej jest wspieranie oraz pomoc w usamodzielnieniu się osób/rodzin zakończono współpracę z 7 rodzinami (ze względu na brak gotowości rodziny do zmiany i przekierowano pracę na inne formy pomocy, ze względu na stabilną sytuację w rodzinie bądź zmianę miejsca zamieszkania jak również brak współpracy).

Dokonując analizy porównawczej ilości rodzin objętych w latach 2015 – 2020 właśnie tą formą pomocy, tj. wsparciem ze strony asystenta rodziny, zauważalna jest tendencja zwyżkowa. Rok 2021 jest nienormalny pod względem danych liczbowych, jednakże informacje napływające ze środowiska wyraźnie wskazują na rosnącą potrzebę wsparcia właśnie w formie asystentury rodzinnej.

Poniżej prezentujemy w formie tabelarycznej dane ilościowe dot. rodzin objętych tą formą wsparcia:

Tabela: Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pomocą w formie asystentury rodzinnej

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba asystentów rodziny w gminie	2	2	2	2	2	2
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	24	35	28	31	24	20

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowarach

W roku 2021 podczas współpracy asystenta z rodziną w pieczy zastępczej nie zostało umieszczone żadne dziecko. Natomiast według stanu na dzień 31.12.2021r. MOPS w imieniu Gminy Miejskiej Kowary partycypował w ponoszeniu kosztów za opiekę i wychowanie 40 kowarskich dzieci, przebywających w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

2.2.2. Wsparcie kowarskich rodzin

Mieszkanie Chronione

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej do zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym należy prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych. W roku 2021 uruchomiono nową formę pomocy mającą na celu wsparcie kowarskich rodzin - mieszkania chronionego treningowego, która z powodzeniem funkcjonowała w roku 2021. Podstawowym celem funkcjonowania mieszkania jest zapewnienie usług bytowych, rozwijanie lub utrwalanie samodzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia.

Mieszkanie chronione ma na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną oraz przygotowanie osób tam przebywających przez specjalistów do prowadzenia samodzielnego życia. Przeznaczone jest dla 4 osób usamodzielnionych, które ukończyły 18 lat i opuściły

pieczę zastępczą oraz posiadają zatwierdzony indywidualny program usamodzielnienia, a ponadto spełniają następujące warunki:

1. nie mają możliwości powrotu do środowiska rodzinnego naturalnego, posiadają własne źródło dochodu,
2. oczekują na przyznanie mieszkania z zasobów gminy,
3. wymagają wsparcia i pomocy w podjęciu samodzielnego życia.

Szczegółowe zasady organizacji i funkcjonowania mieszkania chronionego oraz zasady pobytu w mieszkaniu chronionym określa regulamin organizacji i zasad funkcjonowania mieszkania chronionego, wprowadzony zarządzeniem Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowarach; natomiast szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym zostały uregulowane uchwałą nr XXXII/199/20 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 14 grudnia 2020r.

2.3. Osoby w wieku senioralnym

2.3.1. Kowarska polityka senioralna

Obserwowana obecnie tendencja starzenia się polskiego społeczeństwa dotyczy również Gminy Miejskiej Kowary. Zauważalny jest stały wzrost liczby osób starszych (w wieku 60 i więcej lat) w stosunku do ogółu mieszkańców, co jest wynikiem zarówno spadku urodzeń oraz migracją zarobkową młodego pokolenia.

Znaczny odsetek osób starszych wśród mieszkańców Kowar rodzi określone potrzeby w zakresie zaspokajania potrzeb tej części miejscowej populacji, które związane są z takimi problemami jak: stopniowe eliminowanie z życia zawodowego i społecznego, poczucie nieprzydatności, pogarszający się stan zdrowia, niepełnosprawność, zła sytuacja socjalno-bytowa w związku z niskim wymiarem świadczeń emerytalno-rentowych.

Pogarszająca się wraz z wiekiem kondycja zdrowotna i możliwość samodzielnego funkcjonowania osób starszych w miejscu zamieszkania powoduje potrzebę korzystania z pomocy osób trzecich w wykonywaniu codziennych czynności. Jak sami seniorzy deklarują, w większości otrzymują pomoc ze strony członków najbliższej rodziny, ale też coraz częściej sytuacja rodzinna i zdrowotna zmusza ich do korzystania z pomocy profesjonalnych służb. Zwiększający się w ostatnich latach odsetek młodych ludzi emigrujących z miasta w celach zarobkowych ma bezpośredni wpływ na sytuację osób starszych pozostających na terenie Kowar. Osoby starsze, których członkowie rodzin emigrowali, szczególnie poza granice RP pozbawione zostały możliwości zapewnienia im pomocy i opieki ze strony najbliższych oraz z uwagi na zanik więzi rodzinnych, wymagają wsparcia i pomocy ze strony właściwych instytucji.

W odpowiedzi na opisane wyżej zjawiska gmina Kowary zapewniła osobom starszym (60 i więcej lat) oraz osobom niepełnosprawnym różne formy wsparcia, ze szczególnym uwzględnieniem dostępności i poziomu usług socjalnych, realizacji polityki senioralnej oraz dobrych praktyk realizowanych w tym zakresie. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach działań statutowych objął osoby starsze pomocą n.w. formami pomocy:

1. System świadczeń pomocy społecznej:
 - a) usługi opiekuńcze
 - b) zabezpieczenie pobytu w domach pomocy społecznej, w tym pokrywanie kosztu pobytu,
 - c) świadczenia pieniężne (zasiłki stałe wraz z opłacaniem składki na ubezpieczenie zdrowotne; zasiłki okresowe; jednorazowe zasiłki celowe),

- d) pomoc w ramach rządowego programu dożywiania (posiłki i świadczenia na zakup żywności).

Dodatkowo osoby starsze mogą korzystać z pomocy w formie żywności w naturze realizowanej i wydawanej przez Zarząd Miejski Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Kowarach, w ramach programu FEAD, współfinansowanego przez Unię Europejską.

2. System świadczeń rodzinnych:

- a) zasiłki pielęgnacyjne,
- b) świadczenie pielęgnacyjne,
- c) specjalny zasiłek opiekuńczy,
- d) zasiłek dla opiekuna.

3. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne.

2.3.2. Działalność Miejskiej Rady Seniorów w Kowarach

Uchwałą Nr XLVII/256/18 z dnia 14 czerwca 2018 r. Rada Miejska w Kowarach powołała Miejską Radę Seniorów, której skład przedstawia się następująco:

1. Mariola Demczur – Sekretarz

2. Irena Domańska

3. Edward Matczuk

4. Regina Nadziejko

5. Krystyna Ratajska – Przewodnicząca Miejskiej Rady Seniorów

6. Barbara Schademann

7. Jan Wojdan

Skład osobowy Miejskiej Rady Seniorów w Kowarach powołany jest na okres 4 lat tj. od 17 października 2018 roku do 17 października 2022 roku.

Miejska Rada Seniorów pracuje na podstawie planu pracy.

Plan pracy na 2021 rok został opracowany na XII sesji, która odbyła się dnia 11 lutego 2021 r.

Plan pracy przedstawia się następująco:

- 1. Współpraca Miejskiej Rady Seniorów z Radą Miejską oraz Burmistrzem Miasta Kowary.
- 2. Gimnastyka dla seniorów.
- 3. Spotkania ze specjalistami różnych dziedzin.
- 4. Spotkanie integracyjne z Radami Seniorów z całego powiatu karkonoskiego.
- 5. Przygotowanie szlachetnej paczki dla seniorów.
- 6. Turniej brydżowy o puchar Burmistrza Miasta Kowary.

W 2021 r. Miejska Rada Seniorów obradowała na trzech sesjach. Niestety w roku 2021 Miejska Rada Seniorów nie zrealizowała w całości swojego planu pracy, w związku ze szczególną sytuacją związaną z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

2.3.3. Edukacyjny Klub Seniora

Osoby starsze, zainteresowane aktywnym spędzaniem czasu wolnego, działalnością społeczną, w tym działalnością na rzecz społeczności lokalnej, mają możliwość uczestniczenia i angażowania się w działalność funkcjonujących na terenie Kowar organizacji społecznych, takich jak Edukacyjny Klub Seniora

w Kowarach, działający w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowarach oraz realizacji projektu unijnego „Dobra pora na aktywne i edukacyjne życie Seniora w Gminie Kowary”.

Rok 2021 był drugim rokiem funkcjonowania Klubu, prężnie kontynuował swoją działalność z zachowaniem pełnego reżimu sanitarnego. Zajęcia odbywały się zgodnie z comiesięcznym harmonogramem, każdy uczestnik znalazł coś dla siebie. Były wyjazdy na basen, do kina i teatru. Najważniejsze, że w czasie pandemii COVID-19 mogliśmy spotykać się z Seniorami, organizować wieczorki taneczno-muzyczne integrujące Seniorów. Jedynie w okresie od 15 listopada 2021r. do 26 listopada 2021r. zajęcia były zawieszane ze względu na dużą zachorowalność.

W Klubie organizowane są zajęcia dla osób starszych na wzór Uniwersytetu III Wieku, m.in.: wykłady, seminaria, koła zainteresowań, zespoły tematyczne, warsztaty artystyczne, ruchowe, rekreacyjne, rehabilitacyjne, imprezy kulturalne, turystyczne i okolicznościowe, kursy, szkolenia, poradnictwo, wolontariat, warsztaty samoobrony, samopomocy oraz udzielania pierwszej pomocy.

Jednak największym zainteresowaniem wśród Seniorów cieszą się zajęcia ruchowe z fizjoterapeutą, manualne oraz kulinarne. Każde spotkanie jest wyjątkowe. Seniorzy mogą liczyć na wzajemne wsparcie, porozmawiać i wymieniać między sobą opinie. Jest to doskonała okazja, aby zwrócić uwagę na zaangażowanie Seniorów w budowaniu dobrych relacji i tworzeniu przyjaznego środowiska wśród mieszkańców Kowar.

Na terenie Kowar działa również Kowarski Klub Seniora, Polski Związek Emerytów i Rencistów Koło Kowary, który organizuje między innymi bal karnawałowy oraz spotkania czwartkowe, zespół ludowy – Kowarskie Wrzosy.

2.4. Opieka zdrowotna

2.4.1. Placówki opieki zdrowotnej w Kowarach

Szpital

- EMC Szpital Bukowiec – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Powiatowe Centrum Zdrowia w Kowarach, tel. 75 641 57 15, ul. Sanatoryjna 15, 58-530 Kowary, adres e-mail: sekretariat@pcz-kowary.pl
- Jednostka Zamiejscowa “Wysoka Łąka”, ul. Sanatoryjna 27, 58-530 Kowary, adres e-mail: kowary@spzoz.jgora.pl tel. 75 645 88 66
- Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Kowarach, Zakład opiekuńczo-leczniczy, ul. Sanatoryjna 15, 58-530 Kowary, tel. 75 641 57 35
- Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Kowarach, Hospicjum w Kowarach, ul. Sanatoryjna 15, 58-530 Kowary, tel. 75 641 57 26

Przychodnie

- NZOZ Powiatowe Centrum Zdrowia w Kowarach, ul. Jeleniogórska 14d, 58-530 Kowary, tel. 75 641 57 67
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Cito-Med, 58-530 Kowary, 1 Maja 2A, tel.: 75 718 29 99 adres e-mail: nzozcito_med@op.pl
- Zakład Opieki Zdrowotnej „Eskulap” Zbigniew Domagała, ul. 1 Maja 73, 58-530 Kowary, tel. 75 761 49 99

Apteki

- Apteka Kowarska, 58-530 Kowary, 1 Maja 2A, tel.: 75 718 35 00
- Apteka Przy Fontannie, 1 Maja 8, 58-530 Kowary, tel: 75 761 53 10
- Apteka Biedronka, ul. 1 Maja 31, 58-530 Kowary, tel. 733 950 220
- Apteka Śnieżka, ul. 1 Maja 45, 58-530 Kowary, tel. 75 761 34 05

Poradnie

- Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, ul. Zamkowa 5, 58-530 Kowary
Tel: 75 718 25 72
Fax: 75 718 20 13
adres e-mail: poradniakowary@wp.pl
- Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin, ul. Zamkowa 5, 58-530 Kowary
tel.: 509 469 259
- Poradnia Ginekologiczna Andrzej Drabarek, ul. Zamkowa 5, 58-530 Kowary
Tel. 75 718 20 99
kom. 603 13 99 22

2.4.2. Rozwiązywanie problemów uzależnień

I. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miejskiej Kowary

Rada Miejska w Kowarach uchwałą z dnia 28 listopada 2019r. nr XIV/90/19 przyjęła Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miejskiej Kowary na lata 2019-2023 oraz „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych: na lata 2020 – 2027”.

Na terenie Gminy Miejskiej Kowary działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmowane są przez szereg ściśle współpracujących instytucji:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w Kowarach;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowarach;
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kowarach wraz z psychologiem współpracującym;
- Komisariat Policji w Kowarach;
- Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kowarach;
- placówki oświatowe (szkoły działające na terenie Gminy)
- placówki opieki zdrowotnej działające na terenie Gminy

we współpracy z: Sądem Rejonowym w Jeleniej Górze, Kuratorami Sądowymi i Społecznymi oraz Prokuraturą Rejonową w Jeleniej Górze.

Głównym celem Programu jest ograniczenie zjawiska występowania przemocy w rodzinie, niwelowanie negatywnych skutków zjawiska przemocy w rodzinie oraz doskonalenie systemu wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy, między innymi poprzez:

1. podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej oraz zaangażowania społeczności lokalnej w sprawach związanych ze zjawiskiem przemocy w rodzinie poprzez systematyczne pogłębianie wiedzy na temat zjawiska oraz informowanie o instytucjach udzielających specjalistycznej pomocy;

2. promowanie pozytywnych postaw wzmacniając rolę rodziny poprzez działania edukacyjne i profilaktyczne:

- edukacja dzieci i młodzieży z zakresu psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz swoich rówieśników,
- zwiększenie dostępności do mediacji jako nieagresywnej metody rozwiązywania konfliktów;

3. zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie:

- udział w szkoleniach, seminariach i konferencjach dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie osób, które pracują w instytucjach i organizacjach zajmujących się problemem przemocy w rodzinie;
- zapewnienie możliwości udziału w superwizji pracownikom instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

4. prowadzenie poradnictwa indywidualnego oraz grupowego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar w Rodzinie na lata 2019-2023 są rodziny dotknięte przemocą ze szczególnym uwzględnieniem osób, które tej przemocy doświadczyły (dzieci, współmałżonków, partnerów, osób starszych oraz osób niepełnosprawnych), jak również osób stosujących przemoc oraz świadków.

II. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych

Obsługę administracyjną ZI i GR prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowarach. Zadanie to organizacyjnie przydzielono do Działu Pomocy Środowiskowej, realizującego zadania wynikające z przepisów ustawy o pomocy społecznej.

W ramach realizacji „Gminnego Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie” systematycznie wdrażana jest procedura „Niebieska Karta” m.in. poprzez:

- a) działania Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych powoływanych do prowadzenia postępowań w sprawach indywidualnych;
- b) organizowanie narad i szkoleń m.in. na temat: procedury „Niebieskiej Karty”, zjawiska przemocy w rodzinie, rozwiązywania konfliktów, zasad współpracy między ww instytucjami;
- c) nieodpłatne konsultacje dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie (ofiar, sprawców, świadków etc.) z psychologiem wyspecjalizowanym w pracy z rodzinami zagrożonymi przemocą (1 raz w tygodniu);
- d) przygotowanie odpowiednich materiałów informacyjno – edukacyjnych na temat infrastruktury placówek pomocowych (informatory, ulotki);
- e) prowadzenie działalności informacyjnej na temat procedury „Niebieskiej Karty” m.in. w szkołach w trakcie spotkań z rodzicami.

W roku 2021r. mimo zniesienia niektórych obostrzeń, adres poczty elektronicznej, który został uruchomiony w roku 2020 w dalszym ciągu jest aktywny, a spotkania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grupy Roboczej odbywały się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej przy zachowaniu odpowiedniej liczby osób oraz niezbędnych środków ostrożności. W ściśle uzasadnionych przypadkach podejmowany był kontakt telefoniczny.

W dalszym ciągu na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowarach oraz Urzędu Miasta w Kowarach dostępne są opracowane w 2020r. materiały informacyjne dot. możliwości uzyskania pomocy w okresie pandemii, w tym telefonicznych porad prawnych i psychologicznych, nie tylko

realizowanych na terenie Kowar, ale również działające w trybie całodobowym na terenie całej Polski (np. Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży, Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”). Prowadzono działania mające na celu podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej oraz zaangażowania społeczności lokalnej w sprawach związanych ze zjawiskiem przemocy w rodzinie poprzez rozpowszechnianie wiedzy na temat samego zjawiska, publikację porad dla osób pokrzywdzonych (tzw. „Osobisty plan awaryjny”) oraz udostępnianie informacji o funkcjonowaniu bezpłatnej aplikacji mobilnej „Twój Parasol”, która stanowi praktyczne i skuteczne narzędzie umożliwiające uzyskanie wsparcia i niezbędnych informacji osobom doświadczającym przemocy w rodzinie (aplikacja ta umożliwia m.in. dyskretny kontakt z wcześniej skonfigurowanym adresem e-mail, a także możliwość szybkiego wybrania telefonu alarmowego w nagłych przypadkach, jak również zawiera informacje, które mogą być pomocne osobom krzywdzonym np. z zakresu prawa).

W roku 2021r. prowadzono 46 „Niebieskich Kart” - 18 kontynuowanych od 2020r. oraz 28 wszczętych w nowych sprawach. Zakończono procedurę w 37 przypadkach (w większości przypadkach zakończenie procedury wiązało się z incydentalnym charakterem przemocy).

Sytuacja każdej z ww. rodzin była systematycznie monitorowana przez funkcjonariuszy Policji, natomiast ze względu na to, że funkcjonowanie placówek oświatowych w dużej mierze 2021 roku oparte było na nauczaniu zdalnym – dzieci z rodzin, w których została wszczęta procedura zostały objęte monitorowaniem przez odpowiedniego pedagoga szkolnego z danej kowarskiej szkoły we współpracy z wychowawcą klasy.

W pierwszym kwartale roku 2021 Grupy Robocze podjęły prace w trybie mieszanym – pozostawiając członkom rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie możliwość kontaktu telefonicznego z członkami Grupy lub osobistego stawiennictwa w siedzibie MOPS w Kowarach. Natomiast w kolejnych miesiącach spotkania członków rodzin z członkami Grupy Roboczej odbywały się stacjonarnie poprzez osobiste stawiennictwo w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej przy ul. Zamkowej 5.

Wieloaspektowość przyczyn zjawiska przemocy w rodzinie (alkoholizm, ubóstwo, bezrobocie, złe wzorce zachowań w rodzinie i środowisku lokalnym, niski poziom wykształcenia i inne) wskazuje, że działania w zakresie przeciwdziałania przemocy winny być elementem szeroko pojętej, lokalnej polityki społecznej. Jednakże problem przemocy jest przede wszystkim ściśle powiązany z problemem alkoholowym, dlatego wspólne podejmowanie działań z Punktem Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i Ich Rodzin w Kowarach, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA) oraz Urzędem Miejskim w Kowarach jest tak istotne.

Poniżej zamieszczono kilka przykładów prowadzonych przez ww. instytucje działań:

- prowadzenie spraw związanych z rozpatrywaniem wniosków dot. leczenia odwykowego – na 30 posiedzeniach rozpatrzono łącznie 47 wniosków bieżących i kontynuowanych z poprzednich lat, 3 skierowano do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze;
- finansowanie i nadzór nad działalnością Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Ich rodzin w Kowarach i kierowanie do Punktu osób uzależnionych oraz osób współuzależnionych w roku 2021 - 46 osób doznających przemocy zostało skierowanych do Punktu Konsultacyjnego w Kowarach – udzielono w sumie 126 porad.
- łącznie w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i Ich Rodzin w roku 2021 udzielono 1210 konsultacji, a z pomocy skorzystało 188 osób.
- finansowanie i nadzór nad działalnością psychologa wyspecjalizowanego do pracy z rodzinami zagrożonymi i doznającymi przemocy;

- organizowanie i finansowanie szkoleń dla pracowników jednostek gminnych oraz innych, realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie;
- podejmowanie czynności w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy, zgodnie z kompetencjami MKRPA poprzez podjęcie działań nakierowanych na profilaktykę alkoholową, jeśli zjawisko przemocy ma związek z problemem uzależnienia od alkoholu lub narkotyków i innych środków psychotropowych;
- współdziałanie członków MKRPA z Zespołem Interdyscyplinarnym, Grupami Roboczymi oraz innymi instytucjami w sprawach dot. przemocy.
- rozprowadzanie w jednostkach na terenie Kowar materiałów otrzymanych z zewnętrznych instytucji takich jak Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2.4.3. Szczepimy się

Za nami dwa lata pandemii COVID- 19. W tym okresie działały na terenie miasta Kowary trzy punkty szczepień: Punkt Szczepień Powszechnych w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Kowarach, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej CITO-MED przy ul. 1 Maja 2A oraz Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o. przy ul. Jeleniogórskiej 14D. W dwie niedziele sierpnia 2021 r. każdy dodatkowo mógł zaszczepić się w Mobilnym Punkcie Szczepień, który raz mieścił się tuż obok muszli przy ul. Jagiellończyka, a za drugim razem na parkingu obok Urzędu Miejskiego w Kowarach.

Punkt Szczepień Powszechnych, został utworzony przy współpracy Urzędu Miejskiego oraz Powiatowego Centrum Zdrowia Szpital Bukowiec i mieścił się w lokalu Klubu Seniora w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Kowarach, przy ul. Szkolnej 1. Punkt ten zakończył już swoją działalność. Aktualnie można zaszczepić się przeciwko COVID-19 w punktach szczepień, w obu kowarskich przychodniach.

Na tę chwilę przeciwko COVID-19 w Kowarach, w pełni zaszczepionych jest 5.461 osób, co stanowi 51,2% wszystkich mieszkańców. Pierwsze szczepienia ruszyły w naszym kraju na początku 2021 r. i odbywały się etapami, w zależności od wieku osób zainteresowanych szczepieniem lub wykonywanego zawodu. W pierwszej kolejności zaszczepiono osoby pracujące w zawodach szczególnie narażonych na ryzyko zakażenia, np. nauczyciele lub pracownicy służby zdrowia. Największe zainteresowanie szczepieniami miało miejsce w pierwszym okresie działalności punktów szczepień. Do końca czerwca 2021 r. w Kowarach zostały w pełni zaszczepione już 3.492 osoby, co stanowiło 32,7% wszystkich mieszkańców. W kolejnych miesiącach zainteresowanie szczepieniami nadal się utrzymywało. W lipcu 2021 pełną odporność uzyskało kolejne 859 osób, a w sierpniu 309. W kolejnych miesiącach przybywało średnio 1% zaszczepionych, by finalnie, na dzień 30.03.2022 r. osiągnąć wspomniane już 51,2% .

2.5. Sprawy społeczne

2.5.1. Kowarska strategia rozwiązywania problemów społecznych

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, Uchwałą nr XXXIII/206/20 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 28 grudnia 2020r. przyjęto Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Kowary na lata 2020-2027. Strategia ta jest średniookresowym dokumentem planistycznym, który stanowi uzupełnienie dla Programu Rozwoju Gminy Miejskiej Kowary na lata 2021-2023. Niniejszy dokument wskazuje nie tylko kluczowe trudności społeczne, ale wskazuje również kierunki działań w celu ich pokonywania lub zniwelowania. W każdym społeczeństwie istotne znaczenie ma

zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego. Mając na uwadze powyższe powstała potrzeba utworzenia w mieście spójnego systemu wspierania osób i rodzin, który umożliwi skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych. Wszystkie działania podejmowane w ramach Strategii są realizowane w oparciu o współdziałanie aktywnych podmiotów działających na terenie Gminy Miejskiej Kowary.

Opracowując Strategię, opierano się na następujących celach głównych :

- a) dążenie do poprawy sytuacji materialnej grup ekonomicznie najuboższych
- b) prowadzenie działań osłonowych
- c) wychodzenie naprzeciw zagrożeniom społecznym.

Misją Strategii jest zwiększenie kapitału społecznego Gminy Miejskiej Kowary poprzez aktywizację rodzin i wspólnot lokalnych oraz współpracę z nimi dla stworzenia równych szans rozwoju. Ważne też jest zapewnienie dostępności obywatelom do wszystkich obszarów życia społeczno-gospodarczego. Natomiast wizja Strategii nakierowana jest na spojrzenie w przyszłość Gminy, odzwierciedlając oczekiwania i aspiracje jej mieszkańców i władz. Strategia nastawiona jest na realizację kilku ważnych celów strategicznych, m.in. :

- a) pomoc rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz dzieci;
- b) pomoc bezrobotnym w ramach programów pomocowych i przeciwdziałanie zjawisku bierności zawodowej;
- c) profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie przestępczości;
- d) wyrównanie szans edukacyjnych oraz wsparcie dla kultury i sportu;
- e) zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych i niepełnosprawnych;
- f) poprawa komunikacji społecznej.

Na podstawie badań ankietowych oraz doświadczenia i wiedzy pracowników jednostek samorządowych w Kowarach wyłoniono zasadnicze obszary problemowe, które wymagają podjęcia działań.

Jednym z najbardziej poważnych problemów jest występowanie narkomanii i alkoholizmu. Ten problem bowiem ma najbardziej negatywne skutki, ponieważ jest swoistego rodzaju katalizatorem innych problemów społecznych. Niewłaściwe spożywanie alkoholu ma nie tylko negatywny wpływ na środowisko, ale także na członków rodziny, przyczyniając się do zmniejszenia poczucia bezpieczeństwa i komfortu. Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowarach wynika, że problem uzależnień sygnalizuje średnio 2/3 rodzin, które współpracują z asystentem rodziny, bądź w przypadku których prowadzona jest procedura Niebieskiej Karty.

Kolejnym wskazanym problemem jest bezpieczeństwo w mieście Kowary. Jest to podstawowa potrzeba każdego człowieka, a jej niezaspokojenie nie pozwala na realizację innych potrzeb i zdecydowanie utrudnia rozwój. Jako główne przyczyny poczucia zagrożenia w Kowarach wskazano: naruszenie prawa i porządku publicznego przez osoby pozostające pod wpływem środków odurzających, grupy młodzieży zakłócające spokój na ulicach miasta oraz kierowców łamiących przepisy ruchu drogowego. Mając na uwadze problem bezpieczeństwa, warto tutaj odnieść się do zjawiska przemocy w rodzinie. Na podstawie danych z MOPS w Kowarach dowiedziono, że w większości przypadków ofiarami przemocy są kobiety i dzieci. Asystenci rodziny oraz pracownicy socjalni na posiedzeniach Grup Roboczych w ww. ośrodku współpracują z rodzinami, w których doszło do aktu przemocy i w których prowadzona jest procedura Niebieskiej Karty. Udostępniają materiały edukacyjne, wskazują na formy pomocy, z których mogą skorzystać owe rodziny, kierują do poradni psychologicznej jak również do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w przypadku gdy z przemocą połączony jest problem uzależnienia.

Bardzo ważne jest też wskazanie problemu osób starszych i niepełnosprawnych. Są to osoby, które na co dzień borykają się z wieloma trudnościami. Są to grupy osób, które najbardziej narażone są na wykluczenie społeczne. Ponadto osoby takie dotyka samotność i izolacja społeczna a to pogłębia problem wykluczenia społecznego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Kowary zakłada, że działania będą realizowane przy wykorzystaniu istniejącego systemu pomocy społecznej oraz przy współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta.

2.5.2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowarach

Sprawozdanie roczne z wykonywania planu finansowego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowarach za 2021 rok

1. DOCHODY

Rozdz.	Paragraf	Treść	Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
85202	0970	DPS wpływy z dopłat rodzin – rok bieżący	24.000,00	31.914,39	132,98
85213	0940	Zwrot nienależnej składki zdrowotnej – lata minione	1.000,00	103,83	10,38
85214	0940	Zwrot nienależnego zasiłku celowego – lata minione	5.000,00	4.883,11	97,66
85214	0970	Dopłata podopiecznego do schroniska – rok bieżący	2.500,00	0,00	-
85216	0940	Zwrot nienależnego zasiłku stałego – lata minione	10.000,00	6.259,94	62,59
85219	0640	Wpływy z tyt. kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	0,00	92,80	-
85219	0750	Dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze	72.000,00	81.032,91	112,55
85219	0920	Pozostałe odsetki	1.200,00	0,00	-
85219	0950	Wpływy z tyt. odszkodowania z ubezpieczenia nieruchomości	372,00	371,84	99,96
85219	0970	Wpływy z tyt. wynagrodzenia dla płatnika składek ZUS i podatku doch.	800,00	340,60	42,56
85228	0830	Wpływy z usług opiekuńczych	35.000,00	49.407,08	141,16
85228	0830	Wpływy ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób psychicznie chorych	18.000,00	14.171,70	78,73
85230	0940	Zwrot nienależnego zasiłku na dożywianie – lata minione	2.000,00	1.832,71	91,64
85295	0970	Dopłata podopiecznego do schroniska – rok bieżący	10.000,00	15.027,60	150,28
85501	0920	Wpływy z pozostałych odsetek	0,00	1,50	-
85501	0940	Zwrot nienależnego świadczenia wychowawczego – lata minione	10.000,00	352,29	3,52
85502	0920	Odsetki alimentacyjne	92.000,00	101.929,16	110,79
85502	0920	Odsetki od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych – lata minione	1.000,00	2.997,24	299,72
85502	0940	Zwrot nienależnego świadczenia rodzinnego – lata minione	20.000,00	15.094,91	75,47

85502	0980	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej	76.000,00	96.180,70	126,55
85502	0970	Pozostałe wpływy – zaliczka alimentacyjna	9.000,00	3.197,18	35,52
Wykonanie razem				425.191,49	X

2. WYDATKI

2.1. Domy pomocy społecznej - 85202

Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
1.126.000,00	1.117.934,28	99,28

Wydatki bieżące MOPS związane z pokrywaniem kosztów pobytu w domach pomocy społecznej – pokryto koszty pobytu w DPS 34 osobom, do DPS skierowano 4 osoby, umieszczono 3 osoby. Na umieszczenie w DPS aktualnie oczekują 2 osoby.

2.2. Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej - 85213

Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
52.000,00	50.887,21	97,86

2.3. Zasiłki i pomoc w naturze - 85214

Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
411.000,00	400.857,85	97,53

W ramach powyższych wydatków na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej świadczeniami objęto:

- **zasiłki okresowe** – 130 rodzin – największą grupę uprawnionych (93%) stanowiły osoby i rodziny wymagające pomocy w związku z brakiem możliwości podjęcia zatrudnienia z powodu bezrobocia,
- **zasiłki celowe** – 9 rodzin – pomoc zabezpieczyła potrzeby osób i rodzin w zakresie: częściowego pokrycia kosztu zakupu leków. Ponadto pokryto koszty pogrzebu 5 osobom (koszt - 14.600 zł) oraz udzielono 1 osobie pomocy w wyniku zdarzenia losowego.

2.4. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne - 85215

Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
447.835,00	437.509,85	97,69

1) Wydatki bieżące na dodatki mieszkaniowe: na podstawie przepisów ustawy o dodatkach mieszkaniowych pomocą objęto 164 rodzin, w tym:

- Lokatorzy mieszkań komunalnych – 107 rodzin - koszt wypłaconych dodatków – 261.752,46 zł.
- Lokatorzy mieszkań spółdzielczych – 7 rodzin - koszt wypłaconych dodatków – 14.316,45 zł.

- Lokatorzy mieszkań innych, w tym wspólnoty mieszkaniowe – 50 rodzin – koszt wypłaconych dodatków – 145.771,51 zł.

2) Wydatki bieżące na dodatki energetyczne: na podstawie Ustawy "Prawo energetyczne" pomocą objęto 109 rodzin wypłacając dodatek energetyczny w wysokości 15.362,19 zł. Nadto, poniesiono koszty obsługi w kwocie 307,24 zł.

2.5. Zasiłki stałe – 85216

Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
585.000,00	572.898,93	97,93

Wydatki bieżące MOPS obejmujące zasiłki stałe wypłacono 105 osobom, w tym 102 opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne.

2.6. Ośrodek pomocy społecznej - 85219

Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
1.239.440,00	1.209.282,61	97,57

Wydatki na funkcjonowanie MOPS obejmujące:

1. Wydatki bieżące w tym:

1) Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń: 909.898,31 zł z tego:

	Plan po zmianach	Wykonanie w 2021r.	%
Wynagrodzenia osobowe	735.385,00	724.940,02	98,58
Dodatkowe wynagrodzenie roczne	51.910,00	51.430,93	99,07
składki na ubezpieczenia społeczne	125.976,00	123.266,09	97,85
Składki na fundusz pracy	10.857,00	9.555,85	88,02
Wpłaty na PPK pracodawcy	710,00	705,42	99,35

2) Wydatki związane z realizacją zadań statutowych: 279.660,97 zł

3) Świadczenia na rzecz osób fizycznych: 8.419,63 zł

- w tym świadczenia społeczne 5.400,00 zł

2. Wydatek inwestycyjny: monitoring budynku MOPS 11.303,70 zł

2.7. Mieszkanie chronione - 85220

Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
9.686,00	9.066,72	93,61

2.8. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - 85228

Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
503.910,00	481.801,81	95,61

Wydatki na funkcjonowanie MOPS obejmujące :

1. Wydatki bieżące w tym:

1) Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń: 372.598,81 zł z tego:

	Plan po zmianach	Wykonanie w 2021r.	%
Wynagrodzenia osobowe	293.700,00	290.541,72	98,92
Dodatkowe wynagrodzenie roczne	26.560,00	26.403,64	99,41
składki na ubezpieczenia społeczne	51.615,00	50.744,51	98,31
Składki na fundusz pracy	5.185,00	4.908,94	94,68

2) Wydatki związane z realizacją zadań statutowych: 14.209,76 zł,

3) Świadczenia na rzecz osób fizycznych: 7.653,24 zł,

4) Odpłatność gminy za specjalistyczne usługi: 87.340,00 zł.

Usługi opiekuńcze świadczone 26 osobom. W 2021 r. zrealizowano łącznie 7.628 godzin usług opiekuńczych. Wpływy z tytułu odpłatności za usługi opiekuńcze wyniosły 49.407,08 zł i stanowiły 141,16 % planu rocznego.

Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób psychicznie chorych objęto 5 osób (dzieci), w 2021 r. zrealizowano 1.174 godzin usług na kwotę 87.340,00 zł. Wpływy z tytułu odpłatności za usługi specjalistyczne dla gminy wyniosły: 1.019,21 zł.

2.9. Pomoc w zakresie dożywiania – 85230

Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
306 000,00	291.197,83	95,16

Rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” - na podstawie uchwały Rady Ministrów o ustanowieniu programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz uchwały Rady Miejskiej w Kowarach dot. realizacji ww. Programu z ogólnej liczby 360 osób objętych Programem – 103 stanowiły dzieci. Pomocą w naturze w postaci gorących posiłków objęto 45 osób, w tym 41 dzieci. Pomoc realizowana była przez 2 stołówki szkolne przy Szkołach Podstawowych: Nr 1 i Nr 3 w Kowarach, Publiczne Przedszkole Nr 1 w Kowarach, Zespół Szkół i Placówek Specjalnych w Jeleniej Górze, Dolnośląski Zespół Szkół w Karpaczu oraz Schroniska dla bezdomnych. Pomocy w formie świadczeń pieniężnych na zakup żywności udzielono 200 rodzinom. Łączna kwota wypłat w 2021 r. wyniosła 291.197,83 zł.

2.10. Usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 85278

Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
42.900,00	42.900,00	100

W lipcu 2021r. doszło do zdarzenia losowego o charakterze klęski żywiołowej, w wyniku którego ucierpiało 8 rodzin z terenu Gminy Kowary, którym wypłacono zasiłki celowe z budżetu państwa na łączną kwotę 42.900 zł.

2.11. Pozostała działalność 85295

Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
516.493,00	373.583,53	72,33

Wydatki na funkcjonowanie Edukacyjnego Klubu Seniora w Kowarach obejmujące :

1. Wydatki bieżące w tym:

1) Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń: 59.390,83 zł z tego:

	Plan po zmianach	Wykonanie w 2021r.	%
Wynagrodzenia osobowe UE	43.297,00	42.849,38	98,97
Wynagrodzenia osobowe BP	5.094,00	5.041,06	98,96
Dodatkowe wynagrodzenie roczne UE	2.031,00	2.030,23	99,96
Dodatkowe wynagrodzenie roczne BP	239,00	238,85	99,94
składki na ubezpieczenia społeczne UE	11.064,00	7.628,60	68,95
składki na ubezpieczenia społeczne BP	1.302,00	897,47	68,93
Składki na fundusz pracy UE	1.574,00	631,00	40,09
Składki na fundusz pracy BP	185,00	74,24	40,13

2) Wydatki związane z realizacją zadań projektu unijnego: 18.110,77 zł.

- **Prace społecznie użyteczne**

Zgodnie z Porozumieniem w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych, zawartym przez Burmistrza Miasta Kowary z Powiatem Karkonoskim - Ośrodek koordynował oraz prowadził obsługę finansową zadania. W jednostkach organizacyjnych Gminy Miejskiej Kowary utworzono 30 miejsc do wykonywania prac, na stanowisku robotnik gospodarczy. Termin ww. formy wsparcia określono od 01.04.2021 r. do 31.10.2021 r. Do wykonywania prac Ośrodek wskazał łącznie 70 osób bezrobotnych (bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych), objętych świadczeniami pomocy społecznej. Z grupy tej do udziału w ww. formie wsparcia przystąpiło (w różnych terminach) 30 osób. Udział finansowy gminy wyniósł 25.052,60 zł.

- **Pomoc bezdomnym**

Zawarto umowy w sprawie przyjęcia osób bezdomnych do Schroniska dla Bezdomnych ze schroniskami:

1. Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, Koło Jeleniogórskie im. św. Brata Alberta w Jeleniej Górze,
2. Stowarzyszenie „PRZYSTAŃ” Schronisko dla bezdomnych im. św. Brata Alberta w Leśnej,
3. Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło w Świdnicy,
4. Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu „Mar-Kot” w Ożarowie Mazowieckim,
5. Stowarzyszenie ANTIDOTUM.

Koszt pobytu 13 osób bezdomnych w 2021 r. wyniósł 101.896,18 zł, zaś gotowości przyjęcia osób bezdomnych 775,00 zł.

W 2020r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w związku z panującą pandemią otrzymał do realizacji zadanie „noclegownia”. Koszt czynszu i ogrzewania tego pomieszczenia w roku 2021 wyniósł 4.320,63 zł.

2.12. Świadczenie wychowawcze - 85501

Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
8.170.000,00	8.162.700,00	99,91

1. Wydatki bieżące w tym:

1) Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń: 65.063,76 zł z tego:

	Plan po zmianach	Wykonanie w 2021r.	%
Wynagrodzenia osobowe	50.830,00	50.820,52	99,98
Dodatkowe wynagrodzenie roczne	3.650,00	3.645,80	99,88
składki na ubezpieczenia społeczne	9.135,00	9.130,82	99,95
Składki na fundusz pracy	1.285,00	1.280,31	99,64
Wpłaty na PPK pracodawcy	200,00	186,31	93,16

2) Wydatki związane z realizacją zadań statutowych: 4.294,44 zł

3) Świadczenia na rzecz osób fizycznych: 8.093.341,80 zł.

z tego - świadczenia społeczne: 8.093.341,80 zł.

Ta forma pomocy została uruchomiona przez budżet państwa z dniem 01.04.2016r., świadczeniami wychowawczymi w 2021 r. objęto 864 rodzin, w tym 1.377 dzieci.

2.13. Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego - 85502

Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
4.505.124,00	4.484.033,75	99,53

1. Wydatki bieżące w tym:

1) Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń: 129.610,68 zł z tego:

	Plan po zmianach	Wykonanie w 2021r.	%
Wynagrodzenia osobowe	106.090,00	104.557,91	98,56
Dodatkowe wynagrodzenie roczne	7.510,00	7.509,88	100
składki na ubezpieczenia społeczne	14.530,00	14.527,52	99,98
Składki na fundusz pracy	2.890,00	2.637,08	91,25
Wpł. na PPK pracodawcy	800,00	378,29	47,29

2) Wydatki związane z realizacją zadań statutowych: 31.885,39 zł

3) Świadczenia na rzecz osób fizycznych: 4.322.537,68 zł, z tego:

- świadczenia społeczne:	4.019.380,76 zł,
- ubezpieczenia społeczne świadczeniobiorców:	303.156,92 zł.

W ramach powyższych wydatków realizowano:

Świadczenia rodzinne - na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych pomocą objęto łącznie 1.011 rodzin, w tym w formie:

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – 591 rodzin
- zasiłki pielęgnacyjne – 330 osób,
- świadczenia pielęgnacyjne – 66 rodzin, w tym 47 osobom opłacono składki na ubezpieczenie społeczne i 39 osobom na ubezpieczenie zdrowotne.
- specjalny zasiłek opiekuńczy - 1 osoba, w tym 1 osobie opłacono składki na ubezpieczenie społeczne i 1 osobie na ubezpieczenie zdrowotne.
- świadczenie rodzicielskie – 23 osób.

Fundusz alimentacyjny - na podstawie przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów pomocą w formie świadczeń alimentacyjnych objęto łącznie 76 rodzin. W ramach działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych wszczęto postępowanie administracyjne w stosunku do 9 dłużników. W ewidencji Ośrodka pozostaje 455 dłużników alimentacyjnych, w tym 127 dłużników, których wierzyciele zamieszkują i pobierają świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego poza Kowarami. W wyniku postępowań komorniczych wyegzekwowano na rzecz Gminy Kowary od dłużników alimentacyjnych z tytułu wpłaconych zaliczek i świadczeń alimentacyjnych kwotę – 40.070,87 zł.

2.14. Wspieranie rodziny - 85504

Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
110.170,00	101.288,78	91,94

1. Wydatki bieżące, w tym:

1) *Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń*: 97.119,77 zł z tego:

	Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
Wynagrodzenia osobowe	85.690,00	78.848,00	92,02
składki na ubezpieczenia społeczne	14.390,00	14.104,20	98,01
Składki na fundusz pracy	1.580,00	1.109,55	70,22
Dod. wynagrodz. roczne	3.170,00	3.058,02	96,47

2) Wydatki związane z realizacją zadań statutowych 3.380,37 zł,

3) Świadczenia na rzecz osób fizycznych 788,64 zł.

Dwóch asystentów rodziny objęło pomocą 20 kowarskich rodzin, wymagających wsparcia w formie pracy z rodziną i pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. W 2021 r. Ośrodek przystąpił do Rządowego Programu pn. „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2021”, w wyniku czego pozyskano dofinansowanie na realizację ww. zadania w wysokości 4000,00 zł. Środki te wydatkowano w roku 2021 r.

2.15. Rodziny zastępcze – Rozdział 85508

Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
67.500,00	67.061,21	99,35

Wydatki bieżące związane z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 2021 r. poniesiono wydatki na opiekę i wychowanie 22 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

2.16. Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych – Rozdział 85510

Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
346.500,00	345.099,90	99,60

Wydatki bieżące związane z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 2021 r. poniesiono wydatki na opiekę i wychowanie 18 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

2.17. Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne – Rozdział 85513

Plan po zmianach	Wykonanie w 2021 r.	%
114.000,00	107.221,18	94,05

PODSUMOWANIE

W zakresie powyższych wydatków w okresie sprawozdawczym łącznie pomocą pieniężną i w naturze objęto:

Rodzaj systemu pomocy	Liczba osób/rodzin*	Liczba świadczeń	Koszt świadczeń (w groszach)
Pomoc społeczna (ze składkami na ubezpieczenie zdrowotne)	418	11.680	2.428.064,27
Dodatek energetyczny	109	1.036	15.362,19
Dodatki mieszkaniowe	177	1.491	421.840,42
Świadczenia rodzinne (ze składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne)	864	11.308	3.885.485,12
Fundusz alimentacyjny	76	1.308	544.273,74
Rodziny zastępcze	22	227	67.061,21
Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	17	197	345.099,90
Rządowy program „dożywianie”	360	5.706	291.197,83
Prace społecznie użyteczne, w tym: środki z budżetu gminy refundacja PUP	30	166	57.631,50 23.052,60 34.578,90

Rodzaj systemu pomocy	Liczba osób/rodzin*	Liczba świadczeń	Koszt świadczeń (w groszach)
Świadczenie wychowawcze 500+	864	16.256	8.083.341,80
Razem	3.667	55.298	16.139.357,98

*Jedna rodzina mogła korzystać z różnych rodzajów świadczeń

Wykonanie planu za 2021r. w zakresie pomocy społecznej w podziale na zadania własne i zadania zlecone prezentuje poniższa tabela:

Rozdział	Nazwa realizowanych świadczeń	Plan (w zł)	Wykonanie planu (w zł)	Wykonanie planu (w %)
Zadania własne				
85202	Opłaty za pobyt w DPS	1.126.000	1.117.934	99,28
85213	Składki zdrowotne do zasiłków stałych z pomocy społecznej - dotacja celowa	52.000	50.887	97,86
85214	Zasiłki celowe, okresowe i pomoc w naturze, w tym:	411.000	400.858	97,53
	- zasiłki celowe	26.000	24.091	92,66
	- zasiłki okresowe - dotacja celowa	385.000	376.767	97,86
85215	Dodatki mieszkaniowe, w tym:	431.393	421.840	99,96
	-dopłata do czynszu w czasie COVID	422.000	421.840	99,96
		9.393	0	0
85216	Zasiłki stałe - dotacja celowa	585.000	572.899	97,93
85219	Ośrodek pomocy społecznej:	1.233.350	1.203.802	97,60
	-środki własne	968.762	943.347	97,38
	-dotacja	264.588	260.455	98,44
85220	Mieszkanie chronione	9.686	9.067	93,61
85228	Usługi opiekuńcze:	402.670	394.462	97,96
	-środki własne	388.670	381.850	98,25
	-dotacja „opieka 75+”	14.000	12.612	90,09
85230	Program rządowy „dożywianie” - dotacja celowa, w tym:	306.000	291.198	95,16
	-wkład własny 40%	123.500	116.479	94,31
	-dotacja 60%	182.500	174.719	95,74
85295	Pozostała działalność, w tym:	132.266	132.044	99,83
	-prace społecznie użyteczne z pozostał. kosztami	25.060	25.053	99,97
	-gotowość, schroniska dla bezdomnych	102.885	102.670	99,79
	-noclegownia	4.321	4.321	100
85502	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny – wydatki ze zwrotów komorniczych z tytułu egzekucji świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego	36.000	33.810	93,92
85504	Wspieranie rodziny:	110.170	101.289	91,94
	- środki własne	106.170	97.289	91,64
	- dotacja Program Asystent rodziny	4.000	4.000	100
85508	Rodziny zastępcze	67.500	67.061	99,35
85510	Działalność placówek opiekuń.-wychowawczych	346.500	345.100	99,60

85295	Projekt unijny „Dobra pora na aktywne życie..”: -wkład własny -środki z dotacji	384.227 11.092 373.135	241.539 7.053 234.486	62,86 63,59 62,84
	RAZEM	5.633.762	5.383.799	95,56
Zadania zlecone				
85195	Ochrona zdrowia	643	642	99,84
85215	Dodatki energetyczne z pozostałymi kosztami	16.442	15.669	95,30
85219	Wynagrodzenie za sprawowanie opieki	6.090	5.481	90,00
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla os. psych. chorych	101.240	87.340	86,27
85288	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	42.900	42.900	100
85501	Świadczenie wychowawcze (500+)	8.170.000	8.162.700	99,91
85502	Świadczenie rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	4.469.124	4.450.224	99,58
85513	Składki zdrowotne do świadczeń pielęgnacyjnych z systemu św. rodzinnych	114.000	107.221	94,05
	RAZEM	12.920.439	12.872.177	99,63

Zatrudnienie:

PLAN	Średniorocznie w osobach	Średniorocznie w etatach	WYKONANIE	Średniorocznie w osobach	Średniorocznie w etatach
Administracja - pełny etat	18	18	Administracja - pełny etat	18	16,11
Administracja - niepełny etat	0	0	Administracja - niepełny etat	1	0,12
Obsługa-pełny etat	7	7	Obsługa-pełny etat	7	6,00
Obsługa KS – niepełny etat	1	0,50	Obsługa KS – niepełny etat	1	0,50
Obsługa – niepełny etat	1	0,38	Obsługa – niepełny etat	2	0,67
Podsumowanie	27	25,88	Podsumowanie	29	23,40

Wynagrodzenia:

	Średnia płaca bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego	Średnia płaca z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym	w tym nagrody i odprawy
Administracja -pełny etat	996.908,15	1.066.196,05	62.664,00
Administracja –niepełny etat	6.274,50	6.274,50	0,00
Obsługa – pełny etat	245.688,98	268.314,80	13.440,00
Obsługa KS – niepełny etat	21.761,73	23.230,53	0,00
Obsługa –niepełny etat	27.371,60	28.306,43	0,00
Podsumowanie	1.298.004,96	1.392.322,31	76.104,00
	Średnia płaca bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego na jeden etat	Średnia płaca z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym na jeden etat	

Administracja -pełny etat	61.881,33	66.182,25	
Administracja –niepełny etat	52.287,50	52.287,50	
Obsługa – pełny etat	40.948,16	44.719,13	
Obsługa KS - niepełny etat	43.523,46	46.461,06	
Obsługa –niepełny etat	40.853,13	42.248,40	
	Średnia płaca bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego na jeden etat - bez nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych	Średnia płaca z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym na jeden etat -bez nagród jubil. i odpraw emeryt.	
Administracja -pełny etat	57.991,57	62.292,49	
Administracja –niepełny etat	52.287,50	52.287,50	
Obsługa-pełny etat	38.708,16	42.479,13	
Obsługa KS - niepełny etat	43.523,46	46.461,06	
Obsługa –niepełny etat	40.853,13	42.248,40	

Zmniejszono liczbę etatów w Dziale Usług Opiekuńczych o 0,5 etatu od 01.04.2021r. oraz 1 etat od 01.11.2021r.

Zmniejszono liczbę etatów w Dziale Świadczeń Rodzinnych o 0,5 etatu od 01.12.2021r.

2.6. Kultura

2.6.1. Działalność Miejskiego Ośrodka Kultury w Kowarach w 2021r.

Rok 2021 był rokiem trudnym dla kultury ze względu na zmieniającą się sytuację pandemiczną. Wiele działań podejmowano z wykorzystaniem internetu. Stworzono sporą bazę materiałów filmowych o szerokim zakresie tematycznym - od młodzieżowych wiadomości, poprzez teledyski po nagranie dwóch spektakli teatralnych w wersji filmowej. W tym okresie, mimo trudności, prężnie działała Kowarska Orkiestra Rozrywkowa, Teatr 55, Kowarskie Wrzosa, nagrano kilkadziesiąt materiałów filmowych na kanale Arka Karkonoszy w ramach projektu „Ocalmy pamięć Karkonoszy!”. Prowadzono następujące koła zainteresowań:

- Zajęcia artystyczne - plastyczne dla dzieci „Spotkania z Kulturą”
- Zajęcia teatralne dla dorosłych – Teatr 55
- Zajęcia teatralne dla dzieci
- Warsztaty filmowo-dziennikarskie dla młodzieży
- Zajęcia z klockami LEGO
- Nauka gry na instrumentach dętych: trąbka, saksofon, puzon
- Kowarska Orkiestra Rozrywkowa
- Zespół „Kowarskie Wrzosa”
- Zespół muzyczny „Mooroi”
- Zespół muzyczny „Bandi”
- Zajęcia tańca nowoczesnego Hip Hop prowadzone przez Szkołę Szybiak Dance
- Nauka tańca dla dorosłych - sekcja latino dla pań.

Starano się też, w ramach możliwości, organizować różne imprezy, warsztaty i działania animujące życie kulturalne Kowar. Oto one:

Imprezy organizowane i współorganizowane przez MOK w 2021 r

styczeń

- Ogłoszono i rozstrzygnięto e-konkurs piosenki zimowej – zgłosiło się 8 uczestników, głosowanie publiczności na FB cieszyło się dużym zainteresowaniem (filmy miały ponad 300 „lajków”)
- Mimo zamknięcia jednostek kultury zorganizowano **internetowe ferie z kulturą**. W ramach działań:
 - **Nagrano materiały filmowe w cyklu „Jesteśmy z Wami”**, w których występujące osoby (Pani Nina od Plastyki, Karolina Szybiak – szkoła tańca, Paweł Krażewski – sztuki Walki, Komendant Policji, Pani psycholog z SP 1 i pani pedagog z ZSO, Kapelmistrz kowarskiej orkiestry) zachęcali do różnych aktywności i działań, dawali rady, jak sobie radzić w czasie pandemii.
 - **Zaproszono dzieci i młodzież do wspólnego nagrania teledysku** wraz z Piotrem Pawelcem (zespół BANDI) do jego piosenki dla dzieci.
 - **Nagrano i wyemitowano 5 odcinków „Krótkiego kursu fotografii”**
 - **Nagrano dwa odcinki spotkań z panią bibliotekarką**, która polecała książki dla dzieci.
- Ogłoszono **konkurs fotograficzny „Światło – Cień”**
- Nagrano z **Teatrem 55 w siedzibie SMK spektakl poetycko – muzyczny** na podstawie wierszy W. Symborskiej.
- Nagrano materiał dla Stowarzyszenia „Przyjazna Trójka” o stworzonej przy SP 3 „Galerii na powietrzu im. Józefa Gielniaka”
- Nagrano materiał do teledysku Piotra Pawelca
- Złożono z naszymi partnerami z Czech wniosek na następny projekt „DCK on line”, który ma być kontynuacją działań w ramach projektu „Ocalmy pamięć Karkonoszy!”

luty

- Wraz z działającym u nas Teatrem Ucieczkowym pozyskano grant w wysokości 30 tys. zł od Związku Cyfrowa Polska i Youtube na realizację filmową spektaklu „Napromieniowany raj”. W konkursie brało udział ponad 70 zespołów teatralnych, komisja wybrała 8 laureatów. Spektakl został zaprezentowany podczas Youtube Dni Kultury 26 – 28 marca 2021. Spektakl reżyserował Piotr Jędrzejak (zawodowy reżyser, były dyrektor Jeleniogórskiego Teatru Norwida), autorem sztuki jest Jarosław Szczyżowski. Spektakl osadzony jest w przestrzeni Kowar i opisuje (trochę w krzywym zwierciadle) historie związane z kopalniami uranu.
- Wznowiono działanie Kina za Rogiem. Widzów zapraszano na sobotnie spektakle.
- Wraz z aktorami Teatru 55 nagrano i wyemitowano 4 odcinki muzyczno - poetyckie z wierszami Wisławy Symborskiej.
- Także z Teatrem 55 nagrano słowno – muzyczne interpretacje poezji buntowniczej. Wyemitowano nagranie wiersza J. Tuwima „Do prostego człowieka”, „Który skrzywdziłeś” Czesława Miłosza i „Kwestia smaku” Zbigniewa Herberta.
- Kowarska Orkiestra Rozrywkowa nagrała koncert karnawałowy. Materiał został wyemitowany na Youtube i Facebooku, spotkał się z dużym pozytywnym odbiorem.
- Teatr 55 pracował podczas weekendów nad premierą nowej sztuki Grzegorza Reszki „Eksperyment”.
- Rozstrzygnięto konkurs fotograficzny „Światło – Cień”. Udział w nim wzięło kilkanaście osób – była nawet jedna uczestniczka z USA.
- Ogłoszono e-konkurs piosenki z okazji Dnia Kobiet.
- Regularnie – co tydzień – przygotowywano informacje filmowe z miasta.

marzec

- Wraz z Teatrem Ucieczkowym zrealizowano filmową wersję spektaklu „Napromieniowany raj – wizja lokalna”. Premiera naszego spektaklu odbyła się 26 marca na kanale YT Teatru Ucieczkowego. Spektakl obejrzało kilka tysięcy widzów.
- Niestety od 20 marca ponownie zawieszono seanse w Kinie za Rogiem.
- Aktorzy Teatru 55 pracowali na warsztatach nad sztuką „Eksperyment”.
- Także z Teatrem 55 rozpoczęto nagrania filmowej wersji spektaklu w odcinkach na podstawie sztuki „Biuro matrymonialne”.
- 17 marca nagrano w ramach współpracy dla Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach materiały na konkurs organizowany przez Fundację Anny Dymnej – dwa występy muzyczne i teatr cieni. Film otrzymał jedno z głównych wyróżnień.
- Rozstrzygnięto e-konkurs piosenki z okazji Dnia Kobiet. Otrzymano blisko 30 zgłoszeń. Od 8 do 11 marca na naszym Facebook'u prezentowano uczestników – prezentacja cieszyła się dużym zainteresowaniem (najpopularniejszy materiał otrzymał 300 lajków).
- Nawiązano współpracę z nowym czeskim partnerem. Jest to telewizja z Trutnowa - Trutnovinky. Wspólnie przygotowano projekty do Euroregionu Nysa nakierowane na aktywizowanie dzieci i młodzieży w dziedzinie tworzenia materiałów filmowych i dziennikarskich. Trwały prace też nad projektem, którego celem będzie nakręcenie bajek filmowych opartych na lokalnych legendach. Termin składania wniosków określono na wrzesień 2021.
- Regularnie przygotowywano informacje filmowe z miasta.

kwiecień

- Aktorzy Teatru 55 regularnie pracowali nad sztuką „Eksperyment”
- Z Teatrem 55 pracowano nad filmową wersją spektaklu w odcinkach na podstawie sztuki „Biuro matrymonialne”. Nagrywano poszczególne sceny.
- Nagrano pierwszą część teatru kamishibai dla MBP w Kowarach. Prawdopodobnie powstanie z tego cykl opowieści.
- Ogłoszono konkurs fotograficzny związany z wiosną.
- Dogrywano materiały filmowe do impresji o Jerzym Jakubowie. To film, który powstał w ramach wspólnych warsztatów filmowych. Zostanie przetłumaczony na język czeski i w najbliższym czasie zostanie zorganizowana jego premiera.
- Zacieśniano współpracę z nowym czeskim partnerem. Jest to telewizja z Trutnowa - Trutnovinky. Przygotowywano projekty do Euroregionu Nysa nakierowane na aktywizowanie dzieci i młodzieży w dziedzinie tworzenia materiałów filmowych i dziennikarskich. Pracowano też nad projektem, którego celem będzie nakręcenie bajek filmowych opartych na lokalnych legendach.

maj

- Nagrano teledysk do utworu „Czarno – białe dni” naszego lokalnego muzyka Bandiego.
- Prowadzono cotygodniowe warsztaty Teatru 55 – nagrywano miniserial „Biuro”, którego akcja osadzona jest w Kowarach.
- Odbywały się warsztaty teatralne Teatru 55, gdzie pracowano nad spektaklem „Eksperyment”
- Rozpoczęto wraz z Sudecką Krainą nagrania do filmowej wersji spektaklu „Duch Gór kontratakuję” autorstwa Jarosława Szczyżowskiego. Godzinny spektakl w sposób komediowy porusza problemy związane z nieposzanowaniem środowiska naturalnego Karkonoszy.
- Koncert w muszli koncertowej zespołu „Nie jest dobrze”
- Internetowa premiera pierwszego odcinka nagranych przez nas miniserialu „Biuro”

- Rozstrzygnięto konkurs fotograficzny „Wiosna”

czerwiec

- Wyemitowano wszystkie 5 odcinków miniserialu na podstawie sztuki „Biuro matrymonialne”, który został udostępniony na kanele YouTube MOK. Pokazywano go też w dniach 16 – 17 czerwca w Kinie za Rogiem dla widzów.
- W dniach 12-13 czerwca zorganizowano warsztaty filmowe „Pamięć Karkonoszy” w których wzięło udział 19 pasjonatów fotografii. Wystawa powstałych fotografii już wkrótce.
W trakcie tego wydarzenia zainstalowano również skrzynki pocztowe w "zanikłych miejscach". W każdej skrzynce jest zdjęcie nieistniejącego obiektu i krótki jego opis. Akcja odbyła się w ramach realizowanego przez nas projektu "Ocalmy pamięć Karkonoszy!". Zamontowano w Kowarach 6 takich skrzynek.
- 19 czerwca miała miejsce premiera teledysku do utworu „Czarno-białe dni” Piotra Pawelca - Bandiego. Teledysk oraz cała płyta „Piotruś pan” była wydana przy współpracy z MOK-iem.
- 19 czerwca w muszli koncertowej odbył się koncert Kowarskiej Orkiestry Rozrywkowej pn. „Wracamy do gry”.
- 19 czerwca odbyły się również w MOK warsztaty pn. : „Opowiemy Wam piernikiem”. Jest to cykl warsztatów, których celem jest pokazanie tradycji piernikarskich na Dolnym Śląsku, roli i znaczenia piernika a także niezwykłych właściwości plastycznych korzennego ciasta
- Zmontowano dla SP 1 w Kowarach film związany z pożegnaniem klas ósmych.
- 22 czerwca w MOK-u goszczono punkt krwiodawstwa z Wałbrzycha. Do oddania krwi zgłosiło się 18 osób, krew oddało 14 Dawców.

lipiec

- Udzielono pomocy w organizacji Turnieju Karate i Zlocie Starych Samochodów
- 2 lipca – koncert zespołu MAKE UP w muszli koncertowej w ramach „Kowary miasto z Kulturą”
- 5 – 9 lipca Wakacje z Kulturą – zajęcia dla dzieci w wieku 6 – 11 lat, od poniedziałku do piątku 3 godz. dziennie. Utworzono 2 grupy po 15 osób.
- 8 lipca – publikacja stworzonej przez nas cz. 1 filmu „70 lat ZSO w Kowarach”
- 9 lipca – koncert duetu EVENEMENT w muszli koncertowej w ramach „Kowary miasto z Kulturą”
- 11 lipca – przedpremierowy pokaz filmowej wersji sztuki „Duch Gór Kontratakuje” nagranej przez MOK i TEATR 55 we współpracy z Jarosławem Szczyżowskim pisarzem
- 11 lipca - „Piosenka ci nie da zapomnieć” koncert zespołów z Mysłakowic w muszli koncertowej w ramach „Kowary miasto z Kulturą”
- 12 - 16 lipca Wakacje z Kulturą – zajęcia dla dzieci w wieku 6 – 11 lat, od poniedziałku do piątku 3 godz. dziennie. Utworzono 2 grupy po 15 osób.
- 19 – 23 lipca Wakacje z Kulturą – zajęcia dla dzieci w wieku 6 – 11 lat, od poniedziałku do piątku 3 godz. dziennie. Utworzono 2 grupy po 15 osób.
- 23 lipca - koncert zespołu Rock Tube Akustic w muszli koncertowej w ramach „Kowary miasto z Kulturą”
- 26 – 30 lipca Wakacje z Kulturą – zajęcia dla dzieci w wieku 6 – 11 lat, od poniedziałku do piątku 3 godz. dziennie. Utworzono 2 grupy po 15 osób.
- 29 lipca – warsztaty teatralne Teatru 55
- 30 lipca – 1 sierpnia – warsztaty filmowe prowadzone przez wykładowcę łódzkiej fimówki Tomasza Michałowskiego. Podczas warsztatów pracowano z Teatrem 55 i powstała impresja filmowa na

podstawie scenariusza Jarosława Szczyżowskiego „DNA Karkonoszy”. Warsztaty zrealizowano w ramach projektu „Ocalmy pamięć Karkonoszy”

- 31 lipca - koncert zespołu BANDI w muszli koncertowej w ramach „Kowary miasto z Kulturą”

sierpień

- 2 – 3 sierpnia – polsko – czeskie warsztaty graffiti dla młodzieży. Efektem zajęć jest mural z wizerunkiem Stanisława Lema, który powstał na tylnej ścianie muszli koncertowej
- 4 sierpnia – ogłoszenie internetowego konkursu „Piosenka jest dobra na wszystko”
- 6 sierpnia – otwarcie czytelnicy pod świerkami – stworzono miejsce obok MOK, gdzie można poleżeć w hamakach
- 7 sierpnia – Holi Festiwal – święto kolorów – impreza w muszli koncertowej
- 12 – 17 sierpnia – pięciodniowe warsztaty filmowe dla młodzieży realizowane w ramach projektu „Warsztaty teatralno – filmowe NUDA” dofinansowane przez LGD Duchy Gór. W ramach działań powstały dwie impresje filmowe i relacja z WY.SPA przygotowane przez kowarską młodzież.
- 13 sierpnia – występ Szkoły Musicalu ERATO z Poznania w muszli koncertowej
- 14 sierpnia – projekcja spektaklu „Napromieniowany Raj” i oprowadzanie widzów po budynku MOK
- 18 sierpnia – publikacja impresji filmowej „Mina mima” przygotowanej przez młodzież uczestniczącą w warsztatach filmowych
- 19 – 21 sierpnia warsztaty „Super Van” prowadzone przez Fundację TIFF Collectiv z Wrocławia
- 19 sierpnia – Przenośny Zakład Portretowy na kowarskiej Starówce
- 20 sierpnia – warsztaty dla seniorów i uczestników WTZ „1000 słów”
- 21 sierpnia – warsztaty dla młodzieży „Jak brzmi zdjęcie”
- 21 sierpnia – pokaz multimedialny pod ratuszem podsumowujący trzydniowe warsztaty
- 24 sierpnia – ogłoszenie wyników konkursu „Piosenka jest dobra na wszystko” i prezentacja uczestników na FB
- 24 sierpnia – warsztaty filmowe dla młodzieży – montaż materiałów „Młode newsy z WY.SPA”
- Nauka języka angielskiego dla dzieci i młodzieży.

wrzesień

- 18 września - koncert zespołu BANDI przeniesiono z Ogródu SMK do auli MOK.
- do 17 września funkcjonowała czytelnia pod świerkami – stworzono miejsce obok MOK, gdzie można poleżeć w hamakach.
- 14 – 18 września 2021 Warsztaty teatralne Teatr 55 Młodzi - dofinansowane przez LGD Duchy Gór.
- 28 września - Warsztaty teatralne – praca nad spektaklem „Eksperyment”

październik

- 1 października – Warsztaty teatralne, praca nad czytaniem performatywnym sztuki Jarosława Szczyżowskiego „Proces”
- 2 października – Wyjazd grupy młodych filmowców i Kowarskiej Orkiestry Rozrywkowej do Trutnowa na Festiwal Smoka. Udział w warsztatach teatralnych i występ KOR.
- 5 – 7 i 14 – 18 października - Festiwal Kino Młodego Widza organizowany w Kinie za Rogiem przy współpracy Stowarzyszenia Filmowców Polskich. Odbłyto się 15 seansów z animacjami, w których wzięło udział 280 uczniów kowarskich szkół i przedszkoli. Seanse były nieodpłatne.
- 14 października – filmowe warsztaty dla młodzieży – montaż materiałów nagranych w Trutnowie w ramach cyklu „Młode Newsy”
- 8 października – występ Teatru 55 w Szklarskiej Porębie z czytaniem performatywnym „Proces”
- 8 października – Gala Laureatów Konkursu Piosenki, występ Wojtka Stefanowskiego (uczestnika Voice of Poland) na scenie MOK

- 10 października – warsztaty filmowo – teatralne NUDA – nagranie spektaklu – działanie w ramach projektu dofinansowanego przez LGD Duchą Gór
- 10 października – Występ Teatru 55 w Szklarskiej Porębie, czytanie performatywne tekstu „Sabat czarownic”
- 21 października – pokaz roboczy materiału filmowego z nagrania spektaklu NUDA
- 22 października – nagranie i montaż materiału filmowego na konkurs dla WTZ w Kowarach
- 23 października – warsztaty filmowe z młodzieżą – montaż materiału z Gali Piosenki Laureatów Konkursu, w ramach cyklu „Młode newsy”

listopad

- 6 – 7 listopada – warsztaty fotograficzne „Pamięć Karkonoszy” ,Kowary - Horni Marsov (Czechy), zorganizowane w ramach projektu „Ocalmy Pamięć Karkonoszy!”, uczestniczyło kilkunastu fotografów z Karkonoszy
- 6 listopada – Spektakl Teatru 55 „Pożądanie w cieniu Pokrywki” zagrany przez nasz teatr we Wleniu
- 11 listopada – obchody Święta Odzyskania Niepodległości pod pomnikiem, występ KOR
- 11 listopada – pokazy premierowe sztuki „Nuda” w Kinie za Rogiem. Spektakl nagrany w ramach projektu „Warsztaty teatralno – filmowe NUDA” dofinansowany przez LGD Duchą Gór. (3 seanse)
- 19 listopada – wernisaż wystawy 500+8
- 19 listopada – pokazy premierowe miniatury filmowej „Droga Jakubowa” nagranej podczas warsztatów filmowych organizowanych przez MOK. Impresja na temat twórczości naszego artysty Jerzego Jakubowa. (4 seanse). Materiał można oglądać na Youtube MOK Kowary.
- 19 listopada – Otwarcie wystawy na holu MOK „Działania MOK 2021” - prezentacja kilkudziesięciu zdjęć z różnych wydarzeń w 2021 r.
- 23 listopada – pokazy popremierowe sztuki „Nuda” w Kinie za Rogiem dla uczniów szkół podstawowych. (3 seanse). Spektakl nagrany w ramach projektu „Warsztaty teatralno – filmowe NUDA” dofinansowany przez LGD Duchą Gór. (3 seanse)
- 23 listopada – Pokaz premierowy w Kinie za Rogiem teledysku nagranych przez grupę taneczną Szybiak Dance Studio, działającą w MOK
- 24 listopada - pokazy popremierowe sztuki „Nuda” w Kinie za Rogiem. (2 seanse)
- 26 listopada – Pokaz premierowy w Kinie za Rogiem teledysku (cz. 2) nagranych przez grupę taneczną Szybiak Dance Studio, działającą w MOK
- 30 listopada - nagranie występów kolędowych uczniów SP 1 i SP 3 dla uczniów z Vrchlabi

grudzień

- 4 grudnia - występ Teatru 55 w Szklarskiej Porębie ze spektaklem “Pożądanie w cieniu pokrywki”
- 6 grudnia - nagranie bajki przygotowanej przez nauczycieli przedszkola publicznego w Kowarach
- 6 grudnia - występ Kowarskiej Orkiestry Rozrywkowej podczas zapalenia choinki w Kowarach
- 8 grudnia - pokaz naszej produkcji filmowej “Biuro” w Kinie za Rogiem dla członków SMK
- 10 grudnia - spotkanie uczniów z wiceburmistrzem Vrchlabi w Kinie za Rogiem
- 21 grudnia – pokaz filmów Teatru Cinema z Michałowic w Kinie za Rogiem
- 22 grudnia – opublikowano na naszym kanale Arka Karkonoszy materiał filmowy (w wersji pl i cz) – relacje ze wspólnych polsko - czeskich działań związanych z budową i umieszczeniem skrzynek pocztowych w „miejscach zanikłych”
- 23 grudnia – koncert przedświąteczny Kowarskiej Orkiestry Rozrywkowej na schodach UM

W roku 2021 realizowano dwa projekty z udziałem partnerów z Czech.

- „Społeczno-muzyczna integracja na styku granic-BIG BAND'owe muzykowanie mieszkańców Kowar i Vrchlabi ” - w ramach którego zakupiono instrumenty dla muzyków Kowarskiej Orkiestry Rozrywkowej i prowadzono zajęcia muzyczne dla dzieci w SP,
- „Ocalmy pamięć Karkonoszy!” - wprowadzono studio archiwizacyjno – filmowe. Zeskanowano kilka tysięcy fotografii i zrealizowano kilkadziesiąt materiałów filmowych. Rozpoczęto współpracę ze szkołami w temacie stworzenia lokalnej szkolnej telewizji internetowej.

W minionym okresie napisano i złożono następujące projekty aplikując o środki zewnętrzne:

- Złożono wniosek i pozyskano grant w wysokości 30 tys. zł od Związku Cyfrowa Polska i Youtube na realizację filmową spektaklu „Napromieniowany raj”.
- Złożono projekt do NCK w ramach Konwersacji Cyfrowej Domów Kultury.
- Złożono wniosek na kontynuację realizowanego z czeskimi partnerami projektu „Ocalmy pamięć Karkonoszy!”- „DCK Online”. Wniosek został bardzo pozytywnie oceniony i otrzymano dofinansowanie (budżet 70 tys. euro) na jego realizację przez najbliższe 1,5 roku.
- Napisano wniosek o dotację w konkursie grantowym LGD Partnerstwa Ducha Gór Działaj Lokalnie 2021 na projekt „Warsztaty teatralno - filmowe „Nuda”. Otrzymano dofinansowanie w kwocie 5000zł.

Ponadto:

- Wydano cztery numer Gazety Kowarskiej z Kurierem Kowarskim
- Umieszczono 6 drewnianych skrzynek pocztowych z informacjami i zdjęciami miejsc, gdzie kiedyś były budowle – w ramach projektu „Ocalmy pamięć Karkonoszy!”
- Wydano publikację „Kowarska kapsuła czasu – razem tworzymy historię” - 200 sztuk - w ramach projektu „Ocalmy pamięć Karkonoszy!”
- Wydano publikację „Stare-nowe” - 200 sztuk - o zanikłych miejscach w Kowarach i umieszczonych tam skrzynkach pocztowych - w ramach projektu „Ocalmy pamięć Karkonoszy!”

2.6.2. Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kowarach w 2021r.

I. Sieć placówek bibliotecznych na terenie miasta Kowary tworzą:

- Biblioteka Główna, z wypożyczalnią i czytelnia, mieści się w budynku Miejskiego Ośrodka Kultury w Kowarach. Zajmowała w roku 2021 trzy pomieszczenia (w tym magazyn) o łącznej powierzchni 106m²
- Filia biblioteczna Nr 1 zajmowała lokal o powierzchni 79 m² w budynku przy Wojska Polskiego 4.

II. Działalność biblioteki i filii w 2021 r.:

W okresie pandemii zostały wprowadzone zmienione godziny dostępności biblioteki dla użytkowników:

Biblioteka Główna:

poniedziałek 10.00-16.00

wtorek 12.00-18.00

środa 12.00-18.00

czwartek 10.00-16.00

piątek 10.00-16.00

Filia biblioteki była otwarta dwa dni w tygodniu, w godzinach:

poniedziałek: 10.00-12.00

środa:15.00-17.00

Z powodu Covid-19 biblioteka główna była zamknięta dla użytkowników przez 32 dni w roku, w Filii nr 1 – 11 dni.

III. Pracownicy biblioteki:

W bibliotece ogółem zatrudnionych jest dwóch bibliotekarzy, jeden pracownik administracyjny, jednostką kieruje dyrektor.

Grupa pracowników	Liczba pełnozatrudnionych (w osobach)	Liczba niepełnozatrudnionych (w osobach)	Razem pełno i niepełnozatrudnionych (w osobach)	Ogółem Etaty przeliczeniowe
Pracownicy merytoryczni (w tym dyrektor)	3	0	3	3
Pracownicy administracji	0	1	1	0,25
Pracownicy obsługi	0	0	0	0
Razem	3	1	4	3,25

Szkolenia pracowników:

Pracownicy służby bibliotecznej i administracyjnej, łącznie z dyrektorem, każdego roku doskonalą swoje umiejętności zawodowe, uczestnicząc w różnego rodzaju szkoleniach, seminariach, konferencjach oraz warsztatach. W 2021 roku 4 pracowników uczestniczyło w szkoleniach (łącznie 190 godzin).

IV. Modernizacja, remonty, wyposażenie

1. Remonty/ malowania/ adaptacje

7 października 2020 r zawarta została umowa użyczenia lokalu pomiędzy: Gminą Miejską Kowary, ul. 1 Maja 1A, 58-530 Kowary a Miejską Bibliotekę Publiczną. Umowa została zawarta na podstawie uchwały Nr XXV/162/20 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 30 lipca 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na użyczenie w trybie bezprzetargowym nieruchomości lokalowej stanowiącej własność Gminy Miejskiej Kowary na rzecz Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kowarach oraz Zarządzenia Nr 110/2020 Burmistrza Miasta Kowary z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie oddania w użyczenie w trybie bezprzetargowym na okres 30 lat nieruchomości lokalowej stanowiącej własność Gminy Miejskiej Kowary na rzecz Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kowarach.

W użyczonym lokalu został przeprowadzony remont, w którym zlokalizowano filię biblioteki. Remont był zrealizowany jako jedno z działań projektu pt. "Odkrywanie Polsko-Niemieckich Tradycji Piwowarskich" współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy INTERREG Polska-Saksonia 2014-2020.

W związku z przeniesieniem lokalu filii biblioteki do nowych pomieszczeń i uruchomieniem filii od stycznia 2021 roku, przeprowadzono przeniesienie materiałów bibliotecznych, niezbędnych sprzętów stanowiących własność biblioteki do nowych lokali.

2. Przystosowanie lokali do potrzeb osób niepełnosprawnych

Biblioteka główna znajduje się w budynku MOKu, który nie jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Pomieszczenia biblioteki znajdują się na parterze budynku, jednak osoba z niepełnosprawnością ruchową jest zmuszona pokonać kilka schodów. W roku sprawozdawczym Filia

biblioteki Nr 1 posiadała wejście dostosowane dla osób niepełnosprawnych i poruszających się na wózkach (specjalny podjazd). Wewnątrz lokalu, toalety i pomieszczenia dostosowane dla osób niepełnosprawnych.

V. Zbiory biblioteczne

Gromadzony w bibliotece księgozbiór ma charakter uniwersalny. W 2021 r. zakupiona została literatura piękna dla dorosłych, literatura piękna dla dzieci i młodzieży oraz popularnonaukowa.

W 2021 roku MBP w Kowarach wzbogaciła swoje zbiory o 1465 woluminów.

Sposób nabycia	Książki zakup	
	Liczba w woluminach	Wartość w zł
Ogółem	1465	41584,07
W tym zakupiono ze środków samorządowych	810	31005,5
Z dotacji Biblioteki Narodowej	543	8709,00
Pozostałe wpływy - dary,	112	1869,57

Wszystkie zbiory, które wpływały do MBP podlegały pełnemu opracowaniu. Na bieżąco aktualizowany jest katalog on-line – wprowadzane są nowe rekordy. Jednocześnie prowadzone jest katalogowanie retrospektywne. Ewidencja zbiorów jest automatyczna, przy użyciu kodów kreskowych i czytników.

Zakup zbiorów bibliotecznych w 2021 roku oparty był na analizie rynku wydawniczego. Jednak potrzeby czytelnika są najważniejszym kryterium w doborze kupowanych książek. Stały dopływ nowości pozwala nam na uzupełnienie i aktualizowanie księgozbioru. Zakupione zbiory wykorzystujemy do promocji czytelnictwa: organizujemy wystawki książek, spotkania czytelnicze, akcje czytelnicze w przestrzeni miejskiej, promujemy zakupione książki na naszej stronie internetowej i portalu społecznościowym.

Potrzeby i zainteresowania naszych czytelników nie zmieniły się znacząco w stosunku do roku ubiegłego. Dużym powodzeniem cieszą się książki regionalne i historyczne. Literatura obyczajowa i kryminalna jest najczęściej wypożyczana.

Na bieżąco zbiory są selekcionowane pod względem zużycia i przydatności. W ciągu roku w siedzibie Biblioteki i jej fili usunięto ze zbiorów 4508 zniszczonych, zdezaktualizowanych woluminów.

Czasopisma

Biblioteka w 2021 roku prenumerowała 2 tytuły czasopism. Czytelnictwo prasy nie cieszy się u nas popularnością.

VI. Czytelnictwo

Biblioteka obsługuje czytelników z różnych grup wiekowych i pochodzących ze zróżnicowanej struktury społeczno – zawodowej. W roku 2021 najważniejsze dane statystyczne prezentowały się następująco.

- Użytkownicy biblioteki i odwiedziny w ciągu roku

Wyszczególnienie	Ogółem
<i>Użytkownicy zarejestrowani</i>	1206
<i>Czytelnicy aktywnie wypożyczający</i>	926
<i>Odwiedziny w bibliotece</i>	8816

- Czytelnicy aktywnie wypożyczający

Wg wieku	Ogółem	w wieku							
		Do 5 lat	6-12	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	Pow.60
Ogółem	926	61	132	49	23	10	194	195	262

Wg zajęcia	ogółem	Uczące się	pracujące	pozostałe
ogółem	926	170	347	409

- Udostępnienie księgozbioru

W 2021r na zewnątrz udostępniono 24.293 książek

VII. Automatyzacja procesów bibliotecznych

W 2021 roku Miejska Biblioteka Publiczna w Kowarach kontynuowała prace (rozpoczęte w 2017 r.) w zakresie automatyzacji procesów bibliotecznych wykorzystaniem specjalistycznego programu bibliotecznego. **MAK+** to elektroniczny i zintegrowany system biblioteczny, stworzony i ciągle rozwijany przez Instytut Książki, który służy do zarządzania biblioteką i jej zbiorami. System ten umożliwia tworzenie elektronicznego katalogu bibliotecznego oraz bazy użytkowników placówki, umożliwia również elektroniczną rejestrację wypożyczeń i udostępnień zasobów, a także prowadzenie statystyki bibliotecznej. System MAK+ jest rekomendowany przez Krajową Radę Biblioteczną. Jest również całkowicie zgodny z formatem MARC21 oraz spełnia wszystkie wymagania stawiane przez ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2014, poz. 1182) oraz przepisów wykonawczych do tej ustawy, co zapewnia bezpieczeństwo gromadzonym danym użytkowników. To kompletny system biblioteczny, zawierający wszystkie aktualnie dostępne moduły systemu oraz funkcjonalności, umożliwiające kompleksową obsługę wszystkich procesów związanych z książką i czytelnikiem w bibliotece.

W 2019 roku założono elektroniczne księgi inwentarzowe. Przez cały 2021 rok bibliotekarze kontynuowali retrospektywne wprowadzanie zbiorów Biblioteki. Wszystkie działania dotyczące katalogowania kolejnych wpływów odbywa się na terenie Biblioteki głównej.

W roku sprawozdawczym rozpoczęliśmy udostępnianie księgozbioru za pomocą systemu MAK + również w Filii nr 1. Udostępniliśmy naszym czytelnikom księgozbiór biblioteki online. Każdy z zapisanych czytelników ma możliwość założenia konta elektronicznego, sprawdzenia historii swoich wypożyczeń, zarezerwowania książki i przedłużania wypożyczonych egzemplarzy.

Oprócz tego realizowano:

- weryfikację poprawności opisów bibliograficznych zasobów biblioteki
- prezentację nowości książkowych w katalogu internetowym
- porządkowanie księgozbioru (naprawa książek, wymiana obwolut, sprawdzanie aktualności poszczególnych pozycji na półkach i w katalogu, naklejanie i weryfikacja kodów kreskowych)

W 2021 roku wzrosła liczba odwiedzin strony internetowej MBP. Zarejestrowano 13665 wizyt użytkowników, tj. więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Świadczy to o wzroście zainteresowania naszą ofertą i działalnością Biblioteki.

Ponadto w 2021 roku kowska biblioteka prowadziła oficjalny profil na portalu społecznościowym Facebook, który cieszy się coraz większą popularnością.

VIII. Obsługa specjalnych grup użytkowników bibliotek publicznych (w tym osób z niepełnosprawnością oraz seniorów).

- zbiory przeznaczone dla osób z dysfunkcjami wzroku

- Biblioteka posiada w swoich zbiorach książki z dużą czciością. W bibliotece głównej posiadamy 1 komputer dostępny dla użytkowników. Ze względu na specyfikę lokalu (bardzo mała powierzchnia, brak miejsca do pracy indywidualnej, brak intymności) jest bardzo niewielka liczba osób, która wyraża chęć lub potrzebę skorzystania z komputerów biblioteki. Sporadycznie użytkownicy korzystają z drukarki. Nie posiadamy oprogramowań specjalistycznych.
- Informacja o współpracy (i jej charakterze) podejmowanej z organizacjami lub instytucjami wspierającymi osoby niepełnosprawne.

Od dwóch lat bardzo sprawnie współpracujemy z Warsztatami Terapii Zajęciowej. Uczestnikami warsztatów są osoby dorosłe upośledzone intelektualnie. W roku sprawozdawczym nie odbyły się zajęcia z osobami niepełnosprawnymi z uwagi na obostrzenia pandemiczne, zamknięty czasowo ośrodek.

Seniorzy: Seniorzy stanowią najliczniejszą grupę naszych czytelników. Jest to grupa, którą staramy się aktywizować. Działania te są długofalowe i skoncentrowane na zmianie nawyków. Starsi czytelnicy są przyzwyczajeni tylko do wypożyczania książek, nie udzielają się w bibliotece, niewielu z nich korzysta z dodatkowej oferty, którą staramy się dostosowywać specjalnie dla nich. Obserwujemy, że coraz chętniej przychodzą na spotkania z pisarzami i podróżnikami. Biblioteka niestety z racji swoich warunków lokalowych nie jest w stanie zapewnić miejsca niezbędnego do zorganizowania warsztatów, czy specjalnych zajęć dla seniorów. Stworzenie odpowiedniej oferty dla seniora jest dla nas priorytetem w kolejnych latach naszej działalności.

IX. Promocja książki i czytelnictwa

W 2021 roku Miejska Biblioteka publiczna prowadziła działalność kulturalno – edukacyjną promującą książki, czytelnictwo i Bibliotekę. W swoich kulturotwórczych przedsięwzięciach Biblioteka proponowała wartościową literaturę i jej twórców. Organizowała spotkania autorskie, promocje książek, konkursy literackie, zajęcia edukacyjne dla dzieci, lekcje biblioteczne, warsztaty pisarskie, spotkania edukacyjne dla dorosłych, akcje czytelnicze. Biblioteka ze swoją ofertą wychodzi poza swoje mury. Spotykamy się w przedszkolach i szkołach. Poprzez rozliczne przedsięwzięcia kowarska biblioteka starała się zwiększać zainteresowanie książką, kształtować gusty czytelnicze, uczyć odbioru literatury, a także zachęcać do podejmowania własnych prób pisarskich. Niewątpliwym sukcesem naszej Biblioteki jest bardzo dobra współpraca z placówkami przedszkolnymi i szkolnymi. Dzięki temu możemy promować czytelnictwo wśród najmłodszych, rozwijać kompetencje czytelnicze dzieci starszych i młodzieży. Jesteśmy instytucją wspierającą system edukacyjny, dzięki czemu mamy realny wpływ na kształtowanie zainteresowań dzieci i młodzieży.

W 2021 roku zorganizowano (w Bibliotece głównej i Filii Nr 1 w Wojkowie) 65 różnego rodzaju spotkań, wydarzeń, zajęć bibliotecznych. Łącznie w spotkaniach tych wzięło udział 508 osób. Oprócz tego organizowaliśmy spotkania i wydarzenia online.

Wybrane wydarzenia w bibliotece w 2021 r.:

1. zadania wynikające z działalności statutowej Miejskiej Biblioteki Publicznej

- 1) Zajęcia promujące czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży
- 2) Ferie w bibliotece/ imprezy edukacyjno- kulturalne dla dzieci
- 3) Wakacje w bibliotece/ imprezy edukacyjno- kulturalne dla dzieci
- 4) Dyskusyjny Klub Książki edukacyjno - czytelniczy dla dzieci i młodzieży
- 5) Spotkania autorskie dla dzieci i dorosłych
- 6) Akcje /projekty / imprezy kulturalne, edukacyjne
- 7) Biblioteka Podróżnika/ imprezy edukacyjne, integrujące mieszkańców Kowar

Styczeń 2021 - grudzień 2021. Podobnie jak w roku ubiegłym, w związku z ograniczeniami epidemicznymi, biblioteka w ciągu 2021 roku miała ograniczone godziny otwarcia dla czytelników a jej

działania były ograniczone. Część zajęć, które mogły się odbyć były prowadzone na zewnątrz lub online.

2. Zajęcia promujące czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży

Propozycje online: na stronie internetowej i Fb biblioteki prowadziliśmy konkursy dla dzieci i dorosłych, głośne czytanie dla dzieci, promocję książek oraz wprowadzaliśmy informacje dotyczące szeroko pojętej kultury.

Propozycje w formie tradycyjnej:

Konkursy literacko – plastyczne, warsztaty literackie, warsztaty podróżnicze, wystawy prac, spotkania czytelnicze, lekcje biblioteczne, konkursy, Wakacje w Bibliotece, Letnia Czytelnia pod Świerkami, spotkania autorskie, wystawki nowości wydawniczych, przeglądy nowości wydawniczych, wycieczki przedszkolaków do biblioteki i odwiedziny bibliotekarza w przedszkolach (w miarę możliwości)

3. Ferie w bibliotece / imprezy edukacyjno - kulturalne dla dzieci

„Ferie w bibliotece” zajęcia dla dzieci i młodzieży przeprowadzone w Wojkowie
Podjęte działania: spotkania stacjonarne i online – dzieci od 9 do 16 lat

4. Wakacje w bibliotece / imprezy edukacyjno - kulturalne dla dzieci

Z uwagi na ograniczenia epidemiczne wszystkie zajęcia wakacyjne odbyły się w plenerze.

Uruchomiliśmy Letnią Czytelnię pod Świerkami. Pod budynkiem biblioteki organizowaliśmy spotkania dla dzieci w plenerze. Oprócz tego przeprowadziliśmy spotkania wakacyjne w filii w Wojkowie.

Podjęte działania: spotkanie autorskie z Robertem Maciągiem, warsztaty literackie, zajęcia plastyczne w oparciu o książki, warsztaty podróżnicze, plastyczne, wieczory literackie.

5. Dyskusyjny Klub Książki edukacyjno - czytelniczy dla dzieci

- Spotkania grupy dzieci 9-12 lat.
- Spotkania młodzieży 13-18 lat.

Popularyzacja czytelnictwa. Potrzeba tworzenia miejsc, w których można rozmawiać o wspólnie przeczytanych książkach, wymieniać się spostrzeżeniami i wyrażać swoją opinię.

Wykreowanie mody na czytanie wśród dzieci i młodzieży, poprzez akcentowanie przyjemności płynących z lektur. Promowanie aktywnego udziału w życiu literackim, np. poprzez udział w spotkaniach autorskich, interesujących dyskusjach, czy twórczym wykorzystaniu wiedzy płynącej

z literatury. Podjęte działania: Odbyło się 10 spotkań DKK. Spotkania były organizowane w formie tradycyjnej (dopóki pozwalały warunki) i w formie online. Pod koniec roku, zorganizowaliśmy literackie nocowanie w bibliotece dla członków DKK.

6. Spotkania autorskie

- Robert Maciąg
- Maria Paszyńska
- Magdalena Kozieł – Nowak

7. Akcje /projekty / imprezy kulturalne, edukacyjne

- Ogólnopolska akcja „Mała książka – Wieki Człowiek” skierowana do dzieci przedszkolnych, czwarta edycja
- Światowy dzień książki – akcja czytania Kamishibai online
- Żonkile – akcja edukacyjna we współpracy z Muzeum Żydów Polskich Polin w Warszawie
- Narodowe Czytanie. Akcja głośnego czytania „Moralności Pani Dulskiej” Zapolskiej
- Tydzień Bibliotek – spotkania interaktywne, konkurs przeprowadzony online.
- Konkursy: na najlepszego czytelnika 2021r, wyzwanie czytelnicze na 2021, konkurs online dla dorosłych” Gdzie jestem”, konkurs dla przedszkolaków „Wiosenne historie” oraz „Skrzaty, krasnoludki i bajkowe ludki”

8. Biblioteka Podróżnika / imprezy edukacyjne, integrujące mieszkańców Kowar

- Z uwagi na obostrzenia epidemiczne odbyły się 2 spotkania z cyklu biblioteka podróżnika.

Książka na telefon

Seniorzy, osoby chore i niepełnosprawne mogły skorzystać z usługi "Książka na telefon", czyli dostarczania wybranych pozycji do domu. Pracownicy biblioteki umawiali się po odbiór przeczytanych i dostarczenie nowych książek do domu tym osobom, które zgłosiły takie zapotrzebowanie.

X. Inne działania:

- Wdrożenie m.in. dwóch najważniejszych zmian w zakresie spraw administracyjnych, wynikających z zadań kontroli zarządczej: wdrożenie systemu księgowo – kadrowego opartego na systemie Radix oraz instrukcji kancelaryjnej potwierdzonej przez Archiwum Państwowe we Wrocławiu. Wprowadzenie tych zmian, pozwala na porządkowanie działań, procedur oraz dokumentacji w naszej jednostce.
- Archiwizacja dokumentacji bibliotecznej
- Przeprowadzono gruntowne ubytowanie i przegląd zbiorów (zarówno w Filii nr 1 jak i bibliotece głównej). Działania te są związane m. in. z planowanym przeprowadzeniem skontrum oraz przeniesieniem filii nr 1 do nowej siedziby.
- „Dofinansowanie dla bibliotek publicznych na zakup nowości wydawniczych oraz usługi zdalnego dostępu do książek w formatach e-booków i/lub audiobooków i/lub synchrobooków - Priorytet 1, Kierunek interwencji 1.1. w ramach NPRCz 2.0”. Wysokości dotacji 8.709,00 zł.
- Przystąpienie do projektu: dostęp do publikacji elektronicznych Legimi. Projekt rozpoczniemy realizować w 2022 roku.
- Otwarcie nowej filii bibliotecznej w Wojkowie, w której rozpoczęto proces informatyzacji księgozbioru i wprowadzono system elektronicznego wypożyczania. W filii bibliotecznej kontynuujemy zajęcia dla dzieci i działania animujące społeczność lokalną Wojkowa.

- Nasza instytucja jako jedna z 73 z całej Polski dostała się do projektu Program Rozwoju Bibliotek. Program Rozwoju Bibliotek wspiera tysiące bibliotek publicznych w całej Polsce w pełnieniu roli lokalnych centrów aktywności społecznej. Program Rozwoju Bibliotek to przedsięwzięcie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności prowadzone przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. W ramach projektu MBP w Kowarach otrzymała sprzęt komputerowy o wartości 5713,35.
- MBP w Kowarach przystąpiła również do:
- projektu Academica - Darmowa wypożyczalnia Academica zastępuje tradycyjną wypożyczalnię międzybiblioteczną i umożliwia korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej. Użytkownicy ponad 1250 bibliotek w całym kraju mają możliwość dostępu do ponad 3 milionów publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego.
- III edycji projektu Mała książka – wielki człowiek. Projekt jest kierowany do dzieci przedszkolnych. Projekt dla **dzieci w wieku przedszkolnym** realizowany jest w ramach ogólnopolskiej kampanii „Mała książka - wielki człowiek” we współpracy z bibliotekami publicznymi. Akcja ma zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem. Każde dziecko w wieku przedszkolnym, które przyjdzie do biblioteki biorącej udział w projekcie, otrzyma w prezencie wyjątkową **Wyprawkę Czytelniczą** na dobry czytelniczy start.
- Ferrero „Przerwa na wspólne czytanie” organizowanej przez Fundację Trefl. W wyniku głosowania naszych czytelników i sympatyków biblioteka otrzyma książki dla dzieci o wartości 500,00 zł. Tym samym wzbogacimy księgozbiór naszej biblioteki o dodatkowe pozycje dla dzieci.
- Ogółem w 2021 roku Miejska Biblioteka Publiczna w Kowarach pozyskała fundusze (w formie rzeczowej i finansowej) (poza dotacją z budżetu miasta) ponad 16 000 zł.

XI. Współpraca:

Biblioteka współpracuje z następującymi jednostkami:

- MOK Kowary
- Teatr 55
- Szkoła Podstawowa nr 1
- Szkoła Podstawowa nr 3
- Zespół Szkół Ogólnokształcących
- Przedszkole Publiczne nr 1
- Prywatne Przedszkole i Żłobek Krokodyl Schnappi.
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Kowarach
- Urząd Miejski w Kowarach.

2.7. Sport i rekreacja

2.7.1. Obiekty sportowe i rekreacyjne w Kowarach

W Kowarach znajdują się następujące obiekty sportowe i rekreacyjne:

- Stadion Miejski przy ulicy Karkonoskiej (z płytą główną i boiskiem treningowym) dzierżawiony przez Stowarzyszenie MKS „Olimpia” Kowary,
- łowisko wędkarskie przy ulicy Karkonoskiej użytkowane przez Stowarzyszenie MKS „Olimpia” Kowary, przy łowisku znajduje się wiata wypoczynkowa,
- Zalew będący łowiskiem wędkarskim użytkowanym przez Stowarzyszenie Wędkarskie „Alternatywa”,

- korty tenisowe przy ulicy Parkowej użytkowane przez Stowarzyszenie Tenisa Ziemnego „Return”,
- ścianka do ćwiczeń tenisa przy ulicy Parkowej,
- skatepark przy ulicy Parkowej,
- boisko wielofunkcyjne „Orlik 2012” w sąsiedztwie Osiedla Wichrowa Równia, wykorzystywane do godzin południowych przez Szkołę Podstawową nr 1 w Kowarach, a po popołudniu na zajęcia z animatorami sportu,
- sala sportowa przy ulicy St. Staszica należąca do Szkoły Podstawowej nr 1 w Kowarach,
- sala sportowa i boisko wielofunkcyjne przy ulicy 1 Maja należące do Szkoły Podstawowej nr 3 w Kowarach,
- sala sportowa oraz dwa boiska sportowe przy ulicy Szkolnej należące do Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kowarach,
- boiska przy ulicy Wiejskiej, Jagiellońskiej i Nadrzecznej,
- place zabaw przy ulicy Matejki, Kwiatowej, Górnej, Jeleniogórskiej, Karkonoskiej,
- siłownia zewnętrzna przy ulicy Matejki,
- street workout przy ulicy Szkolnej,
- miejsce rekreacyjne z możliwością grillowania przy ulicy Wiejskiej stworzone w ramach projektu pn. „Odkrywanie na nowo walorów kulturowych i historycznych Kowar i czesko-polskiego pogranicza”.

Swoje miejsca rekreacji posiadają również podmioty prywatne. W większości mają one charakter komercyjny. Znajdują się one na terenie: Ośrodka Przedwiośnie, Ośrodka Wojków, Jelenia Struga Medical SPA, w Kompleksie Wy.SPA, w Pałacowej Bawialni przy Parku Miniatur Zabytków Dolnego Śląska.

2.7.2. Szkolenie sportowe dzieci, młodzieży i dorosłych

Burmistrz Miasta Kowary każdego roku ogłasza konkurs ofert na realizację zadania publicznego pod nazwą **„Szkolenie sportowe dzieci, młodzieży i dorosłych oraz organizacja imprez sportowych w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miejskiej Kowary”**. Edycja konkursu na rok 2021 została ogłoszona w dniu 25 stycznia 2021 roku (zgodnie z artykułem 11 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie). Powołana przez Burmistrza Miasta Kowary komisja konkursowa rekomendowała na to zadanie wybór trzech ofert. Złożyły je:

- K.S. Funakoshi Shotokan Karate,
- MKS „Olimpia” Kowary,
- K.J. Maximus Kowary.

Gmina Miejska Kowary podpisała umowy na realizację tego zadania na łączną kwotę 187.500 zł. z następującym podziałem na organizacje: K.S. Funakoshi Shotokan Karate – 20.000 zł, MKS „Olimpia” Kowary – 160.000 zł, K.J. Maximus Kowary – 7.500 zł. Wszystkie trzy organizacje wykonały zaplanowane działania, aczkolwiek ze względu na wprowadzane przez Rząd RP w ciągu roku obostrzenia i lockdown`y stowarzyszenia te zmuszone były aktualizować harmonogramy swoich działań oraz kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego. W ramach tego zadania odbywały się szkolenia dla dzieci, młodzieży i dorosłych w następujących dyscyplinach sportu: piłka nożna, wędkarstwo, karate i jeździectwo.

Gmina Miejska Kowary realizowała dodatkowo następujące programy:

- **Lokalny Animator Sportu**

Operatorem ogólnokrajowym programu był Instytut Sportu – Państwowy Instytut Badawczy. W ramach projektu na kompleksie boisk Orlik 2012 prowadzone były regularne zajęcia przez dwóch

animatorów w okresie od marca do listopada. Zajęcia skierowane były do wszystkich mieszkańców Kowar, od najmłodszych po seniorów.

Celem projektu było:

- wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży poprzez zwiększenie ich aktywności ruchowej prowadzącej do poprawy sprawności fizycznej, zdolności motorycznych, stanu zdrowia i związanej z nim jakości życia,
- stworzenie jak największej grupie dzieci i młodzieży możliwości uczestniczenia w zorganizowanych, systematycznych i atrakcyjnych zajęciach sportowych,
- przeprowadzenie testów oceniających sprawność fizyczną uczestników przed rozpoczęciem i po zakończeniu realizacji zajęć,
- wyrównywanie szans dzieci i młodzieży w dostępie do sportu, niezależnie od statusu materialnego rodziców,
- przeciwdziałanie patologiom społecznym, zwłaszcza przemocy i agresji interpersonalnej, pomoc środowiskom trudnym i zubożałym,
- optymalne wykorzystanie infrastruktury sportowej powstałej w ramach rządowego programu „Moje Boisko – Orlik 2012” oraz pozostałej lokalnej infrastruktury sportowej,
- aktywizacja lokalnych struktur samorządu terytorialnego i środowisk gospodarczych do współpracy i współfinansowania projektu, poprzez zobowiązanie wnioskodawców do przeznaczenia na poziomie środowiskowym, dla zakwalifikowanych do uczestnictwa w projekcie animatorów, równorzędnej do przekazanej ze środków MSiP, kwoty dofinansowania, przez cały okres trwania zadania w ramach projektu dwóch animatorów.

Projekt był realizowany od marca do listopada 2021 roku.

- **Umiem Pływać**

Operatorem wojewódzkim programu była Dolnośląska Federacja Sportu. W ramach projektu dzieci z klas I-III brały udział w zajęciach z nauki pływania. Uczestnicy mają zapewniony przejazd na zajęcia do krytej pływalni w Kamiennej Górze, opiekuna w trakcie przejazdu, wstęp na basen i opiekę instruktora pływania. W trakcie jednego półrocznego w zajęciach bierze udział 30 osób, co w całym roku daje to 60 dzieci.

Główne cele projektu:

- upowszechnianie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży,
- nabycie przez dzieci podstawowych umiejętności pływania,
- profilaktyka przeciwdziałania i korygowanie wad postawy,
- zapobieganie zjawiskom patologii społecznych, w tym alkoholizmowi, poprzez organizację zajęć sportowych dla uczniów,
- efektywne wykorzystanie infrastruktury sportowej (pływalnie),
- wyrównywanie szans w dostępie do infrastruktury sportowej poprzez objęcie projektem w szczególności uczniów, zamieszkałych w miejscowościach, w których nie wybudowano krytej pływalni, edukacja w zakresie bezpiecznego korzystania z akwenów wodnych.

Ze względu na wprowadzone ograniczenia pandemiczne projekt był realizowany jedynie w kwietniu i maju 2021 roku.

- **Szkolne Kluby Sportowe**

Program „Szkolny Klub Sportowy” jest działaniem systemowym skierowanym do uczniów szkół dla dzieci i młodzieży – szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, bez względu

na wiek, płeć oraz sprawność fizyczną. Program ma na celu umożliwienie podejmowania dodatkowej aktywności fizycznej realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego w danej szkole.

Celem programu jest:

- stymulowanie i kształtowanie nawyku podejmowania aktywności fizycznej przez dzieci i młodzież;
- poprawa sprawności fizycznej, stanu zdrowia oraz jakości życia dzieci i młodzieży, w tym profilaktyka nadwagi i otyłości;
- promocja zdrowego i aktywnego stylu życia wśród dzieci i młodzieży;
- zwiększenie oferty ogólnodostępnych, bezpłatnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży;
- stymulowanie podejmowania aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży mniej aktywnych i mniej sprawnych fizycznie, ze szczególnym uwzględnieniem dziewcząt;
- tworzenie warunków dla rozwoju talentów oraz zainteresowań sportowych dzieci i młodzieży;
- optymalizacja wykorzystania lokalnej infrastruktury sportowej, w tym infrastruktury przyszkolnej;
- promocja różnorodnych sportów wśród dzieci i młodzieży;
- wsparcie kadr pracujących z dziećmi i młodzieżą w obszarze sportu.

Ze względu na wprowadzone ograniczenia pandemiczne część zajęć zostało zrealizowanych w systemie online w ograniczonym zakresie.

2.7.3. Wydarzenia sportowe

W 2021 roku odbyły się następujące wydarzenia i imprezy sportowe:

- Kolarski Wjazd i Bieg Górski „Kowary – Okraj” (z firmą Grabek Promotion),
- turnieje i rozgrywki tenisa ziemnego w Kowarach wraz ze Stowarzyszeniem Tenisa Ziemnego „Return”,
- „Tropem Wilczym. Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych” wraz ze Społecznym Komitetem Obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Kowarach,
- „Zawody wędkarskie o puchar Burmistrza Miasta Kowary” wraz ze stowarzyszeniem wędkarskim „Alternatywa” oraz sekcją wędkarską MKS „Olimpia” Kowary,
- „Marsz po Zdrowie” wraz ze stowarzyszeniem „Eurojedynka”,
- „Kowarska Piątka” wraz ze Stowarzyszeniem Miłośników Sportu Kowary,
- Bieg do św. Anny z Fundacją SlowCity,
- comiesięczne biegi rekreacyjne „Pidżama Run” organizowane przez Fundację SlowCity.

Dodatkowo odbywały się rozgrywki piłkarskie, w których brały udział drużyny seniorów oraz młodzieżowe i dziecięce MKS Olimpia Kowary. Swoje zajęcia oraz turniej karate miał również Klub Sportowy Funakoshi Shotokan Karate. Zajęcia i zawody jeździeckie organizował także Klub Jeździecki Maximus w Kowarach.

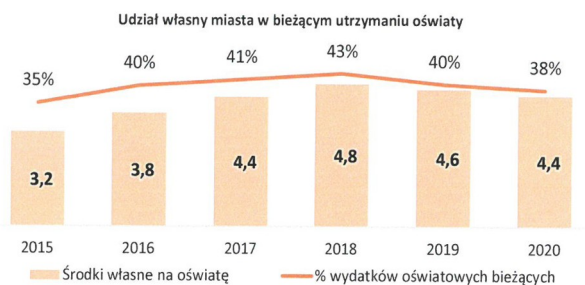
2.8. Oświata i edukacja

2.8.1. Analiza kosztów oświaty

W 2021r. firma ASCO GROUP przeprowadziła ogólnopolskie badania kosztów oświaty ponoszonych przez gminy. Wśród badanych podmiotów znalazła się Gmina Miejska Kowary. W badaniu tym wskazano, że miasto Kowary w 2020r. wydało na edukację 11,5 mln. zł., tj. o 25% więcej niż 5 lat wcześniej.

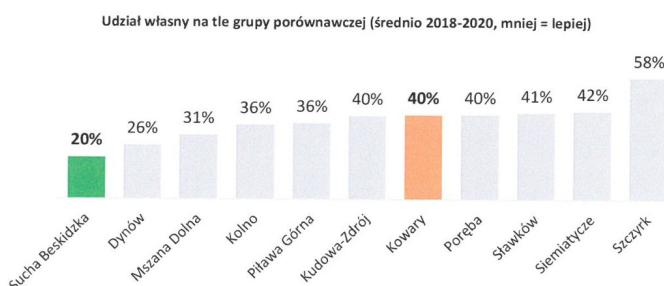
Wykres przedstawiony poniżej wskazuje w jakiej części utrzymywana jest w Kowarach oświata ze środków własnych.

Zaangażowanie miejskich środków własnych w oświatę w ostatnim czasie wynosiło nawet 4,8 mln. zł. rocznie. Dla przejrzystości pominięto tutaj inwestycje, ponieważ są one sprawą bardzo indywidualną dla każdego samorządu.

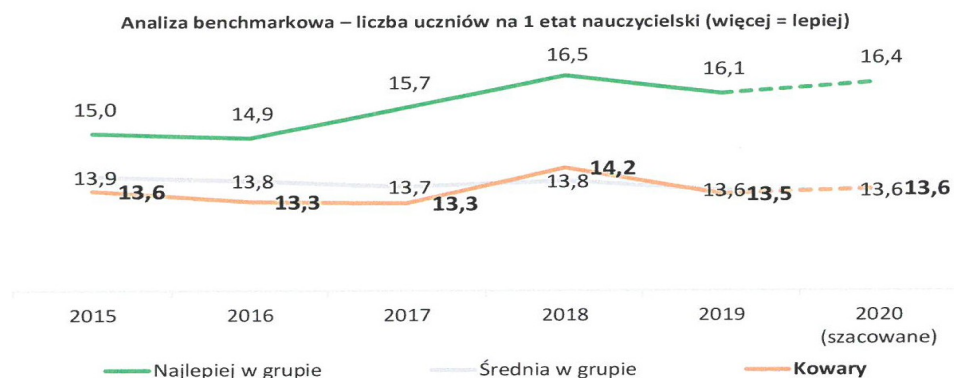

Aby zobrazować tę kwotę i skalę wydatków, porównano ją do wydatków na oświatę, które ponoszą samorządy podobne do miasta Kowary. Dobierając podobne miasta do porównania z Kowarami, autorzy analizy wzięli przede wszystkim pod uwagę liczbę mieszkańców, powierzchnię czy dochody własne.

W ostatnim czasie Kowary (słupek pomarańczowy) pokrywały ze środków własnych średnio 40% kosztów edukacji. To 20% więcej niż w podobnym mieście Sucha Beskidzka (na zielono), ale równocześnie o 18% mniej niż przodujący w tej statystyce Szczyrk.

W ostatnich 5 latach liczba uczniów w kowarskich szkołach spadła o 24%. Mniej dzieci szkolnych to mniejsze wpływy z subwencji. Sprawdzone, czy za zmianą liczby dzieci szkolnych podążyła podobna zmiana w liczbie etatów nauczycielskich.

Na przestrzeni lat 2015 – 2020 liczba uczniów na 1 etat nauczania przedmiotu nie zmieniła się istotnie (Kowary – linia pomarańczowa, dla porównania najlepszy wynik w grupie benchmarkowej – linia zielona). Jednocześnie koszt utrzymania jednego ucznia wzrósł w Kowarach z 7,0 tys. zł na 8,8 tys. zł.

2.8.2. Szkoła Podstawowa Nr 1

	Stan na 25.06.2020	Stan na 30.12.2021
Liczba uczniów	385	379
Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych	42	42
Liczba oddziałów szkolnych	17	17
Liczba oddziałów przedszkolnych	2	2
Liczba nauczycieli uczących w szkole i oddziałach przedszkolnych	48	48
Liczba nauczycieli dyplomowanych	22	22
Liczba nauczycieli mianowanych	11	11
Liczba nauczycieli kontraktowych	10	13
Liczba nauczycieli stażystów	5	1
Liczba nauczycieli bez stopnia awansu	-	1

System nauczania – jednozmianowy

Liczba obiektów szkolnych – 4 budynki szkolne i zespół boisk sportowych *Orlik*

Dydaktyka i wychowanie

1. W roku 2021 realizowany były projekty i programy:

- *Nowoczesna edukacja - pomysł na rozwój Gminy Miejskiej Kowary*
- *Sport jest naszym społecznym dobrem*
- *Program dla szkół („Szklanka mleka”, „Owoce i warzywa”)*
- Programy profilaktyczne „*Debata*”, „*Unplugged*”
- *Program integracji społeczności romskiej*
- warsztaty w ramach edukacji prawnej
- Uczymy dzieci programować - projekt ogólnopolski dla dzieci z oddziałów przedszkolnych.

Pierwszy z nich *Nowoczesna edukacja - pomysł na rozwój Gminy Miejskiej Kowary* finansowany jest ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020.

W ramach programu SP nr 1 w Kowarach pozyskała 680.456,55 zł. Pieniądze są wykorzystane na realizację dodatkowych zajęć dla uczniów szkoły, doszktałanie nauczycieli i doposażenie szkoły w nowoczesne pracownie. Kolejny projekt *„Sport jest naszym społecznym dobrem”* realizowany był we współpracy z miastem Vrchlabi. Celem projektu była integracja i wzmacnianie partnerstwa polsko-czeskiego uczniów i nauczycieli oraz propagowanie zdrowego stylu życia poprzez sport i aktywny wypoczynek. W ramach działań projektowych szkoła nasza była organizatorem spotkania „Polsko - czeskie spotkanie pedagogów”, na którym to omówiono aspekty pedagogiki specjalnej i jej współczesne problemy. We współpracy z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa realizowaliśmy ogólnopolski *Program dla szkół*, który miał na celu promowanie wśród uczniów zdrowej diety oraz realizację działań edukacyjnych w tym zakresie. W ramach działań profilaktycznych realizowano rekomendowane przez MEiN programy *„Unplugged”* oraz *“Debata”*. W ramach programów uczniowie, jak i rodzice, mieli możliwość wzięcia udziału w warsztatach, w trakcie których pogłębili wiedzę z zakresu inicjacji alkoholowej oraz skutków używania substancji psychoaktywnych. Ponadto uzyskali informacje na temat błędnych przekonań normatywnych. W

ramach edukacji prawnej w klasach 8 odbyły się zajęcia z mediacji z prawnikiem: „*Mediacje jako forma rozwiązywania konfliktów*”, „*Spory i konflikty - konsekwencje prawne wynikające z braku możliwości porozumienia*”.

Ze środków ogólnopolskich realizowane były dodatkowe zajęcia sportowe w ramach programu SKS oraz *Gimnastyka korekcyjna*.

2. Udział szkoły w akcjach:

- *Paczka dla Rodziny* (zbiórka dla potrzebujących rodzin z naszej szkoły)
- *Szlachetna Paczka* (przekazanie zebranych darów rodzinie z Kowar)
- *Paczka dla Maluszka* (zbiórka i przekazanie darów potrzebującemu dziecku).
- *Podaruj okulary dla dzieci z Kenii* (przekazanie zebranych okularów do kliniki Kvale Eye Centrum w Kenii)
- *Pomoc dla pogorzalców* (zbiórka dla rodziny ucznia naszej szkoły, która znalazła się w trudnej sytuacji spowodowanej pożarem domu)
- *Zbiórka karmy dla zwierząt ze schroniska* (przekazanie jej na rzecz Dolnośląskiego Inspektoratu Ochrony Zwierząt)
- *Zbiórka plastikowych zakrętek i baterii*
- *Światowy Dzień Zespołu Downa*
- *Światowy Dzień Autyzmu*
- *Tydzień Życzliwości – miłe słowo podaj dalej*
- *Światowy Dzień Zdrowia*
- *Międzynarodowy Dzień Sportu dla Rozwoju i Pokoju*
- *Dzień Sprzątania Świata*
- *Akcja porządkowania cmentarzy*
- *Bezpieczna droga do szkoły*
- *Międzynarodowy Dzień Kropki*
- *Światowe forum zarządzania internetem przy ONZ*

3. Konkursy i olimpiady:

- *Wiosenne historie* (organizator MBP Kowary - wyróżnienia dla 4 uczniów, II miejsce)
- *Koty w literaturze* (organizator MBP Kowary - wyróżnienia dla 5 uczniów)
- *Powiat karkonoski oczami dziecka* - (organizator Starosta Karkonoski - zdobycie przez uczniów SP nr 1 trzech pierwszych miejsc)
- *Wiosenny las* - (organizator - Leśny Bank Genów – 2 wyróżnienia)
- *Ekologiczne wykorzystanie energii* - (organizator Tauron – 3 wyróżnienia)
- *Świat owadów*, (organizator Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze - II i III miejsce w konkursie)
- *Wakacje z przyrodą* (organizator Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze - wyróżnienia),
- *Pokaż jak czystą masz okolice, w której mieszkasz* (organizator Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze - wyróżnienia)
- *Segregacja z przymrużeniem oka* (organizator Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze -wyróżnienia)
- konkurs *Zdolny Ślązak* - etap szkolny
- konkurs *Zdolny Ślązak* - etap powiatowy (*Zdolny Ślązak* - chemia – 2 uczniów, *Zdolny Ślązak* - geografia - 1 uczeń, *Zdolny Ślązak* - biologia – 2 uczniów, *Zdolny Ślązak* - j. angielski – 1 uczeń, *Zdolny Ślązak*”- matematyka - 2 uczniów)
- Konkurs międzyszkolny „*Moja mała Ojczyzna*”- współpraca ze szkołą z Kamienia Pomorskiego.

4. Pomoc psychologiczno - pedagogiczna

Zakres działań w ramach PPP obejmował terapię pedagogiczną, logopedię, wspomaganie, pomoc psychologiczną. Zajęcia, spotkania, konsultacje odbywały się zarówno online, jak i stacjonarnie.

Z różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej skorzystało:

- terapia pedagogiczna: 70 uczniów (6 z orzeczeniem)
- logopedia: 72 uczniów (6 z orzeczeniem)
- zajęcia z psychologiem szkolnym – 52 uczniów (7 z orzeczeniem)
- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne: 8 uczniów
- trening Umiejętności Społecznych: 6 uczniów
- wczesne wspomaganie rozwoju – 2 uczniów
- zajęcia indywidualne wynikające z IPETU – 4 uczniów

Zindywidualizowana ścieżka kształcenia:

- Liczba uczniów posiadających opinie: 78
- Liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego: 13, w tym:
 - autyzm wczesnodziecięcy i niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim - 1 uczeń
 - niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym i niepełnosprawność ruchowa - 1 uczeń
- Zespół Aspergera – 5 uczniów
- afazja - 1 uczeń
- Autyzm i MPD – 1 uczeń
- niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim - 1 uczeń
- niedowidzenie - 1 uczeń
- niedosłuch- 2 uczniów

5. Współpraca z instytucjami wspierającymi działalność szkoły:

Współpracowano z następującymi instytucjami: Stowarzyszenie Miłośników Sportu, Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych, Nadleśnictwo *Śnieżka*, Miejska Biblioteka Publiczna, ZSO Kowary, SP3 Kowary, Publiczne Przedszkole nr 1 Kowary, Związek Gmin Karkonoskich, MOK w Kowarach, Leśny Bank Genów Kostrzyca, Urząd Miasta w Kowarach, Stowarzyszenie *Eurojedynka*, Karkonoski Park Narodowy, Teatr im. Cypriana Kamila Norwida Jelenia Góra, kino Helios Jelenia Góra, Kino za Rogiem Kowary, PPP Kowary, Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze.

Nawiązano współpracę międzyszkolną z miastem partnerskim – Kamieniem Pomorskim.

6. Prace remontowe i modernizacyjne wykonywane w obiektach szkolnych i na posesji Szkoły Podstawowej Nr 1 w Kowarach w 2021 roku.

1. Remont sali lekcyjnej w pomieszczeniu klasy „0” w budynku I SP1 (wymiana podłogi, prace malarskie).

2. Remont kapitalny czytelnicy szkolnej

Zakres prac:

- modernizacja instalacji elektrycznej wraz z wymianą opraw oświetleniowych,
- wymiana zniszczonych paneli podłogowych na nowe,
- malowanie pomieszczenia.

3. Wymiana lamp oświetleniowych przy boisku do piłki nożnej na terenie Zespołu Boisk Sportowych *Orlik 2012*.

4 Remont oddziału przedszkolnego (sala zabaw, szatnia, pomieszczenia sanitarne).

5. Remont i modernizacja szatni dla dziewcząt w budynku sali gimnastycznej.

Zakres prac:

- zerwanie starej, zniszczonej boazerii na wysokości lamperii,
- modernizacja c.o,
- malowanie pomieszczenia,
- montaż elementów drewnianych na ścianach,
- montaż wieszaków,
- montaż nowych siedzisk,
- malowanie elementów metalowych ławek.

6. Remont gabinetu terapeutycznego i pomieszczenia biurowego w Centrum Wczesnej Profilaktyki Zdrowotnej.

7. Wykonanie prac budowlanych przy zejściu do kotłowni lokalnej w budynku II SP1 (wymiana uszkodzonych płytek, prace tynkarskie, malarskie).

8. Wykonanie boksów na pojemniki do odpadów, w oparciu o wolnostojącą zabudowę gospodarczą o powierzchni ok. 20 m². Uporządkowanie terenu wokół boksów.

Uwaga - prace wykazane w pozycji od 2 do 8 wykonane zostały systemem gospodarczym przez pracowników obsługi SP nr 1 w Kowarach.

2.8.3. Szkoła Podstawowa Nr 3

I. Struktura zatrudnienia nauczycieli zgodnie z arkuszem organizacji Szkoły

Lp		2020/2021	2021/2022
1.	Liczba oddziałów zerowych	0	0
2.	Liczba oddziałów klasowych 1-8	13	12
3.	Liczba nauczycieli	27 (stan na 10.03.2021)	27 (stan na 14.01.2022)
4.	pełnozatrudnionych	21	22
5.	niepełnozatrudnionych	6	5

II. Remonty i inwestycje

Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Józefa Gielniaka w 2020 i 2021 roku realizowała remonty i inwestycje w zakresie:

1a. – 2020 Remont sali lekcyjnej - wymiana instalacji elektrycznej i malowanie ścian w świetlicy szkolnej.

Remont instalacji wodno-kanalizacyjnej w sanitariatach szkolnych

1. Plan finansowy wydatków - 7 900,00 zł
2. Poniesione łączne wydatki na remont - 7 861,20 zł

1b. – 2021 Remont sali lekcyjnej - wymiana instalacji elektrycznej, wymiana oświetlenia w gabinecie głównego księgowego. Z własnych środków wykonano malowanie sali lekcyjnej klasy pierwszej, wymianę podłogi w pomieszczeniu obsługi oraz części świetlicy szkolnej.

1. Plan finansowy wydatków - 3200,00 zł
2. Poniesione łączne wydatki na remont - 3060,00 zł

2a. - 2020 Inwestycja – Zakup monitoringu cyfrowego oraz serwera wraz z licencjami.

1. Plan finansowy wydatków po zmianach - 32 745,00 zł
2. Poniesione łączne wydatki na inwestycję - 29 318,48 zł

2b. - 2021 Inwestycja – Brak inwestycji

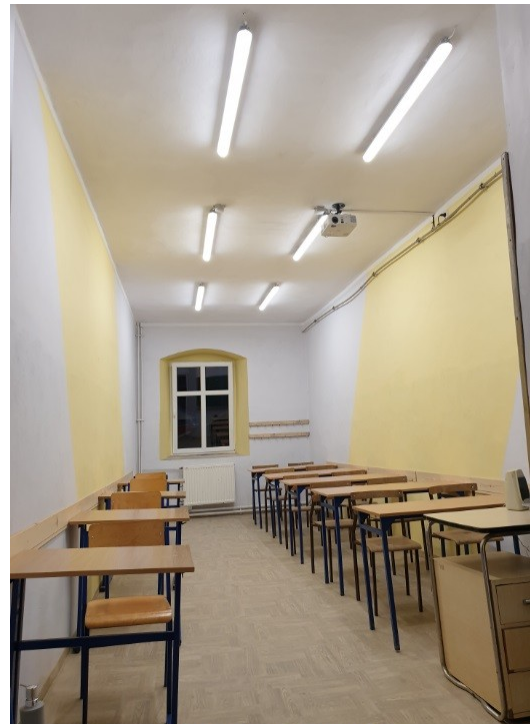
Sala lekcyjna kl. 1 – przed inwestycją

Sala lekcyjna kl. 1 – po inwestycji

Sala lekcyjna nr 3 – przed inwestycją

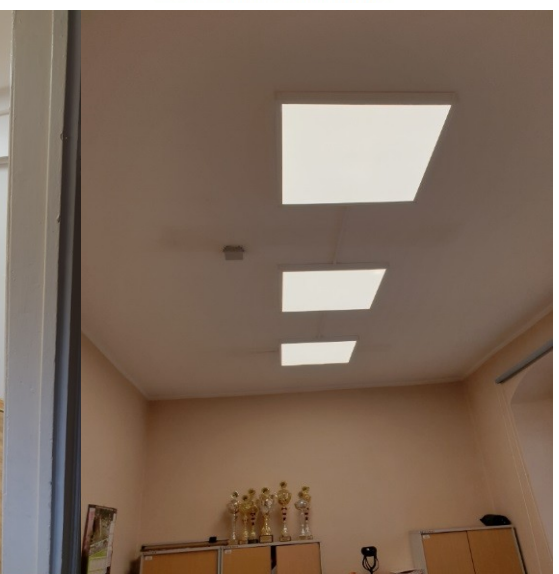

Sala lekcyjna nr 3 – po inwestycji

Świetlica nr 1 – przed remontem

Świetlica nr 1 – po remoncie

Oświetlenie w gabinecie głównego księgowego

Świetlica nr 2 przed remontem

Świetlica nr 2 po remoncie

III. Zaplanowane i zakupione wyposażenie Szkoły

Zakup materiałów i wyposażenia w 2020 r:	11 330,08 zł
a) art. biurowe, legitymacje szkolne, gilosze, tonery	2 371,39 zł
b) art. gospodarcze i materiały do prac konserwatorskich	1 728,14 zł
c) prasa i materiały szkoleniowe	786,50 zł
d) środki czystości	4 526,20 zł
e) zakup sprzętu informatycznego	469,75 zł
f) środki bezpieczeństwa i ochrony w związku z COVID-19	1 448,10 zł

Dodatkowo z własnych środków z RDW w 2020r:

Zakupy materiałów i wyposażenia w tym materiały związane z wymianą podłóg w świetlicy oraz gabinecie głównego księgowego - 5 983,83 zł.

Zakup materiałów i wyposażenia w 2021 r:	13 115,77 zł
a) art. biurowe, legitymacje szkolne, gilosze, tonery	2 675,22zł
b) art. gospodarcze i materiały do prac konserwatorskich	5 378,90 zł
c) prasa i materiały szkoleniowe	796,80 zł
d) środki czystości	3 040,30 zł
e) zakup sprzętu informatycznego	4 180,77 zł
f) środki bezpieczeństwa i ochrony w związku z COVID-19	84,08 zł

Dodatkowo z własnych środków z RDW w 2021r:

Zakupy materiałów i wyposażenia w tym materiały związane z wymianą podłogi w pomieszczeniu obsługi i części świetlicy szkolnej oraz malowaniem ścian sali lekcyjnej klasy pierwszej - 3.139,42 zł.

IV. Realizacja projektów w 2021 roku

1. Szkoła zgodnie z umową nr RPDS.10.02.03-02-0014/18-00 w ramach projektu „Wzrost jakości edukacji w Szkole Podstawowej nr 3 im. Józefa Gielniaka w Kowarach” realizowała zajęcia pozalekcyjne.

W ramach projektu Fundacja Edukacji Przedszkolnej w 2021 roku przekazała środki na finansowanie wydatków związanych z organizacją zajęć pozalekcyjnych dla dzieci w wysokości 54.486,55. Środki te zostały wydane w 100% na wynagrodzenie nauczycieli realizujących zajęcia dodatkowe w ramach projektu oraz wydatki związane z warsztatami dla dzieci.

2. Szkoła zgodnie z umową nr RPDS.10.02.03-02-0004/20 w ramach projektu regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego pn „Nowoczesna Edukacja – pomysł na rozwój Gminy Kowary” realizowała zajęcia pozalekcyjne.

W ramach projektu Szkoła w 2021 roku otrzymała środki na finansowanie wydatków związanych z organizacją zajęć pozalekcyjnych dla dzieci w wysokości 28.393,30 zł. Środki te zostały wydane w 100% na wynagrodzenie nauczycieli realizujących zajęcia dodatkowe w ramach projektu oraz wydatki związane z warsztatami dla dzieci. Dwoje nauczycieli rozpoczęło studia podyplomowe finansowane z projektu.

3. Szkoła zgodnie z porozumieniem Gminy Miejskiej Kowary z Wojewodą Dolnośląskim w ramach programu wieloletniego „Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce” - zadanie „Wsparcie edukacji szkolnej” realizowała zajęcia pozalekcyjne.

W ramach zadania środki finansowe w wysokości 7.400,00 zł zostały wydane na wynagrodzenia nauczycieli realizujących 124 godzin zajęć pozalekcyjnych (23 godziny terapii pedagogicznej, 21 godzin terapii logopedycznej, 24 godziny zajęć wyrównawczych z języka polskiego, 31 godzin zajęć wyrównawczych edukacji wczesnoszkolnej, 22 godziny zajęć wyrównawczych z matematyki) w wysokości 7.260,00 zł oraz na materiały papiernicze 140,00 zł

Po rocznej przerwie 25.09.2021 r. szkoła wraz z działającym przy szkole Stowarzyszeniem Przyjazna Trójka zorganizowała Jesienny Festyn Trójki integrujący wszystkich mieszkańców miasta po trudnym okresie pandemii

2.8.4. Zespół Szkół Ogólnokształcących w Kowarach

I. Struktura zatrudnienia nauczycieli zgodnie z arkuszem organizacji Szkoły

Lp.		2020/2021	2021/2022
1.	Liczba oddziałów liceum ogólnokształcącego	3	3
2.	Liczba oddziałów szkoły branżowej	4	4
3.	Liczba nauczycieli	14 (stan na 10.03.2021)	13 (stan na 14.01.2022)
4.	pełnozatrudnionych	10	10
5.	niepełnozatrudnionych	4	3

II. Remonty i inwestycje

W planie finansowym jednostki na rok 2021 na przedsięwzięcia o charakterze remontowym ujęto kwotę **13.380 zł**, z czego 5.380 zł stanowiło zabezpieczenie finansowe bieżących napraw, konserwacji oraz nieprzewidzianych zdarzeń, wymagających interwencji (awaria sprzętu, urządzeń), zaś 8.000 zł dotyczy ściśle określonego zadania, tj.

- Remont schodów i montaż bariery ochronnej (boisko górne) – 8.000 zł,

Ostatecznie wydatki poniesione na poczet usług remontowych osiągnęły wartość **13.379,90 zł** i dotyczą naprawy kosiarki (779,90 zł), remontu schodów na boisko górne wraz z montażem bariery 12.600 zł. Był to wydatek konieczny – również z perspektywy zaleceń pokontrolnych Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa.

Nadto, w roku 2021 wydatkowano kwotę w wysokości 28.548 zł tytułem sfinansowania kosztu aktualizacji dokumentacji dotyczącej termomodernizacji.

III. Zaplanowane i zakupione wyposażenie Szkoły

Na zakup materiałów i wyposażenia w roku 2021 wydatkowano kwotę 25.009,36 zł. Środki te sfinansowały następujące rodzaje wydatków:

- *dzienniki, druki szkolne – 350,50 zł; 1,40%,*
- *publikacje tematyczne dla pracowników administracji jednostki – 1.088 zł; 4,35%,*
- *środki czystości – 3.065,79 zł; 12,26%,*
- *paliwo do kosiarki – 320,03 zł; 1,28%,*
- *art. gospodarcze (wkręty, łopata, emalia) – 3.624,05 zł; 14,49%,*
- *wyposażenie (skaner 1.099 zł, kosiarka spalinowa 2.250 zł, odśnieżarka 3.976 zł, kamery internetowe do nauki zdalnej 1.599,80) – 9.283,80 zł, 37,12%,*
- *artykuły biurowe – 2.254,30 zł, 9,02%,*
- *akcesoria i sprzęt informatyczny (karty sieciowe, tablet) – 673,05 zł, 2,69%,*
- *tonery – 2.643,18 zł, 10,57%,*
- *pozostałe – 1.320,48 zł, 5,28%,*
- *materiały do remontów – 386,18 zł, 1,54%.*

IV Realizacja projektów w 2021 roku

Zespół Szkół Ogólnokształcących przystąpił do realizacji projektu pn.: „Nowoczesna edukacja – pomysły na rozwój Gminy Kowary”. Z uwagi na ograniczone możliwości funkcjonowania, co podyktowane było stanem pandemii, faktyczną realizację godzin dydaktycznych w ramach projektu rozpoczęto od miesiąca października 2021. W analizowanym okresie sprawozdawczym wypracowano 198 godzin, które stanowią dodatkowe wsparcie dla uczniów w formie zajęć wyrównawczych, warsztatów językowych, socjoterapii i psychologii, informatyki, czy eksperymentów matematyczno-chemicznych. Całkowity koszt projektu w roku 2021, obejmujący wypłacone wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia społeczne pracodawcy, składki na Fundusz Pracy oraz wpłaty na PPK podmiotu zatrudniającego wyniósł 11.032,66 zł.

W roku 2021 ZSO w Kowarach kontynuował udział w partnerskim projekcie Vrchlabi i Kowary – „Generacja pokoleń Kowar i Vrchlabi”, w ramach którego organizowane były zajęcia nauki języka czeskiego, wycieczki geologiczno-krajoznawcze, plenery fotograficzne. Wszystkie działania miały służyć integracji młodzieży i środowisk lokalnych, jak również nawiązanie relacji między młodzieżą z kowarskich szkół, a młodzieżą z miasta partnerskiego.

Zespół Szkół Ogólnokształcących w Kowarach prowadzi działalność wykraczającą poza działalność stricte oświatową, bo związaną z wynajmem garaży, sal lekcyjnych i Sali gimnastycznej. Jest to główne źródło dochodów na rachunku wydzielonym, którego wykonanie w 2021 r. osiągnęło wartość 6.702,40 zł. Zrealizowane dochody przeznaczono na wydatki bieżące, tj.

- Zakup materiałów i wyposażenia – 1.329,23 zł,

- Zakup energii – 2.400 zł,
- Zakup usług zdrowotnych – 60 zł,
- Zakup usług – 170,60 zł,
- podatek od nieruchomości – 1.347,00 zł,
- opłata za trwałą zarząd i opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 481,04 zł i 29,50 zł,
- opłata dotycząca postępowania sądowego – 664,20 zł,
- szkolenia pracowników – 183 zł,

Środki niewykorzystane z rachunku w wysokości 37,83 zł zostały oddane na rachunek budżetu gminy.

V. Inne wydarzenia szkolne – Jubileusz 70-lecia istnienia Szkoły

W październiku 2021 nasza szkoła obchodziła uroczystość 70-lecia istnienia. Panujący reżim sanitarny wpłynął na ograniczenie programu obchodów. Uroczystość jubileuszu adresowana była głównie do absolwentów jako okazja do spotkania i wspomnień. Na tę okoliczność uczniowie szkoły pod opieką nauczycieli przygotowali sztukę teatralną opartą na literaturze Stanisława Lema – patrona szkoły. Przedstawienie zostało wystawione w Miejskim Ośrodku Kultury w Kowarach, gdzie Dyrektor oficjalnie przywitał przybyłych gości, a wśród nich Panią Elżbietę Zakrzewską – Burmistrza Miasta Kowary, Pana Jarosława Kotlińskiego – wicestarostę Powiatu Karkonoskiego i byłego nauczyciela ZSO w Kowarach, dyrektorów jednostek organizacyjnych Gminy Miejskiej Kowary, byłych dyrektorów szkoły, jak również absolwentów. Po części oficjalnej wszyscy zaproszeni goście udali się do budynku ZSO w Kowarach, gdzie przy poczęstunku wspominano dzieje szkoły, doceniając jej rolę w kształceniu młodzieży i rozwoju miasta Kowary.

2.8.5. Przedszkole Publiczne nr 1

I. Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola – 168

II. Liczba oddziałów – 7

1. Dzieci 3-letnie -25
2. Dzieci 3,4 letnie- 25
3. Dzieci 4-letnie- 25
4. Dzieci 5-letnie- 18
5. Dzieci 5,4 letnie -25
6. Dzieci 6-letnie -25
7. Dzieci 6-letnie- 25

III. Liczba zatrudnionych nauczycieli- 14

IV. Liczba pracowników administracji i obsługi- 14

Przedszkole realizuje programy i projekty:

1. Program wychowania przedszkolnego "KOCHAM PRZEDSZKOLE" - autorstwa Sławomiry Załęskiej, Wydawnictwo WSiP 2018r
2. Program - WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY"
3. Program nauczania religii „Spotkanie Dzieci Bożych” autorstwa A. Kurpińskiej
4. Program „Integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030” – projekt realizowany od września 2021 do grudnia 2021.

5. Program „PREORIENTACJI ZAWODOWEJ, pt. „BĄDŹ KRAWCEM SWOICH MARZEŃ”

Celem preorientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami w ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.

- „Będę strażakiem”
- „Praca ogrodnika”
- „W świecie muzyki – kim jest muzyk?”
- „ Jak leśniczy dba zimą o zwierzęta? – kim jest leśniczy?”
- „W aptece – kto to jest aptekarz?”
- „W pasiece”
- Poznanie prac pań pracujących w przedszkolu
- Poznanie pracy pisarza, drukarza, ilustratora, redaktora
- Poznajemy zawody mamy i taty

6. Program „KUBUSIOWI PRZYJACIELE NATURY”- to największy ogólnopolski program edukacyjny o tematyce ekologicznej dla przedszkoli oraz od 2019 roku również dla szkół podstawowych.

- aktywne ferie w przedszkolu „Dbam o aktywność fizyczną”
- Dzień Ziemi „Dbam o rośliny i zwierzęta”,
- „Dbam o segregację śmieci”
- „Dbam o naturę”,
- „Dbam o zasoby naturalne (Powietrze, wodę i energię)”
- „Dbam o siebie i jem warzywa i owoce”
- „Dbam o środowisko i oszczędzam pieniądze”

7. Program „PRZYRODA POD TĘCZOWYM PARASOLEM”- program edukacji przyrodniczej.

- a) zakładanie zielonego ogródka, sianie, sadzenie cebulek kwiatowych, szczypiorku
- b) zdrowe kanapki, wykonanie kanapek przez dzieci z wykorzystaniem nowalijek
- c) poznajemy kolory tęczy
- d) poznajemy zjawisko burzy

8. Projekt edukacyjny „OTO HAŁABAŁA! ZNA GO POLSKA CAŁA”

Cele:

- wprowadzenie dzieci w świat przyrody,
- rozbudzenie ciekawości przyrodniczej,
- zainteresowanie dzieci literaturą dziecięcą.

9. Projekt edukacyjny "BEZPIECZNE PRZEDSZKOLE" – współpraca z policją i strażą pożarną.

10. „ Działajmy EKOLOGICZNIE” - program realizowany w ramach (Dolnośląskie Małe Granty realizuje Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych przy współfinansowaniu ze środków budżetu Województwa Dolnośląskiego).

- program zakończony we wrześniu 2021r. festynem przedszkolnym z udziałem rodziców i Burmistrza Miasta Kowary Pani Elżbiety Zakrzewskiej.

Wycieczki zorganizowane w roku 2021.

- Muzeum przyrodnicze w Bukowcu
- Park Miniatur w Kowarach

- Gospodarstwo Rolne w Kowarach
- Gospodarstwo Rolne w Kowarach
- Ogródki działkowe
- Biblioteka Miejska Kowary
- Szkoła Podstawowa nr1
- Kino za Rogiem
- Obelisk w Kowarach
- Muzeum Miłośników Kowar,
- Kopalnia Podgórze,
- Szkoła Podstawowa nr3 w Kowarach
- Szkoła podstawowa nr 1 w Kowarach

Zajęcia kulinarne

- Robienie kompotów
- Kiszzenie kapusty
- Pieczenie pierników
- Dzień witaminki – robienie soku
- Pieczenie ciastek w kształcie misia na Dzień Misia
- Przetwory w słoiku- kompoty, kiszzenie ogórków

Teatrzyki

- Teatr Cieni – „Nasze życie”
- „Baśniowe zagadki”
- „Bajkowy galimatias’ –wystawiony przez pracowników przedszkola
- „Jesień” – przedstawienie w wykonaniu grupy 6-latków

Teatrzyki w ramach zajęć dydaktyczno-wychowawczych prowadzonych przez nauczycieli:

- „O gościach, co na ucztę nie przybyli”
- Teatr interaktywny „Baśniowe zagadki”

Współpraca KPN - zajęcia odbywają się na terenie przedszkola

- Któreś na Śnieżkę – rzecz o mapie
- Dokarmiamy ptaki
- Dzieciot

Konkursy:

- Między grupowy -„ Poznajemy świat za pomocą zmysłów”
- Między grupowy - „Drzewo”
- „Skrzaty krasnoludki i bajkowe ludki”
- „Śmieci mniej Ziemi lżej”
- Konkurs plastyczny „Wiosenne historie”

Uroczystości przedszkolne:

- Zabawa KARNAWAŁOWA
- „Dzień Babci i Dziadka”- nagrane występy umieszczone na stronie przedszkola

- „Międzynarodowy Dzień pizzy”
- „Tłusty czwartek’ - wypieki w wykonaniu dzieci
- „Walentynki”
- „Dzień kobiet”
- „Przywitanie wiosny”
- Przedszkolne obchody „Dnia Ziemi”
- Dzień Mamy występy dzieci w kowarskiej muszli koncertowej
- Uroczyste zakończenie roku przedszkolnego z udziałem Burmistrza Miasta Kowary Pani Elżbiety Zakrzewskiej „Pasowanie na Przedszkolaka”
- „Dzień przedszkolaka”
- „Święto Niepodległości”
- „Andrzejki”- zabawy muzyczno-taneczne w każdej grupie.
- Ubieramy ekologiczną choinkę - ubieranie choinki w salach. Ubieranie z rodzicami dzieci choinki umieszczonej w korytarzu przedszkola.
- Spotkanie Wigilijne - „Jasełka” przygotowane przez wszystkie dzieci w przedszkolu.

Akcje:

- Akcja – „Sprzątanie Świata”
- „Festyn ekologiczny „Eko-przedszkolak”
- „ Międzynarodowy Dzień Ziemi”
- „Bieg Wilczym Tropem”
- Warsztaty „Jesienne kompozycje w szkłe”
- „Sprzątamy Karkonosze”
- „Dzień chłopaka”
- „Dzień pluszowego misia
- „Taekwon-do” sztuka walki karate
- Próbną ewakuacja w przedszkolu”
- „Dzień Drzewa”
- „Dzień Dziewczynek”
- „Dzień Postaci z Bajek”
- Dwie grupy dzieci 6-letnich wzięły udział w warsztatach tkackich w Przedwiośniu.
- Udział w akcji ekologicznej "Wszystkie dzieci zbierają elektro- śmieci" -rodzice mieli okazję oddać swoje zużyte , zepsute itp.- komputery, drukarki, monitory, sprzęt RTV, AGD, baterie.
- „Szkoła do hymnu” Projekt MEN

Współpraca z instytucjami.

- Współpraca z Biblioteką Publiczną w Kowarach – spotkanie z pracownikiem biblioteki „140 rocznica misia Kubusia Puchatka”.
- Udział w konkursach organizowanych przez bibliotekę „Skrzaty krasnoludki i bajkowe ludki”, „Śmieci mniej Ziemi lżej”, „Wiosenne historie”, „Karnawałowe Koty”,
- Współpraca z Policją w Kowarach – Realizacja projektu „Bezpieczny przedszkolak”
- Współpraca z Filharmonią Dolnośląską koncerty-„Jesienny alfabet”, „Melodie patriotyczne”
- Współpraca z Urzędem Miasta – Bieg Wilczym Tropem
- Współpraca z ZGK „Czyste Karkonosze”

- Współpraca z MOK – „Kino za rogiem”, udział w konkursie „ Piosenka na dzień kobiet”. Pomoc w organizowaniu uroczystości przedszkolnych, - nagłośnienie, nagrywanie teatryków, udostępnianie w internecie.
- Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kowarach - wspólne diagnozowanie dzieci.
- Współpraca ze szkołami Podstawowymi nr 1 i 3 w Kowarach.

Zorganizowano w przedszkolu doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie:

- Kreatywne metody pracy w przedszkolu i edukacji wczesnoszkolnej - udział wszystkich nauczycielek.

W ramach WDN odbyły się Rady szkoleniowe:

- Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz realizacja zapisów podstawy programowej w zakresie rozwijania kompetencji cyfrowych w przedszkolu.
- Działania wychowawcze przedszkola. Wychowanie do wartości - Kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych”
- „Przedszkole współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju”
- „Jak zabawy konstrukcyjne wpływają na dzieci”
- „Motywacja wewnętrzna u dziecka a dostrzeganie piękna”

Ukończone formy doskonalenia zawodowego przez nauczycieli:

- Bazowe funkcje kształtujące rozwój mowy
- Organizacja logopedii w szkole/przedszkolu
- Diagnoza i terapia osób z uszkodzonym narządem słuchu
- Jąkanie od teorii do praktyki
- Lateralizacja – jak ją badać? Dlaczego jest tak ważna?
- Zabawy sensoryczne, świąteczne inspiracje
- „Bezpieczny przedszkolak w niebezpiecznej sieci”
- „Pierwszy krok w kodowanie”
- „Jak pracować z Genibotem w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej”
- „Działania wychowawcze przedszkola. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych”
- „Robot w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej”
- „Narzędzia multimedialne w belferskiej współpracy”
- „Ćwiczymy zmysł słuchu i aktywne słuchanie z najmłodszymi”
- „Pozytywna Dyscyplina w żłobku i przedszkolu”
- „Zaburzenia mowy u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym”
- „Bajkoterapia bez tajemnic”
- „Zabawy matematyczne w przedszkolu”
- „Praca z dzieckiem przejawiającym zachowania agresywne”
- „Kompetencje kluczowe w praktyce przedszkolnej i szkolnej”
- „Przedszkole od A do Z – Vademecum wychowawcy”

Zakup materiałów i wyposażenia

- Wydatki poniesione na zakup materiałów i wyposażenia ze wskazaniem udziału poszczególnych grup w sumie wydatków zaewidencjonowanych w **§ 4210** obejmują m.in.:
- *art. biurowe, papirnicze – 4.646,99, zł, 7,77%,*

- *art. gospodarcze, elektryczne, materiały do drobnych napraw i remontów (kleje, gniazda, emalia, zaprawy, farby, pędzle) – 3.918,52 zł, 6,55%,*
- *tonery do drukarek – 2.486 zł, 4,16%,*
- *naczynia na wyposażenie kuchni (talerze, sztucce, kubki, stolnica, garnek) – 1.699,87 zł, 2,84%,*
- *maty do sal dziecięcych – 3.600 zł, 6,02%,*
- *wyposażenie (przystawka do mielenia 2.275,50 zł, regał i szafa 1.499 zł, stół kuchenny 3.217,43 zł, pralka i lodówka 5.150 zł, stół przyścienny 2.177,59 zł, niszczarka 1.184 zł, nożyce, pilarka, sekator 3.725,74 zł, zamrażarka i regał do magazynu 2.039,99 zł) – 21.269,25 zł, 35,57%,*
- *sprzęt informatyczny, akcesoria komputerowe (dysk twardy do komputera, lampa do rzutnika, 2 tablice multimedialne, 5 pendrive, adapter, UPS) – 11.233,85 zł, 18,79%,*
- *urządzenie do rozpylania środków dezynfekujących i płyn – zabezpieczenie przed zakażeniem coronawirusem – 423,26 zł, 0,71%*
- *apteczki – 723 zł, 1,21%,*
- *środki czystości – 9.024,59 zł, 15,09%,*
- *pozostałe (tkaniny do szycia obrusów i inne) – 762,03 zł, 1,29%.*

Zakup środków dydaktycznych i książek

W analizowanym okresie sprawozdawczym na materiały edukacyjne i pomoce dydaktyczne do pracy z dziećmi wydatkowano kwotę 14.996,89 zł. Środki te sfinansowały zakup artykułów papierniczych (bibuły, bloki, farbki, kleje, itp.) do prac z dziećmi rozwijających zdolności manualne.

Zakup energii

- Na pulę wydatków ewidencjonowanych wg paragrafu klasyfikacji budżetowej pod pozycją „zakup energii” (§ 4260) w kwocie łącznej **54.913,55 zł** składają się wydatki na trzy źródła energii:
- *Paliwo gazowe – 29.622,85 zł, 53,94%*
- *Energia elektryczna – 18.532,07 zł, 33,75%*
- *Woda – 6.758,63 zł, 12,31%.*
- memoriał, koszt ten należało ująć w księgach rachunkowych roku 2021.

Zakup usług remontowych

- W analizowanym okresie sprawozdawczym poniesiono wydatki zaewidencjonowane w podziale klasyfikacji budżetowej jako usługi remontowe w łącznej wysokości 18.732,44 zł. Dotyczą one następujących zadań i usług:
- Naprawa obieraczki do ziemniaków – 1.193,10 zł,
- Naprawa rynien na budynku Przedszkola – 6.958,88 zł,
- Naprawa płotków śniegowych na dachu (śniegołazy) – 10.580,46 zł.

Zakup usług zdrowotnych

Wydatki zaewidencjonowane w tym paragrafie klasyfikacji budżetowej w łącznej wysokości 1.558,50 zł dotyczą badań wstępnych i okresowych pracowników, zgodnie z odrębnymi przepisami.

Zakup usług telekomunikacyjnych

Ewidencja wykonania w tym paragrafie dotyczy abonamentu za dostęp do sieci internet oraz opłat za rozmowy telefoniczne – łącznie 1.567,28 zł.

Podróże służbowe

Wydatki ujęte w tym paragrafie odzwierciedlają zwrot kosztów związanych z używaniem samochodu prywatnego pracownika do celów służbowych – 158,41 zł. Wyjazdy odbyte przez pracowników dotyczyły zakupów na potrzeby bieżące jednostki.

Szkolenia pracowników

- Poniesione wydatki odzwierciedlają koszt jednostki związany ze sfinansowaniem szkoleń pracowników. Odbyte szkolenia dotyczyły następującej tematyki:
 - *szkolenie dla intendenta "Zmiana PZP na środki spożywcze" – 220 zł*
 - *szkolenie głównego księgowego z zakresu nowego oprogramowania finansowo-księgowego – 600 zł,*
 - *szkolenie z zakresu I-szej pomocy – 560 zł,*
- Łączna kwota wydatkowana na ten cel w roku 2021 wyniosła 1.380 zł.

Kontrole

- Nowy rok rozpoczął się od kontroli PPOŻ – instalacji hydraulicznej, sprzętu przeciwpożarowego i systemu oddymiania.
 - Kontrola Sanepidu - kontrola dotycząca żywienia
 - Kontrola budynku przedszkolnego oraz terenu przedszkola przeprowadzona przez głównego specjalistę BHP
 - Kontrola projektu Unijnego - utworzenie grupy przedszkolnej, zakończonego w roku szkolnym 2019/20
 - Kontrola PIS - kontrola stanu sanitarno-higienicznego. Ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii.
-

3. KOWARY – NASZE MIEJSCE W PRZESTRZENI

3.1. Powierzchnia

3.1.1. Położenie i powierzchnia miastach

Miasto Kowary (Gmina Miejska Kowary) leży w południowo-zachodniej części województwa dolnośląskiego oraz w południowo-wschodniej części powiatu karkonoskiego. Jego powierzchnia to ok. 37,4 km², co stanowi 0,19% powierzchni ogólnej województwa dolnośląskiego oraz 5,95% powierzchni powiatu karkonoskiego.

Gmina Miejska Kowary usytuowana jest w Dolinie Jedlicy oraz na masywach górskich Karkonoszy i Rudaw Janowickich na poziomie 420-1266 m n.p.m. Najniżej położony punkt gminy znajduje się w Kowarach Dolnych w okolicy Pałacu „Ciszycza”. Najwyższym punktem należącym do Kowar jest szczyt karkonoskiej Góry Czoło. Ważnymi geograficznymi punktami są również dwie przełęcz: Przełęcz Kowarska (727 m n.p.m.), która rozdziela Rudawy Janowickie od wschodniej części Karkonoszy i Bramy Lubawskiej oraz leżąca na południowym wschodzie gminy Przełęcz Okraj (1046 m n.p.m.), która dzieli Karkonosze i Grzbiet Lasocki.

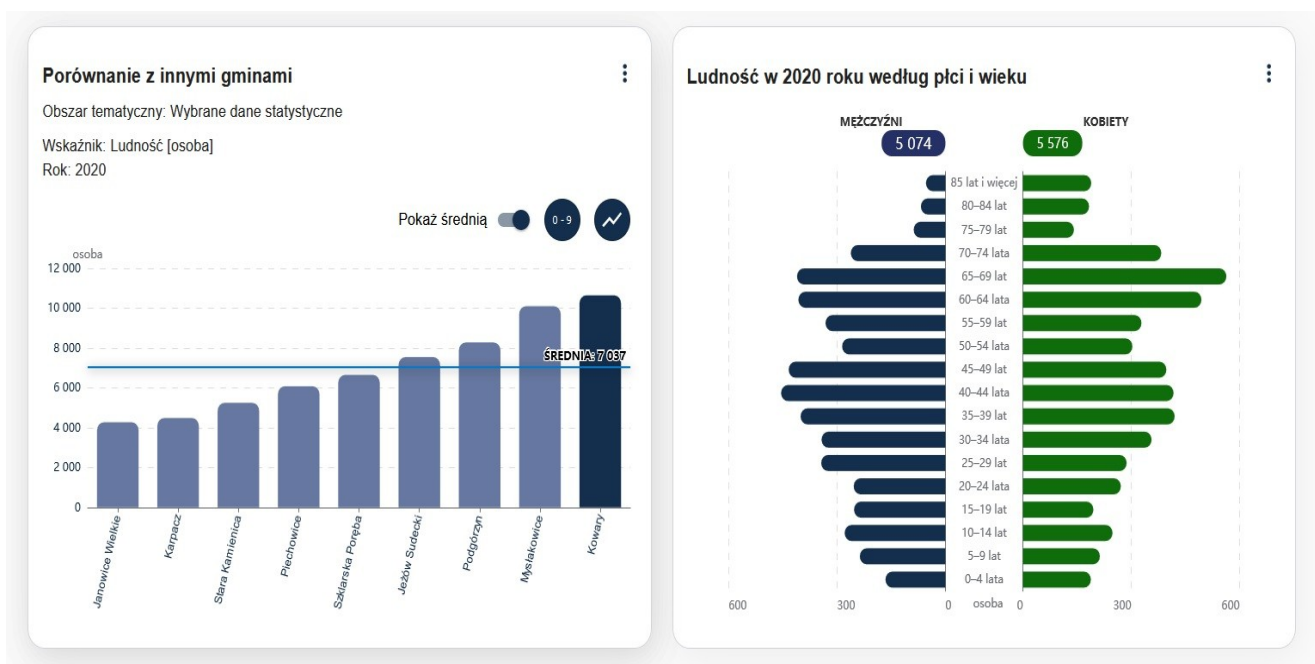
Odległość drogowa z centrum Kowar do przejścia granicznego z Republiką Czeską na Przełęczy Okraj wynosi ok. 12 km. Do granicy z Republiką Federalną Niemiec w Zgorzelcu z Kowar jest ok. 82 km, do stolicy województwa dolnośląskiego - Wrocławia ok. 118 km, a do Warszawy ok. 480 km. Położenie Gminy Miejskiej Kowary w regionie jest korzystne. Wpływ na to mają szczególnie atrakcyjne walory naturalne gminy (Karkonoski Park Narodowy, Rudawski Park Krajobrazowy, Obszary Natura 2000) oraz bliskość granicy państwowej z Czechami i Niemcami.

3.1.2. Kowary i nasi sąsiedzi

Gmina Miejska Kowary administracyjnie od 1 stycznia 2021 roku jest jednostką samorządową wchodzącą w skład Powiatu Karkonoskiego. Graniczy z gminami:

- Karpacz i Podgórzyn – od zachodu;
- Mysłakowice – na północy;
- Kamienna Góra – od wschodu;
- Lubawka – na południowym-wschodzie,
- Republiką Czeską – od południa.

W skład Powiatu Karkonoskiego wchodzi gminy miejskie: Karpacz, Kowary, Piechowice, Szklarska Poręba oraz gminy wiejskie: Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Mysłakowice, Podgórzyn, Stara Kamienica. Poniżej zaprezentowano wykresy przedstawiające pozycję Kowar w skali Powiatu Karkonoskiego w aspekcie najważniejszych wskaźników charakteryzujących gminę. Dane dotyczą roku 2020.

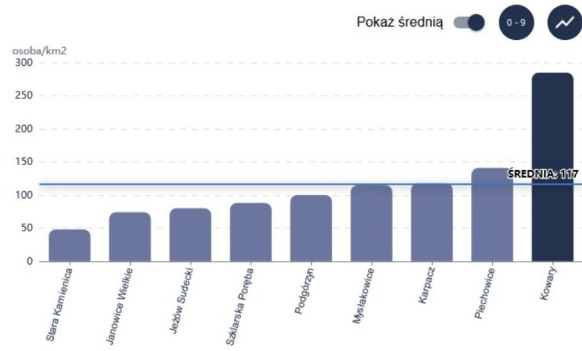

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Wybrane dane statystyczne

Wskaźnik: Gęstość zaludnienia [osoba/km²]

Rok: 2020

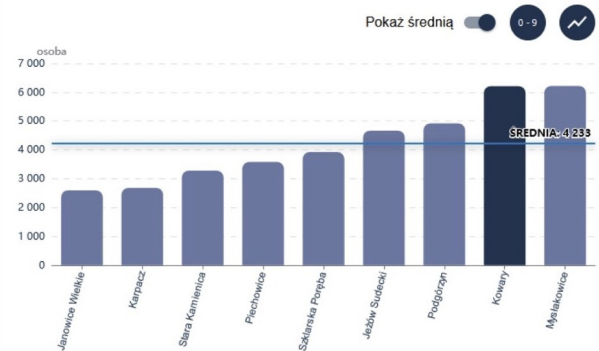

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Wybrane dane demograficzne

Wskaźnik: Ludność w wieku produkcyjnym [osoba]

Rok: 2020

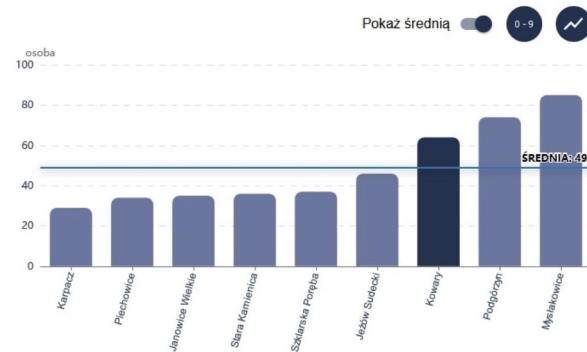

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Wybrane dane demograficzne

Wskaźnik: Urodzenia żywe [osoba]

Rok: 2020

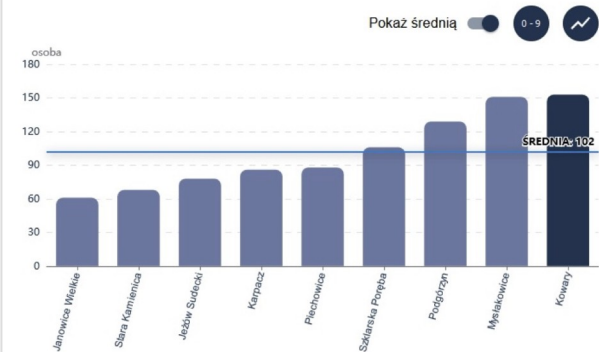

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Wybrane dane demograficzne

Wskaźnik: Zgony [osoba]

Rok: 2020

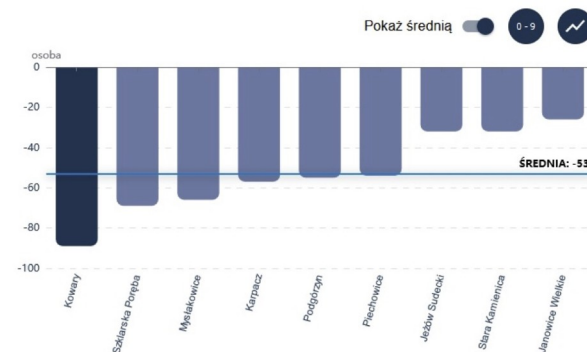

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Wybrane dane demograficzne

Wskaźnik: Przyrost naturalny [osoba]

Rok: 2020

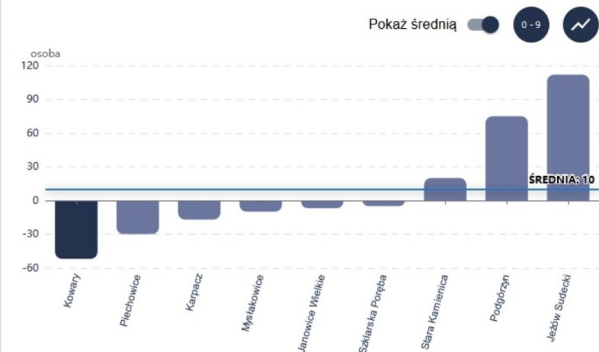

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Wybrane dane demograficzne

Wskaźnik: Saldo migracji ogółem [osoba]

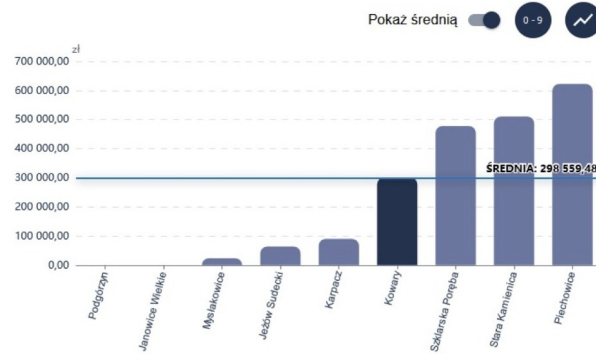
Rok: 2020

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Fundusze i projekty unijne

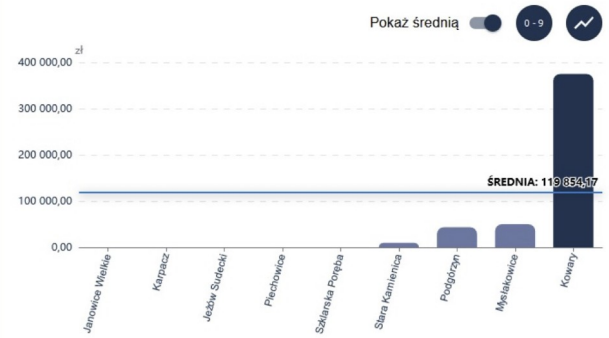
Wskaźnik: Środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych [zł]
Rok: 2020

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Fundusze i projekty unijne

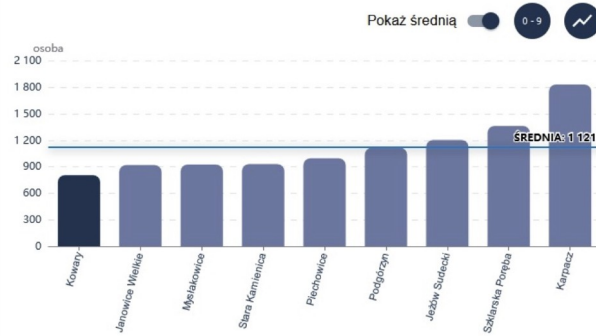
Wskaźnik: Środki z budż. państwa lub inne przekazane jako współfinansowanie progr. i proj. realizowanych z udz. śr. z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE [zł]
Rok: 2020

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: REGON

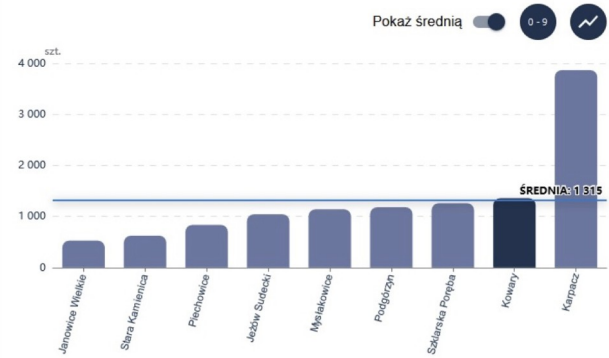
Wskaźnik: Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. Ludności [osoba]
Rok: 2020

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: REGON

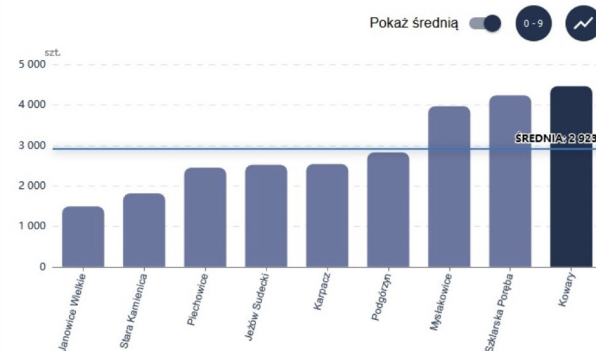
Wskaźnik: Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON [szt.]
Rok: 2020

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Mieszkania

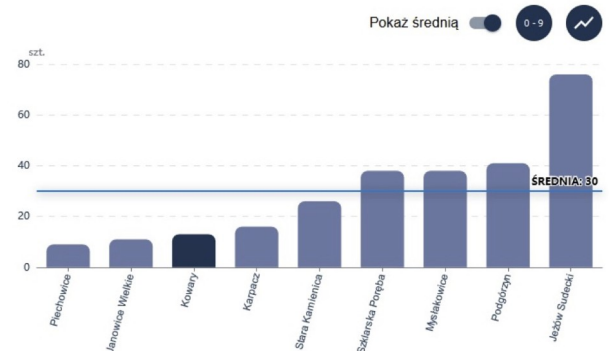
Wskaźnik: Zasoby mieszkaniowe - mieszkania ogółem [szt.]
Rok: 2020

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Mieszkania

Wskaźnik: Mieszkania oddane do użytkowania - ogółem [szt.]
Rok: 2020

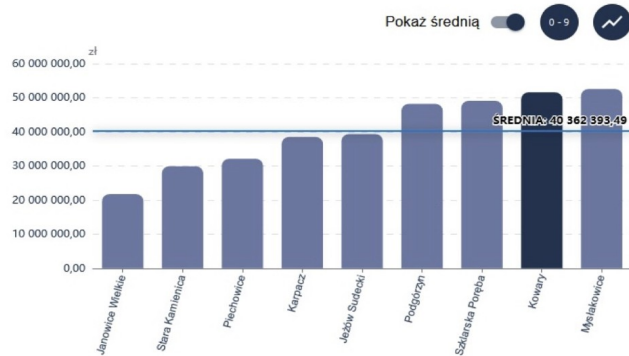

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Dochody budżetu gminy według rodzajów

Wskaźnik: Dochody ogółem [zł]

Rok: 2020

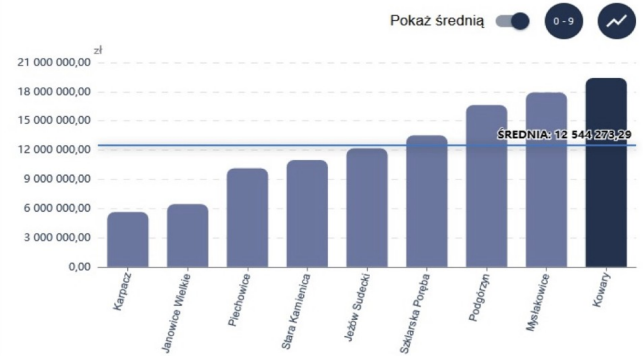

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Dochody budżetu gminy według rodzajów

Wskaźnik: Dotacje [zł]

Rok: 2020

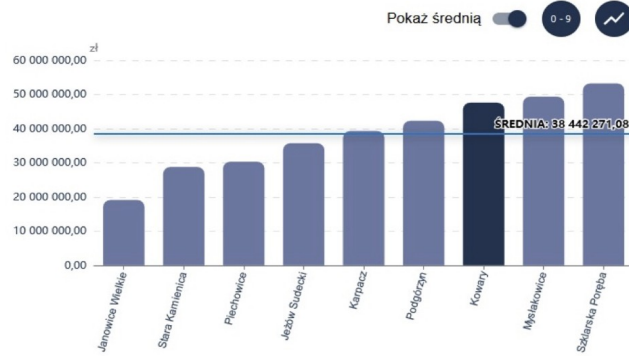

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Wydatki budżetu gminy według rodzajów

Wskaźnik: Wydatki ogółem [zł]

Rok: 2020

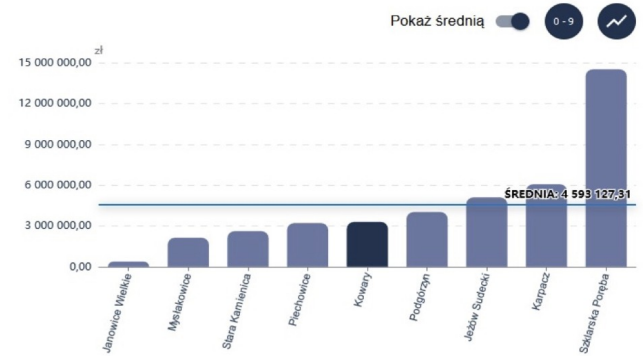

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Wydatki budżetu gminy według rodzajów

Wskaźnik: Wydatki majątkowe – inwestycyjne [zł]

Rok: 2020

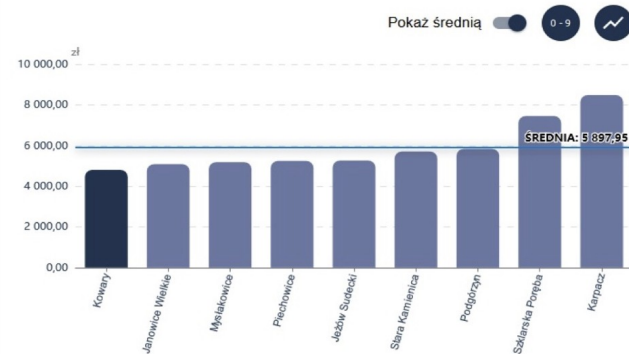

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Wybrane dane statystyczne

Wskaźnik: Dochody ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca [zł]

Rok: 2020

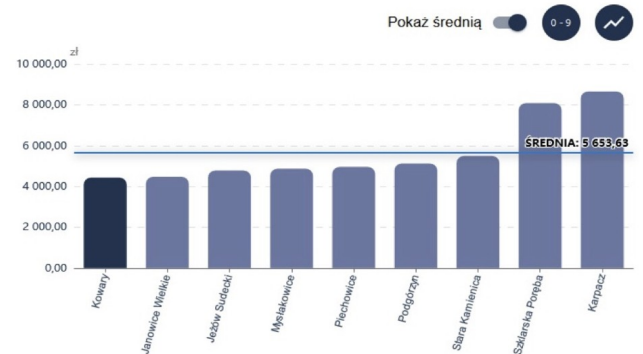

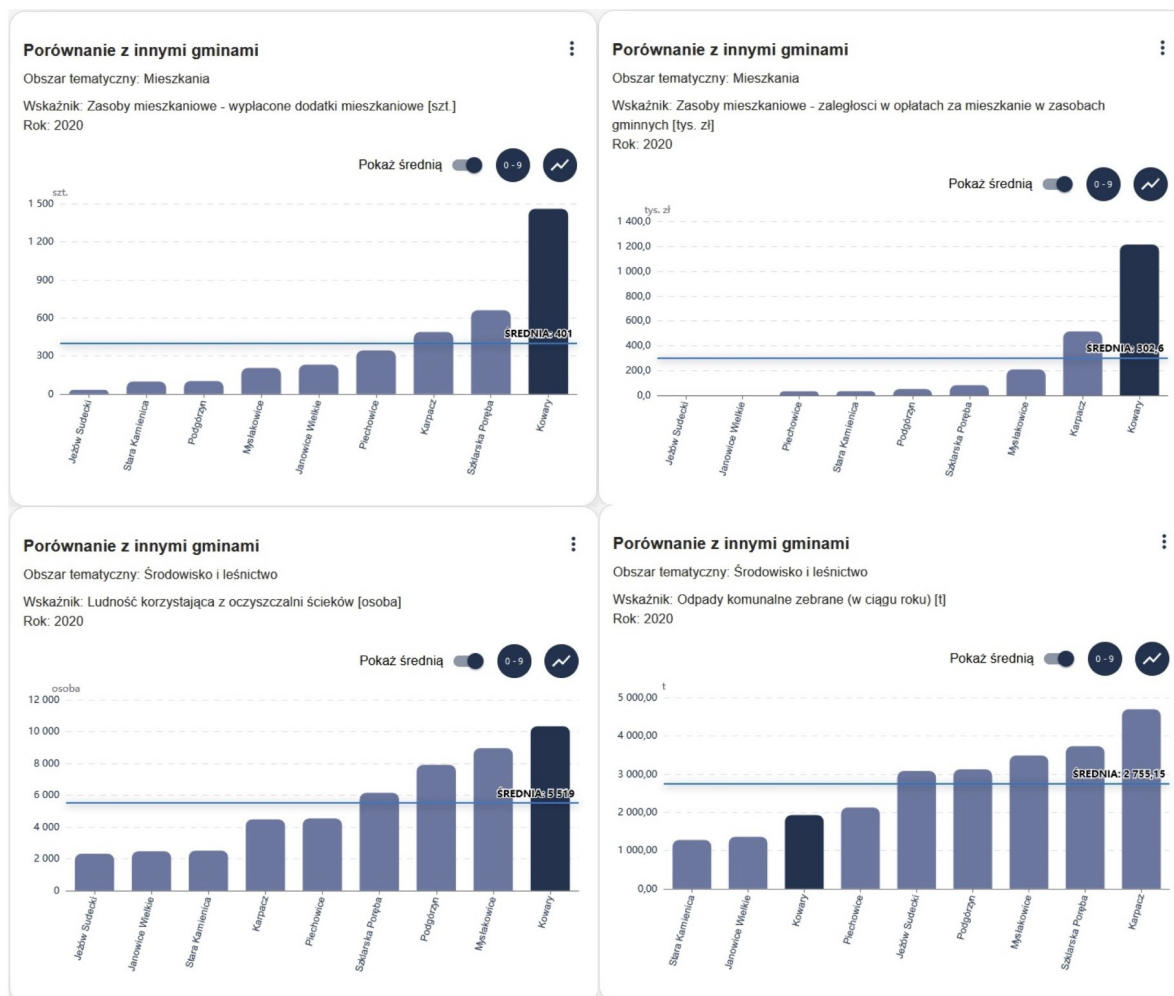
Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Wybrane dane statystyczne

Wskaźnik: Wydatki ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca [zł]

Rok: 2020

3.2. Środowisko

3.2.1. Jak dbamy o czystość – system gospodarowania odpadami komunalnymi

I. Informacje ogólne

W myśl znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 lipca 2013 r. obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych przejęła Gmina Miejska Kowary. W wyniku przetargu na odbiór odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych i ich zagospodarowanie w okresie: od 01.11.2020 r. do 31.03.2022 r. wykonawcą została wybrana firma Przedsiębiorstwo Usługowo – Produkcyjne i Handlowe „COM - D” z siedzibą przy ul. Poniatowskiego 25, 59-400 Jawor.

W ramach gminnego systemu z terenu nieruchomości odbierane były następujące frakcje odpadów komunalnych:

- odpady zmieszane z częstotliwością raz w tygodniu;

- odpady ulegające biodegradacji, w tym kuchenne i zielone z częstotliwością raz w tygodniu w okresie od 1 kwietnia do 31 października i raz na dwa tygodnie w pozostałym okresie;
- szkło z częstotliwością raz w miesiącu;
- tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale - dwa razy w tygodniu w okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia, a w pozostałym okresie raz w tygodniu;
- papier i makulatura – raz na dwa tygodnie;
- odpady z koszy ulicznych – trzy razy w tygodniu.

Właściciele nieruchomości, którzy zadeklarowali segregację odpadów komunalnych zobowiązani byli do uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie w wysokości 23,00 zł za osobę. Jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, ustalono podwyższoną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w dwukrotnej wysokości stawki tj. 46,00 zł miesięcznie od 1 mieszkańca. W przypadku nieruchomości niezamieszkałych stawka za gospodarowanie odpadami komunalnymi była naliczana miesięcznie w zależności od wielkości i ilości zadeklarowanego pojemnika. Stawki te zostały wprowadzone uchwałą Rady Miejskiej w Kowarach Nr XVIII/115/20 z dnia 23 stycznia 2020 roku i obowiązywały do 31 stycznia 2021 r.

W styczniu 2021 roku w związku ze wzrostem cen związanych z zagospodarowaniem odpadów doszło do nowej regulacji stawek za odbiór odpadów na terenie miasta. Była to Uchwała nr XXXIV/214/21 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i stawki opłaty za pojemnik.

Zgodnie z tą regulacją ustalano następujące wysokości tej opłaty:

Opłata za miesiąc luty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy wynosi 26,40 zł od 1 mieszkańca.

Właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady, stanowiące odpady komunalne w przydomowym kompostowniku, opłata za miesiąc luty wynosi 24,60 zł od 1 mieszkańca.

W miesiącu lutym opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstałymi na nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne opłata wynosi:

- 1) pojemnik o pojemności 1100 l – 56,00 zł za jeden pojemnik;
- 2) pojemnik o pojemności 240 l – 12,20 zł za jeden pojemnik;
- 3) pojemnik o pojemności 120 l – 6,00 zł za jeden pojemnik.

Natomiast od 1 marca 2021 roku opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku nieruchomości na której zamieszkują mieszkańcy, stanowi iloczyn liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty. Ustalono stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstałymi na nieruchomości w wysokości 31,00 zł miesięcznie od 1 mieszkańca.

Ustalono zwolnienie z części opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady, stanowiące odpady komunalne w przydomowych kompostowniku w wysokości 5,00 zł.

Ustalono podwyższoną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w dwukrotnej wysokości stawki tj. 62,00 zł miesięcznie od 1 mieszkańca.

W przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, ustalono stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstałymi na nieruchomości:

- pojemnik o pojemności 1100 l – 58,20 zł za jeden pojemnik miesięcznie;
- pojemnik o pojemności 240 l – 12,69 zł za jeden pojemnik miesięcznie;
- pojemnik o pojemności 120 l – 6,34 zł za jeden pojemnik miesięcznie.

W przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, określono stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok, bez względu na długość okresu korzystania z nieruchomości – 181,90 zł na rok.

Tabela: Ceny na wysypisku za poszczególne frakcje odpadów

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	cena jednostkowa netto (za tonę)
20 03 01	zmieszane	577,00
15 01 01	opakowania z papieru i tektury	100,00
15 01 02	opakowania z tworzyw sztucznych	300,00
15 01 07	opakowania ze szkła	100,00
16 01 03	Zużyte opony	600,00
17 01 01	Odpady z betonu	50,00
17 01 02	gruz ceglany	50,00
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu	100,00
17 05 04	Gleba i ziemia w tym kamienie	50,00
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	400,00
20 02 01	BIO	300,00
20 02 03	inne odpady nie ulegające biodegradacji	300,00
20 03 07	odpady wielkogabarytowe	800,00
20 03 99	odpady komunalne nie wymienione w innych grupach	600,00

(opracowanie GMK)

II. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

W związku z wejściem w życie dnia 12 maja 2021 r. nowelizacji ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, konieczne było dostosowanie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kowary do obowiązujących przepisów.

Wprowadzono ustawy obowiązek zapewnienia przez gminy selektywnego zbierania odpadów komunalnych stanowiących co najmniej: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady. Wprowadzono również zmiany dotyczące m. in. odpadów niebezpiecznych, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu

poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, które można oddać do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Tabela: Recykling i inne procesy odzysku z odpadów odebranych i zebranych z terenu Gminy Miejskiej Kowary w roku 2021

Informacja o masie odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi i innym procesom odzysku z odpadów odebranych i zebranych z terenu Gminy Miejskiej Kowary w roku 2021.					
Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów [Mg]		Masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi i innym procesom [Mg]	
		2020	2021	2020	2021
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	264,42	134,06	137,49	90,41
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	251,24	335,52	130,64	49,61
15 01 04	Opakowania z metali	3,3	0,00	1,71	20,08
15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	0,00	0,00	0,00	2,39
15 01 07	Opakowania ze szkła	197,79	228,87	102,85	233,48
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	18,04	6,54	18,04	6,54
17 01 02	Gruz ceglany	7,00	0,00	7,00	0,00
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	123,02	60,78	123,02	60,78
Ogółem		864,78	765,77	520,75	463,29

(opracowanie GMK)

Na podstawie sprawozdań składanych przez podmioty odbierające odpady komunalne z terenu Gminy Miejskiej Kowary oraz przez podmioty prowadzące punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2021 odebrano następujące frakcje i ilości odpadów komunalnych.

Tabela: Informacja o masie poszczególnych rodzajów odebranych z obszaru Gminy Miejskiej Kowary odpadów komunalnych oraz sposobie ich zagospodarowania w roku 2021

Informacja o masie poszczególnych rodzajów odebranych z obszaru Gminy Miejskiej Kowary odpadów komunalnych oraz sposobie ich zagospodarowania w roku 2021.						
Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów [Mg]		Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych	Nazwa i adres instalacji do której zostały przekazane odpady komunalne	
		2020	2021		2020	2021
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2045,06	1984,18	D13	KCGO Sp. z o. o. Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w Ściegnach-Kostrzycy, 58-533 Mysłakowice	

20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	646,46	669,80	R3	KCGO Sp. z o. o. Instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów (Kompostownia) w Ściegnach-Kostrzycy), 58-533 Mysłakowice	
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	125,24	86,22	R3	KCGO Sp. z o. o. Węzeł do segregacji odpadów	MONDI Świecie S.A.
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,00	47,84	R12		KCGO Sp. z o. o. Węzeł do segregacji odpadów
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	252,10	289,67	R12	KCGO Sp. z o. o.	KCGO Sp. z o. o.
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,00	45,85	R3		ERGIS RECYKLING Sp. z o. o. PRT RADOMSKO Sp. z o. o. ARTUS Group Sp. z o. o. KGPLAST Sp. z o. o.
15 01 07	Opakowania ze szkła	189,89	233,35	R5	Jeleniogórskie przedsiębiorstwo Robót Drogowych SP. z o. o., ul. Dworcowa 26, 58-560 Jelenia Góra	REDMONDIS GLASS RECYKLING POLSKA Sp. z o. o.
15 01 07	Opakowania ze szkła	0,00	17,91	R13		Jeleniogórskie przedsiębiorstwo Robót Drogowych SP. z o. o.,
17 01 02	Gruz ceglany	3,32	0,00	R5	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne w Ściegnach-Kostrzycy, 58-533 Mysłakowice	KCGO Sp. z o. o.
20 02 03	Inne odpady nie ulegające biodegradacji	24,16	54,38	D5	KCGO Sp. z o. o. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne w Ściegnach-Kostrzycy, 58-533 Mysłakowice	KCGO Sp. z o. o. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne w Ściegnach-Kostrzycy, 58-533 Mysłakowice
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	217,08	184,78	D12	KCGO Sp. z o. o. Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w Ściegnach-Kostrzycy,	KCGO Sp. z o. o.

					58-533 Mysłakowice	
20 03 99	Odpady komunalne nie wymienione w innych grupach	8,36	27,08	D5	KCGO Sp. z o. o. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne w Ściegnach-Kostrzycy, 58-533 Mysłakowice	
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	108,72	60,78	R5	KCGO Sp. z o. o. - Węzeł segregacji odpadów, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne w Ściegnach-Kostrzycy, 58-533 Mysłakowice	
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	15,28	13,20	D5	KCGO Sp. z o. o. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne w Ściegnach-Kostrzycy, 58-533 Mysłakowice	
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	9,48	6,54	R5	KCGO Sp. z o. o. - Węzeł segregacji odpadów, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne w Ściegnach-Kostrzycy, 58-533 Mysłakowice	
16 01 03	Zużyte opony	15,68	5,62	R1	KCGO Sp. z o. o.	GÓRAŹDŹE CEMENT S. A.
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,001	0,00	R6	Przedsiębiorstwo Usługowo Produkcyjne i Handlowe „COMD” Sp. z o. o Poniatowskiego 25,59-400 Jawor	
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121, 200123, zawierające niebezpieczne składniki	1,00	0,56	R12	TKM Recykling Polska Sp. z o. o. Sp. k., Kanonierska 113, 58-100 Świdnica – Zakład Przetwarzania ul. Wojska Polskiego 75, 58-150 Strzegom	
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,30	0,00	R12	KCGO Sp. z o. o.	
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,18	0,34	R13	KCGO Sp. z o. o. - Węzeł segregacji odpadów, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne w Ściegnach-Kostrzycy, 58-533 Mysłakowice	
20 01 23*	Urządzenia zawierające freon	0,00	0,60	R12		REMONDIS ELEKTRORECYKLING Sp. z o. o.
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i	0,00	6,79	R12		WASTESS SERVICE GROUP Sp. z o. o.,

	elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35					TKM Recykling Polska Sp. z o. o. Sp. k., Kanonierska 113, 58-100 Świdnica – Zakład Przetwarzania ul. Wojska Polskiego 75, 58-150 Strzegom
Ogółem		3662,311	3713,100			

(opracowanie GMK)

W 2021 r. na terenie Gminy Miejskiej Kowary zebrano 3713,10 Mg odpadów komunalnych. Łączna masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do ponownego użycia i recyklingu wyniosła 463,29 Mg.

Tabela: Ilości i rodzaje odpadów komunalnych zebranych przez Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zlokalizowany przy ul. Zamkowej 2, 58-530 Kowary.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów [Mg]		Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych	Nazwa i adres instalacji do której zostały przekazane odpady komunalne
		2020	2021		
16 01 03	Zużyte opony	6,00	1,50	R13	Karkonoskie Centrum Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., Zakład Ściegny-Kostrzyca, 58-533 Mysłakowice
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	7,98	0	R5	Karkonoskie Centrum Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., Zakład Ściegny-Kostrzyca, 58-533 Mysłakowice
17 01 02	Gruz ceglany	0,00	0	R5	Karkonoskie Centrum Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., Zakład Ściegny-Kostrzyca, 58-533 Mysłakowice
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	54,26	70,64	R5	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne w Ściegnach-Kostrzycy, 58-533 Mysłakowice

17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	4,48	0	D5	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne w Ściegnach-Kostrzycy, 58-533 Mysłakowice
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	69,38	92,48	R13	Karkonoskie Centrum Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., Zakład Ściegny-Kostrzyca, 58-533 Mysłakowice
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	6,50	5,94	R3	Karkonoskie Centrum Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., Zakład Ściegny-Kostrzyca, 58-533 Mysłakowice
15 01 02	Odpady z tworzyw sztucznych	4,78	0	R12	Karkonoskie Centrum Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., Zakład Ściegny-Kostrzyca, 58-533 Mysłakowice
15 01 07	Opakowania ze szkła	1,16	0	R5	Karkonoskie Centrum Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., Zakład Ściegny-Kostrzyca, 58-533 Mysłakowice
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	4,78	0	R12	Karkonoskie Centrum Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., Zakład Ściegny-Kostrzyca, 58-533 Mysłakowice
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	10,26	0	D5	Karkonoskie Centrum Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., Zakład Ściegny-Kostrzyca, 58-533 Mysłakowice
Ogółem		164,76	183,12		

(opracowanie GMK)

Cała zebrana ilość zmieszanych odpadów komunalnych została poddana procesom sortowania oraz trafiła do mechaniczno-biologicznego przetwarzania do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Karkonoskim Centrum Gospodarki Odpadów Komunalnych w Ściegnach - Kostrzycy.

III. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych

Gmina Miejska Kowary w 2021 roku w rocznym sprawozdaniu kierowanym zarówno do Marszałka Województwa Dolnośląskiego jak i Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska wykazała następujący poziom:

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł 37 % i wypełnił narzucony obowiązek osiągnięcia poziomu w 2021 r. 20%.

IV. Koszty finansowania gospodarki odpadami komunalnymi w mieście

Koszty finansowania gospodarki odpadami komunalnymi w mieście prezentuje poniższe zestawienie dochodów i wydatków za rok 2021.

Tabela: Zestawienie dochodów i wydatków w latach 2020 - 2021

Miesiąc	2020 rok				2021 rok			
	Dochody w zł	Wydatki w zł	Nazwa operatora	Dochody – Wydatki	Dochody w zł	Wydatki w zł	Nazwa operatora	Dochody – Wydatki
styczeń	175 831,89	235 779,44	COM-D sp.z o.o.	-59 947,55	222 730,54	214 293,05	COM-D sp.z o.o.	8 437,49
luty	178 256,69	225 581,44	COM-D sp.z o.o.	-47 324,75	225 185,80	206 072,31	COM-D sp.z o.o.	19 113,49
marzec	177 682,27	220 639,14	COM-D sp.z o.o.	-42 956,87	273 567,80	307 171,77	COM-D sp.z o.o.	-33 603,97
kwiecień	215 253,75	233 044,45	COM-D sp.z o.o.	-17 790,70	271 078,10	284 786,33	COM-D sp.z o.o.	-13 708,23
maj	200 559,27	181 317,92	COM-D sp.z o.o.	19 241,35	254 203,92	280 198,01	COM-D sp.z o.o.	-25 994,09
czerwiec	198 870,80	222 401,03	COM-D sp.z o.o.	-23 530,23	244 171,48	344 599,60	COM-D sp.z o.o.	-100 428,12
lipiec	208 889,01	247 570,13	PHU KAMA	-38 681,12	261 347,94	310 977,99	COM-D sp.z o.o.	-49 630,05
sierpień	202 938,00	286 248,73	PHU KAMA	-83 310,73	264 492,04	301 836,11	COM-D sp.z o.o.	-37 344,07
wrzesień	194 023,67	227 474,91	PHU KAMA	-33 451,24	295 570,21	308 640,38	COM-D sp.z o.o.	-13 070,17
październik	200 116,69	230 574,38	PHU KAMA	-30 457,69	256 011,05	276 131,09	COM-D sp.z o.o.	-20 120,04
listopad	211 985,40	261 063,60	PHU KAMA	-49 078,20	244 901,82	277 903,85	COM-D sp.z o.o.	-33 002,03
grudzień	193 266,91	251 697,16	COM-D sp.z o.o.	-58 430,25	251 298,79	291 999,03	COM-D sp.z o.o.	-40 700,24
Razem	2 357 674,35	2 823 392,33	x	-465 717,98	3 064 559,49	3 404 609,52	x	-340 050,03

(opracowanie GMK)

W roku 2021 zauważalne jest zmniejszenie się ilości odpadów niesegregowanych na rzecz odpadów segregowanych. Efektem takiego stanu jest intensywna edukacja ekologiczna prowadzona przez Gminę w partnerstwie ze Związkiem Gmin Karkonoskich oraz zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Szczegółowe zasady selektywnej zbiórki odpadów komunalnych określają przepisy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.

Na podstawie tego rozporządzenia został w mieście opracowany i wprowadzony nowy regulamin utrzymania czystości, zgodnie z którym na terenie Kowar obowiązuje zbiórka z podziałem na 5 głównych frakcji oznakowanych odpowiednimi kolorami pojemników:

Papier – kolor niebieski

Szkło – kolor zielony

metale, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe – kolor żółty

bioodpady – kolor brązowy

zmieszane – kolor czarny

Pojemniki o których mowa, mogą być pokryte kolorami i napisami tylko w części, nie mniejszej jednak niż 30% zewnętrznej powierzchni pojemników.

Zgodnie z nowymi zasadami odpady segregowane oraz zmieszane będą odbierane u źródła czyli w miejscu ich wytwarzania. Mieszkańcy są zobligowani do segregacji odpadów, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, ustalono podwyższoną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości dwukrotnej stawki.

Gmina Miejska Kowary zorganizowała wiele spotkań dla mieszkańców oraz zarządców nieruchomości, których celem było przedstawienie nowych zasad utrzymania czystości w mieście. W celach informacyjnych przygotowano m.in. ulotkę dotyczącą nowych zasad gospodarowania odpadami komunalnymi. Ulotka był dystrybuowana wśród mieszkańców na wiele sposobów - za pośrednictwem stron internetowych oraz portali społecznościowych miasta, rozdawana mieszkańcom podczas różnych okazji takich jak spotkania, wydarzenia kulturalne itp. ale również jako załącznik w korespondencji kierowanej bezpośrednio do mieszkańców.

Władze miasta oraz pracownicy odpowiedzialni za „gospodarkę śmieciową” wraz z radnymi starali się wypracować regulamin, który jest zgodny z przepisami oraz odpowiada mieszkańcom.

3.2.2. Gospodarka niskoemisyjna - w ochronie czystego powietrza

Uchwałą Nr XL/259/21 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 17 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Miejskiej Kowary na lata 2021 – 2030”, wprowadzono Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, który jest dokumentem strategicznym, skoncentrowanym na podniesieniu efektywności energetycznej, zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych. Istotą Planu jest osiągnięcie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych wynikających z działań zmniejszających emisje gazów cieplarnianych.

Jak wynika z poniższych zestawień największą emisję CO₂ do atmosfery emitowane jest ze spalania paliw z emisji z tytułu ruchu pojazdów po drogach i z emisji energii elektrycznej w Gminie Miejskiej Kowary. Kolejnym zasadniczym źródłem emisji jest emisja z sektora prywatnego. Mając powyższe na uwadze konieczna jest edukacja ekologiczna mieszkańców oraz zmiana przyzwyczajeń związanych z przemieszczaniem się po gminie (np. budowa ścieżek rowerowych i upowszechnianie jazdy na rowerze), promocja energooszczędnych urządzeń do poboru energii elektrycznej oraz wymiana ogrzewania na

ekologiczne wraz z termomodernizacją budynków (następuje znaczące zmniejszenie zużycia energii cieplnej).

Zadania inwestycyjne wykonane lub rozpoczęte w 2021 roku mające wpływ na Gospodarkę Niskoemisyjną Gminy Miejskiej Kowary.

1. Emisja z energii elektrycznej

Zamontowano jedną lampę solarną przy ul. Malinowej.

2. Emisja z tytułu ruchu pojazdów po drogach.

W roku 2021 dokonano realizacji następujących zadań:

„Przebudowa ulicy Jagiellońskiej wraz z ciągami pieszymi oraz budową miejsc postojowych” – wartość zadania : 1.013.707,10 PLN

„Budowa ciągu pieszego pomiędzy ul. Stanisława Staszica a Wichrową Równia w Kowarach” – wartość zadania: 244.353,05 PLN

„Remont łącznika pomiędzy ul. Józefa Borusiaka a ul. 1 Maja w Kowarach” – wartość zadania: 162.833,55 PLN

„Przebudowa parkingu istniejącego przy ul. Ogrodowej” – wartość zadania: 118.258,35 PLN

„Przebudowa parkingu przy ul. Karkonoskiej przy Parku w Kowarach” – wartość zadania: 49.164,33 PLN

„Utwardzenie działki 101/14 obręb 0002 w Kowarach (dojazd do działek budowlanych przy ul. Sanatoryjnej) – wartość zadania: 76.676,33 PLN

3. Emisja z tytułu użytkowania budynków publicznych.

Gmina Miejska Kowary od maja 2019 jest członkiem Karkonoskiego Klastra Energii.

Celem klastra jest :

1. Optymalizacja wykorzystania lokalnie dostępnych zasobów energetycznych, w tym odnawialnych źródeł energii oraz prowadzenie działań proefektywnościowych.
2. Podejmowanie i prowadzenie działań na rzecz stałego i zrównoważonego rozwoju sektora energetyki odnawialnej, wspierania inicjatyw związanych z organizacją lokalnego wytwarzania i konsumowania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych – równoważenie popytu i podaży energii.
3. Działania zmierzające do poprawy efektywności energetycznej regionu oraz poprawy bezpieczeństwa energetycznego regionu, a także wspierania i prowadzenia projektów i inwestycji, mających na celu wykorzystanie naturalnych walorów lokalnych oraz wykorzystanie potencjału inwestycji w zakresie badań i rozwoju.

Źródła emisji	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Emisja z energii elektrycznej	13470,57	13686,1	13905,08	14127,5563	14353,5972	14583,2548	14816,5868	15053,6522	15294,5107	15539,2228	15787,8504
Emisja z tytułu ruchu pojazdów po drogach	17652,20	18028,41	18417,22	18817,87	19230,73	19656,18	20094,61	20546,43	21012,05	21491,90	21986,43
Emisja z tytułu użytkowania budynków publicznych	793,99	817,81	842,35	867,62	893,64	920,45	948,07	976,51	1005,80	1035,98	1067,06
Emisja gospodarka wod-kan	530,21	530,21	530,21	530,21	530,21	530,21	530,21	530,21	530,21	530,21	530,21
Emisja z sektora prywatnego	2043,77	2105,08	2168,23	2233,28	2300,28	2369,29	2440,37	2513,58	2588,98	2666,65	2746,65
Emisja z tytułu spalania paliw przez gosp. Indywidualne	54,10	54,37	54,65	54,92	55,19	55,47	55,75	56,03	56,31	56,59	56,87
suma emisji ze wszystkich źródeł	34544,85	35221,99	35917,73	36631,45	37363,66	38114,86	38885,59	39676,40	40487,86	41320,55	42175,07

4. Kreowanie, realizowanie i wdrażanie projektów we współdziałaniu z jednostkami samorządu terytorialnego, podmiotami gospodarczymi, uczelniami wyższymi, jednostkami badawczo rozwojowymi, osobami fizycznymi działającymi w sektorze i na rzecz energetyki odnawialnej wzmacnianie potencjału i charakteru regionu.
5. Planowanie i realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i równoważenia zapotrzebowania na energię.
6. Planowanie, wytwarzanie i dystrybucja energii cieplnej w wysokosprawnej kogeneracji wykorzystującej również biomasę i energię zgromadzoną w odpadach komunalnych.
7. Kreowanie świadomej polityki energetycznej regionu, przyczyniającej się m.in. do poprawy stanu środowiska naturalnego, zmniejszenia emisji CO₂, przeciwdziałania problemom niskiej emisji, optymalizacji kosztów gospodarki energetycznej, rozwoju rozproszonych odnawialnych źródeł energii, wzrostu zatrudnienia oraz rozwoju regionu.
8. Utworzenie lokalnej wspólnoty energetycznej opartej na innowacyjnym modelu wytwarzania, magazynowania, dystrybucji i zarządzania popytem na energię z wykorzystaniem dostępnych lokalnie zasobów, z którego będą mogli korzystać Uczestnicy Klastra oraz inne podmioty z regionu.
9. Prowadzenie działań edukacyjnych i promocyjnych na rzecz rozwoju świadomości mieszkańców, w kontekście ekologii i czystości regionu oraz działań proefektywnościowych.
10. Wzmacnianie wizerunku regionu, jako przyjaznego środowiska, w którym dynamicznie rozwija się przemysł turystyczny, a działania proekologiczne pozwolą na ochronę krajobrazu i środowiska naturalnego.

W ramach klastra partnerzy złożyli w styczniu 2021 roku w Dolnośląskiej Instytucji Pośredniczącej wniosek na realizację projektu „Budowa (w tym zakup niezbędnych urządzeń) infrastruktury służącej wytwarzaniu energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (w tym mikroinstalacji) przez członków Karkonoskiego Klastra Energii”.

Projekt jest w 85% finansowany przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 – 2020. Gmina Miejska Kowary w ramach projektu planuje wybudować 5 instalacji fotowoltaicznych zasilających następujące jednostki organizacyjne Gminy Miejskiej Kowary:

LP	Nazwa obiektu	Ilość zużytej energii w 2019 [kWh]	Ilość modułów i moc umowna [kWp]	Waga ogniw [kg]
1	Zespół Szkół Ogólnokształcących	40230	76 modułów x 335W=24,46	1744
2	Miejski Ośrodek Kultury	23000	73 modułów x 335W=24,46	1687
3	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	19800	65 modułów x 335=21,77	4355
4	Miejska Służba Ratownicza	19517	98 modułów x 335=32,83	4950

Instalacje te zapewnią samowystarczalność energetyczną wyżej wymienionym obiektom.

4. Emisja z tytułu spalania paliw przez gospodarstwa indywidualne.

Uchwałą Nr XXXIX/253/21 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 31 maja 2021 r. określono zasady udzielania dotacji celowej ze środków budżetu miasta na zadania służące ochronie powietrza związane z

trwałą likwidacją w lokalach mieszkalnych lub nieruchomościach o charakterze mieszkalnym ogrzewania opartego na paliwie stałym. W ramach realizacji programu, w roku 2021 przyjęto 36 wniosków od mieszkańców Gminy Miejskiej Kowary.

Ze względu na niespełnienie wymogów formalnych odrzucono 6 wniosków o zawarcie umowy o dofinansowanie. Łącznie rozliczono 23 Beneficjentów na kwotę : 22x2500 PLN= 55000 PLN oraz 1x2454,50=2454,50 PLN. Realizacja programu spowodowała trwałą likwidację 23 palenisk opalanych paliwem stałym.

5. Program Ochrony Środowiska Gminy Miejskiej Kowary został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Kowarach Nr XXI/121/2004 z dnia 28 czerwca 2004 r. Nie było jego aktualizacji oraz raportów.

Według danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (CRFOP) z dnia 13.04.2022 r. na obszarze Kowar znajduje się 7 form ochrony przyrody. Poniżej zamieszczona jest pełna lista obiektów wraz z ich typem i podstawowymi informacjami.

Tabela: Formy ochrony przyrody w Gminie Kowary

L.P.	Nazwa	Forma ochrony	Powierzchnia	Data utworzenia
1	Karkonoski Park Narodowy	park narodowy	5951.4236 ha otulina: 13093 ha	1959-03-09
2	Rudawski Park Krajobrazowy	park krajobrazowy	15705.0 ha otulina: 6600 ha	1989-11-16,
3	Rudawy Janowickie	obszar natura 2000	6635,04 ha	2008-02-05
4	Karkonosze - Obszar specjalnej ochrony ptaków,	obszar natura 2000	18578.42 ha	2007-10-13
5	Karkonosze	obszar natura 2000	18581.23 ha	2020-01-31
6	nie nadano nazwy	Pomnik przyrody	Opis granicy: Drzewo rośnie na skraju lasu na stoku o nachyleniu ok. 40° na łące w pobliżu strumienia	1980-12-31
7	nie nadano nazwy	Pomnik przyrody	Drzewo rośnie na stoku na zachód od ujścia potoku Jelenia Struga do potoku Jedlica	1990-02-21

źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>

3.2.3. Gospodarka wodno-ściekowa

Każdy właściciel nieruchomości ma obowiązek przyłączenia jej do istniejącej sieci kanalizacyjnej. W przypadku, gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, mieszkańcy mają obowiązek wyposażyć nieruchomość w zbiornik bezodpływowy. Zwolnienie z tego obowiązku może nastąpić tylko w przypadku, gdy nieruchomość została wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych. Zgodnie z zapisami §11 pkt 1 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Kowary (załącznik nr 1 do Uchwały Nr XLIV/273/21 z dnia 23 września 2021 r.) zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe powinny być opróżniane z częstotliwością i w sposób gwarantujący, że nie nastąpi wypływ ze zbiornika, zwłaszcza wynikający z jego przepełnienia, a także zanieczyszczanie powierzchni ziemi i wód podziemnych, nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

Ponieważ teren Gminy Miejskiej Kowary nie jest całkowicie skanalizowany, część gospodarstw domowych gromadzi nieczystości ciekłe w zbiornikach bezodpływowych oraz w przydomowych oczyszczalniach ścieków. Ścieki tak gromadzone, muszą być odbierane przez przedsiębiorcę posiadającego stosowne zezwolenie w tym zakresie. Przedmiotowe zezwolenie wydaje Burmistrz Miasta Kowary, w drodze decyzji, na czas określony tj. 10 lat.

Wydział Rozwoju Miasta sprawuje nadzór nad przestrzeganiem warunków udzielonych zezwoleń, a w przypadku ich naruszenia - cofa decyzję o ich udzieleniu. W 2021 roku wydano 3 decyzje dotyczące działalności przedsiębiorstw w zakresie nieczystości ciekłych, w tym 2 udzielające zezwolenia i 1 zmieniającą zezwolenie. Obecnie 14 podmiotów posiada decyzję Burmistrza Miasta Kowary zezwalającą na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Miejskiej Kowary.

W 2021 roku wywieziono taborem asenizacyjnym 1173 m³ nieczystości ciekłych z nieruchomości znajdujących się na terenie Gminy Miejskiej Kowary.

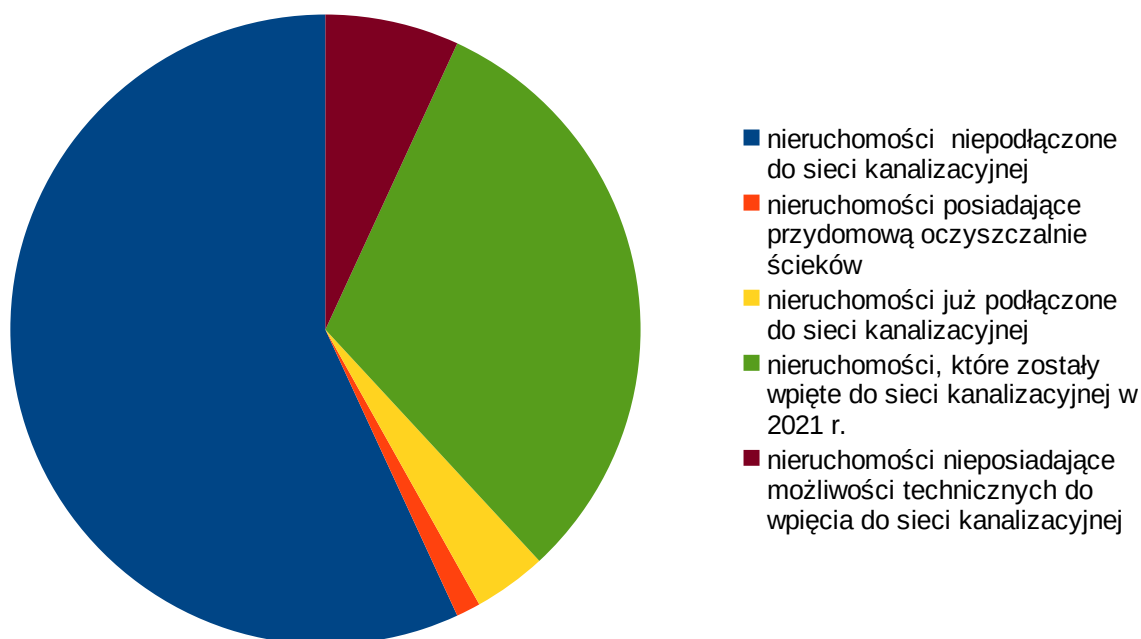
Do zadań Wydziału Rozwoju Miasta należy również kontrola mieszkańców w zakresie sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz prawidłowego prowadzenia gospodarki nieczystościami ciekłymi.

W tym celu prowadzona jest ewidencja zbiorników bezodpływowych na podstawie ustaleń pochodzących ze sprawozdań przedsiębiorców, jak również danych przekazanych od Karkonoskiego Systemu Wodociągów i Kanalizacji, oddział Kowary.

Na podstawie powyższych informacji, jak również wykonywanych regularnych czynności kontrolnych prowadzonych przez pracowników Wydziału Rozwoju Miasta wraz z pracownikiem ds. kontroli i kontroli zarządczej, ewidencja zbiorników bezodpływowych jest na bieżąco sprawdzana i aktualizowana.

Zgodnie z prowadzoną ewidencją na koniec 2021 roku, na terenie Gminy Miejskiej Kowary 91 gospodarstw domowych gromadziło nieczystości ciekłe w zbiornikach bezodpływowych, a w 2 gospodarstwach znajdują się przydomowe oczyszczalnie ścieków.

W 2021 r. wysłano 255 pism do właścicieli 158 nieruchomości, wzywających i informujących o obowiązku przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej. Z czego 6 nieruchomości było wpięte, 50 dokonało wpięcia do sieci kanalizacji sanitarnej, a 11 nie posiada możliwości technicznych.

Nieruchomości posiadające zbiorniki bezodpływowe w 2021 r.

W 2021 roku dokonano kontroli w 43 nieruchomościach, której celem było wyeliminowanie nielegalnego odprowadzania do gleby i wód gruntowych, nieczystości ciekłych oraz wszelkich nieprawidłowości w gospodarce ściekowej. Prowadzone działania mają ogromne znaczenie dla ochrony środowiska, w tym szczególnie dla ochrony wód gruntowych i gleby. Wszelkie formalności związane z wykonaniem przyłącza należy realizować w Karkonoskim Systemie Wodociągów i Kanalizacji Oddział w Kowarach, ul. Jeleniogórska 39, tel. 75 718 27 71, e-mail: kowary@kswik.eu.

3.2.4. Realizacja planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych w Kowarach w roku 2021

W dniu 10.01.2020 r. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie opublikowało na swojej stronie BIP Decyzję Nr WR.RET.070.106.2019.PK zatwierdzającą taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków dotyczącą Gminy Miejskiej Kowary wnioskowaną przez Karkonoski System Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. W związku z powyższym w okresie od 18.01.2021 r. do 17.01.2022 r. obowiązywały następujące ceny taryfowe za wodę i ścieki:

Taryfa za dostawę wody dla:

1. Gospodarstwa domowe - $8,18 \text{ zł/m}^3$ (netto)+ 8% VAT = $8,83 \text{ zł/m}^3$ (brutto)
2. Przedsiębiorcy - $8,18 \text{ zł/m}^3$ (netto)+ 8% VAT = $8,83 \text{ zł/m}^3$ (brutto)
3. Pozostali odbiorcy - $8,18 \text{ zł/m}^3$ (netto)+ 8% VAT = $8,83 \text{ zł/m}^3$ (brutto)

Taryfa za odprowadzanie ścieków dla:

1. Gospodarstwa domowe - $17,29 \text{ zł/m}^3$ (netto)+ 8% VAT = $18,67 \text{ zł/m}^3$ (brutto)
2. Przedsiębiorcy - $17,29 \text{ zł/m}^3$ (netto)+ 8% VAT = $18,67 \text{ zł/m}^3$ (brutto)
3. Pozostali odbiorcy - $17,29 \text{ zł/m}^3$ (netto)+ 8% VAT = $18,67 \text{ zł/m}^3$ (brutto)

Uchwałą Rady Gminy Kowary Nr XVI/110/19 z dnia 30.12.2019 r. zatwierdzone zostały dopłaty dla odbiorców usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków do 1 m³ dostarczonej wody i odprowadzonych ścieków. Dopłaty obowiązują od 18.01.2020 r. do 17.01.2023 r.

Brak jest dopłat do ceny taryfowej za dostawę wody.

Dopłata do ceny taryfowej za odprowadzanie ścieków dla :

1. Gospodarstwa domowe - $7,06 \text{ zł/m}^3$ (netto)+ 8% VAT = $7,62 \text{ zł/m}^3$ (brutto)
2. Przedsiębiorcy - bez dopłat
3. Pozostali odbiorcy - bez dopłat

W związku z powyższym odbiorców usług obowiązywać będą następujące ceny:

Cena za dostawę wody dla:

1. Gospodarstwa domowe - $8,18 \text{ zł/m}^3$ (netto)+ 8% VAT = $8,83 \text{ zł/m}^3$ (brutto)
2. Przedsiębiorcy - $8,18 \text{ zł/m}^3$ (netto)+ 8% VAT = $8,83 \text{ zł/m}^3$ (brutto)
3. Pozostali odbiorcy - $8,18 \text{ zł/m}^3$ (netto)+ 8% VAT = $8,83 \text{ zł/m}^3$ (brutto)

Cena za odprowadzanie ścieków dla:

1. Gospodarstwa domowe - $10,23 \text{ zł/m}^3$ (netto)+ 8% VAT = $11,05 \text{ zł/m}^3$ (brutto)
2. Przedsiębiorcy - $17,29 \text{ zł/m}^3$ (netto) + 8% VAT = $18,67 \text{ zł/m}^3$ (brutto)
3. Pozostali odbiorcy - $17,29 \text{ zł/m}^3$ (netto)+ 8% VAT = $18,67 \text{ zł/m}^3$ (brutto)

Decyzja numer WR.RZT.070.106.2019.PK z dnia 18 grudnia 2019r. Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie zatwierdza ustaloną

przez KSWiK sp. z o.o. taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy Kowary na okres 3 lat począwszy od 18.01.2020 roku.

Ceny wprowadzone Decyzją numer WR.RZT.070.106.2019.PK z 18 grudnia 2019 r.	Obowiązujące w okresie od 1 miesiąca do 12 miesiąca nowej taryfy	Obowiązujące w okresie od 12 miesiąca do 23 miesiąca nowej taryfy	Obowiązujące w okresie od 25 miesiąca do 26 miesiąca nowej taryfy
Za wodę			
1. Odbiorcy indywidualni (gospodarstwa domowe)	8,59 zł/m ³	8,83 zł/m ³	8,96 zł/m ³
2. Przedsiębiorcy	8,59 zł/m ³	8,83 zł/m ³	8,96 zł/m ³
3. Pozostali odbiorcy	8,59 zł/m ³	8,83 zł/m ³	8,96 zł/m ³
Za ścieki			
1. Odbiorcy indywidualni (gospodarstwa domowe)	18,65 zł/m ³	18,67 zł/m ³	19,96 zł/m ³
2. Przedsiębiorcy	18,65 zł/m ³	18,67 zł/m ³	19,96 zł/m ³
3. Pozostali odbiorcy	18,65 zł/m ³	18,67 zł/m ³	19,96 zł/m ³

	Obowiązujące w okresie od 1 miesiąca do 12 miesiąca nowej taryfy			Obowiązujące w okresie od 13 miesiąca do 24 miesiąca nowej taryfy			Obowiązujące w okresie od 25 miesiąca do 36 miesiąca nowej taryfy		
	Cena brutto	Dopłata brutto	Cena po dopłacie brutto	Cena brutto	Dopłata brutto	Cena po dopłacie brutto	Cena brutto	Dopłata brutto	Cena po dopłacie brutto
Za wodę									
Odbiorcy indywidualni (gospodarstwa domowe)	8,59 zł/m ³	0,00 zł/m ³	8,59 zł/m ³	8,83 zł/m ³	0,00 zł/m ³	8,83 zł/m ³	8,96 zł/m ³	0,00 zł/m ³	8,96 zł/m ³
Za ścieki									
Odbiorcy indywidualni (gospodarstwa domowe)	18,65 zł/m ³	7,62 zł/m ³	11,03 zł/m ³	18,67 zł/m ³	7,62 zł/m ³	11,05 zł/m ³	19,96 zł/m ³	7,62 zł/m ³	12,34 zł/m ³
Razem	27,24 zł/m ³	7,62 zł/m ³	19,62 zł/m ³	27,50 zł/m ³	7,62 zł/m ³	19,88 zł/m ³	28,92 zł/m ³	7,62 zł/m ³	21,30 zł/m ³

Wielkość sprzedaży w latach 2019-2021 r.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	suma
2019													
woda sprzedana	28.534	18.220	27.783	18.112	34.166	19.012	29.646	17.981	27.830	21.938	26.511	19.492	289.225
ścieki sprzedane	26.812	16.210	25.937	16.146	27.418	16.523	25.001	15.934	25.619	19.258	24.608	16.045	255.511

2020													
woda sprzedana	28.366	20.069	26.970	18.488	29.926	18.474	26.951	21.882	31.594	19.706	27.337	17.700	287.463
ścieki sprzedane	26.003	17.813	25.224	16.266	26.531	16.491	24.475	19.286	29.005	17.529	25.171	15.460	259.254
2021													
woda sprzedana	28.676	21.009	24.673	19.750	30.550	20.061	25.515	19.252	27.915	19.639	27.184	18.157	282.380
ścieki sprzedane	26.582	18.816	22.655	17.543	28.417	17.524	23.452	17.242	26.003	17.679	25.485	16.337	257.734

rok	sprzedaż		woda	ścieki
	ogółem zł	w tym :dla pozost. oddziałów spółki	m3	m3
2009	4 203 008,22		376 139,58	293 222,02
2010	4 504 421,38	33 598,24	340 725,22	254 429,07
2011	4 183 779,91	112 568,61	339 171,83	260 295,46
2012	4 417 426,64	139 453,41	335 197,17	261 405,03
2013	6 208 083,01	164 013,87	300 873,38	247 174,34
2014	5 990 345,73	109 296,93	292 908,31	250 436,94
2015	6 015 731,25	107 159,74	281 173,04	246 421,27
2016	6 251 892,63	130 308,57	288 251,88	258 051,94
2017	6 656 459,28	53 602,88	288 292,79	255 032,28
2018	6 192 109,36	17 682,74	276 652,84	249 653,04
2019	6 407 391,51	15 063,52	289 296,36	255 511,07
2020	6 818 630,05	13 736,47	287 461,88	259 252,77
2021	6 861 538,18	6 621,77	282 380,32	257 733,78

Wielkość dopłat do wody i ścieków w 2020 i 2021 roku.

Dopłata do wody	Wartość 2020 rok	Ilość m ³ (gospodarstwa domowe)		Wartość 2021 rok	Ilość m ³ (gospodarstwa domowe)	
		woda	ścieki		woda	ścieki
styczeń	103.318,25	14.612,38	13.200,26	96.197,68	-	12.616,42
luty	172.774,00	23.794,12	22.207,74	179.467,06	-	23.537,28
marzec	110.212,73	9.349,22	14.231,28	116.327,23	-	15.256,43
kwiecień	166.176,38	3.666,61	21.760,88	149.109,37	-	19.555,84
maj	102.430,27	135,12	13.404,36	108.024,58	-	14.167,53
czerwiec	183.462,60	-	24.061,30	189.677,42	-	24.876,38
lipiec	101.624,40	-	13.328,14	106.697,26	-	13.993,45
sierpień	163.044,53	1,74	21.383,45	151.164,78	-	19.825,41

wrzesień	122.238,73	17,38	16.027,42	102.960,57	-	13.503,38
październik	192.442,10	-	25.238,97	166.516,48	-	21.838,80
listopad	106.569,46	-	13.976,69	106.556,20	-	13.974,95
grudzień	170.419,84	-	22.350,73	165.465,09	-	21.700,91
faktura za grudzień zapłacona w roku następnym	96.197,68	-	12.616,42	99.708,14	-	13.076,82
Razem poniesione wydatki w roku	1.694.713,29	51.576,57	221.171,22	1.541.966,04	-	202.230,36
Razem poniesione koszty w roku	1.687.592,72	36.964,19	220.587,38	1.641.674,18	-	215.307,18

Zestawienie wpływów z podatków płaconych przez KSWiK do Kowar oraz dopłat Kowar do cen wody i ścieków za lata 2008-2021

ROK	Wydatki na dopłaty do wody i ścieków	Zrealizowane dochody						Dochody – Wydatki	Uwagi
		podatek od nieruchomości	podatek od nieruchomości zapłacone odsetki	podatek od środków transportowych	za zajęcie pasa	dzierżawa	Suma zrealizowanych dochodów		
2006	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	należny podatek od nieruchomości zapłacony w 2007 r.
2007	0,00	275.725,15	6.560,50	0,00	0,00	0,00	282.285,65	282.285,65	
2008	897.319,26	677.305,70	16.237,56	0,00	988,18	1.185,84	695.717,28	-201.601,98	
2009	1.027.468,57	629.098,90	387,10	944,00	46.559,72	2.095,01	679.084,73	-348.383,84	
2010	1.415.219,72	630.478,60	806,20	944,00	56.449,15	3.671,26	692.349,21	-722.870,51	
2011	1.013.997,77	1.155.473,56	40.556,95	969,00	13.943,38	8.723,01	1.219.665,90	205.668,13	
2012	853.158,74	1.874.403,47	61.844,77	988,00	40,38	3.363,85	1.940.640,47	1.087.481,73	
2013	2.072.523,97	1.743.129,97	5.780,60	988,00	207.462,53	33.196,22	1.990.557,32	-81.966,65	
2014	1.819.684,89	1.354.012,88	4.487,00	997,00	69.372,60	15.714,60	1.444.584,08	-375.100,81	
2015	1.961.649,96	976.232,72	845,00	1.001,00	87.467,25	19.421,93	1.084.967,90	-876.682,06	w wyniku złożonych korekt zwrócono nadpłatę podatku z lat poprzednich w wysokości 470.989,00 zł
2016	2.012.421,95	1.400.681,00	1.645,00	1.001,00	69.372,60	16.914,60	1.489.614,20	-522.807,75	
2017	2.024.779,94	1.404.870,00	1.425,00	1.001,00	69.372,60	16.914,60	1.493.583,20	-531.196,74	

2018	1.680.242,27	1.410.137,00	0,00	1.001,00	69.372,60	16.914,60	1.497.425,20	-182.817,07	Od 12.12.2017 dopłaty tylko do gosp. domowych
2019	1.666.174,78	1.412.752,00	155,00	110,00	70.117,50	16.383,29	1.499.517,79	-166.656,99	Od 30.12.2019 dopłaty tylko do ścieków
2020	1.695.557,10	1.418.170,00	78,00	110,00	69.569,60	16.914,60	1.504.842,20	-190.714,90	x
2021	1.541.966,04	1.398.126,00	1.462	18,00	73.796,52	31.913,26	1.505.315,78	-14.752,91	x
RAZEM	21 660 267,61	17.760.596,95	142.270,68	10.072,00	903.884,61	203.326,67	19.020.150,91	-2.640.116,70	x

Wykaz prac remontowych i inwestycyjnych w oddziale Kowary Spółki KSWiK sp. z o.o. w roku 2021:

Ilość ujęć wody - 6 szt.

Ilość SUW - 0 szt.

Ilość oczyszczalni ścieków - 1 szt.

Długość obsługiwanej sieci wodociągowej

– magistrała przesyłowa 17,4 km.

– sieć rozdzielcza 39,1 km.

Ilość przyłączy wodociągowych - 1378 szt.

Długość obsługiwanej sieci kanalizacyjnej – 42,5 km.

Ilość przepompowni ścieków - 2 szt.

Zdolności produkcyjne woda m³/d (wszystkie ujęcia razem) – Q_{śred}/d = 3781 m³/d. oraz 100m³/d z ujęcia Wysoka Łąka – wody podziemne,

Zdolność oczyszczania ścieków m³/d. Q_{śred}/d = 2500 m³/d.

Ilość odbiorców usług – 4016 szt.

Ilość odbiorców usług w/g umów wynosi – 4016 szt. na dzień 31.12.2021 r. uwzględniając zmiany sposobu rozliczenia w budynkach wielolokalowych (rozliczenia indywidualne radiowe).

Usunięte awarie na sieci wodociągowej - 15 szt.

Usunięte awarie na sieci kanalizacyjnej – 99 szt.

Usunięte awarie na przyłączach - 3 szt.

Wymienione przyłącza wodociągowe - 1 szt. – (Kościuszki 28).

Wymienione sieci wodociągowe średnica i długość – 0 m.

Wymiana wodomierzy po okresie legalizacji - 104 szt.

Montaż wodomierzy brakujących -3 szt.

Wymiana zasuw – 2 szt.

Ul. Jagiellońska 7 (DN50), Izerska – Kopernika (DN80).

Montaż zasuw – 2 szt.:

DN 80 – 1 szt. (Borusiaka – 1 Maja),

DN 100- 1 szt. (Borusiaka – 1 Maja),

Wymiana hydrantów – 12 szt. (Zamkowa 5, Matejki 16, Jagiellończyka-Leśna, Jagiellońska 1, Witosa 18,

Oczyszczalnia ścieków zbiornik PIX, Ogrodowa 24, Łomnicka 13, Jeleniogórska 16, Świętej Anny „Parkitny”, Lipowa 2, Klonowa 6).

Montaż hydrantów – 1 szt. (Zamkowa 9).

Montaż studni wodomierzowych – 1 szt. (ul. Witosza 14).

Usunięte awarie na pompowniach ścieków – 5 szt.

Usunięte awarie na oczyszczalni ścieków - 9 szt.

Remont pomp w pompowni P2.

Wymiana taśm prasy odwadniania osadu.

Remont prasy odwadniania osadu 9 naprawa siłownika regulacji górnej taśmy prasy, naprawa sterownika regulacji ciśnienia powietrza.

Naprawa przekaźnika czasowego – stacja nadmiernego odwadniania osadu.

Naprawa napędu zgarniacza osadu zbiornika radialnego.

Naprawa mieszadła Flygt – komora tlenowa 2 stopień.

Zakup i wymiana kolana stopowego pompy piasku.

Zakup i montaż kół zębatach wózka pędnego (zgarniacz osadu zbiornika wtórnego nr 1).

Wymiana uszkodzonych „zębów” na kracie socjalno-bytowej.

Pozostałe remonty, wytworzone środki trwałe, zakupy i remonty środków trwałych, oraz środków transportu:

Zakup koparko-ładowarki JCB 3CX PLUS.

Zakup laptopa do odczytów.

Sprzedż wozu asenizacyjnego IFA.

Zakup drukarki do działu sprzedaży.

Zakup drutów do udrażniania z korzeni rurociągów.

Zakup szlifierki kątovej.

Zakup 3 akumulatorów na ujęcia wodne.

Sporządzenie operatu wodnoprawnego na korzystanie z usług wodnych w zakresie odprowadzania wód opadowych – potok Jedlica.

Koncepcja budowy SUW wraz ze zbiornikiem wody oraz budowa sieci wodociągowej łączącej z istniejącym zbiornikiem wody „Kowary Górne”.

Modernizacja ujęcia wody „Wysoka Łąka” wraz z wpięciem do systemu monitoringu ujęć.

Wykonanie koncepcji modernizacji układu stabilizacji osadów ściekowych wraz z instalacją do wytwarzania granulatu (polepszacz glebowy) na terenie oczyszczalni ścieków.

Przeeglądy i zadymianie sieci kanalizacyjnej – ul. Jagiellońska, Wiejska, Jeleniogórska, zadymianie sieci kanalizacyjnej ul. Kopernika.

Inne roboty remontowe i konserwacyjne wykonane przez oddział:

- wymiana 110 mb. kanalizacji sanitarnej DN200 wraz z wymianą 3 nawiertek na przyłączach wodociągowych na łączniku dróg gminnych przy ul. Borusiaka i ul. 1-go Maja,
- wymiana 30 mb. niedrożnej kanalizacji sanitarnej DN160 przy ul. Jagiellońskiej 3,
- wymiana 80 mb. niedrożnej kanalizacji sanitarnej DN200 – ul. Św. Anny od numeru 17 do numeru 25,

- naprawa studzienek kanalizacji sanitarnej (ul. Widokowa, ul. Wiejska),
- regulacja studni kanalizacji sanitarnych wraz z wymianą włączów (ul. Ogrodowa 54 – parking przy banku, ul. Karkonoska – parking przy stawie, ul. Karkonoska/ul. Bielarska – studnia przy wyspie, ul. Jagiellońska 3),
- budowa sieci wodociągowej o długości 236 mb. DN125 ul. Zamkowa (nowe zasilanie MSR),
- wykonanie przeglądu hydrantów i sporządzenie sprawozdania,
- odcięcie starego przyłącza wodociągowego zasilającego budynek przy ul. Waryńskiego 34,
- naprawa studni na ujęciu wody Kowary Górne. Wykonanie nowego zabezpieczenia komory czepalnej,
- przegląd i czyszczenie reduktora DN80 – ul. 1-go Maja,
- regeneracja śruby do zasuw (podnoszenie zastawki) na ujęciu wody „Kowary Górne”,
- wykonanie wizualizacji oprogramowania zbiornika „Wysoka Łąka”,
- naprawa częściowa nawierzchni dróg po awaryjnych pracach na sieci wod-kan (ul. 1-go Maja, ul. Kowalska, ul. Zamkowa, ul. Polna, ul. Bielarska),
- wykonanie instalacji elektrycznej na ujęciu wody „Wysoka Łąka” (gniazdka + oświetlenie) oraz montaż ogrzewania,
- zakup, modyfikacja i montaż osi w urządzeniu wysokociśnieniowym ROM-300 „WUKO”,
- wymiana głowicy czyszczącej w urządzeniu wysokociśnieniowym ROM-300 „WUKO”,

Oczyszczalnia Ścieków:

- remont pomieszczeń zaplecza socjalnego – decyzja sanepid,
- remont pomieszczeń magazynowych armatury wodociągowej,
- remont warsztatu wodociągów,
- remont magazynu wodociągów
- wykonanie przeglądu dmuchaw na oczyszczalni ścieków przez firmę Ekosin Wrocław,
- zakup i montaż kotła dwufunkcyjnego firmy Termet na dyspozytorni oczyszczalni ścieków,
- częściowa wymiana pokrycia dachowego w budynku technicznym,
- montaż monitoringu na terenie oczyszczalni – zbiorniki radialne i stacja odwadniania osadu,
- zakup płyty zbrojeniowej oraz naprawa uszkodzonej nawierzchni komory technicznej – dojście do pomieszczeń socjalnych monterów przy budynku biurowym – zalecenia BHP,
- remont pomp w przepompowni P1 i P2,
- zakup desek oraz wykonanie zabezpieczenia ciągu technologicznego oczyszczalni – zalecenia BHP,
- wymiana podzespołów (styczniki, zabezpieczenia) w stacji sterowania dmuchaw – 2 stopień,
- wymiana filtra przeciwwzrosteniowego w falowniku pompy recyrkulacji osadu,
- **wykonanie nowego wału napędowego na kracie mechanicznej.**

3.3. Rewitalizacja

3.3.1. Realizacja programu rewitalizacji Gminy Miejskiej Kowary

Dokumentem wyznaczającym kierunki działań w zakresie rewitalizacji w Gminie Miejskiej Kowary jest Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Kowary na lata 2016-2023, który został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Nr XXIV/120/16 z dnia 19.05.2016 roku. Powstał na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i stanowi kluczowy element miejskiej polityki rewitalizacyjnej w perspektywie do 2023 roku.

Cele rewitalizacji wraz z odpowiadającymi im działaniami realizowanymi w 2021 roku.

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Kowary wyznaczone zostały trzy główne cele rewitalizacji:

1. Ograniczenie niekorzystnych zjawisk społecznych na obszarze zdegradowanym poprzez:

- wspieranie aktywności osób bezrobotnych,
- przeciwdziałanie marginalizacji osób starszych i niepełnosprawnych,
- prowadzenie działań profilaktycznych, przeciwdziałanie uzależnieniom,
- współpraca z organizacjami społecznymi ukierunkowana na rzecz ograniczenia zjawiska biedy, wykluczenia społecznego i zrównoważonego rozwoju.

1.1. O skali potrzeb związanych z realizacją tych celów najlepiej świadczą dane MOPS-u w Kowarach za 2021 rok na obszarze objętym LPR i ogółem na terenie miasta Kowary. W ramach wszystkich systemów pomocowych w roku 2021 udzielono łącznie 457 na obszarze zdegradowanym a 2 356 ogółem na terenie Kowar świadczeń pomocowych w tym:

- pomoc społeczna – 207 (444 ogółem) gospodarstwom domowym
- dodatki mieszkaniowe – 45 (164) gospodarstwom domowym
- dodatki energetyczne – 26 (109) gospodarstwom domowym
- świadczenia rodzinne – 60 (591) gospodarstwom domowym
- fundusz alimentacyjny – 20 (76) gospodarstwom domowym
- świadczenie wychowawcze (Program Rodzina 500+) – 78 (864) gospodarstwom domowym
- świadczenie „Dobry start”(300+) – obsługiwane jest przez PUE ZUS
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 9 (37) gospodarstwom domowym
- wspieranie rodziny: piecza zastępcza – 4 (40) gospodarstwom domowym
- wspieranie rodziny: asystentura rodziny – 5 (20) gospodarstwom domowym
- potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej – 3 (13) decyzji,

1.2 Prace Społecznie Użyteczne (PSU) prowadzone przez MOPS od 01.04.2021 r. do 31.10.2021 r. (okres wykonywania PSU, bez uwzględnienia czasu ich organizacji i rozliczeń finansowych, który objął również miesiące: marzec i listopad 2021 r.).

Organizacja prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na terenie Gminy Miejskiej Kowary. Zadanie realizowane na podstawie Porozumienia nr 5/2021 z dnia 15.02.2021r. w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych, zawartego pomiędzy Powiatem Karkonoskim, reprezentowanym przez Starostę Karkonoskiego, w imieniu którego działał Dyrektor Urzędu Pracy w Jeleniej Górze, a Burmistrzem Miasta Kowary.

Zgodnie z ww. Porozumieniem w 2021r. zaplanowano:

1. wskazanie przez MOPS 70 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, spośród których Powiatowy Urząd Pracy w Jeleniej Górze (PUP) mógł kierować osoby do wykonywania PSU,
2. szkolenie BHP dla wszystkich osób skierowanych przez PUP do wykonywania PSU,
3. wykonywanie w ramach PSU prac porządkowych i konserwatorskich na terenie miasta Kowary przez 30 osób, wykonujących PSU na stanowisku robotnik gospodarczy w wymiarze – 40 godzin miesięcznie, nie więcej niż 10 godzin tygodniowo/ 1 osoba,
4. wykonywanie przez 30 osób miesięcznie łącznie 1200 godzin PSU,
5. realizację wypłat należnych świadczeń za wykonywanie PSU,
6. refundację przez PUP 60% kosztu wypłaconych ww. świadczeń,
7. pokrycie z budżetu Gminy Miejskiej Kowary 40% kosztu wypłaty świadczeń za wykonywanie PSU i 100% wydatków na szkolenie BHP dla uczestników PSU.

Cel strategiczny 1.

1 Ograniczenie niekorzystnych zjawisk społecznych na obszarze zdegradowanym w Gminie Miejskiej Kowary poprzez:

- Wspieranie i aktywizacja osób bezrobotnych, podjęto działania:

1. w celu zapewnienia wykonywania PSU przez 30 osób, w okresie realizacji zadania MOPS koniecznym było wskazanie łącznie 70 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, z których PUP mógł skierować do wykonywania PSU zakwalifikowane osoby. Ze skierowanych przez PUP osób PSU podjęto łącznie 31 osób, w tym 7 osób z terenu objętego LPR,
2. szkolenia BHP zrealizowano łącznie dla 31osób, w tym 7 osób z terenu objętego LPR,
3. osoby skierowane przez PUP do wykonywania PSU, po odbyciu szkoleniu BHP – zostały skierowane do wykonywania prac w jednostkach organizacyjnych Gminy Miejskiej Kowary: Urzędzie Miasta Kowary, Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kowarach, Miejskim Ośrodku Kultury, Zarządzie Eksploatacji Zasobów Komunalnych i Szkół Podstawowych nr 1 i 3,
4. stała współpraca z PUP w sprawach związanych z przebiegiem PSU,
5. sporządzanie dokumentacji dot. przebiegu realizacji zadania, w tym list obecności, kart pracy (do stosowania przez poszczególne jednostki). Rozliczanie skierowań z PUP, tworzenie list wypłat za wykonywanie PSU i wniosków o refundację,
6. obsługa finansowa zadania.

Wartość zadania / projektu oraz źródła finansowania:

Koszt świadczeń wypłaconych osobom wykonującym PSU z terenu LPR: 15 120,00 zł (60% Fundusz Pracy, 40% Gmina) / Koszty szkoleń BHP: 84,00 zł (100% Gmina) / łącznie 15 204,00 zł

Świadczenia wypłacone osobom wykonującym PSU z terenu całego miasta: 57 631,50 zł (60% Fundusz Pracy, 40% Gmina) / Koszty szkoleń BHP: 372,00 zł (100% Gmina) Pozostałe wydatki: 1 628,00 zł/ łącznie = 59 631,50 zł

Wskaźniki wynikające z Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Kowary jakie zostały osiągnięte zgodnie z celami zadania / projektu w 2020r.

Jak wynika z załączonego zestawienia realizacji zadania - prace społecznie użyteczne - za okres od 01.01.2021r. do 31.12.2021r. (zł. Nr 1) - z łącznej liczby 31 osób, które podjęły wykonywanie prac społecznie użytecznych – 7 osób zamieszkiwało na obszarze objętym LPR, co stanowiło 22,58% ogółu. W związku z tym

podobnie kształtowały się koszty realizacji zadania, które dla obszaru objętego LPR w stosunku do wydatków ogółem dla całego miasta stanowiły 25,50 %.

Dodatkowe informacje:

Zaplanowana liczba osób do zatrudnienia w ramach PSU (70) nie jest równa faktycznej liczbie zaplanowanych uczestników (30), gdyż w celu zapewnienia realizacji zaplanowanej, miesięcznej liczby godzin realizacji PSU (1200 godzin), koniecznym było uzupełnianie miejsc zwolnionych przez uczestników, którzy zrezygnowali lub porzucili wykonywanie PSU – kolejnymi uczestnikami skierowanymi przez PUP.

Cel Strategiczny 2.

2. Rewaloryzacja obszaru zdegradowanego, w tym poprzez dostosowanie infrastruktury technicznej do istniejących potrzeb oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego, poprzez:

- renowację zdegradowanych technicznie obiektów i zachowanie unikalnych walorów urbanistycznych obszaru,
- propagowanie kultury fizycznej i imprez integrujących mieszkańców,
- ożywienie obszaru zdegradowanego poprzez wzmocnienie jego funkcji symbolicznych.

Przykładem takich projektów wpływających na rewitalizację obszaru zdegradowanego są projekty, których realizacja trwała w 2021r.:

„Kowarskie Stragany – jarmark produktu lokalnego w krainie Duchy Gór” . Zorganizowano 3 jarmarki na Starówce Kowarskiej od lipca do września 2021r. Dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Realizacja: 06-09.2021r. Wartość projektu: 30 000,00 zł; Dofinansowanie: 100%

„Wenecja Karkonoszy – Kwiatowy Festiwal Duchy Gór” . Organizacja festiwalu kwiatowego 26.09.2021 -Muszla koncertowa, który był poprzedzony ukwieceniem 8 mostów na Jedlicy w centrum Kowar. Dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. / 05-09.2021r. Wartość projektu: 30 000,00 zł; Dofinansowanie: 100%

Kwiatowy Festiwal Duchy Gór - "Marsz po zdrowie". Impreza prozdrowotna, integrująca mieszkańców. Impreza cyklicznie organizowana przez Stowarzyszenie *Eurojedynka* przy współudziale Szkoły Podstawowej nr 1 w Kowarach i Gminy Miejskiej Kowary.

Działania na rzecz społeczności romskiej: Wsparcie edukacji szkolnej i przedszkolnej. Zadanie dotyczyło wyrównywania szans edukacyjnych dzieci z oddziałów przedszkolnych i uczniów szkoły pochodzenia romskiego poprzez organizację zajęć wyrównawczych. Realizacja zadania przypadła na okres od 14.09.2019 do 22.12.2019 r. Zadanie realizowane było na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 w Kowarach.

"Wsparcie edukacji przedszkolnej" w ramach programu wieloletniego "Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030". W ramach zadania przeprowadzono zajęcia wyrównawcze z dziećmi romskimi. Liczba dzieci objętych zadaniem to 2 dzieci uczęszczających do Przedszkola Publicznego Nr 1 w Kowarach.

„Jesienny festyn z Trójką” – impreza rodzinna integrująca mieszkańców, realizacja Stowarzyszenie „Przyjazna Trójka” i Szkoła Podstawowa nr 3.

Zadania realizowane przez MBP, np.: zajęcia promujące czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży, ferie w bibliotece/ imprezy edukacyjno-kulturalne dla dzieci, Wakacje w bibliotece / imprezy edukacyjno-kulturalne dla dzieci, Dyskusyjny Klub Książki edukacyjno-czytelnicze dla dzieci,

- ponadto ZEJK dokonał remontu dachów budynków Wspólnoty przy ul. 1 Maja 84 i przy ul. Kowalskiej 24 w Kowarach, remontu ciągu pieszego przed budynkiem Sienkiewicza 3,

Cel strategiczny 3.

3. Dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb mieszkańców i turystów - efektywne wykorzystanie potencjału turystycznego miasta, poprzez:

- przebudowę przestrzeni publicznej,
- wzmocnienie funkcji turystycznych całego obszaru zdegradowanego,
- dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Przykładem takich projektów wpływających na zmianę tkanki miejskiej są projekty, których realizacja trwała w 2021r.:

1. *„Bezpieczna droga do szkoły w centrum miasta oraz do atrakcji turystycznych Kowar”*. Powstał ciąg pieszy pomiędzy ul. Stanisława Staszica a Wichrową Równią w Kowarach. Dofinansowanie z UMWD – DOLNOŚLĄSKI FUNDUSZ POMOCY ROZWOJOWEJ 2021 i z RFIL 2021. Realizacja: 05-11.2021r. Wartość projektu i dofinansowanie : 249.353,05 zł Zadanie było wpisane do LPR
2. *„Poprzez Wenecję Karkonoszy do Kowarskiego Ratusza”* – I etap projektu. Wyremontowano kładki piesze: Mostek Młynarza , Mostek Herbowy przy ul. S. Staszica 14 i 16). Dofinansowanie z INTERREG PI-Cz Fundusz Mikroprojektów Euroregionu Nysa. Realizacja: 01.05.2021 – 30.04.2022r. Wartość projektu: 125 497,22 zł; Dofinansowanie: 112 947,50 zł
3. *„Odkrywanie na nowo walorów kulturowych i historycznych Kowar i czesko-polskiego pogranicza”*. Powstało miejsce przystankowe przy wiadukcie kolejowym przy ul. Wiejskiej. Dofinansowanie z Programu Interreg V-A Republika Czeska–Polska 2014-2020 Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Nysa . Realizacja: 01.04.2020r. - 30.09.2021r. Wartość projektu: 115 760,12 zł; Dofinansowanie: 104 184,10 zł
4. *„Galeria na powietrzu o historii ewangelickiego kompleksu w Kowarach”*. Projekt grantowy polegał na uporządkowaniu starego cmentarza ewangelickiego i postawieniu tablic. Dofinansowany z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Realizacja: 05.2020 r. – 01.2021 r. Wartość projektu: 20 000,00 zł; Dofinansowanie: 100%

3.4. Mieszkalnictwo i gospodarka nieruchomościami

3.4.1. Zasoby mieszkaniowe w Kowarach

Na dzień 31.12.2021 r. mieszkaniowy zasób Gminy Miejskiej Kowary przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia w m2	Ilość lokali
1.	Budynki stanowiące wyłączną własność Gminy zarządzane przez ZEJK w Kowarach w tym:	10 355	49 budynków
a)	Lokale zarządzane przez ZEJK w Kowarach	9 544	254
	A)lokale mieszkalne	9 544	230
	w tym: lokale socjalne	1 440	48
	B)lokale użytkowe	252	3
	C)pozostałe lokale (pomieszczenia gospodarcze , garaże)	559	21
2.	Lokale gminne w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych zarządzanych przez ZEJK, w tym;	12 654	321
	A) lokale mieszkalne	11 476	273

	B)lokale użytkowe	649	11
	C)pozostałe lokale	529	37
3.	Lokale gminne w budynkach WM w obcym zarządzie , w tym:	2 925	61
	A)lokale mieszkalne	2 399	54
	B)lokale użytkowe	526	7
	C)pozostałe lokale (pomieszczenia gospodarcze, garaże)	-	-

Ogólna powierzchnia gminnych zasobów mieszkaniowych wynosi 23 419 m² z czego:

- w budynkach stanowiących wyłączną własność Gminy Miejskiej Kowary: 9 544 m²
- w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Miejskiej Kowary: 13 875 m²

Liczba lokali gminnych:

- mieszkalnych: 557 o powierzchni 23 419m² , zlokalizowane w 191 budynkach
- użytkowych: 21 o powierzchni 1 427m², zlokalizowane w 20 budynkach.

Liczba lokali gminnych w budynkach stanowiących wyłączną własność gminy:

- mieszkalnych: 230 o powierzchni 9 544 m², zlokalizowane w 49 budynkach
- użytkowych: 4 o powierzchni 272m², zlokalizowane w 4 budynkach.

Liczba lokali gminnych w budynkach wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez ZEJK:

- mieszkalnych: 273 o powierzchni 11 476 m², zlokalizowane w 111 budynkach
- użytkowych: 11 o powierzchni 649 m², zlokalizowane w 10 budynkach.

Liczba lokali gminnych w budynkach wspólnot mieszkaniowych w zarządzie obcym:

- mieszkalnych: 54 o powierzchni 2 399 m² , zlokalizowane w 31 budynkach
- użytkowych: 7 o powierzchni 526 m², zlokalizowane w 7 budynkach.

Liczba lokali socjalnych: 48 o powierzchni 1 440 zlokalizowanych w 18 budynkach.

Na koniec 2021 r. w zarządzie ZEJK było 557 lokali mieszkalnych, w tym 48 lokali socjalnych, 21 lokali użytkowych.

Mieszkaniowy zasób Gminy Miejskiej Kowary, porównanie stanu na 2019 r, 2020 r, 2021 r.

Lp.	wyszczególnienie	Powierzchnia m ² 2019	Ilość lokali	Powierzchnia m ² 2020	Ilość lokali	Powierzchnia m ² 2021	Ilość lokali
1.	Budynki stanowiące wyłączną własność Gminy zarządzane przez ZEJK w Kowarach w tym:	12 903	60 budynków	12 129	58 budynków	10 355	49 budynków
a)	Lokale zarządzane przez ZEJK w Kowarach	12 089	322	11 218	298	9 544	254
	A)lokale mieszkalne	12 089	287	11 218	270	9 544	230
	w tym: lokale socjalne	1 356	45	1 306	42	1 440	48
	B)lokale użytkowe	363	6	272	4	252	3
	C)pozostałe lokale (pomieszczenia gospodarcze , garaże)	451	29	639	24	559	21
2.	Lokale gminne w budynkach Wspólnot	14 122	367	13196	338	12 654	321

	Mieszkaniowych zarządzanych przez ZEJK, w tym;						
	A)lokale mieszkalne	12 568	294	11 524	272	11 476	273
	B)lokale użytkowe	956	17	956	17	649	11
	C)pozostałe lokale	598	56	716	49	529	37
3.	Lokale gminne w budynkach WM w obcym zarządzie , w tym:	4 160	111	3205	73	2925	61
	A)lokale mieszkalne	2 906	67	2 412	62	2 399	54
	B)lokale użytkowe	793	11	793	11	526	7
	C)pozostałe lokale pomieszczenia gospodarcze, garaże)	461	33	-	-	-	-

Powyższa tabela przedstawia porównanie stanu zasobu komunalnego w latach 2019, 2020, 2021. Stan zasobu na przestrzeni tych lat sukcesywnie się zmniejsza. Wynika to przede wszystkim ze zbycia przez Gminę lokali mieszkalnych w budynkach wspólnot mieszkaniowych z mniejszościowym udziałem Gminy w obcym zarządzie, oraz ostatnich lokali komunalnych w budynkach zarządzanych już przez ZEJK.

3.4.2. Gospodarka nieruchomościami

Koszty na rok 2021 zaplanowano w wysokości 4 610 910,00 zł. W analizowanym okresie zostały zrealizowane w wysokości 4 584 970,72 zł, co stanowi 99,44 % planowanej wielkości.

Wykonanie kosztów w 2021 roku przedstawia poniższa tabela:

KOSZTY				
§	Wyszczególnienie	Plan roczny	Wykonanie	%
[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	11 100,00	10 771,62	97,04
4010	Wynagrodzenia osobowe	1 111 910,00	1 111 865,64	100,00
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	91 387,00	81 567,77	89,26
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	205 314,00	200 130,96	97,48
4120	Składki na Fundusz Pracy	15 137,00	15 137,00	100,00
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	17 500,00	15 594,28	89,11
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	176 867,00	175 236,84	99,08
4260	Zakup energii	1 086 250,00	1 085 860,44	99,96
4270	Zakup usług remontowych	408 545,00	406 133,64	99,41
4280	Zakup usług zdrowotnych	1 500,00	1 347,00	89,80
4300	Zakup usług pozostałych	1 248 840,00	1 247 045,96	99,86
4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	8 700,00	7 857,67	90,32
4390	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	8 520,00	7 857,60	92,23
4410	Podróże służbowe krajowe	18 160,00	18 024,09	99,25
4430	Różne opłaty i składki	18 780,00	18 780,00	100,00
4440	Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjal.	31 770,00	31 671,81	99,69
4480	Podatek od nieruchomości	104 900,00	104 564,94	99,68
4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	38 500,00	38 298,46	99,48
4700	Szkolenie pracowników	7 230,00	7 225,00	99,93
	Podsumowanie	4 610 910,00	4 584 970,72	99,44
	Amortyzacja	x	215 751,65	

Inne zmniejszenia	x	32 795,73	
Ogółem	4 610 910,00	4 833 518,10	

W analizowanym okresie zobowiązania wobec dostawców materiałów i usług były regulowane na bieżąco, dzięki czemu na koniec 2021 roku ZEZK nie posiadał zobowiązań wymagalnych z tytułu dostaw towarów i usług. Posiadał natomiast zobowiązania wymagalne w wysokości 412.186,26 zł wobec Wspólnot Mieszkaniowych pozostających w zarządzie własnym jak i obcym, co stanowi 50,40 % kwoty zobowiązań ogółem na koniec okresu sprawozdawczego. Kwota ta obejmuje nieprzekazany fundusz remontowy i zaliczki na eksploatację z lat ubiegłych, które obecnie w miarę możliwości finansowych zakładu są spłacane z bieżącymi należnościami na konta wspólnot.

W 2021 roku średnie zatrudnienie w Zarządzie Eksploatacji Zasobów Komunalnych w Kowarach wynosiło 20,7 osób. Na 31.12.2021 r. zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło 21,75 w tym jedna osoba zatrudniona w niepełnym wymiarze tj. $\frac{3}{4}$ etatu.

Wynagrodzenia osobowe § 401, składki na ubezpieczenia społeczne § 411, składki na fundusz pracy § 412, odpisy na ZFŚS § 444 wykonano w wysokości 1 451 144,80 zł, co stanowi 98,94 % planu.

Z zaplanowanej kwoty w wysokości 176.867,00 zł na zakup materiałów i wyposażenia w roku 2021 wykorzystano na ten cel środki w kwocie 175.236,84 zł co stanowi 99,08 % wykonania planu:

Nazwa wydatku	kwota
materiały biurowe:	5 270,69
środki czystości, bhp:	4 475,37
materiały budowlane:	47 796,06
materiały SARS COV 2	423,26
wyposażenie:	57 764,80
paliwo, części samochodowe	11 515,99
wydawnictwa:	6 593,79
akcesoria komputerowe, papier:	10 386,56
pozostałe zakupy:	26 091,10
materiały c.o.:	4 919,22

Z zaplanowanej kwoty w wysokości 1.086.250,00 zł. na zakup mediów, w roku 2021 wykorzystano na ten cel środki w kwocie 1.085.860,44 zł., co stanowi 99,96 % wykonania planu:

Nazwa wydatku	kwota
energia ciepła:	632 602,28
energia elektryczna:	47 709,50
gaz:	304 409,30
woda:	101 139,36

Z zaplanowanej kwoty w wysokości 408.545,00 zł na zakup usług remontowych w roku 2021 wykorzystano na ten cel środki w kwocie 406.133,64 zł, co stanowi 99,41 % wykonania planu:

Nazwa wydatku	kwota
remonty ogólnobudowlane:	245 573,45
usługi projektowe	11 233,00
roboty elektryczne:	21 195,07
roboty wodno-kanalizacyjne:	50 019,36
naprawa, konserwacja sprzętu:	2 545,01
roboty c.o. i instalacje gazowe:	52 999,04
remonty środków transportu:	6 145,78
remonty – budynki mieszkalne	5 048,98
roboty zduńskie:	5 442,60
udział Gminy w kosztach remontu	5 931,35

Na zakup pozostałych usług z zaplanowanej kwoty w wysokości 1.248.840,00 zł., w roku 2021 wykorzystano środki w kwocie 1.247.045,96 zł., co stanowi 99,86 % wykonania planu:

nazwa wydatku	kwota
wywóz odpadów komunalnych:	460 265,90
usługi transportowe i wynajem sprzętu:	12 245,70
koszty i prowizje bankowe:	3 936,00
usługi kominarskie:	31 131,00
usługi informatyczne:	35 991,93
usługi prawne:	27 588,00
usługi pocztowe:	22 696,18
zaliczki do Wspólnot Mieszkaniowych - zarząd obcy:	38 133,31
obsługa kotłowni:	15 164,00
wywóz nieczystości płynnych:	78 976,95
fundusz remontowy – zarząd ZEJK:	269 488,83
wynagrodzenie administratora – zarząd ZEJK:	95 639,92
zaliczki na eksploatację – zarząd ZEJK:	84 189,26
przetargi i ogłoszenia:	12 804,90
badanie techniczne pojazdu:	1 869,60
pozostałe usługi np.: dzierżawa pojemników , wynajem toalet na cmentarzach, wynajęcie sprzętu biurowego (kserokopiarki), mycie pojazdów służbowych, wykonanie pieczętek, tablice ogłoszeniowe, tabliczki. podpisy elektroniczne	56 924,48

W analizowanym okresie wydatkowano 38.298,46 zł. tytułem kosztów egzekucji komorniczej, kosztów postępowania sądowego oraz kosztów zastępstwa w postępowaniu sądowym.

W 2021 roku nadal trwał proces zawierania indywidualnych umów na dostawę wody i odbiór ścieków, który pozwolił na uniknięcie sytuacji regulowania faktury za wodę w 100% w przypadku gdy najemca ma zaległości czynszowe. Zakłada się, iż zamontowanie brakujących wodomierzy oraz proces przeniesienia umów na dostawę wody i odprowadzenie ścieków do KSWiK zakończy się w 2022 r.

Zgodnie z zarządzeniem Nr 196/2019 Burmistrza Miasta Kowary z dnia 27 grudnia 2019 roku w sprawie ustalenia stawki bazowej czynszu za 1m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych i socjalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Kowary, ustalono miesięczną stawkę bazową czynszu w wysokości 6,38 zł. za 1m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Kowary, oraz ustalono miesięczną stawkę czynszu za lokal socjalny w wysokości 3,19zł. za 1m² powierzchni użytkowej lokalu. Stawka w tej wysokości została wprowadzona w lipcu 2020 roku z uprzednim zachowaniem terminu wypowiedzenia.

Stawka bazowa czynszu nie uległa zmianie w 2021 r. ze względu na trwający stan epidemii Covid 19, w tym czasie społeczeństwo znacznie zubożało, wiele osób straciło pracę, wielu obniżyły się dochody. Ponowna zmiana stawki bazowej czynszu planowana jest w I kwartale 2022 r.

Przy ZEJK działa **Spółeczna Komisja Mieszkaniowa**, która jest organem doradczym. Jej zadaniem jest rozpatrywanie wniosków mieszkańców o przydział lokali mieszkalnych. Praca komisji w roku 2021 przedstawia się następująco:

- liczba złożonych wniosków o wynajem lokali – 81
- liczba osób mających w 2021 roku pierwszeństwo do wynajmu lokali – 26 , w tym:
- liczba osób zakwalifikowanych do otrzymania propozycji lokalu do remontu w zakresie własnym – 22 propozycje lokali do remontu otrzymały wszystkie zakwalifikowane osoby, 8 wnioskodawców przyjęło propozycje.
- liczba osób mających pierwszeństwo do wynajmu lokalu mieszkalnego 3 – zawarto 3 umowy najmu
- liczba osób mających pierwszeństwo do socjalnego najmu lokalu 1 – zawarto 1 umowę najmu na lokal socjalny.

ZEJK wykonuje również usługę komercyjnego zarządzania wspólnotami, gdzie nie ma żadnego udziału Gminy, i tak liczba takich wspólnot:

w roku 2019 wynosiła - 26

w roku 2020 wynosiła - 30

w roku 2021 wynosiła - 32

Wynagrodzenie zarządcy (ZEJK) w 2021 roku wynosiło 380.165,89 zł. i obejmowało wszystkie wspólnoty zarówno z udziałem gminy, jak i komercyjne, z kwoty tej opłacone zostało wynagrodzenie administratora za lokale komunalne we wspólnotach mieszkaniowych zarządzanych przez ZEJK w kwocie 95.639,92 zł.

Stawka wynagrodzenia za zarządzanie wspólnotami w 2021 roku nie była podniesiona, decyzja taka podyktowana była sytuacją ekonomiczną w kraju, a przede wszystkim trwającym stanem pandemii Covid19. Opłaty za zarządzanie w roku 2021 nie podnosili również inni zarządcy działający na terenie miasta Kowary, średnia stawka wynagrodzenia za zarządzanie w roku 2021 wynosiła 0,70 zł/m².

Wzrost liczby zarządzanych wspólnot w stu procentach indywidualnych wynika z faktu sprzedaży ostatnich lokali komunalnych w budynkach w których Gmina Miejska Kowary posiadała udziały, a którymi Zarząd Eksploatacji Zasobów Komunalnych zarządzał już wcześniej.

W 2021 roku wykonano szereg prac na cmentarzach komunalnych mających na celu poprawienie ich jakości i wizerunku.

Na cmentarzu przy ul. Matejki zmieniono lokalizację i zmodernizowano wiatę śmietnikową, ułożono kostkę brukową, również pod WC TOI TOI. Ponadto zamontowano nowe ogrodzenie w głównej/górnej części cmentarza. Aby zapewnić lepszą widoczność wycięto krzaki i zarośla na skarpie dzielącej cmentarz, oraz przy alejkach. W górnej części cmentarza (sektor B2) powstały dwie nowe alejki.

Ogrodzenie Nowy Cmentarz

Nowa wiatą śmietnikowa Nowy Cmentarz

Na cmentarzu przy ul. Staszica pomalowano ławki oraz drzwi w kaplicy cmentarza. Na ścianie zatynkowano ubytki powstałe w wyniku eksploatacji. Naprawiono również podjazd pod kaplicę. Zabezpieczono też ogrodzenie/siatkę z tyłu cmentarza. Przez cały rok prowadzone były prace bieżące (koszenie, zamiatanie, odśnieżanie, sprzątanie).

Lampy solarne na Cmentarzu

Od 01.01.2021 r. ZEK przejął obowiązki związane z utrzymaniem sprawności infrastruktury miejskiego oświetlenia ulicznego. Polega to między innymi na wymianie niesprawnych opraw, naprawie uszkodzonych kabli i przewodów linii napowietrznych, konserwacji lub wymianie słupów oświetleniowych. Przeprowadzaniu bieżących kontroli stanu oświetlenia i usuwaniu awarii. W minionym roku zamontowano oprawy zasilane bateriami solarnymi na obu cmentarzach komunalnych. Przy naszym udziale został także rozbudowany system monitoringu miejskiego.

Na 2021 rok w budżecie Gminy Miejskiej Kowary zagwarantowano kwotę 664.000,00 zł. na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji. Poniższa tabela prezentuje wydatki inwestycyjne zrealizowane w 2021 roku.

Lp.	Cel inwestycji	Kwota inwestycji	Kwota dotacji
1	Modernizacja budynku komunalnego przy ul. 1 – go Maja 43 w Kowarach	124 123,10	124 123,10
2	Wykonanie kotłowni w budynku przy ul. Dworcowej 11 w Kowarach	63 960,00	63 960,00
3	Modernizacja pokrycia dachu w budynku przy ul. Kowalskiej 24 w Kowarach	107 270,16	105 009,79
4	Modernizacja pokrycia dachu w budynku przy ul. Waryńskiego 13 w Kowarach	36 181,59	32 181,48

5	Wykonanie i montaż systemu monitoringu wizyjnego i automatyki bramowej przy budynku na ul. Dworcowej 11 w Kowarach	13 286,46	13 286,46
6	Zakup samochodu ciężarowego marki Opel Movano	61 500,00	61 500,00
7	Zakup koparko - ładowarki JCB 3XC	159 900,00	159 900,00
8	Zakup podnośnika koszowego marki Nissan Cabstar	103 935,00	103 935,00
	Ogółem	670 156,31	663 895,83

Łączna kwota wydatkowana na zakupy inwestycyjne w 2021 roku wyniosła 670.156,31 zł. z czego 663.895,83 zł. zostało sfinansowane z dotacji celowej, natomiast 6.260,48 zł. ze środków własnych Zakładu.

Zakup podnośnika koszowego marki Nissan Cabstar

Zakup samochodu ciężarowego marki Opel Movano

3.4.3. Realizacja programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kowary

Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miejskiej Kowary uchwalony przez Radę Miejską w Kowarach, w kształcie określonym przez art. 21 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (dalej jako ustawa), stanowi formalną podstawę realizacji zadania własnego gminy w zakresie tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej.

Wieloletni Program zawiera zasady tworzenia i wdrażania długookresowej strategii dotyczącej gospodarowania zasobem, a jednocześnie daje podstawę organowi wykonawczemu gminy do podejmowania bezpośrednich, bieżących decyzji operacyjnych. Program wprowadza planową politykę dotyczącą gminnego zasobu, stanowiącą na okres kilku lat, dla której punktem wyjścia są dane o zasobach, ich stanie, potrzebach, ale przy uwzględnieniu realnych możliwości gminy ([Uchwała Rady Miejskiej waz z Wieloletnim Programem Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miejskiej Kowary na lata 2021 – 2025](#)).

Plan przychodów na rok 2021 został ustalony na poziomie 4.613.550,00 zł. Są to w całości przychody własne ZEJK.

Wykonanie przychodów w analizowanym okresie z podziałem na paragrafy przedstawia poniższa tabela:

PRZYCHODY				
Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	%
1.	Wpływy z różnych opłat	35 000,00	93 316,46	266,62
2.	Wpływy z najmu	2 295 900,00	2 204 255,90	96,01
3.	Wpływy z usług	2 157 650,00	2 565 533,79	118,90
4.	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	0,00	0,00	0
5.	Wpływy z pozostałych odsetek	125 000,00	94 976,51	75,98
6.	Wpływy z różnych dochodów	0,00	7 403,87	100,00
	Ogółem	4 613 550,00	4 965 486,53	107,63

W roku 2021 roku przychody wykonano w kwocie 4 965 486,53 zł, co stanowi 107,63 % planowanej wielkości. Pozycja „wpływy z różnych opłat” obejmuje wpłaty z tytułu zwrotu kosztów procesu (w tym: opłat od wpisów, kosztów zastępstwa procesowego, kosztów egzekucji komorniczej). Dodatkowo w analizowanym okresie kwotę tę zwiększają przedawnione nadpłaty z tytułu różnych opłat najemców, zaliczone do pozostałych przychodów operacyjnych. Przychody uzyskane z tytułu czynszu za lokale mieszkalne i socjalne, lokale użytkowe, pomieszczenia tymczasowe i gospodarcze (komórki lokatorskie) oraz garaże są wykazane w punkcie drugim „wpływy z najmu”. Natomiast w pozycji trzeciej „wpływy z usług” ujęte zostało wynagrodzenie zarządcy oraz należności związane z zajmowaniem lokali stanowiących zasób Gminy Miejskiej Kowary, to jest opłaty za gaz, energię elektryczną i ciepłą, wodę, nieczystości płynne a także wywóz odpadów komunalnych. Pozycja ta zawiera również równowartość kwot refakturowanych usług dostawy gazu, energii cieplnej i elektrycznej, wody i odbioru nieczystości płynnych oraz usług polegających na obsłudze kotłowni wystawianych dla Spółdzielni Mieszkaniowej „Pod Śnieżką” i wspólnot mieszkaniowych, zarówno zarządzanych przez Zakład, jak i pozostających w zarządzie obcym. Ponadto ZEK świadczy usługi polegające na utrzymaniu i eksploatacji cmentarzy komunalnych w Kowarach, odpowiada za oznakowanie pionowe i poziome miasta oraz urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, a także konserwację i utrzymanie oświetlenia ulicznego. Do paragrafu 0830 „wpływy z usług” są również zaliczane przychody za utrzymanie targowiska miejskiego oraz wszelkie prace realizowane na zlecenie Urzędu Miasta w Kowarach. W pozycji 6. „Wpływy z różnych dochodów” – wykonanie, wykazana została kwota za otrzymane dofinansowanie z Powiatowego Urzędu Pracy w Jeleniej Górze na wynagrodzenia dwóch nowo zatrudnionych pracowników.

ul. 1-go Maja 43 – modernizacja budynku

ul. Waryńskiego 13 – termoizolacja dachu

ul. Kowalska 24 – nowe pokrycie dachowe

Wspólnoty Mieszkaniowe będące zarówno w naszym, jak i obcym zarządzie, obciążają ZEJK opłatami z tytułu kosztów bieżącej eksploatacji oraz funduszu remontowego za lokale stanowiące własność Gminy Miejskiej Kowary – według stawek wynikających ze zgodnie podjętych uchwał. W roku 2021 wysokość obciążenia kosztami z tytułu: funduszu remontowego wyniosła 268.395,51 zł, zaliczek na eksploatację i wynagrodzenia administratora 219.823,58 zł, opłat za odpady komunalne 217.869,80 zł, pokrycia kosztów zużycia wody i odprowadzenia ścieków 146.013,59 zł, zaliczek na koszty centralnego ogrzewania 22.208,19 zł. Łączna kwota należna wspólnotom mieszkaniowym w roku 2021 jest równa 874.310,67 zł. Poza koniecznością dokonywania wyżej wymienionych wpłat z tytułu kosztów zarządu nieruchomością wspólną i dostarczonych mediów, istnieje również obowiązek przeprowadzania ustawowo określonych prac, w tym remontów w samych lokalach mieszkalnych.

Podstawowym źródłem pokrycia kosztów eksploatacji mieszkań jest czynsz. Poniższa tabela przedstawia wpływy z czynszów najmu oraz wpływy z opłat niezależnych od wynajmującego, tj. wpływy za wodę i ścieki, centralne ogrzewanie oraz za odpady komunalne:

Lp.	Rodzaj lokalu	Wymiar za 2021 roku	Wpłaty w 2021 roku	% realizacji
1.	lokal mieszkalny	1 985 652,44	2 129 090,87	107,22
2.	lokal socjalny	45 437,51	75 268,14	165,65
3.	pomieszczenie tymczasowe	0,00	0,00	0
4.	pomieszczenie gospodarcze	12 477,57	13 661,71	109,49
5.	garaż	43 348,94	44 106,97	101,75
6.	lokal użytkowy	71 528,68	92 293,64	129,03
	Ogółem	2 158 445,14	2 354 421,33	109,08

Wymiar za 2021 rok obejmuje czynsz wraz z opłatami niezależnymi od wynajmującego, tzn. z opłatami za media brutto (z podatkiem VAT), pomniejszony o kwoty objęte nakazem zapłaty. Wpłaty obejmują również opłaty za czynsz i media. We wszystkich pozycjach kwoty wpłat przewyższają wartość naliczonego za analizowany okres wymiaru, co oznacza częściową spłatę zadłużenia nieobjętego prawomocnymi tytułami wykonawczymi, tzn. procent realizacji obliczono nie uwzględniając wpłat dokonanych na poczet zabezpieczonych kwot.

Poniższa tabela prezentuje należności wynikające z prawomocnych tytułów wykonawczych oraz ich spłatę w podziale na poszczególne rodzaje wynajmowanych lokali stanowiących zasób Gminy:

Lp.	Rodzaj lokalu	Sprawy objęte postępowaniem sądowym i egzekucyjnym w 2021 roku	Wpłaty w 2021 roku	% realizacji
1.	lokal mieszkalny	141 968,60	177 164,25	124,79
2.	lokal socjalny	15 635,47	10 885,65	69,62
3.	pomieszczenie tymczasowe	0,00	0,00	-
4.	pomieszczenie gospodarcze	0,00	0,00	-
5.	garaż	0,00	0,00	-
6.	lokal użytkowy	47 790,13	7 532,95	15,76
	Ogółem	205 394,20	195 582,85	95,22

Wpłaty tytułem uregulowania kwot objętych postępowaniem sądowym i egzekucyjnym obejmują również wpłaty zabezpieczone prawomocnymi tytułami wykonawczymi uzyskanymi we wcześniejszych okresach. Z tytułu realizacji zawartych uгод, na rachunek bankowy ZEJK w analizowanym okresie wpłynęło 56.900,35 zł. Zadłużenie płatników naliczone narastająco na dzień 31.12.2021 roku wynosi 1.068.390,12 zł.

Zadłużenie to nie obejmuje spraw, w których wydano prawomocne tytuły wykonawcze oraz ugód i odszkodowań za zajmowany lokal bez tytułu prawnego.

Poniższa tabela prezentuje kwoty istniejącego zadłużenia na koniec 2021 roku z podziałem na rodzaje lokali i okresy zadłużenia:

Lp.	Rodzaj lokalu	Kwota zadłużenia	Ilość płatników
1.	Lokale mieszkalne		
	Ogółem, w tym:	917 764,22 zł	269
	do 3 m-cy	84 850,26	103
	powyżej 3 m-cy do 12 m-cy	132 682,49	51
	powyżej 12 m-cy	700 231,47	115
2.	Lokale socjalne		
	Ogółem, w tym:	76 199,90	40
	do 3 m – cy	2 103,88	9
	od 3 m – cy do 12 m – cy	6 351,26	5
	powyżej 12 m – cy	67 744,76	26
3.	Pomieszczenia tymczasowe		
	Ogółem, w tym:	- zł	-
	do 3 m – cy	- zł	-
	od 3 m – cy do 12 m – cy	- zł	-
	powyżej 12 m – cy	- zł	-
4.	Pomieszczenia gospodarcze		
	Ogółem, w tym:	4 297,60	30
	do 3 m – cy	330,25	13
	od 3 m – cy do 12 m – cy	969,52	8
	powyżej 12 m – cy	2 997,83	9
5.	Garaż		
	Ogółem, w tym:	1 526,86	22
	do 3 m – cy	1 289,20	21
	od 3 m – cy do 12 m – cy	237,66	1
	powyżej 12 m – cy	-	-
6.	Lokale użytkowe		
	Ogółem, w tym:	68 601,54	20
	do 3 m – cy	3 251,22	12
	od 3 m – cy do 12 m – cy	8 040,24	1
	powyżej 12 m – cy	57 310,08	7

W analizowanym okresie liczba zadłużonych płatników ogółem wynosi 381 osób, co w porównaniu do stanu na dzień 30.06.2021 r. oznacza spadek o 82, a łączna kwota zadłużenia zmniejszyła się o 111.785,55 zł. Liczba dłużników spadła na wszystkich lokalach to jest: mieszkalnych, socjalnych i użytkowych oraz pomieszczeniach gospodarczych i garażach.

Podkreślić należy, że wykazana w powyższych tabelach liczba dłużników oraz wielkości zadłużeń powyżej 12 miesięcy obejmują płatników, wobec których zastosowano szereg działań windykacyjnych, a znaczna ich część została pozbawiona prawa do zajmowania lokalu lub dysponowania pomieszczeniem. Dłużnikami w dużej mierze są osoby fizyczne korzystające z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, bądź innej formy wsparcia socjalnego lub co do których nie posiadamy informacji o aktualnym adresie przebywania (dotyczy osób pozbawionych prawa do lokalu lub dysponowania pomieszczeniem). Utrzymujące się na wysokim poziomie zadłużenie z tytułu czynszów i opłat niezależnych od właściciela jest spowodowane brakiem nawyku opłacania czynszu, niskimi dochodami (im mniejsze dochody tym dłuższy

okres zalegania z opłatami za czynsz), brakiem stałego i regularnego źródła dochodu, brakiem zainteresowania pomocą socjalną mimo często krytycznych sytuacji finansowych oraz poczuciem bezkarności w związku z umorzeniami postępowań egzekucyjnych przez komorników sądowych.

Na lokalach mieszkalnych liczba dłużników zmniejszyła się o 69 a łączna kwota zadłużenia obniżyła się o 95.442,19 zł. Znaczący spadek nastąpił w segmencie powyżej 12 miesięcy i jest w głównej mierze spowodowany umorzeniem należności przedawnionych. W przedziale do 3 m – cy liczba dłużników zmniejszyła się o 54, a kwota zadłużenia spadła o 14.307,20 zł, niewiele mniej, bo o 13.345,93 zł i 11 osób obniżyły się wartości w zakresie od 3 do 12 m – cy.

Inaczej wygląda sytuacja na lokalach socjalnych, ponieważ spadek odnotowano tylko wśród grupy dłużników w przedziale powyżej 12 m – cy i wyniósł 3 osoby, a kwota zadłużenia uległa pomniejszeniu o 5.915,24 zł. Zadłużenie z tytułu najmu pomieszczeń gospodarczych uległo nieznacznemu spadkowi o 827,18 zł. i jedną osobę.

Kwota zaległości w opłatach za garaże w analizowanym okresie wynosi 1.526,86 zł, co w stosunku do okresu poprzedniego oznacza spadek o 943,62 zł. Występujące krótkoterminowe zaległości z tytułu najmu garaży dotyczą głównie nieznaczących niedopłat sięgających 1 – miesięcznego wymiaru. Natomiast na lokalach użytkowych odnotowano 20 dłużników, których zaległości wynoszą łącznie 68.601,54 zł, co w porównaniu ze stanem na dzień 30.06.2021 r. oznacza spadek o 8.657,32 zł. Prezentowane trendy są zjawiskiem pozytywnym i są efektem stosowania poniższych narzędzi do odzyskiwania należności.

W stosunku do osób zalegających z opłatami czynszowymi oraz opłatami niezależnymi od właściciela zastosowano następujące czynności windykacyjne:

- w analizowanym okresie zgodnie z Decyzją Dyrektora ZEZK zawarto 8 ugód na łączną kwotę zadłużenia 50.705,60 zł, na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 11 marca 2010 r. Nr LIII/275/10 w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organu lub osób uprawnionych do udzielania tych ulg, dla porównania w 2020 roku takich ugód podpisanych było 5 na kwotę 73.495,37 zł.

- odpracowania zaległości czynszowych realizowane na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 11 marca 2010 r. Nr LIII/275/10 w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organu lub osób uprawnionych do udzielania tych ulg oraz uchwały nr XXX/149/16 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 17.11.2016 zmieniającej uchwałę w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organu lub osób uprawnionych do udzielania tych ulg w 2021 roku wyniosło łącznie 61.047,00 zł – należność główna wraz z odsetkami,

- wysłano 726 wezwań do zapłaty na łączną kwotę 5.328.517,64 zł, w tym 10 wezwań dotyczyło dłużników lokali użytkowych na kwotę 18.587,33 zł oraz 3 wezwania dotyczyły garaży na łączną kwotę 2.839,28 zł. Pozostała część wysłanych wezwań do zapłaty dotyczyła najemców – dłużników lokali mieszkalnych i socjalnych, dla porównania w roku ubiegłym wezwań do zapłaty wysłano 455 na łączną kwotę 2.597.848,51 zł

- wysłano 96 szt. wezwań do opróżnienia, opuszczenia i wydania zajmowanego lokalu mieszkalnego ze względu na zadłużenie,

- wysłano 11 pism do dłużników z propozycją zamiany zajmowanego lokalu mieszkalnego na lokal o niższych kosztach utrzymania, które niestety pozostały bez odpowiedzi,
- wysłano 6 wezwań do zapłaty skutkujące wypowiedzeniem umowy najmu, w jednym przypadku wystąpiono z pozwem o eksmisję, natomiast trzech z tych dłużników rozpoczęło spłatę zadłużenia,
- przekazano do Kancelarii Radcy Prawnego 39 spraw w celu skierowania na drogę postępowania sądowego i złożenia pozwów o zapłatę na łączną kwotę zaległości 124.912,94 zł,
- do egzekucji komorniczej przekazano 35 spraw na kwotę 190.588,68 zł,
- komornik w analizowanym okresie umorzył 21 postępowań egzekucyjnych, natomiast w 23 przypadkach wysłał informację przed umorzeniem,
- wykonano jedno przekwaterowanie do lokalu o niższych kosztach utrzymania, wskazane działania odbyły się bez udziału komornika, czyli bez dodatkowych, bardzo wysokich kosztów;
- odzyskano od dłużników (bez wskazania innego lokalu) 4 lokale, celem przydzielenia ich osobom oczekującym na przydział.

Na koniec 2021 w zarządzie ZEK Kowary było ogółem 557 lokali, łącznie w lokalach zarządzanych przez ZEK Kowary na 31 grudnia 2021 r. mieszkało 1105 osób.

Mieszkańcy są zobowiązani do dbania o budynki zamieszkiwane i ich otoczenie, powinni chronić je przed dewastacją, do utrzymania zamieszkanego przez siebie lokalu oraz innych pomieszczeń przez siebie użytkowanych w należyłym stanie technicznym i sanitarnym. Mimo usilnych prób walczenia z problemem dewastacji mieszkań, problem nadal istnieje. Każde zgłoszenie dewastacji mienia komunalnego jest sprawdzane, zawiadamiana jest Policja o akcie wandalizmu na mieniu komunalnym, jak również ubezpieczyciel. Niestety mimo reakcji upomnień zgłoszeń na policję mieszkańcy nadal dewastują swoje mieszkania. Większość sprawców jest nie do ustalenia, a Policja jest bezsilna i umarza postępowania. Próbuje się zagospodarować otoczenie budynków i wyposażyć w odpowiednią infrastrukturę między innymi poprzez budowanie wiat śmietnikowych, wyburzanie zdewastowanych komórek. Dużym problemem, występującym na terenie miasta jest podrzucanie odpadów wielkogabarytowych i zaśmiecanie otoczenia. Jest to działanie ze strony mieszkańców nagminne i trudne do zlikwidowania.

Opłaty za wywóz odpadów komunalnych naliczane są dla 2161 osób, w tym 99 osoby to mieszkańcy komunalni w budynkach wspólnot mieszkaniowych w zarządzie obcym, 493 osoby zamieszkujące w budynkach 100% gminnych oraz 1569 osób w budynkach wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez ZEK, ilość osób wynika ze złożenia przez osoby uprawnione do lokalu stosownych oświadczeń dotyczących ilości osób zamieszkujących w danym lokalu komunalnym. Mamy 176 punktów odbioru odpadów komunalnych realizowanych przez firmę COM-D, 45 miejsc odbioru to miejsca 100% gminne, 131 punktów należy do wspólnot mieszkaniowych. W roku 2021 podłączone do kolektora sanitarnego zostały budynki z ul: Karkonoskiej 2, Górnej 8, Grabskiego 1, Grabskiego 5 oraz Wiejskiej 15. W roku 2022 będziemy kontynuować podłączanie do kolektora 5 budynków wspólnot mieszkaniowych ul. Kowalska 17, Kowalska 31, Jeleniogórska 17, Łomnicka 9 oraz Kowalska 19 zarządzanych przez ZEK.

Dłużnikami w dużej mierze są osoby fizyczne korzystające z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, bądź innej formy wsparcia socjalnego lub co do których nie posiadamy informacji o aktualnym miejscu i adresie przebywania (dotyczy to osób pozbawionych praw do lokalu lub dysponowania pomieszczeniem).

Powody dla których najemcy nie płacą, są różne. Głównie są to problemy finansowe: brak środków na bieżące opłaty i spłatę zadłużenia albo zły stan zdrowia niepozwalający na podjęcie pracy. Ale także nawyk niepłacenia i poczucie, że nie ma w tym przypadku konsekwencji odczuwalnych tak jak, przy niezapłaceniu rachunku za telefon czy energię elektryczną. W przypadku zadłużenia z tytułu najmu lokalu

mieszkalnego proces windykacji jest długotrwały i często kończy się umorzeniem postępowania przez komornika.

Problem zadłużenia dotyczy około 229 najemców są to najczęściej zadłużenia wieloletnie osób korzystających na stałe lub okresowo z pomocy MOPS-u, znajdujących się w trudnej sytuacji zdrowotnej, trwale bezrobotnych, nie posiadających żadnych stałych źródeł dochodu.

W sytuacji proponowania podjęcia pracy w zamian za odpracowanie czynszu, osoby te nie podejmują wysiłku lub po wcześniejszej pozytywnej deklaracji odstępają od pracy po pierwszych próbach jej podjęcia. Można w tych przypadkach mówić o mechanizmie wyuczonej bezradności. Jednocześnie wielokrotnie do Komisji Mieszkaniowej wpływają wnioski członków tych rodzin z prośbą o przyznanie samodzielnego mieszkania udokumentowane posiadaniem dochodów pozwalających utrzymać samodzielnie mieszkanie. Jest to rzeczywisty problem społeczny naszego miasta polegający na powielaniu schematów utrwalanych pokoleniowo w rodzinach znajdujących się w sytuacji deprivacji potrzeb życiowych.

Trwający stan pandemii Covid19 również w znacznym stopniu przyczynia się do wzrostu zadłużeń z tytułu niepłacenia czynszu. Wielu najemców nie płaci czynszu w naliczonym wymiarze, co w następstwie zwiększa ich zadłużenie. Mieszkańcy czują się bezkarnie, ponieważ działania komorników są zawieszane. Nie ma eksmisji, co wzmogło proces braku regulowania należności czynszowych.

W roku 2021 wpisano wszystkich dłużników do Krajowego Rejestru Długów – w skrócie KR D – które jest jednym z biur informacji gospodarczej działających w Polsce, które gromadzą, archiwizują, przetwarzają i udostępniają dane o dłużnikach w naszym kraju. W rejestrach znajdują się osoby i firmy zalegające z płatnościami nie tylko rat pożyczek i kredytów, ale też opłat administracyjnych i rachunków za prąd, gaz, wodę itp. Każdy z dłużników ZE ZK trafił do tego rejestru - oznacza to ograniczenie dla dłużników korzystania z form kredytowych, podpisywania umów na telefon, sprzęty elektroniczne co w praktyce nie pozwala na zakup smartfonu czy telewizora. Takie działanie często skutkuje początkiem spłat zadłużeń, które posiadają te osoby. Jest to sposób, który powinien pozytywnie wpłynąć na spłatę zadłużeń w stosunku do ZE ZK. Kolejnymi działaniami jakie podjął ZE ZK w stosunku do dłużników, jest przekazywanie spraw do Sądu o orzeczenie eksmisji z lokalu. Niestety w trakcie trwania pandemii Covid19 nie ma możliwości na czynne wykonywanie eksmisji. Zarówno Komornik jak i Policja nie mogą uczestniczyć fizycznie w wykonywaniu wyroków eksmisyjnych, dlatego działania te są niemożliwe. Możemy tylko próbować wpłynąć na osoby, które mają wyrok eksmisyjny do dobrowolnego opuszczenia lokalu, co w większości przypadków nie daje oczekiwanego rezultatu. Sprawy rozwiązywane przez Sądy są długotrwałe, a na wyrok oczekuje się wiele miesięcy.

3.5. Ochrona zabytków

3.5.1 Realizacja zadań z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami w 2021r.

Na terenie Gminy Miejskiej Kowary funkcjonujące formy ochrony to:

- wpis do ewidencji zabytków
- wpis do rejestru zabytków,
- uznanie za pomnik historii

- ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Gminna Ewidencja Zabytków dla Miasta Kowary założona została w roku 2015 r. zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. i przyjęta Zarządzeniem Nr 50/2015 Burmistrza Miasta Kowary z dnia 28 kwietnia 2015 r. W spisie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków znajduje się 579 zabytków nieruchomych z terenu gminy Kowary pochodzących sprzed roku 1945, z czego 79 obiektów jest chronionych wpisem do Rejestru Konserwatora oraz 1 pomnik historii. Gminna ewidencja zabytków składa się również z 447 kart adresowych zabytków nieruchomych, których formą ochrony są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz 28 kart stanowisk archeologicznych.

Najcenniejsze z nich znajdują się przy placu Franciszkańskim: Kościół pw. NMP i klasztor o. Franciszkanów, a także przy ulicy 1 Maja (kamienice na Kowarskiej Starówce) i Ogrodowej.

Równie cenne są zespoły dawnych sanatoriów przy ulicy Jeleniogórskiej i Sanatoryjnej („Wysoka Łąka” i „Bukowiec”) oraz zespoły pałacowe przy Zamkowej („Nowy Dwór”), Jeleniogórskiej („Ciszycza”) oraz dawne pałace przy ulicy Ogrodowej i Waryńskiego.

Do rejestru została wpisana także Kaplica Świętej Anny, dawny kompleks ewangelicki, budynek sądu (ul. Staszica) oraz wiadukt kolejowy przy ulicy Wiejskiej

Cenne budynki chronione są również zapisami w miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Kowary.

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego określają ogólne wytyczne odnośnie zasad przyszłego funkcjonowania obiektów zabytkowych oraz modernizacji istniejącej i nowoprojektowanej zabudowy.

Na terenie gminy określone zostały 3 rodzaje stref:

Strefa A – pełnej ochrony konserwatorskiej, obszar o funkcjach mieszkalno-usługowych.

Strefa B – obszar z rygorami konserwatorskimi, tereny podlegające rygorom w zakresie utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania istniejącej substancji o wartościach kulturowych oraz charakteru i skali nowej zabudowy. W obrębie tej strefy obowiązuje zasada uzgadniania z konserwatorem zabytków wszelkich prac budowlanych i remontowych.

Strefa K – ochrony krajobrazu, strefa ochrony krajobrazu integralnie związanego z zespołami historycznymi położonymi w Kowarach.

W roku 2021 pomoc w ochronie zabytków na terenie gminy polegała na udzielaniu dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków i mogą obejmować wyłącznie nakłady konieczne na odnowienie lub uzupełnienie zewnętrznych tynków i detali architektonicznych albo ich całkowite odtworzenie, z uwzględnieniem charakterystycznej dla tego budynku kolorystyki. Łączna kwota dotacji udzielonych z budżetu gminy nie może przekroczyć 50% wartości robót obejmujących każdą ścianę budynku oraz kwoty 10.000,00 złotych dla każdej ściany budynku.

W roku 2017 gmina udzieliła 1 dotacji na wykonanie robót budowlanych polegających na remoncie elewacji budynku mieszkalnego przy ul. 1 Maja 21 na kwotę 7.922,33 zł.

W roku 2018 gmina udzieliła 1 dotacji na wykonanie robót budowlanych polegających na remoncie elewacji budynku mieszkalnego przy ul. Jeleniogórskiej 10 na kwotę 9.999,69 zł.

W 2019 roku udzielono 4 dotacji po 10 000 zł dla trzech podmiotów 1 Maja 20 – 20.000 zł, 1 Maja 18 – 10.000 zł i 1 Maja 17 – 10.000 zł

W roku 2020 gmina udzieliła 1 dotacji na wykonanie robót budowlanych polegających na remoncie elewacji budynku mieszkalnego przy ul. 1 Maja 70 – 70a na kwotę 30.000,00 zł.

W roku 2021 nikt nie wystąpił do gminy z wnioskiem o udzielenie dotacji.

W tym miejscu warto podkreślić, że Pawilon ogrodowy, zwany oficerskim (herbaciarnia) – znajdujący się przy ul. Borusiaka, graniczący z terenem Szkoły Podstawowej nr 3 w Kowarach, w którym odpoczywali przebywający w Kowarach oficerowie, należący kiedyś do VII Legnickiego Regimentu Grenadierów

Królewskich (sformowany 20 lutego 1797 r. przez króla Fryderyka Wilhelma III na terenie Pomorza Gdańskiego, który pierwszy raz do Legnicy został skierowany w 1819 r.), popadający od lat w ruinę w maju 2021 roku zmienił właściciela, który przystąpił już do realizacji swoich planów wobec zabytkowego obiektu.

W roku 2021 Gmina Miejska Kowary opracowała **Program opieki nad zabytkami na lata 2022-2025**. Podstawą prawną ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce i opracowania programu opieki nad zabytkami jest ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ustawa określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi, zasady tworzenia krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach, a także organizację organów ochrony zabytków.

Ustawa wprowadziła obowiązek sporządzania programów przez samorządy, zarówno na szczeblu wojewódzkim, powiatowym jak i gminnym. W myśl art. 87 ustawy, programy opieki nad zabytkami opracowane są na 4 lata i mają na celu w szczególności:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Po przeprowadzeniu analizy, określono priorytety realizacji Programu opieki nad zabytkami dla Gminy Miejskiej Kowary na lata 2022-2025. Celem podjęcia wieloletnich i kompleksowych działań jest poprawa stanu obiektów zabytkowych, ale także ochrona dziedzictwa kulturowego i budowanie tożsamości regionalnej, jak również promowanie dotychczasowego dorobku lokalnej społeczności wśród mieszkańców Gminy Miejskiej Kowary i turystów.

Kierunki działań oraz zadania przyjęte przez Gminę Miejską Kowary – priorytet I

PRIORYTET I. OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO JAKO ELEMENT ROZWOJU SPOŁECZNO - GOSPODARCZEGO		
Kierunki działań	Zadania	Termin realizacji
Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie prac remontowo – konserwatorskich przy obiektach zabytkowych, • Podejmowanie starań o uzyskanie środków zewnętrznych na rewaloryzację zabytków, • Zmiana sposobu użytkowania lub adaptacja nieużytkowanych obiektów zabytkowych do nowych funkcji, • Rewaloryzacja zespołów zabytkowej zieleni (w tym parków, cmentarzy, obszarów nieczynnych cmentarzy). 	2022-2025

Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków na potrzeby społeczne, turystyczne i edukacyjne	<ul style="list-style-type: none"> — Prowadzenie bieżących prac porządkowych przy zabytkowych zespołach zieleni: parkach, cmentarzach, obszarach nieczynnych cmentarzy, dawnych parkach dworskich itp., — Iluminacja najcenniejszych zabytków, — Określenie zasad i konsekwentne ich wdrażanie w zakresie umieszczania szyldów i reklam na obiektach zabytkowych, — Umieszczanie tablic informacyjnych na zabytkach. 	2022-2025
Podejmowanie działań umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami	<ul style="list-style-type: none"> — Współpraca z urzędami pracy w zakresie prowadzenia bieżących prac pielęgnacyjnych, porządkowych i zabezpieczających na terenach objętych ochroną, — Wspieranie rozwoju muzeów regionalnych, skansenów i innych instytucji kultury. 	2022-2025

Kierunki działań oraz zadania przyjęte przez Gminę Miejską Kowary – priorytet II

PRIORYTET II. OCHRONA I ŚWIADOME KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU KULTUROWEGO		
Kierunki działań	Zadania	Termin realizacji
Zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego	<ul style="list-style-type: none"> — Opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, szczególnie obszarów o dużym nasyceniu obiektami zabytkowymi (w tym weryfikacja obowiązujących w zakresie aktualizacji zagadnień związanych z ochroną zabytków), — Konsekwentne egzekwowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnej na obszarach objętych ochroną określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, — Walka z samowolami budowlanymi, — Wdrażanie zapisów gminnych/ lokalnych programów rewitalizacji w realizacji zagospodarowania przestrzennego (w tym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego). 	2022-2025
Rozszerzenie zasobu i ochrony dziedzictwa kulturowego	<ul style="list-style-type: none"> — Wystąpienie do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z wnioskiem o wpisanie do rejestru zabytków cennych obszarów i obiektów zabytkowych (m.in. układów urbanistycznych i ruralistycznych). 	2022-2025

Kierunki działań oraz zadania przyjęte przez Gminę Miejską Kowary – priorytet III

PRIORYTET III. BADANIE I DOKUMENTACJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ PROMOCJA I EDUKACJA SŁUŻĄCA BUDOWANIU TOŻSAMOŚCI		
Kierunki działań	Zadania	Termin realizacji
Szeroki dostęp do informacji o dziedzictwie kulturowym	<ul style="list-style-type: none"> — Udostępnienie informacji o zabytkach na stronie internetowej Gminy Miejskiej Kowary, — Utworzenie systemu informacji i promocji (bazy danych) środowiska kulturowego, — Opracowanie mapy zabytków znajdujących się na terenie Gminy Miejskiej Kowary jako atrakcyjnej graficznie formy promocji ułatwiającej dotarcie do wszystkich elementów dziedzictwa kulturowego. 	2022-2025
Edukacja i	<ul style="list-style-type: none"> — Wydawanie i wspieranie publikacji (w tym folderów promocyjnych, 	2022-2025

PRIORYTET III. BADANIE I DOKUMENTACJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ PROMOCJA I EDUKACJA SŁUŻĄCA BUDOWANIU TOŻSAMOŚCI		
Kierunki działań	Zadania	Termin realizacji
popularyzacja wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym	przewodników) poświęconych problematyce dziedzictwa kulturowego, — Organizowanie i wspieranie realizacji konkursów, wystaw i innych działań edukacyjnych, — Wspieranie i upowszechnianie tematyki ochrony dziedzictwa kulturowego do systemu edukacji przedszkolnej i szkolnej poprzez organizowanie i wspieranie zajęć.	
Specjalistyczne rozpoznanie badawcze poszczególnych obiektów, zespołów oraz obszarów zabytkowych związane z przygotowywaniem lub realizowanym procesem inwestycyjnym	— Weryfikacja obiektów wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków i wojewódzkiej ewidencji zabytków pod kątem zgodności ze stanem faktycznym, — Prowadzenie monitoringu i weryfikacji obiektów wpisanych do ewidencji zabytków	2022-2025
Promocja regionalnego dziedzictwa kulturowego służąca kreacji produktów turystyki kulturowej	— Wprowadzenie zintegrowanego systemu informacji wizualnej (m.in. za pomocą tablic informacyjnych) obejmującego zasoby i wartości dziedzictwa kulturowego, — Tworzenie i modernizacja elementów infrastruktury służących funkcjonowaniu i rozwojowi turystyki kulturowej.	2022-2025

3.5.2. Gminna ewidencja zabytków

Zarządzeniem Nr 50/2015 Burmistrza Miasta Kowary z dnia 28 kwietnia 2015r. w sprawie założenia i prowadzenia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Miejskiej w Kowarach, zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i jej przepisów wykonawczych założono Gminną Ewidencję Zabytków Gminy Miejskiej Kowary. Prowadzona jest ona w formie kart adresowych. Ma ona charakter otwarty i podlega stałej aktualizacji, polegającej na wyłączeniu lub włączeniu do niej obiektów i obszarów po uprzednim uzyskaniu akceptacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W 2021r. nie dokonywano aktualizacji Ewidencji.

Ewidencja jest prowadzona w formie elektronicznej i jest dostępna na stronach BIP Urzędu Miejskiego w Kowarach: <http://www.bip.kowary.pl/public/?id=97176>

3.6. Infrastruktura drogowa

W zasobach Gminy Miejskiej Kowary znajduje się 71 ulic o łącznej długości **36.369 mb** o nawierzchni asfaltowej oraz **20.242 mb** chodników o nawierzchni z kostki brukowej.

W 2021r. na bieżące naprawy ulic i chodników wydano 250.000,00zł., a na zimowe utrzymanie dróg kwotę 484.000,00zł.

Poniższa tabela przedstawia wykaz zadań zrealizowanych w 2021 r. ze środków własnych oraz ze środków zewnętrznych.

lp	Nazwa zadania	Środki własne	Długość / powierzchnia m2	Środki zewnętrzne
1	2	3	4	5
1	Poprawa jakości świadczenia i rozwój usług turystycznych w gminie Kowary poprzez przebudowę parkingów, drogi i chodników. Zagospodarowanie terenu przy ul. Jagiellońskiej w Kowarach polegające na przebudowie ulicy Jagiellońskiej wraz z ciągami pieszymi oraz budowie miejsc postojowych.		435 mb pow.1.575 m2	1.013.707,10 Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych dla Gmin górskich 1045,50 Rządowy fundusz Inwestycji Lokalnych dla Gmin górskich 3.936,00 Rządowy fundusz Inwestycji Lokalnych dla Gmin górskich
	Razem wartość zadania	0,00		1.018.688,60 zł
2	Bezpieczna droga do szkoły w centrum miasta oraz do atrakcji turystycznych Kowary – Budowa ciągu pieszego pomiędzy ul. Stanisława Staszica a Wichrową Równią w Kowarach.		110 mb pow. 355 m2	123.658,00 Dolnośląski Fundusz Pomocy Rozwojowego 120.695,05 Regionalny Fundusz Inwestycyjny Covid-19 gmin górskich 5.000,00 Regionalny Fundusz Inwestycyjny – Covid-19 dla Gmin górskich
	Razem wartość zadania	0,00		249.353,05 zł
3	Poprawa jakości świadczenia i rozwój usług turystycznych w gminie Kowary poprzez przebudowę parkingów, drogi i chodników. „Przebudowa parkingu przy ul. Karkonoskiej przy Parku (działka nr 665/3) w Kowarach”		38 mb pow. 161 m2	49.164,33 Rządowy fundusz Inwestycji Lokalnych dla gmin górskich 2.583,00 Rządowy fundusz Inwestycji Lokalnych dla gmin górskich
	Razem wartość zadania	0,00		51.747,33 zł
4	Poprawa jakości świadczenia i rozwój usług turystycznych w gminie Kowary poprzez przebudowę parkingów, drogi i chodników. „Przebudowa istniejącego parkingu przy ul. Ogrodowej (Dz. Nr 314/6) w Kowarach”		104 mb pow. 248 m2	118.258,35 Rządowy fundusz Inwestycji Lokalnych dla gmin górskich 2.583,00 Rządowy fundusz Inwestycji Lokalnych dla gmin górskich
	Razem wartość zadania	0,00		120.841,35 zł
5	Remont kładek przy ul. Staszica 16 i 14			108.216,50 Poprzez Wenecję Karkonoszy do

	z programu Czeska – Polska			kowarskiego Ratusza współfinansowane z Unii Europejskiej EFRR
	Razem wartość zadania	4.920,00 zł		108.216,50 zł
6	„Utwardzenie działki nr 101/14 obr. 0002 w Kowarach (dojazd do działek budowlanych przy ul. Sanatoryjnej)”	44.536,25		4.778,30 Rządowy fundusz Inwestycji Lokalnych dla gmin górskich 30.361,78 Rządowy fundusz Inwestycji Lokalnych
	Razem wartość zadania	44.336,25 zł		35.140,08 zł
7	Remont łącznika pomiędzy ulicą Józefa Borsiaaka a ulicą 1 Maja w Kowarach	162.833,55	155 mb pow. 650 m2	0,00

kolor czerwony inwestycje z środków zewnętrznych

kolor zielony inwestycje z środków własnych

Realizowane zadania w ramach Budżetu Obywatelskiego – 2021 r.

Naprawa uszkodzonej nawierzchni ulicy Sienkiewicza” - dojazd do Przedszkola Publicznego nr 1 - 35 m2 – 14.000,00 zł

„Zielony skwer” przy ulicy Głównej w Kowarach – Krzaczyzna. - 13.900,00 zł

Remont nawierzchni na odcinku ul Wiejska 65 ul. Wiejska 69 w Kowarach – 35 m2 – 14.000,00 zł

„Utwardzenie dojścia do boiska Orlik od ulicy Klonowej w Kowarach” - 14.000,00 zł

Opracowanie konserwatorskie na remont przejścia publicznego w kamiennicy ul. 1 Maja 2 – 3.500,00 zł

Opracowanie dokumentacji projektowo- kosztorysowej - 2022 r. tj:

1. Remont ul. Bukowej w Kowarach dz. nr 382 w km 0+ 610-0+895 - (nawalne opady deszczu lipiec 2021 r.) - 12.915,00 zł

2. Remont droga wewnętrzna ul. Rejtana w Kowarach dz. nr 489/1 droga wewnętrzna 0+000-0+290 (nawalne opady deszczu lipiec 2021 r.) - 12.054,00 zł.

3. Przebudowa obiektu mostowego pomiędzy ulica Ogrodową a Palcem Franciszkańskim – 47.970 zł.

3.7. Bezpieczeństwo

3.7.1. Zapobieganie przestępczości poprzez kształtowanie bezpiecznej przestrzeni

W rozdziale 1.2. wskazano, że jednym z wielu zadań własnych gminy są zadania związane z zapewnieniem porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Na terenie Gminy Kowary organem administracji rządowej w sprawach ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego jest Komendant Komisariatu Policji w Kowarach. Przy pomocy podległych mu policjantów oraz ustawowych uprawnień do stosowania m.in. środków przymusu, zapewnia i dba o nasze bezpieczeństwo wykonując czynności operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze oraz czynności z zakresu ścigania wykroczeń. Sprawozdanie z osiągniętych wyników zostanie zaprezentowane w rozdziale 3.7.2.

Działania Burmistrz Miasta Kowary w zakresie realizacji ustawowego obowiązku zapewnienia porządku publicznego skupiały się na działaniach prewencyjnych, zapobiegawczych, w dwóch obszarach. Po pierwsze to kształtowanie bezpiecznej przestrzeni, w tym świadome kształtowanie miejskiej zieleni,

oświetlenie miejsc publicznych i rozbudowa systemu miejskiego monitoringu, a po drugie wsparcie i dofinansowanie kowarskiej jednostki Policji.

Idea kształtowania bezpiecznej przestrzeni polega na redukowaniu okazji przestępczych opierając się na założeniu, że sprawca przestępstwa postępuje racjonalnie. Na podstawie wieloletniej współpracy z miejscową jednostką Policji, analizy kowarskiej mapy przestępczości wyciągnięto wnioski, z których jednoznacznie wynika, że wybierając cel swojego przestępczego ataku (zarówno osobę, jak i miejsce), sprawca porównuje potencjalne ryzyko (np. możliwość wykrycia jego czynu, ujęcia go na gorącym uczynku) i możliwe do uzyskania korzyści (np. wartość skradzionego mienia, zyskanie szacunku w kręgach przestępczych), które wiążą się z popełnieniem danego czynu. Okazja przestępcza pojawia się, gdy mamy do czynienia z atrakcyjnym dla sprawcy obiektem, który łatwo jest zaatakować (sprzyjają temu m.in. niechronione wejścia do budynków, otwarte drzwi lub okna) oraz z brakiem „strażników”, mogących utrudnić popełnienie przestępstwa. Rolę strażników pełnią nie tylko osoby zawodowo chroniące mienie czy patrole Policyjne, ale także sami mieszkańcy, którzy wykonując codzienne czynności, mogą zauważyć sprawcę i zaalarmować właściwe służby. Jako swoistych „strażników” traktuje się także wszystkie elementy techniczne i zabezpieczenia, które utrudniają albo uniemożliwiają popełnienie przestępstwa, np. miejski monitoring.

Większość realizowanych zadań w zakresie poprawy bezpieczeństwa przy pomocy rozwiązań architektonicznych i technologicznych została opisana w innych rozdziałach niniejszego dokumentu, gdzie opisywano realizację projektów wprowadzających widoczne zmiany w przestrzeni publicznej. Poniżej zostały przedstawione dwa działania, mające wymierny wpływ na poprawę bezpieczeństwa. To kształtowanie miejskiej zieleni i miejski monitoring.

Zieleń stanowi integralną część przestrzeni miejskiej, sprawia, że pośród niej czujemy się lepiej. Jednak niepielęgnowana lub źle dobrana zieleń skutecznie ogranicza widoczność. Zbyt bujnie rozwinięta daje potencjalnemu napastnikowi lub innym osobom zakłócającym porządek możliwość ukrycia się. Dobrze utrzymana zieleń może służyć natomiast poprawie nie tylko samopoczucia mieszkańców czy coraz liczniej przybywających do nas turystów, ale także ich bezpieczeństwa.

Podejmowane działania w 2021r. skupiały się przede wszystkim na odpowiednim, stałym i profesjonalnym zarządzaniu zielenią poprzez systematyczną pielęgnację oraz regularne przycinanie drzew i krzewów przez zatrudnione przez miasto osoby posiadające odpowiednie umiejętności. Wszystkie nasadzenia nie są przypadkowe, a planowane z perspektywiczną myślą, gdzie zwraca się uwagę, jak będzie ona wyglądała po dłuższym czasie, aby nie trzeba było za 10 lat wycinać bezmyślnie teraz posadzonych drzew, ponieważ byłoby to również marnotrawstwem środków publicznych. W związku z tym odpowiednio dobiera się zieleń, biorąc pod uwagę dorosłą postać roślin, gdyż właściwy wybór zminimalizuje konieczność ich częstego przycinania. Ważnym elementem jest również „otwarcie” widoku na poziomie wzroku dorosłego i dziecka oraz umożliwienie obserwacji terenu z okien budynków mieszkalnych i innych (np. poprzez przycinanie koron).

Odpowiednie oświetlenie budynków i terenów do nich przyległych jest uznawane za jeden z najważniejszych czynników wpływających na poczucie bezpieczeństwa osób korzystających z danej przestrzeni. W istotny sposób wpływa ono też na faktyczne bezpieczeństwo. Nieprawidłowe oświetlenie lub jego brak utrudnia, a niekiedy całkowicie uniemożliwia, rozpoznanie potencjalnego napastnika. Sprzyja to także popełnianiu przestępstw, ponieważ sprawcy w mniejszym stopniu obawiają się, że zostaną zauważeni lub zidentyfikowani. Dlatego w 2021r. realizowano wiele zadań związanych z doświetleniem miejsc publicznych oraz fasad budynków miejskich. Działania te opisano w innych rozdziałach niniejszego dokumentu.

Kolejnym elementem kształtowania bezpiecznej przestrzeni jest rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego. Warto podkreślić, że zapobieganie przestępczości przez kształtowanie przestrzeni zakłada, lub wręcz wymusza, aktywne zachowania uprawnionych użytkowników danej przestrzeni. Może nie jest to jeszcze pogląd powszechny, ale należy podkreślić, że bezpieczeństwo w mieście zależy przede wszystkim od jego mieszkańców. Skuteczność działań profilaktycznych wymaga świadomości, zaangażowania i współpracy nas wszystkich, wzięcia odpowiedzialności za wspólne dobro. Wiedza o tym, że na terenie miasta są rozmieszczone kamery nie może powodować ograniczenia czujności i odpowiedzialności za bezpieczeństwo nas wszystkich i naszego mienia.

Miejsce rozmieszczenia kamer konsultowane jest z kowarskimi policjantami i przyjęto zasadę, że stosuje się je tam, gdzie sprawowanie naturalnej obserwacji jest utrudnione, bądź niemożliwe, np. w rzadziej uczęszczanych miejscach, na tyłach budynków, w których nie ma okien, a także tam, gdzie ilość osób jest tak duża, że obserwacja naturalna nie wystarcza dla zapewnienia nadzoru oraz w miejscach, które są szczególnie niebezpieczne (wielokrotnie dochodziło w nich do naruszeń bezpieczeństwa i porządku) lub uznane za niebezpieczne przez mieszkańców.

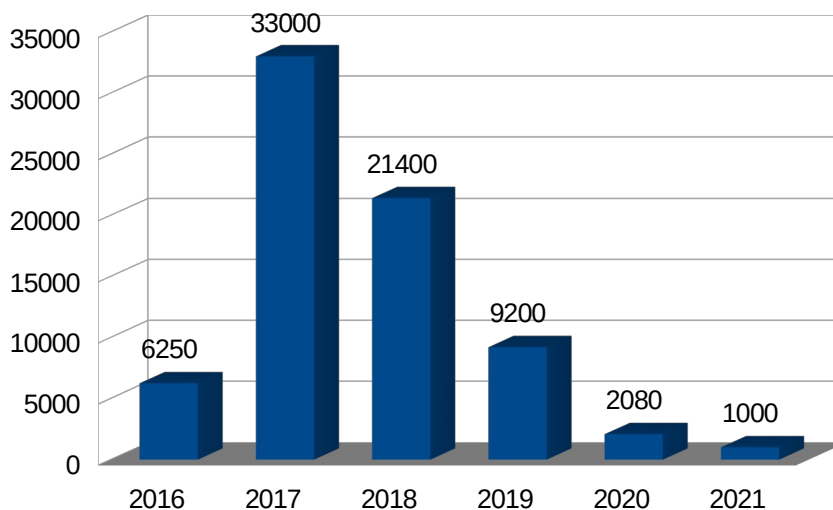
W 2021 roku w ramach rozbudowy miejskiego monitoringu zainstalowano 7 kamer (4szt. skrzyżowanie ul. Zamkowa/Jeleniogórska/Karkonoska + 1szt. ul. Ogrodowa parking naprzeciwko cukierni + 2szt. muszla koncertowa ul. Jagiellończyka). Są to kamery obrotowe z przybliżeniem optycznym, podłączone do stałego zasilania, posiadające własne routery LTE i karty SIM z nielimitowanym dostępem do internetu. Łączna ilość i umiejscowienie kamer:

- Deptak: obecnie 14 kamer (odcinek od ulicy Pocztowej do SP3 wraz z parkingiem przy Urzędzie Miasta),
- Skatepark: 1 kamera
- park za sklepem Kamieniak: 1 kamera
- park ul. Karkonoska: 2 kamery
- Stary Cmentarz parking: 1 kamera
- MSR teren placu wraz z bramą wjazdową: 1 kamera
- skrzyżowanie ulic Zamkowa/Jeleniogórska/Karkonoska: 4 kamery
- ul. Ogrodowa parking naprzeciwko cukierni : 1 kamera
- Muszla koncertowa ul. Jagiellończyka: 2 kamery

W 2021r. dwunastokrotnie udostępniano zapisy z monitoringu miejskiego na wniosek kowarskiej jednostki Policji, w związku z toczącymi się postępowaniami.

W zakresie realizacji obowiązku zapewnienia porządku i bezpieczeństwa obywateli Burmistrz Miasta Kowary współpracuje z Komendantem Miejskim Policji w Jeleniej Górze i Komendantem Komisariatu Policji w Kowarach m.in. przekazując środki finansowe stanowiące dochody własne gminy na celowy fundusz: „Fundusz Wsparcie Policji”. W 2021r. przekazano na ten cel kwotę 1000zł. Od 2017 r. środki finansowe przekazywane Policji są mniejsze, jednak wynika to z analizy bieżących

Wartość środków przekazanych przez Gminę Miejską Kowary na "Fundusz Wsparcia Policji" (zł.)

potrzeb jednostki Policji. Poza tym gmina przeznaczona więcej środków na profilaktykę, czyli działania zapobiegające przestępczości, świadomie kształtując bezpieczną przestrzeń.

3.7.2. Działania kowarskiej jednostki Policji w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego

Komisariat Policji w Kowarach jest jednym z pięciu komisariatów podległych Komendzie Miejskiej Policji w Jeleniej Górze. Wśród komisariatów pracujących w terenach górskich, Komisariat Kowary to jednostka największa. Obszar podległy Komisariatowi Policji w Kowarach zamieszkuje na stałe ok. 24.000 osób. Liczba mieszkańców ulega wahaniom spowodowanym migracją zarobkową. W okresie tzw. sezonu turystycznego ilość osób przebywających na terenie Kowar i Gminy Mysłakowice znacznie wzrasta. Wzrasta liczba mieszkańców na terenie Gminy Mysłakowice, co spowodowane jest znacznymi inwestycjami w budownictwie jednorodzinnych mieszkaniowym.

Stan etatowy Komisariatu Policji w Kowarach w roku 2021 nie uległ zmianom w stosunku do roku poprzedniego, na dzień 31 grudnia 2021 r. wszystkie etaty były obsadzone.

W ubiegłym roku zmieniła się ilość posiadanych pojazdów służbowych, obecnie w posiadaniu KP w Kowarach są trzy pojazdy służbowe oznakowane. Dwa pojazdy w roku 2018 zostały zakupione przy wsparciu finansowym Gminy Mysłakowice i Gminy Miejskiej Kowary. Pozostałe użytkowane pojazdy kilkuletnie, intensywnie eksploatowane ze znacznymi przebiegami kilometrów, bardzo często stwarzające problemy techniczne zostały wybrakowane. Nie mniej jednak na stałe utrzymywana jest mobilność jednostki.

W roku 2021 na terenie podległym Komisariatowi Policji w Kowarach ilość dokonanych przestępstw nieznacznie spadła. W roku 2021 liczba ta wyniosła **500**. Jednak zauważyć trzeba, że w jednym z postępowań ujawniono kilkadziesiąt przestępstw. Mniej odnotowano przestępstw przeciwko mieniu takich jak włamania, kradzieże czy uszkodzenia mienia. Znaczna część przestępstw popełniona została z wykorzystaniem Internetu, oszustwa przy zakupach, tzw. włamania na konta bankowe, czy kradzieże tożsamości. Z każdym kolejnym rokiem rośnie tego rodzaju przestępczość.

W zakresie wykroczeń rozpoznawanych w formie postępowania wyjaśniającego nastąpił wyraźny spadek. Odnotowano w 2020 roku 437 postępowań w sprawach o wykroczenia, gdzie nie stosowano postępowania mandatowego - tj. w sprawach kierowanych o rozpatrzenie przez Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze. Jest to poziom z roku 2019, gdzie zarejestrowano 432 tego rodzaju postępowania. Na niezmiennym poziomie kształtuje się ilość nałożonych grzywien w drodze postępowania mandatowego.

Specyfika terenu Kowar i Gminy Mysłakowice jest bardzo podobna w zakresie problemów społecznych. Największy to problem uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Od kilku lat na bardzo wysokim poziomie utrzymuje się ilość interwencji domowych bezpośrednio związanych z nadużywaniem alkoholu. Dziennie, funkcjonariusze KP w Kowarach interweniują ok. 10 razy w związku z nadużywaniem alkoholu. Znaczna część interwencji kończy się zatrzymaniem i przewiezieniem sprawcy interwencji do wytrzeźwienia. Osób zatrzymanych w roku 2021 było 182 (w roku 2020 – 155) - przetransportowanych do pomieszczenia dla osób zatrzymanych w KMP w Jeleniej Górze. Z miejsc publicznych do miejsca zamieszkania odwieziono 32 osoby, dalszych 7 przewieziono do placówek służby zdrowia.

W roku 2021 przeprowadziliśmy 3395 interwencji (w roku 2020 – 3750), w tym odnotowaliśmy ponad 130 zdarzeń drogowych. W dalszym ciągu ilość interwencji jest większa jak w innych, podobnych miejscowościach powiatu jeleniogórskiego.

Na wysokim poziomie kształtuje się ilość kierowanych wniosków o leczenie odwykowe osób, u których stwierdzono znaczne problemy alkoholowe powodujące zagrożenia dla życia lub zdrowia

uzależnionego lub jego rodziny. Niejednokrotnie uzależnienie od alkoholu i innych środków skutkuje podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie.

Policjanci Komisariatu Policji w Kowarach sporządzili i przeprowadzili 48 procedur Niebieskiej Karty, które przekazano do dalszego prowadzenia wg właściwości do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kowarach i Mysłakowicach, dzielnicowi z naszego komisariatu czynnie uczestniczą w pracach poszczególnych grup roboczych. Ilość Niebieskich Kart jest większa jak w roku poprzednim (36). Przeprowadzono 20 postępowań wyjaśniających i przygotowawczych w sprawach z art. 207§1 kodeksu karnego (znęcanie się nad rodziną), z których 4 skierowano do Prokuratury Rejonowej w Jeleniej Górze z wnioskiem o objęcie aktem oskarżenia

Osobną problematyką są postępowania dotyczące niealimentacji. Po zmianie uregulowań prawnych lawinowo rośnie ilość postępowań z tego zakresu. Wnioskiem o akt oskarżenia kończy się około 20 % takich postępowań. Wzrost liczby tych postępowań jest tak duży, że kilkadziesiąt postępowań do prowadzenia przejęły inne jednostki powiatu jeleniogórskiego.

Rok 2021 był kolejnym na przestrzeni kilku lat, w którym odnotowano spadek ujawnionych kierujących pod wpływem alkoholu. Jest to ogólnokrajowa spadkowa tendencja zauważalna również na terenie działania Komisariatu Policji w Kowarach. W roku 2020 zatrzymałyśmy 26 kierujących w stanie nietrzeźwości.

Zajmując się analizą stanu bezpieczeństwa koniecznym jest przedstawienie wyników pracy dochodzeniowej. W tym zakresie rok 2021 był bardzo dobry. Skuteczność ścigania sprawców wszystkich przestępstw ukształtowała się na poziomie 73,5 %. W stosunku do roku poprzedniego to wzrost o 12 %.

W roku 2021 z przestępstw o najcięższym gatunku odnotowano tylko 2. Są to przestępstwa o charakterze rozbójniczym (rozbój, wymuszenie rozbójnicze), wszystkie to przestępstwa wykryte. Odnotowano jedno zdarzenie kwalifikowane jako usiłowanie zabójstwa, postępowanie to prowadzone jest przez Wydział Dochodzeniowo-Śledczy KMP w Jeleniej Górze.

Utrzymana została niska przestępczość związana z kradzieżami samochodów. W roku 2021 kradzież pojazdów była na niskim poziomie odnotowano 10 takich przypadków. Rok wcześniej było takich przypadków 18. Najbardziej zagrożonym miejscem w tym zakresie jest teren Łomnicy i Mysłakowic. Ilość przestępstw tej kategorii utrzymuje się na podobnym poziomie od roku 2007.

Z ogólnej liczby 500 przestępstw, wykrytych zostało 369. Przestępstwa te popełniło 270 osób.

Osobnej analizy wymaga budowanie tzw. bezpiecznej przestrzeni na terenie miasta Kowary. W ramach przeprowadzonych działań pracownicy Urzędu Miejskiego przy wsparciu funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Kowarach, uzyskali środki finansowe na wybudowanie kolejnych tzw. bezpiecznych przejść dla pieszych. W roku poprzednim zrealizowano w innych lokalizacjach dwa bezpieczne przejścia dla pieszych, w miejscach tych nie doszło do **żadnego** zdarzenia drogowego. Dodatkowo rejon centrum Kowar objęty jest systemem monitoringu wizyjnego. W miejscu objętym monitoringiem również nie doszło do żadnego poważnego zdarzenia. W 12 przypadkach funkcjonariusze KP w Kowarach zwracali się o udostępnienie zapisu monitoringu. Uzyskany w ten sposób materiał dowodowy był znaczącym wsparciem w postępowaniach przygotowawczych i w sprawach o wykroczenia. Przykładem może być ustalenie sprawcy uszkodzenia rolety na drzwiach w budynku przy ul. 1-go maja 3 w Kowarach.

W roku 2021 funkcjonariusze zatrzymywali zarówno osoby posiadające narkotyki na tzw. własny użytek jak i osoby zajmujące się sprzedażą takich środków, ujawniono kolejne osoby zajmujące się ich dystrybucją. Łącznie przeprowadzono ok. 30 postępowań o przestępstwa narkotykowe.

Bardzo dobrze odbywa się współpraca z Nadleśnictwem Śnieżka w Kowarach w zakresie wspólnych służb i działań ze Strażą Leśną. Przeprowadziliśmy wspólnie kilkadziesiąt służb, wielokrotnie wspomagając się możliwościami Straży Leśnej min. przy poszukiwaniu osób zaginionych.

W liczbach rok 2021 był kolejnym dobrym rokiem. Przemawia za tym spadek zagrożenia przestępczością, przy znacznym wzroście poziomu skuteczności w stosunku do roku poprzedniego i utrzymująca się duża ilość zatrzymanych przestępców na gorącym uczynku popełnienia czynu.

3.7.3. Zakres działań i interwencji Miejskiej Służby Ratowniczej oraz współpraca z Państwową Strażą Pożarną

Straż Pożarna z Kowar w okresie od 01 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2021r.

Wyjeżdżała do zdarzeń **356 razy** z tego na terenie Kowar interweniowała **174 razy**

W tym:

W tym:

Požary – 84

Požary - 51

Miejscowe zagrożenia – 267

Miejscowe zagrożenia - 121

Alarmy fałszywe – 5

Alarmy fałszywe - 2

We wspomnianym okresie oprócz własnej działalności statutowej likwidowaliśmy siedliska barszczu sosnowskiego w okolicach wskazanych w rejonie ulic Wiejskiej, Podgórze i ścieżki w stronę „tunelu”, wykonywaliśmy prace pielęgnacyjne przy koronach drzew na terenie miasta w miejscach niebezpiecznych i wskazanych przez mieszkańców miasta za pośrednictwem pracowników Urzędu.

Nadal w Miejskiej Służbie Ratowniczej ma swoją siedzibę EKO Kowary – chociaż w mniejszym zakresie obecności ich pracowników na naszym terenie.

Również nadal stacjonują u nas dwa zespoły Pogotowia Ratunkowego co w okresie trwającej pandemii nie jest bez znaczenia dla naszego bezpieczeństwa, jak również korzystnie wpływa na świadomość naszych strażaków w kontekście wiedzy i odpowiedzialności na temat ciągle istniejącego zagrożenia.

Miejska Służba Ratownicza wykonywała cały szereg zadań związanych z pandemią, zgodnych z wytycznymi Władz Miasta, Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

We wspomnianym okresie w ramach działalności MSR były z pełnymi rygorami związanymi z epidemią wykonywane prace przez osoby skazane przez Sąd. Należy zaznaczyć, że Sąd w prowadzonym postępowaniu w sprawach o wykroczenia orzekając winę wskazuje również rodzaj kary. W tym przypadku Sądy orzekają karę ograniczenia wolności polegającą na dozorowanym odpracowaniu wskazanej ilości godzin w określonym czasie na rzecz społeczności lokalnych. Realizacja wykonywanych prac przez osoby skazane przez Sąd odbywa się pod nadzorem Kuratorów Sądowych na bieżąco. W 2021 roku zgłosiło się w porozumieniu z Kuratorem Sądowym **29 osób**, które przepracowały na rzecz miasta **4535 godzin**. Prowadzone prace odbywały się w rejonie przy zalewie nieopodal straży pożarnej, na terenie cmentarzy, w parku w rejonie „Przedwiośnia”, na terenie przyległym do MSR i na terenie Podgórza.

Prowadzimy również przyjmowanie odpadów w ramach PSZOK do kontenerów znajdujących się na terenie MSR. W 2021r. z tej możliwości skorzystało 1021 mieszkańców Kowar odnosząc tu odpady wielkogabarytowe, zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych, zużyte opony, opakowania z papieru i tektury, a także odpady biodegradowalne (zielone).

Do siedziby MSR zostało również wykonane niezależne przyłącze wodociągowe, co ostatecznie uniezależniło nas od dostawy wody przez teren byłej fabryki dywanów, a tym samym nękających nas awarii na ich terenie.

Na terenie Miejskiej Służby Ratowniczej przestrzegano i nadal przestrzega się wszelkich zalecanych środków ostrożności związanych z pandemią, co owocuje brakiem zakażeń COVID-19 w strefie MSR gdzie obok siebie funkcjonują PSP, OSP, Pogotowie Ratunkowe i EKO Kowary.

3.7.4. Obrona cywilna i zadania na rzecz obronności

Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego, spraw obronnych i obrony cywilnej na terenie gminy miejskiej jest burmistrz – szef obrony cywilnej. Zadania w tym zakresie burmistrz wykonuje przy pomocy komórki organizacyjnej urzędu miejskiego właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej. Zadania wykonywane przez zarządzanie kryzysowe w Gminie Miejskiej Kowary to:

- kierowanie, monitorowanie, planowanie, reagowanie i usuwanie skutków zagrożeń na terenie Gminy
- realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego
- zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu zarządzania kryzysowego
- zapobieganie, przeciwdziałanie i usuwanie skutków zdarzeń o charakterze losowym (pożary, miejscowe zagrożenia)
- pomoc mieszkańcom jeżeli zajdzie taka potrzeba.
- opieka nad zwierzętami .

Na potrzeby reagowania w sytuacjach kryzysowych w czasie pokoju opracowano dokumentację (plany) niezbędne do późniejszej realizacji. Ważnym elementem skutecznego działania jest szkolenie wszystkich grup odpowiedzialnych za realizację zadań w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowych oraz wprowadzenia poszczególnych stanów nadzwyczajnych.

Z zakresu spraw obronnych opracowywano oraz aktualizowano na bieżąco dokumenty takie jak:

- plan akcji kurierskiej
- plan operacyjny funkcjonowania Gminy Miejskiej Kowary
- stały Dyżur
- plan Szkolenia Obronnego
- świadczenia osobiste
- świadczenia rzeczowe
- aktualizacja raportowania w platformie POZK

Z zakresu Obrony Cywilnej opracowano oraz aktualizowano na bieżąco takie dokumenty jak:

- plan obrony cywilnej
- plan organizacji doraźnej ewakuacji ludności
- wytyczne Burmistrza Miasta Kowary w sprawie realizacji zadań w zakresie obrony cywilnej i ochrony ludności;
- kalendarzowy plan realizacji zadań z zakresu spraw obrony cywilnej i ochrony ludności;
- plan szkolenia oraz dokumentowanie przeprowadzonych zajęć;
- plan organizacji i przeprowadzenia treningów SWOiA oraz dokumentacja przeprowadzonych treningów;
- plan ochrony dóbr kultury;
- plan zapewnienia wody pitnej dla mieszkańców w okresie zagrożenia;
- plan realizacji szkoleń ludności w zakresie powszechnej samoobrony.

Warto podkreślić ,że w ostatnich latach bardzo duży nacisk ze strony Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz ze strony Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze kładzie na ćwiczenia takie jak:

- treningi Akcji Kurierskiej

- treningi systemu ostrzegania i alarmowania
- treningi stałego dyżuru.

Treningi te mają na celu usprawnienie, wypracowanie schematów i procedur działania w czasie zagrożenia.

Ponadto, w ramach realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, kowarscy urzędnicy w 2021r. przeprowadzili coroczne zleczone czynności w ramach kwalifikacji wojskowej.

Zgodnie z zapisem art. 59 ust. 1-4 ustawy z dnia 11 marca 2022 roku o obronie Ojczyzny do kwalifikacji wojskowej są obowiązani stawić się, w określonym terminie i miejscu, mężczyźni, którzy w danym roku kalendarzowym kończą 19 lat życia. Osoby podlegające stawieniu się do kwalifikacji wojskowej, które nie dopełniły tego obowiązku w określonym terminie i miejscu, są obowiązane to uczynić niezwłocznie po ustaniu przeszkody. Osoby, wobec których kwalifikacja wojskowa nie została przeprowadzona w roku kalendarzowym, w którym ukończyły 19 lat życia, podlegają obowiązkowi stawienia się do kwalifikacji wojskowej przeprowadzanej w następnym roku kalendarzowym. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1-3, trwa do końca roku kalendarzowego, w którym osoba objęta tym obowiązkiem kończy 60 lat życia.

W czasie kwalifikacji wojskowej określa się zdolność oraz ustala kategorię zdolności do czynnej służby wojskowej.

W 2021 roku w dniach od 12 kwietnia do 02 czerwca na terenie powiatu karkonoskiego oraz miasta Jelenia Góra została przeprowadzona kwalifikacja wojskowa, która odbywała się w Jeleniogórskim Centrum Kultury przy ul. Bankowej 28/30 w Jeleniej Górze.

Mieszkańców miasta Kowary obowiązywały terminy: od 11 do 12 maja oraz od 17 do 18 maja 2021 r. Ze względu na trwający stan epidemiczny oraz nieprzeprowadzenie kwalifikacji wojskowej w roku poprzednim, zorganizowanie tego przedsięwzięcia było o wiele trudniejsze niż w latach wcześniejszych.

Wezwania do osobistego stawiennictwa musiały być dokonywane z uwzględnieniem reżimu sanitarnego. Na liście stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowe z terenu miasta Kowary zostało wpisanych 46 osób z rocznika podstawowego tj. 2002 oraz 60 osób z roczników starszych:

- 51 z rocznika 2001
- 4 z rocznika 2000
- 4 z rocznika 1999
- 1 z rocznika 1997.

Wszyscy wezwani to mężczyźni. Po sporządzeniu listy skreślono 1 osobę z rocznika podstawowego i 3 z roczników starszych. Dwie stawały przed inną powiatową komisją lekarską, jedna wymeldowała się z pobytu stałego za granicę, a jedna była w trakcie odbywania służby wojskowej.

Ostatecznie do kwalifikacji wojskowej stawiły się 34 osoby z rocznika podstawowego i 39 osób z roczników starszych. Nieusprawiedliwionych nie stawiło się odpowiednio: 11 i 17 osób oraz 1 usprawiedliwiona osoba z rocznika starszego.

Za zdolnych do czynnej służby wojskowej (kat. A) uznano 29 osób z rocznika podstawowego i 31 osób z roczników starszych. Za niezdolnych do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju (kat. D) uznano odpowiednio: 3 i 2 osoby, a za trwale niezdolnych (kat. E): 2 i 6 osób.

4. KOWARY – NASZA PRACA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

4.1. Rynek pracy

4.1.1. Poziom bezrobocia w Kowarach i powiecie

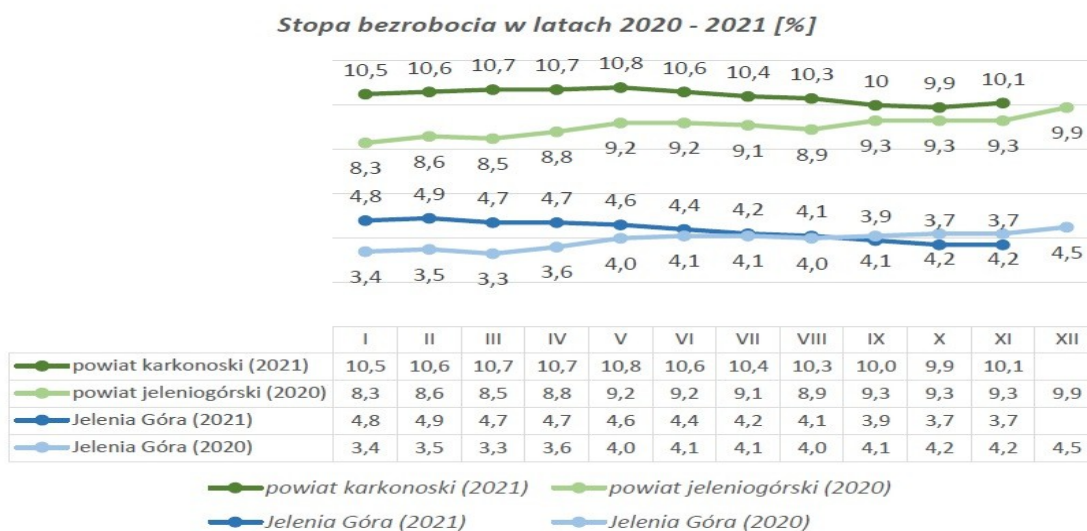
1. Stopa bezrobocia

Stopa bezrobocia na koniec listopada 2021 roku w powiecie grodzkim Jelenia Góra wyniosła 3,7%, i nie zmieniła się w porównaniu do poprzedniego miesiąca, w powiecie karkonoskim 10,1%, co oznacza wzrost o 0,2 punktu procentowego wobec poprzedniego miesiąca. Dla porównania w analogicznym okresie ubiegłego roku stopa bezrobocia była równa w Jeleniej Górze 4,2%, w powiecie jeleniogórskim 9,3%. Według GUS stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie dolnośląskim wyniosła 4,8% i spadła o 0,1 punkt procentowy w stosunku do poprzedniego miesiąca. W kraju wskaźnik bezrobocia kształtuje się na poziomie 5,4% i w stosunku do poprzedniego miesiąca spadł o 0,1 punkt procentowy.

Tabela 1. Stopa bezrobocia na koniec września i października 2021 roku

	Polska	woj. dolnośląskie	Jelenia Góra	powiat karkonoski
październik 2021	5,5 %	4,9 %	3,7 %	9,9 %
listopad 2021	5,4 %	4,8 %	3,7%	10,1 %

Wykres 1. Stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach lat 2020 – 2021

2. Liczba bezrobotnych

Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na koniec grudnia 2021 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jeleniej Górze wyniosła 3177 osób:

- z Jeleniej Góry 1244 osoby;
- z powiatu karkonoskiego 1933 osób.

Liczba ta zwiększyła się o 46 osób w porównaniu do stanu wykazanego na koniec października 2021 roku, w odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku liczba bezrobotnych ta zmniejszyła się o 168 osób. Prawo do zasiłku posiadało 393 bezrobotnych, tj. 12,3% ogółu osób zarejestrowanych.

Tabela 2. Struktura i bilans bezrobotnych na koniec listopada i grudnia 2021 roku

PUP/powiaty	Liczba bezrobotnych	w tym:			
		kobiety	poprzednio pracujący	zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	dotychczas niepracujący
stan na 30.11.2021 r.					
PUP	3181	1627	2904	168	277
Jelenia Góra	1233	657	1125	60	108
powiat karkonoski	1948	970	1779	108	169
stan na 31.12.2021 r.					
PUP	3177	1618	2911	161	266
Jelenia Góra	1244	666	1142	61	102
powiat karkonoski	1933	952	1769	100	164

Wśród osób bezrobotnych znalazło się również:

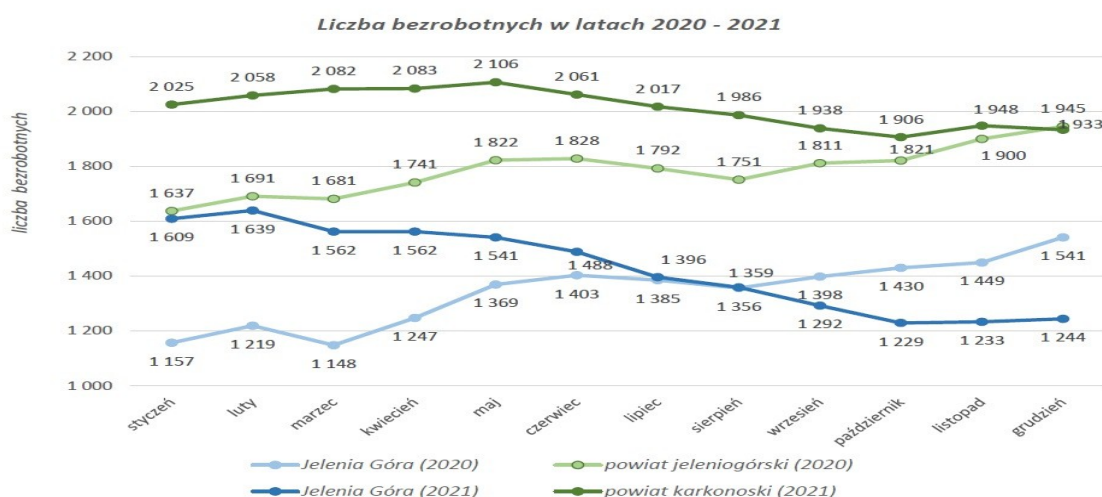
- 557 osób do 30 roku życia;
- 1031 osób powyżej 50 roku życia;
- 255 osób niepełnosprawnych;
- 1138 osób zamieszkałych na wsi;
- 47 osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

Na koniec grudnia 2021 roku w odniesieniu do grudnia 2020 roku odnotowano spadek liczby bezrobotnych ogółem, jak również wśród kobiet. Liczba kobiet w końcu 2021 roku wyniosła 1618 osób, tj. 50,9% ogółu osób zarejestrowanych. W odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku liczba bezrobotnych kobiet stanowiła 49,8% ogółu osób zarejestrowanych.

Ponadto w ewidencji odnotowano 266 osób dotychczas niepracujących oraz 161 zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Wszystkie te kategorie uległy spadkowi w ogólnej liczbie (osoby poprzednio pracujące, w tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy, osoby dotychczas niepracujące) w porównaniu do analogicznego okresu sprawozdawczego roku 2020:

- liczba osób dotychczas niepracujących zmniejszyła się o 33 osoby;
- liczba osób poprzednio pracujących zmniejszyła się o 276 osób;
- liczba zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy zmniejszyła się o 45 osób;
- liczba posiadających prawo do zasiłku zmniejszyła się o 188 osób.

Wykres 2. Liczba bezrobotnych w poszczególnych miesiącach lat 2020 – 2021

3. Lokalne rynki pracy

Spadek liczby bezrobotnych na koniec grudnia 2021 roku (w porównaniu do danych z końca listopada 2021 roku) odnotowano w 4 gminach powiatu karkonoskiego, w gminie Jeżów Sudecki, Karpacz, Piechowice, Podgórzyn oraz Stara Kamienica liczba bezrobotnych zwiększyła się.

Szczegółowe dane dotyczące liczby bezrobotnych w Jeleniej Górze oraz poszczególnych gminach przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Dynamika bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu karkonoskiego oraz w Jeleniej Górze

GMINA	Liczba bezrobotnych wg stanu na 30 XI 2021 r.	Liczba bezrobotnych wg stanu na 31 XII 2021 r.	Wzrost/spadek bezrobocia w porównaniu do końca listopada 2021 r.	Spadek/wzrost w %
Janowice Wielkie	148	145	-3	-2
Jeżów Sudecki	166	177	+11	+6,6
Karpacz	111	116	+5	+4,5
Kowary	369	362	-7	-1,9
Mysłakowice	367	359	-8	-2,2
Piechowice	156	158	+2	+1,3
Podgórzyn	259	251	+8	-3,1
Stara Kamienica	206	208	+2	+1
Szklarska Poręba	166	157	-9	-5,4
powiat karkonoski	1948	1933	-15	-0,8
Jelenia Góra	1233	1244	+11	+0,9
Powiatowy Urząd Pracy w Jeleniej Górze	3181	3177	-4	-0,1

4. Struktura bezrobotnych

W tabeli 4 przedstawiono wybrane kategorie osób bezrobotnych ogółem oraz w szczególnej sytuacji na rynku pracy w Jeleniej Górze i gminach powiatu karkonoskiego na koniec grudnia 2021 roku. Aż 86,5% bezrobotnych znajduje się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

W tabeli 5 przedstawiono strukturę bezrobotnych według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy. Wśród bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 35-44 lata. Zgodnie ze stanem na 31.12.2021 r. dominowały osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz zasadniczym zawodowym.

Tabela 4. Struktura bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu karkonoskiego oraz w Jeleniej Górze /stan na 31 XII 2021 roku/

GMINY	Bezrobotni zarejestrowani stan na 31 XII 2021 r.				Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy*							
	ogółem	kobiety	z prawem do zasiłku	osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	do 30 roku życia	w tym do 25 roku życia	długotrwale bezrobotne	powyżej 50 roku życia	korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	niepełnosprawni
Janowice Wielkie	145	73	16	129	20	5	96	51	12	23	1	11
Jeżów Sudecki	177	81	20	152	42	18	105	52	23	23	1	12
Karpacz	116	53	13	97	16	6	69	40	9	17	0	11
Kowary	362	190	50	318	53	26	237	116	78	71	0	17
Mysłakowice	359	179	38	315	62	35	244	115	72	56	0	17
Piechowice	158	84	22	137	26	13	101	45	27	24	1	6
Podgórzyn	251	113	32	221	46	23	164	71	45	32	0	21
Stara Kamienica	208	108	29	191	33	9	139	71	41	39	1	4
Szklarska Poręba	157	71	20	140	14	7	94	71	25	16	0	10
powiat karkonoski	1933	952	240	1700	312	142	1249	632	332	301	4	109
Jelenia Góra	1244	666	145	1048	245	87	662	399	177	248	4	146
Powiatowy Urząd Pracy w Jeleniej Górze	3177	1618	385	2748	557	229	1911	1031	509	549	8	255

* Osobę bezrobotną można zakwalifikować do więcej niż jednej kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Tabela 5. Struktura bezrobotnych według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy
/stan na 31 grudnia 2021 roku/

grupy wieku	PUP		Jelenia Góra		powiat karkonoski	
	ogółem	%	ogółem	%	ogółem	%
	3 177	100,0	1 244	100,0	1 933	100,0
18 - 24 lata	229	7,2	87	7,0	142	7,3
25 - 34 lata	689	21,7	299	24,0	390	20,2
35 - 44 lata	856	26,9	321	25,8	535	27,7
45 - 54 lata	689	21,7	242	19,5	447	23,1
powyżej 55 lat	714	22,5	295	23,7	419	21,7

wykształcenie	ogółem	%	ogółem	%	ogółem	%
	3 177	100,0	1 244	100,0	1 933	100,0
	wyższe	385	12,1	201	16,1	184
policealne i średnie zawodowe	639	20,1	288	23,2	351	18,2
średnie ogólnokształcące	301	9,5	128	10,3	173	8,9
zasadnicze zawodowe	847	26,7	309	24,8	538	27,9
gimnazjalne i poniżej	1005	31,6	318	25,6	687	35,5

staż pracy	ogółem	%	ogółem	%	ogółem	%
	3 177	100,0	1 244	100,0	1 933	100,0
	bez stażu	266	8,4	102	8,2	164
do 1 roku	615	19,3	236	19,0	379	19,6
1 - 5 lat	787	24,8	318	25,6	469	24,3
5 - 10 lat	553	17,4	211	17,0	342	17,7
10 - 20 lat	565	17,8	214	17,2	351	18,1
20 - 30 lat	278	8,8	115	9,2	163	8,4
30 lat i więcej	113	3,5	48	3,8	65	3,4

czas pozostawania bez pracy	ogółem	%	ogółem	%	ogółem	%
	3 177	100,0	1 244	100,0	1 933	100,0
	do 1 miesiąca	206	6,5	105	8,4	101
1 - 3 miesiące	492	15,5	267	21,5	225	11,6
3 - 6 miesięcy	327	10,3	169	13,6	158	8,2
6 - 12 miesięcy	534	16,8	189	15,2	345	17,9
12 - 24 miesiące	755	23,8	281	22,6	474	24,5
powyżej 24 miesiące	863	27,1	233	18,7	630	32,6

Najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni posiadający staż pracy od 1 do 5 lat. Bezrobotni z Jeleniej Góry najczęściej pozostawali bez pracy od 12 do 24 miesięcy, natomiast z powiatu karkonoskiego powyżej 24 miesięcy.

5. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

Tabela 6. Liczba wolnych miejsc pracy oraz liczba osób podejmujących pracę w poszczególnych gminach powiatu karkonoskiego oraz w Jeleniej Górze /w okresie I - XII 2021 roku/

Gmina	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej I-XII 2021	Podejmujący pracę w okresie I-XII 2021
Janowice Wielkie	307	79
Jeżów Sudecki	27	124
Karpacz	352	90
Kowary	80	148
Mysłakowice	52	183
Piechowice	82	82
Podgórzyn	73	144
Stara Kamienica	60	98
Szklarska Poręba	280	96
powiat karkonoski	1313	1044
Jelenia Góra	1971	1156
Powiatowy Urząd Pracy w Jeleniej Górze	3284	2200

W okresie I-XII 2021 r., Powiatowy Urząd Pracy w Jeleniej Górze, posiadał w dyspozycji 3284 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, zgłoszonych przez podmioty, działające w Jeleniej Górze oraz powiecie karkonoskim.

Od stycznia do grudnia 2021 r., z powodu podjęcia pracy, wyłączono z ewidencji urzędu **2200 osób bezrobotnych. To o 439 osób więcej niż w 2020 r.**

W grudniu 2021 roku pracę podjęło 188 osób bezrobotnych, z tego **58** osób podjęło pracę subsydiowaną, tj. 4 osoby zostały zatrudnione w ramach prac interwencyjnych, 24 osoby podjęły pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego, 25 osób podjęło pracę w ramach podjęcia działalności gospodarczej, 1 osoba podjęła pracę w ramach dofinansowania wynagrodzenia bezrobotnego powyżej 50 roku życia, 4 osoby zostały zatrudnione poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie.

W miesiącu sprawozdawczym 10 osób zostało skierowanych na staż oraz 17 osób rozpoczęło szkolenie.

4.1.2. Pomoc bezrobotnym w Kowarach

Prace Społecznie Użyteczne jest to projekt realizowany w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Kowary na lata 2016-2023. W roku 2021r. zadanie to było realizowane od 01.04.2021r. do 31.10.2021r. Jest to okres wykonywania PSU (prac społecznie użytecznych), bez uwzględnienia czasu ich organizacji i rozliczeń finansowych, który objął również marzec i listopad 2021r.

Organizacja Prac Społecznie Użytecznych dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na terenie Gminy Miasta Kowary jest realizowana na podstawie Porozumienia nr 5/2021 w dniu 15.02.2021r. w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych, zawartego pomiędzy Powiatem Karkonoskim reprezentowanym przez Starostę Karkonoskiego, w imieniu którego działa Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Jeleniej Górze, a Gminą Miejską Kowary, którą reprezentuje Burmistrz Miasta Kowary.

Zgodnie z Porozumieniem w 2021r. zaplanowano:

- wskazanie przez MOPS 70 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, spośród których Powiatowy Urząd Pracy w Jeleniej Górze (PUP) mógł kierować osoby do wykonywania PSU.
- szkolenie BHP dla wszystkich osób skierowanych przez PUP do wykonywania PSU.
- wykonywanie w ramach PSU prac porządkowych i konserwatorskich na terenie miasta Kowary przez 30 osób które, były zatrudnione na stanowisku robotnik gospodarczy w wymiarze – 40 godzin miesięcznie, nie więcej niż 10 godzin tygodniowo/ 1 osoba.
- wykonywanie przez 30 osób miesięcznie łącznie 1200 godzin PSU.
- realizację wypłat należnych świadczeń za wykonanie PSU.
- refundację przez PUP 60% kosztu wypłaconych ww. świadczeń.
- pokrycie z budżetu Gminy Miejskiej Kowary 40% kosztu wypłaty świadczeń za wykonywanie PSU , 100% wydatków na szkolenie BHP dla uczestników PSU oraz pozostałe wydatki związane z obsługą PSU.

Głównym celem jest ograniczenie niekorzystnych zjawisk społecznych na obszarze zdegradowanym w Gminie Miejskiej Kowary, wspieranie i aktywizacja osób bezrobotnych. Działania jakie zostały podjęte:

- W celu zapewnienia wykonywania PSU przez 30 osób, w okresie realizacji zadania MOPS koniecznym było wskazanie łącznie 70 osób bezrobotnych, bez prawa do zasiłku, korzystających ze

świadczeń pomocy społecznej, z których PUP mógł skierować do wykonywania PSU zakwalifikowane osoby. Ze skierowanych przez PUP osób PSU podjęto łącznie 31 osób, w tym 7 osób z terminu objętego LPR.

- Szkolenie BHP zrealizowano łącznie dla 31 osób, w tym 7 osób z terminu objętego LPR.
- Osoby skierowane przez PUP do wykonywania PSU, po odbytym szkoleniu BHP- zostały skierowane do wykonywania prac w jednostkach organizujących Gminy Miejskiej Kowary: Urzędu Miasta Kowary, Szkół Podstawowych nr 1 i nr 3, Zarząd Eksploatacji Zasobów Komunalnych, Miejskiego Ośrodka Kultury, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- Stała współpraca z PUP w sprawach związanych z przebiegiem PSU.
- Sporządzenie dokumentacji dot. przebiegu realizacji zadania, w tym list obecności, karty pracy (do stosowania przez poszczególne jednostki). Rozliczenie skierowań z PUP, tworzenie list wypłat za wykonywanie PSU i wniosków o refundację.

4.2. Gospodarka

4.2.1. Potencjał gospodarczy Kowar

Na potencjał gospodarczy Gminy Miejskiej Kowary składają się przede wszystkim: aktywność zawodowa mieszkańców i poziom ich dochodów, lokalny rynek pracy, poziom i rodzaj przedsiębiorczości, jak również stan środowiska naturalnego. Potencjał gospodarczy decyduje o rozwoju ekonomicznym gminy czy regionu, warunkuje przemiany gospodarcze dotyczące wzrostu produkcji, zatrudnienia, inwestycji, rozmiarów funkcjonującego kapitału, dochodów, spożycia i in. wielkości ekonomicznych charakteryzujących gospodarkę od strony ilościowej (wzrost gospodarczy), jak również towarzyszące im zmiany o charakterze jakościowym. Odpowiedni potencjał gospodarczy wpływa na podwyższenie standardu życia, zwiększenie produkcji, lepszą sytuację socjalną, większe bezpieczeństwo publiczne.

Kowary są ośrodkiem usługowo - produkcyjnym o przeważającym udziale funkcji mieszkaniowej (sypialni) nad miejscem pracy. Większość mieszkańców miasta wyjeżdża do pracy poza miejsce zamieszkania. Na dzień 01 stycznia 2020 r. liczba pracujących kowarzan wyniosła 1383 osób, w tym kobiet pracujących - 681 oraz mężczyzn – 702, a na dzień 01.01.2021 pracowało już mniej, bo 1334 kowarzan, w tym 663 kobiet i 671 mężczyzn. Zgodnie ze strukturą gospodarczą najwięcej w Kowarach jest podmiotów, a zarazem miejsc pracy, w firmach usługowych (w tym obsługi rynku nieruchomościami), handlowych, budowlanych oraz przetwórstwa przemysłowego. Największymi pracodawcami w Kowarach są dwa położone w Kowarach szpitale – Powiatowe Centrum Zdrowia Szpital „Bukowiec” oraz Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej Szpital „Wysoka Łąka”.

Obecnie na terenie Kowar funkcjonuje kilka zakładów produkcyjnych kontynuujących dawne tradycje przemysłowe miasta. Wśród obecnych firm na uwagę zasługują:

C-tech Sp. z o. o.

C-tech to firma, której branża została w Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) sklasyfikowana jako: Obróbka metali i nakładanie powłok na metale. Powstała w 2001 roku.

Firma zajmuje się usługami m.in. projektowaniem i produkcją w zakresie formowania wtryskowego tworzyw sztucznych. Zakres działalności obejmuje usługę od wstępnej koncepcji przez projektowanie formowania wtryskowego z wykorzystaniem 3D CAD wraz z formowaniem prototypowym oraz wytwarzaniem formy po formowanie wtryskowe i usługi dodatkowe: obróbka skrawaniem i montaż. Przez cały proces klienci mają wpływ na wybór tworzywa sztucznego, kształtu fizycznego, łatwości produkcji,

kosztów i wydajności. Możliwości produkcyjne uzależnione są od rozmiarów projektu i wahają się od 25 do 100 ton.

Inoris Medical

Firma Inoris Medical jest szwedzkim producentem i dystrybutorem sprzętu medycznego. Firma o szwedzkich korzeniach założona została w 1991 w Malmo. W 2007 roku do Kowar została przeniesiona produkcja sprzętu medycznego jednorazowego i wielorazowego. I tak powstała spółka: Inoris Medical Sp. z o.o. Inoris Medical od ponad 12 lat świadczy usługi związane z projektowaniem i produkcją wyrobów z plastiku.

W ofercie firmy znajdują się między innymi ustniki endoskopowe, mocowania rurek intubacyjnych, wskaźnik do pomiaru ciśnienia w mankiecie rurki intubacyjnej, a także jednorazowa golarka medyczna. Wysoką jakość produktów potwierdza certyfikat ISO 13485. Firma dysponuje nowoczesnym parkiem maszyn i urządzeń dzięki czemu zajmuje się również podwykonawstwem – zleconą produkcją elementów z tworzyw sztucznych metodą wtrysku. Inoris Medical Sp. z o.o. od ponad 15 lat świadczy usługi w zakresie przetwórstwa tworzyw sztucznych metodą wtrysku.

Firma wykonuje próby nowych narzędzi, jak również produkcję seryjną. Dysponuje współrzędnościowym centrum pomiarowym Aberlink Axiom 600 TOO, wykonując optyczne i stykowe pomiary geometrii detali z wykorzystaniem współrzędnościowej maszyny pomiarowej, obejmującej następujące czynności: przygotowanie procedury pomiarowej, pomiar wybranych cech za pomocą maszyny współrzędnościowej, obróbkę danych i przygotowanie raportu (tabelaryczny lub graficzny).

Jelenia Plast Sp. z o. o.

Firma powstała w 1992 roku. Jest producentem artykułów gospodarstwa domowego oraz artykułów ogrodniczych z tworzyw sztucznych, przy użyciu technologii wtrysku i formowania rotacyjnego. Siedziba główna firmy mieści się w Jeleniej Górze, przy ulicy Spółdzielczej 47. Spółka posiada również oddziały produkcyjne przy ulicy K. Miarki w Jeleniej Górze, w Łomnicy oraz w Kowarach. Kowarskie hale produkcyjne zlokalizowane są przy ul. Zamkowej w dawnych obiektach Fabryki Dywanów.

Wizją firmy jest systematycznie podnoszenie jakości produktów, tak aby spełniać wzrastające wymagania klientów, oraz budowanie silnej kapitałowo firmy na rynku. Jelenia Plast i produkowane przez firmę wyroby znajdują duże uznanie w branży, o czym świadczy obecność produktów w wielu sieciach handlowych w kraju i zagranicą oraz stale rosnący popyt na te produkty. Spółka jest też bardzo dobrze oceniana w kontaktach handlowych o czym świadczy wieloletnie związanie i współpraca z innymi podmiotami gospodarczymi.

Na przestrzeni 24 lat firma zwiększała stale moce produkcyjne oraz rozbudowała zakład, dając zatrudnienie około 700 osobom z regionu jeleniogórskiego. Firma ma opinie bardzo dobrego pracodawcy, o czym świadczy wieloletnie związanie pracowników z firmą oraz duże zainteresowanie podjęciem pracy. Dodatkowym atutem firmy jest możliwość nauki i stałego podnoszenia kwalifikacji przez pracowników.

Firma Jelenia Plast bardzo chętnie uczestniczy w działaniach realizowanych na terenie Kowar przekazując darowizny rzeczowe na potrzeby organizowanych wydarzeń kulturalnych i sportowych ale również w zakresie prac nasadzeniowych przekazując donice, których można zobaczyć coraz więcej w przestrzeni miejskiej Kowar.

P.W. Juro-Trans

Firma P.W. Juro-Trans z siedzibą w Kowarach przy ul. Dworcowej 12 istnieje od 1994 roku. Jest firmą bardzo stabilną i wiarygodną. Wykonuje palety drewniane o zróżnicowanych wymiarach i wymogach konstrukcyjnych. Posiada również Certyfikat IPPC, który daje możliwość suszenia wyrobów drewnianych

zgodnie z wymogami fitosanitarnymi. Firma pracuje bez przestojów w ciągu roku, dlatego też może realizować zamówienia w każdej chwili, a wykonany asortyment na prośbę klienta dostarczany jest własnym transportem ciężarowym. Firma dysponuje kilkoma ciągnikami siodłowymi wraz z naczepami plandekowymi o ładowności 24 ton.

Od 2003 roku posiada również warsztat samochodowy, który ma w swoim zakresie kompleksową mechanikę, elektrykę, wulkanizację, serwis klimatyzacji, geometrię, diagnostykę komputerową oraz własną stację diagnostyczną. Posiada nowoczesną "Ścieżkę Diagnostyczną" świadcząc usługę z zakresu diagnostyki i regulacji zawieszenia.

W oddziale firmy w Piechowicach, który powstał w 2005 roku można znaleźć produkowaną również przez zakład ciekawą architekturę ogrodową, zaopatrzyć się w materiały budowlane, a także wykonać impregnację ciśnieniową elementów drewnianych.

Obecnie firma zatrudnia prawie 100 pracowników, zapewniając im i ich rodzinom byt.

Właściciel firmy, oprócz pracy zawodowej, angażuje się w życie społeczne i kulturalne Kowar, sponsorując i wspierając wiele imprez i projektów. Był między innymi współorganizatorem zawodów narciarskich dla dzieci oraz dla dorosłych w Malej Upie. Również od samego początku czynnie uczestniczy w Kolarskim Wjeździe Kowary - Okraj. Jest pomysłodawcą wielu cennych inicjatyw.

Kempf Sp. z o.o. Zakład budowy pojazdów samochodowych

Kempf jest jednym z największych zakładów produkcyjnych w Kowarach. Jest rozszerzeniem działalności niemieckiej firmy powstałej w 1950 roku. W halach po Fabryce Dywanów produkowane są różnego typu naczepy wraz z podwoziami. Zakład Budowy Pojazdów Kempf oferuje indywidualne rozwiązania dla potrzeb różnorodnych zleceń transportowych - począwszy od zabudów i przyczep samowyładowczych przez samowyładowcze naczepy skrzyniowe, naczepy do przewozu napojów, aż po budowę systemów przesuwanych podłóg i wielu innych pojazdów specjalnych.

Wywrotki Firmy Kempf charakteryzują się niskim ciężarem własnym oraz wysoką ładownością użytkową, którą uzyskuje się dzięki zoptymalizowanej pod względem ciężaru konstrukcji podwozia i zastosowaniu wysoko wytrzymałych materiałów. Ponadto inteligentna koncepcja pojazdu i indywidualne detale wyposażenia spełniają oczekiwania najbardziej wymagających klientów. Innowacje, które proponuje Firma Kempf to między innymi: hydraulicznie podnoszona kłapa oraz Coil-mulda jako zastosowanie do transportu stali w kręgach w muldach stalowych i aluminiowych. Firma Kempf od 27 lat rozszerza rynek zbytu w Polsce stając się liderem w produkcji i sprzedaży specjalistycznych naczep.

Wciąż rosnąca sprzedaż i intensywny rozwój działalności pozwoliło na zwiększenie zatrudnienia. W 2020 roku w firmie wyprodukowano rekordową liczbę naczep na rynek Polski- 480 szt. oraz kilkadziesiąt dodatkowych na rynki Europy Wschodniej. Rok 2021 był kolejnym rokiem wzrostu produkcji naczep.

LAKFAM Sp.J. J.Zakrzewski A.Zakrzewski

Firma powstała w 1991 roku jako kontynuator działalności funkcjonującej od 1959 roku w Kowarach Fabryki Maszyn. Początkowo działalność firmy Lakfam oparta była na produkcji jedynie konstrukcji stalowych. Główny profil działalności to produkcja konstrukcji stalowych w tym hal przemysłowych, tymczasowych konstrukcji i wiele innych. Od początku swojej działalności produkowała obrabiarki. W roku 1998 przejęła po upadłej Fabryce Maszyn produkcję uniwersalnych szlifierek narzędziowych NUA-25 oraz automatycznych szlifierek serii ASP-631F. Od lat maszyny te produkowane są w kowarskim zakładzie i poddawane są ciągłemu rozwojowi i modernizacjom.

Firma Lakfam należy do grona największych producentów szlifierek narzędziowych. Firma oferuje szlifierki automatyczne do ostrzenia pił, frezów, głowic, noży, wiertel, uniwersalne szlifierki narzędziowe

NUA-25, a także specjalistyczne wersje obrabiarek oraz remonty kapitalne maszyn. Szlifierki cieszą się dużą renomą na całym świecie. Poza setkami firm na rynku polskim, trafiają do odbiorców z Rosji, Ukrainy, Litwy, Białorusi, Węgier, Azerbejdżanu, Uzbekistanu, USA, Kanady, Skandynawii, Filipin, krajów Europy Zachodniej, RPA, Wietnamu. Główni odbiorcy kowarskich maszyn to liderzy i największe firmy z branży drzewnej (tartaki, stolarnie, firmy meblarskie), automotive, przemysł ciężki. Do grona klientów firmy Lakfam należą również firmy będące częścią PGZ, Wojsko Polskie oraz uczelnie.

Ogromnym atutem firmy Lakfam jest wieloletnia tradycja oparta na doświadczeniu Fabryki Maszyn, doświadczony zespół konstruktorów i inżynierów, wykorzystywanie najnowszych technik oraz ciągły rozwój.

Ważnym osiągnięciem i wydarzeniem firmy było wprowadzenie na rynek 5 - osiowego automatycznego centrum do serwisowania pił tarczowych o różnych geometriach zębów jak również zaawansowane prace nad 5-osiowym centrum do ostrzenia frezów, prowadzenie prac badawczo rozwojowych nad nowymi rozwiązaniami oraz modelami maszyn, kolejne unowocześnienia w parku maszynowym oraz wejście z sukcesem na rynek azjatycki.

Na terenie firmy znajduje się także nowe centrum pokazowo-szkoleniowe. Dzięki tej inwestycji w komfortowych warunkach klienci mają możliwość przetestowania każdej dostępnej w ofercie maszyny oraz odbyć profesjonalne szkolenie.

4.2.2. Przedsiębiorczość kowarzan oraz zakres i formy wspierania przedsiębiorczości

Przedsiębiorczość odgrywa kluczową, ważną rolę w rozwoju gospodarczym. Prowadzi do poprawy standardów życia, generuje kapitał, podnosi poziom dobrobytu, a także wpływa na zwiększenie zatrudnienia i dochodu narodowego. Najprościej mówiąc, przedsiębiorczość to rozpoczęcie działalności gospodarczej z nadzieją na osiągnięcie zysku. Postrzeganie przedsiębiorczości może być znacznie szersze – we współczesnym świecie to pojęcie obejmuje także umiejętność rozwiązywania problemów na dużą skalę oraz wywieranie wpływu na zmiany społeczne.

Przedstawiając przedsiębiorczość kowarzan posłużono się danymi statystycznymi GUS – Baza Danych Lokalnych. Jak już stwierdzono w poprzednim rozdziale, Kowary są ośrodkiem usługowo – produkcyjnym, w którym mieszkańcy miasta mają znaczny udział. Obecnie najwięcej podmiotów gospodarczych zgrupowanych jest w sektorze usługowym, znacznie mniej w przemyśle i budownictwie, co obrazuje poniższa tabela.

Podmioty gospodarki narodowej	2019	2020	2021
Ogółem:	1274	1357	1366
Sekcja A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	19	17	16
Sekcja C – przetwórstwo przemysłowe	167	168	150
Sekcja D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3	3	2
Sekcja E – dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	4	3
Sekcja F – budownictwo	175	174	188
Sekcja G – handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych	201	194	196
Sekcja H – transport i gospodarka magazynowa	52	53	52
Sekcja I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	70	85	97
Sekcja J – informacja i komunikacja	15	16	15
Sekcja K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa	20	20	20
Sekcja L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	218	294	299
Sekcja M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	52	49	47
Sekcja N – usługi administrowania i działalność wspierająca	45	45	47
Sekcja O – administracja publiczna i obrona narodowa oraz obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4	4	4

Sekcja P – edukacja	33	33	35
Sekcja Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna	89	82	78
Sekcja R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	19	22	22
Sekcje S i T – pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników i produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	89	93	92

W 2019 r. podmioty gospodarki narodowej według rejestru REGON w sektorze przemysłowym stanowiły - 167, a budowlanym - 175 w stosunku do podmiotów usługowych których było aż – 912, natomiast w roku 2021 odpowiednio było ich w sektorze przemysłowym 150 (-17), budowlanym 188 (+13)w stosunku do podmiotów usługowych było 1012 (+100).

Podmioty gospodarcze wg sektorów własności	2019	2020	2021
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	1274	1357	1366
Sektor publiczny – ogółem	107	107	112
Sektor publiczny – państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	13	13	13
Sektor prywatny – ogółem	1163	1244	1245
Sektor prywatny – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	859	857	861
Sektor prywatny – spółki handlowe	61	61	61
Sektor prywatny – spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	14	14	14
Sektor prywatny – spółdzielnie	3	3	2
Sektor prywatny – fundacje	6	6	6
Sektor prywatny – stowarzyszenia i organizacje społeczne	20	22	22

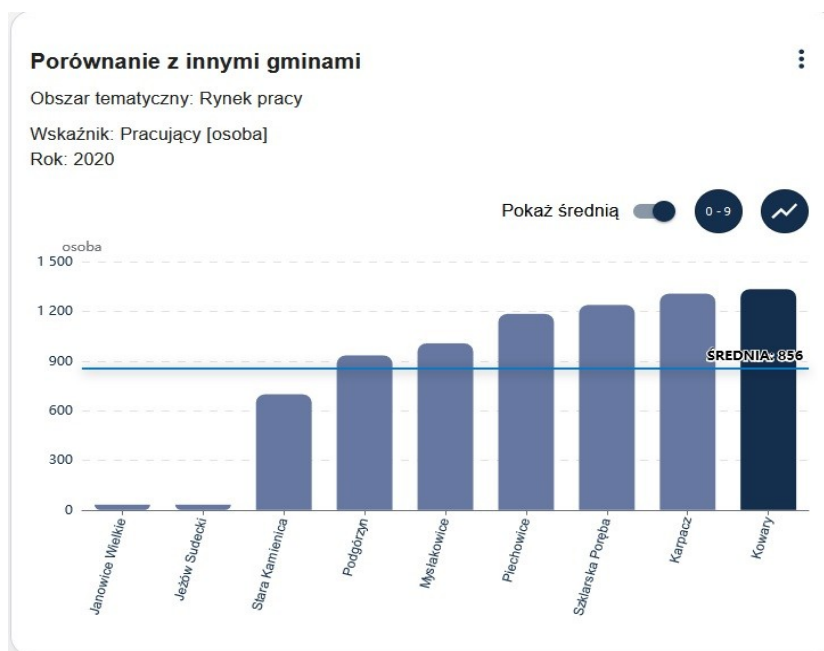
ROK	Liczba podmiotów ogółem	W tym osoby fizyczne prowadzące działalność	Podmioty prawne
2015	1322	880	442
2016	1290	847	443
2017	1274	840	434
2018	1283	856	427
2019	1274	859	415
2020	1357	857	500
2021	1366	861	505

Na podstawie powyższej tabeli widoczny jest spadek ilości podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat 2015-2019. Zarówno liczba podmiotów ogółem, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, jak i liczba podmiotów prawnych z każdym rokiem malała. Natomiast od roku 2019 widoczny jest wzrost liczby zarówno podmiotów gospodarczych ogółem, jak i osób fizycznych prowadzących działalność oraz podmiotów prawnych.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób pracujących w Kowarach wg płci - wg faktycznego miejsca pracy. Dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. Niestety do chwili sporządzenia niniejszego Raportu dane z 2021 roku nie były jeszcze dostępne.

Pracujący w Kowarach wg płci	2017	2018	2019	2020	2021
ogółem	1456	1493	1383	1334	bd
Mężczyźni	729	753	702	671	bd
kobiety	727	740	681	663	bd

Pracujący na 1000 ludności					
Pracujący na 1000 ludności ogółem	131	136	128	125	bd
Pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym	218,1	229,1	217,4	214,6	bd

Istotnym wskaźnikiem charakteryzującym przedsiębiorczość mieszkańców gminy jest wskaźnik dotyczący nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych odzwierciedlający aktywność osób fizycznych i prawnych w odpowiedzi na panującą sytuację gospodarczą, prawną i polityczną.

Podmioty gospodarcze nowo zarejestrowane w rejestrze REGON wg formy prawnej	2019	2020	2021
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą; ogółem	84	55	62
Spółki handlowe; ogółem	1	4	4
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością; ogółem	1	3	3
Spółki cywilne; ogółem	1	3	0
Podmioty nowo zarejestrowane wg sektorów własnościowych (Wymiary: Rodzaje podmiotów gospodarki narodowej)			
podmioty gospodarki narodowej ogółem	87	65	74
sektor publiczny - ogółem	0	0	4
sektor prywatny - ogółem	86	61	65
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	84	55	62
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	0	1	1

W zakresie usług turystycznych w Kowarach znajduje się tylko jeden obiekt skategoryzowany. Jest nim Hotel **** Jelenia Struga Medical SPA. Z większych obiektów noclegowych trzeba wymienić: Ośrodek Wojków, Ośrodek Przedwiośnie, Ośrodek Platan, Zajazd Victoria. Znaczna część obiektów działających w Kowarach to prywatne apartamenty mieszczące od 2 do 8 osób. Z powodu pandemii covid Pałac Smyrna zawiesił swoją działalność.

W roku 2021 do do Gminnej Ewidencji Obiektów Noclegowych wpisały się następujące obiekty:

- Apartamenty Niebo, ul. Rzemieślnicza 1 (max 24 osób),
- Apartament Salamandra Kowary, ul. Wł. Grabskiego 10 (max 2 osoby),
- Apartament Majówka, ul. 1 Maja 31 (max 12 osób),
- Apartament Sasanka, ul. Jeleniogórska 24/4 (max 6 osób),
- Villa Śnieżka, ul. Karkonoska 14 (max 14 osób),
- Apartament Śnieżka, ul. Tkaczy 2 (max 8 osób),
- Śnieżka Exclusive Apartamenty, ul. Widokowa 4 (max 30 osób).

W Kowarach w 2021 roku wpisanych do Gminnej Ewidencji Obiektów Noclegowych było 35 obiektów. Ich wykaz znajduje się na stronie: <https://turysta.kowary.pl/noclegi/>.

Ponadto od 01.01.2021 do 31.12.2021 na terenie Kowar (dotyczy miejsca prowadzenia działalności, a nie adresu przedsiębiorcy) rozpoczęto wykonywanie 61 działalności, zaprzestano 49, zawieszono wykonywanie 34, a wznowiono 18.

Rok 2021 był kolejnym rokiem panującej pandemii covid-19 i obowiązujących w związku z nią obostrzeniami. Z całą pewnością był to rok trudny dla miejscowych przedsiębiorców. Gmina Miejska Kowary wspierała przedsiębiorców poprzez stosowanie na ich wniosek ulg i zwolnień podatkowych, udzielanych przez Burmistrza Miasta Kowary w roku 2021. Wykaz ulg i zwolnień przedstawia się następująco:

1. Umorzenia zaległości podatkowych na kwotę łączną **55.867,37 zł** z tego:

- zaległy podatek od nieruchomości - 5 osób, kwota **53.199,17 zł**,
- zaległa opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi - 1 osoba, kwota **2.668,20 zł**.

2. Rozłożenia zaległości podatkowych na raty wraz z odsetkami za zwłokę - 2 osoby, kwota **73.371,00 zł**.

3. Odroczenie terminu płatności zaległości podatkowych - 1 osoba, kwota **18.226,20 zł**

4. Zwolnienie z płatności II raty opłaty za sprzedaż napojów alkoholowych (dot. gastronomii) - 11 przedsiębiorców, kwota **7643,95 zł**

5. NASZA WSPÓŁPRACA

5.1. Współpraca międzynarodowa i krajowa

5.1.1. Współpraca Kowar z miastami partnerskimi

Kowary mają podpisane deklaracje współpracy z ośmioma gminami i miastami partnerskimi:

1. Gemeindeverwaltung Schönau-Berzdorf, Republika Federalna Niemiec
2. Miasto i Gmina Kamień Pomorski, Polska
3. Miasto Vrchlabí, Republika Czeska
4. Gmina Malá Úpa, Republika Czeska
5. Miasto Černý Důl, Republika Czeska
6. Miasto Žacléř, Republika Czeska
7. Miasto Trembowla, Ukraina

8. Miasto Wiśniowiec, Ukraina.

W 2021 roku i w latach poprzednich największą aktywność i zażyłość wyraźnie widać w stosunkach Miasto Kowary – Miasto Vrchlábí oraz Miasto Kowary – Gmina Malá Úpa. Ma to związek z bliskim położeniem na pograniczu czesko-polskim, wspólną historią oraz łączącymi nas Karkonoszami. Współpraca z Miastem Vrchlábí oraz sąsiednią Malá Úpa ma odzwierciedlenie we wspólnym przygotowaniu projektów transgranicznych, materiałów promocyjnych, spotkaniach partnerskich, współpracy transgranicznej kowarskich i czeskich uczniów. Dobrze rozwija się także współpraca z Miastem i Gminą Kamień Pomorski.

Zestawienie projektów, przedsięwzięć, działań w ramach współpracy z zagranicznymi miastami partnerskimi, które były realizowane w roku 2021

Lp.	Nazwa projektu/działania	Udział konkretnego miasta w realizacji projektu/działania
1.	„Współpraca generacji Vrchlabi i Kowary”	Projekt został zrealizowany wraz z partnerem - Miasto Vrchlabi w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020 Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Nysa
2.	Polsko-czeskie kolędowanie i Bieg Hartecką Aleją	Realizacja: Miasto Vrchlabi z udziałem dzieci z SP1 i SP3 w Kowarach. Realizacja w ramach trwałości projektów z poprzednich lat.
3.	„Okrywanie na nowo walorów kulturowych i historycznych Kowar i czesko-polskiego pogranicza”	Projekt został zrealizowany wraz z partnerem - Miasto Vrchlabi w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020 Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Nysa
4.	„Odkrywanie Polsko – Niemieckich Tradycji Piwowarskich”	Realizacja w ramach programu Interreg Polska – Saksonia 2014-2020. Partnerem projektu jest Zeitsprung Zittau gemeinnutzige GmbH z Zittau.
5.	„Poprzez Wenecję Karkonoszy do kowarskiego Ratusza” – I etap	Realizacja projektu w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska–Polska 2014-2020 Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Nysa. Partnerem projektu jest Miasto Vrchlabi.
6.	„Sport to nasza wspólna sprawa”	Beneficjentem projektu jest Miasto Vrchlabi. Realizacja projektu w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska–Polska 2014-2020 Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Glacensis. Partnerem projektu jest miasto Kowary.

Pomimo pandemii koronawirusa SARS-CoV-2, panującej w 2021 r. - wspólne projekty były realizowane, choć z utrudnieniami. Czasowo zamykane były szkoły, uczelnie, hotele i restauracje oraz granice państw. Wprowadzane były czasowe ograniczenia różnych sposobów przemieszczania się. Odwołanych zostało wiele wydarzeń, a zamiast osobistych kontaktów, częstym sposobem komunikacji były wideokonferencje, rozmowy telefoniczne i korespondencja drogą e-mail. Zaistniała sytuacja wywołała w kontaktach pomiędzy współpracującymi miastami partnerskimi ograniczenia i trudności we współpracy.

5.2. Współpraca krajowa

5.2.1. Aktywność władz Kowar na forum krajowym i zagranicznym

Realizacja zaplanowanych celów i zadań to nie tylko zasługa wszystkich zaangażowanych pracowników urzędu, to również duża aktywność władz miasta na arenie krajowej i zagranicznej w celu pozyskiwania środków zewnętrznych, promocji miasta, wymiany doświadczeń. W 2021r. aktywność Pani Burmistrz lub jej Zastępcy przejawiała się w uczestnictwie w niżej wskazanych wydarzeniach:

Lp	Kto	Data	Gdzie	Jakie wydarzenie
1	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	19.01.2021	Bukowiec	Spotkanie Związku Gmin Karkonoskich i spotkanie z Zarządem KSWiK
2	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	01.02.2021	Szklarska Poręba	Podpisanie porozumienia w ramach rozwoju transportu miejskiego obszaru Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) aglomeracji jeleniogórskiej
3	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	02.02.2021	Bukowiec	Spotkanie Zarządu KSWiK
4	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	03.02.2021	Jelenia Góra	Spotkanie w Prezydentem Miasta Jeleniej Góry
5	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	08.02.2021	Jelenia Góra	Spotkanie w NFZ z panią Dorotą Gniewosz – vice prezesem Stowarzyszenia mediatorów w Jeleniej Górze
6	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	11.02.2021	Jawor	Spotkanie z Posłanką RP Panią Elżbietą Witek
7	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	23.02.2021	Ściegny	Spotkanie samorządowców dotyczące KSWiK
8	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	01.03.2021	Wrocław	Spotkanie Samorządowe w Urzędzie Wojewódzkim
9	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	30.03.2021	Bukowiec	Udział w Zgromadzeniu ZGK i Nadzwyczajnym Zgromadzeniu KSWiK
10	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	13.04.2021	Bukowiec	Udział w Zarządzie i Zgromadzeniu ZGK
11	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	17.05.2021	Szklarska Poręba	Spotkanie samorządowców i rady miast Szklarskiej Poręby i Piechowic w sprawie oczyszczalni ścieków
12	Z-ca Burmistrza – Ryszard Rzepczyński	19.05.2021	Wrocław	Spotkanie dotyczące współpracy Gminy Miejskiej Kowary z Dolnośląską Służbą Dróg i Kolei we Wrocławiu w sprawie rewitalizacji linii kolejowej w Kowarach
13	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	19.05.2021	Jelenia Góra	Spotkanie ze Starostą w sprawie Komisariatu Policji w Kowarach
14	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	24.05.2021	Jelenia Góra – Cieplice	Spotkanie samorządowców i kierownictwa Rudawskiego Parku Krajobrazowego w celu omówienia współpracy
15	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	25.05.2021	Bukowiec	Udział w Zarządzie ZGK
16	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	28.05.2021	Jelenia Góra – Cieplice	Udział w uroczystościach Międzynarodowego Dnia Strażaka

17	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	31.05.2021	Warszawa	Udział w wydarzeniu powołania przez Prezydenta RP Rady ds Samorządu Terytorialnego
18	Z-ca Burmistrza – Ryszard Rzepczyński	09.06.2021	Bukowiec	Udział w spotkaniu Zarządu ZGK i Zgromadzeniu KSWiK
19	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	16.06.2021	Bukowiec	Udział w posiedzeniu Rady Partnerów Karkonoskiego Klastra Energii
20	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	16.06.2021	Jelenia Góra	Udział w konferencji zakończonej „Koncertem Wiosennym” w jeleniogórskiej filharmonii organizowanej przez Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów
21	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	22.06.2021	Jelenia Góra	Spotkanie i wywiad w radio KSON w Jeleniej Górze
22	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	24.06.2021	Mystakowice	Udział w przedwakacyjnym spotkaniu Warsztatów Terapii Zajęciowej
23	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	29.06.2021	Bukowiec	Udział w spotkaniu Zarządu ZGK i Zgromadzeniu KSWiK
24	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	30.06.2021	Wrocław	Udział w spotkaniu zorganizowanym przez Regionalną Dyрекję Ochrony Środowiska we Wrocławiu
25	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	02.07.2021	Szklarska Poręba	Spotkanie z samorządowcami powiatu w sprawie oczyszczalni ścieków w Szklarskiej Porębie
26	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	03.07.2021	Piechowice	Otwarcie wydarzenia „Kryształowy weekend”
27	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	06.07.2021	Podgórzyn	Spotkanie z władzami UG w Podgórzynie
28	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	06.07.2021	Karpacz	Udział w spotkaniu samorządowców z Jerzym Pokojem – radnym do Sejmiku Wojewódzkiego
29	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	12.07.2021	Jelenia Góra	Udział w spotkaniu organizowanym przez Karkonoską Agencję Rozwoju Regionalnego
30	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	14.07.2021	Jelenia Góra	Udział w spotkaniu samorządowców z Prezydentem Jeleniej Góry
31	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	16.07.2021	Bukowiec	Udział w spotkaniu Zarządu ZGO
32	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	16.07.2021	Jelenia Góra	Udział w uroczystościach Święta Policji
33	Z-ca Burmistrza – Ryszard Rzepczyński	19.07.2021	Wrocław	Spotkanie w Regionalnej Dyrekcyj Ochrony Środowiska we Wrocławiu
34	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	21.07.2021	Warszawa	Udział w posiedzeniu Rady ds Samorządu Terytorialnego z inicjatywy Narodowej Rady Rozwoju
35	Z-ca Burmistrza – Ryszard Rzepczyński	25.07.2021	Mala Upa (Republika Czeska)	Spotkanie z samorządowcami i przedstawicielami miejscowości Mala Upa
36	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	28.07.2021	Bukowiec	Udział w Zarządzie i Zgromadzeniu ZGO
37	Burmistrz – Elżbieta	29.07.2021	Piechowice	Udział w uroczystościach Światowego Dnia

	Zakrzewska			Inwalidy
38	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	30.07.2021	Jelenia Góra	Udział w uroczystości otwarcia wystawy Karkonoskiego Parku Narodowego
39	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	04.08.2021	Jelenia Góra	Udział w spotkaniu samorządowców z Prezydentem Jeleniej Góry z inicjatywy Krajowej Agencji Rozwoju regionalnego
40	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	10.08.2021	Bukowiec	Udział w Zarządzie ZGO
41	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	14.08.2021	Jelenia Góra	Festiwal Smaków Pogranicza
42	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	19.08.2021	Vrchlabi – Republika Czeska	Współpraca Generacji Vrchlabi i Kowar
43	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	28.08.2021	Jelenia Góra	19 wystawa produktów regionalnych „Wyprodukowano pod Śnieżką”
44	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	02.09.2021	Jelenia Góra	Udział w obchodach związanych z wybuchem II Wojny Światowej
45	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	07.09.2021	Karpacz	Udział i prelekcja w XXX Forum Ekonomicznym w Karpaczu
46	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	08.09.2021	Jelenia Góra	Udział w konferencji „Źródło Finansów Jednostek Samorządu Terytorialnego
47	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	10.09.2021	Jelenia Góra	Udział w uroczystościach XXXlecia Straży Miejskiej w Jeleniej Górze
48	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	14.09.2021	Warszawa	Posiedzenie Krajowej Rady Samorządu Terytorialnego
49	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	21.09.2021	Bukowiec	Posiedzenie zarządu ZGO
50	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	23.09.2021	Karpacz	Karkonoskie Spotkanie Turystyczne, spotkanie dot. możliwości rozwoju turystyki w regionie
51	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	27.09.2021	Bolesławiec	Konwent Euroregionu NYSA
52	Z-ca Burmistrza – Ryszard Rzepczyński	13.10.2021	Wrocław	Dolnośląski Urząd Wojewódzki – spotkanie w sprawie Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska na lata 2021 - 2027
53	Z-ca Burmistrza – Ryszard Rzepczyński	20.10.2021	Jelenia Góra	Udział w I Dolnośląskim Forum Rad Senioralnych
54	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	20.10.2021	Warszawa	Posiedzenie Krajowej Rady ds Samorządu Terytorialnego
55	Z-ca Burmistrza – Ryszard Rzepczyński	21.10.2021	Wałbrzych	Fundusze dla Dolnego Śląska w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej
56	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	26.10.2021	Stara Kamienica	Spotkanie informacyjno-organizacyjne dot. wspólnej realizacji projektów w ramach ZIT AJ
57	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	23.10.2021	Piechowice	Obchody Światowego Dnia Walki z Cukrzycą
58	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	28.10.2021	Bukowiec	Posiedzenie Zarządu ZGK

59	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	03.11.2021	Szklarska Poręba	Spotkanie dla samorządowców zorganizowane przez KARR w Jeleniej Górze
60	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	09.11.2021	Bukowiec	Posiedzenie Zarządu ZGK
61	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	09.11.2021	Bukowiec	Spotkanie zorganizowane przez Lokalną Grupę Działania Partnerstwo Ducha Gór
62	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	03.12.2021	Sobieszów	Spotkanie samorządowców z kierownictwem KPN w Centrum Muzealno-Edukacyjnym Pałac Sobieszów
63	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	12.12.2021	Jelenia Góra	Udział w uroczystości ogłoszenia wyników i wręczenia nagród w II edycji Karkonoskiej Nagrody Literackiej w auli Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej
64	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	19.12.2021	Jelenia Góra	Udział w spotkaniu samorządowców w Muzeum Karkonoskim „Spotkanie w Świątecznym Nastroju”
65	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	21.12.2021	Bukowiec	Zarząd i Zgromadzenie ZGK
66	Burmistrz – Elżbieta Zakrzewska	31.12.2021	Jelenia Góra	Udział w spotkaniu dot. projektu budowy mieszkań w Kowarach przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego

5.2.2. Promocja miasta

W roku 2021 zostały zrealizowane następujące działania promujące miasto Kowary:

- nakręcono 25 materiałów przez Telewizję Strimeo dotyczących najważniejszych wydarzeń kulturalnych, sportowych i turystycznych oraz ich zapowiedzi,
- nakręcono 6 materiałów przez Telewizję Dami / Studio Izery dotyczących najważniejszych wydarzeń kulturalnych, sportowych i turystycznych,
- nakręcono 1 materiał przez Agencję Telewizyjną G. Stefanowicz na temat dwu-lecia kadencji samorządu,
- wyprodukowano gadżety promocyjne z logo miasta tj.: torby bawełniane, worki bawełniane, długopisy, ołówki, maseczki tekstylne, podkładki pod tablice rejestracyjne, kalendarze ścienne i książkowe, notesy promocyjne, opaski odblaskowe, kominy z nadrukiem, smycze promocyjne,
- druk materiałów promocyjnych i informacyjnych: ulotka promująca kowarskie mostki, ulotka z trasą spacerową,
- stworzono dźwiękowy przewodnik po Kowarach,
- prowadzono stronę internetową miasta
- prowadzono portale społecznościowe: Facebook, Instagram, Tweeter

Wraz ze Starostwem Powiatowym w ramach Porozumienia gmin o wspólnej promocji (kwota 5.000 zł w roku 2021), prowadzono fanpage na facebooku pn. Mam w sobie Ducha Gór oraz stronę visit-karkonosze. Rozpoczęto również pracę nad nową grą planszowo-cyfrową promującą atrakcje Karkonoszy, Rudaw Janowickich, Gór Izerskich I Kaczawskich.

Z powodu odwołanych targów i wydarzeń turystycznych materiały były dystrybuowane po lokalnych informacjach i obiektach turystycznych lub rozsyłane pocztą. Dystrybuowano także materiały promocyjne

Porozumienia i materiały miasta Kowary na targach turystycznych w Polsce, Czechach i Niemczech. Kontynuowano wprowadzanie logotypu miasta wraz z budowaniem marki Kowar .

Statystyki osiągnięć na podstawie profilu na Facebooku przedstawiono poniżej.

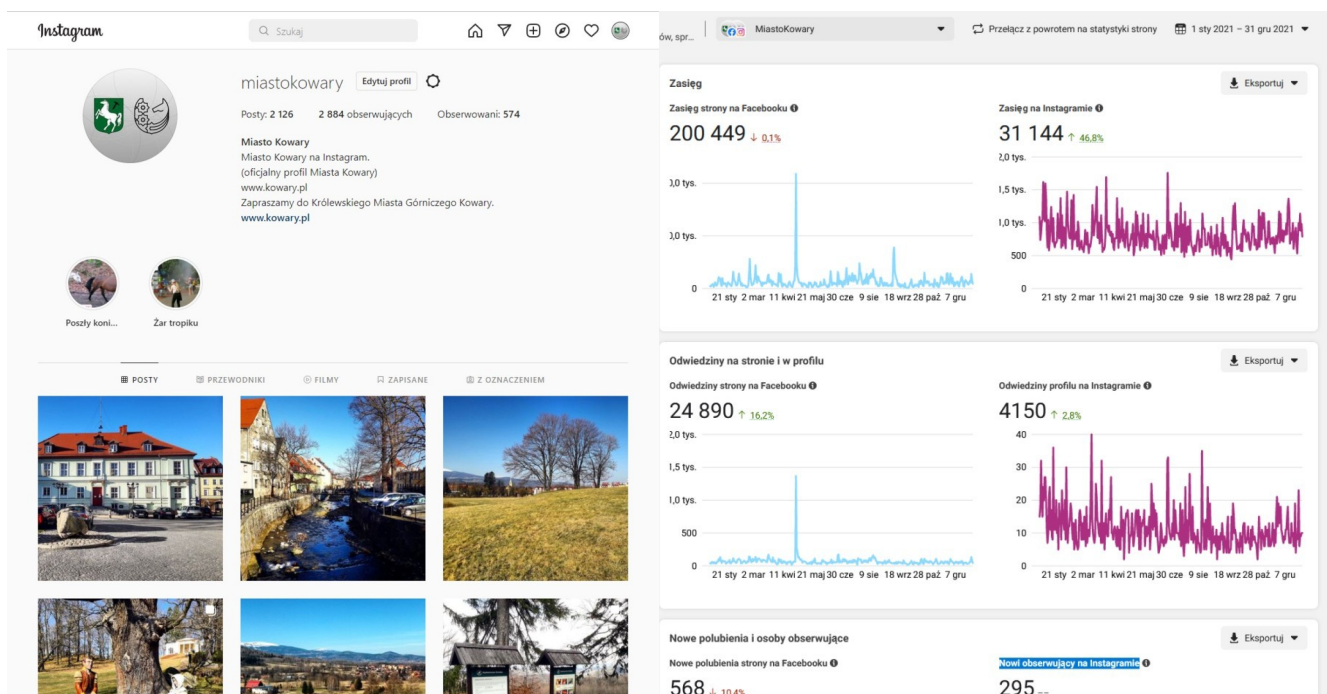
W okresie od stycznia do końca grudnia 2021 roku na profilu przybyło obserwujących, w tym 568 polubień. 60% naszych obserwujących to kobiety. Profil Miasto kowary najpopularniejszy jest wśród osób w przedziale wiekowym od 35-44 lat – 18%. Oficjalny profil miasta ma swoich fanów głównie w Polsce ale również w Niemczech, Czechach, Belgii, Stanach Zjednoczonych czy Holandii. Ogólnie na liście osób obserwujących nasz profil jest aż 40 nacji poza Polską.

Zasięg strony na facebooku wyniósł: 200 449, a odwiedziny 24 890.

Statystyki osiągnięć na podstawie profilu na Instagramie:

Zasięg na instagramie w 2021 roku wyniósł: 31144. Odwiedziny profilu na Instagramie to: 4150
Nowi obserwujący na Instagramie to 295 osób.

Miejski profil na Instagramie osiągnął 2800 obserwujących, średnia liczba polubień postu to ok 180. Do tej pory opublikowano ponad 2000 postów; średnia roczna liczba postów ok 370.

Statystyki osiągnięć na podstawie profilu na Tweeterze:

Obserwujących: 283

Oddziaływanie tweetów: 12000

Średnia liczba wyświetleń tweetów: 55

Liczba tweetów: ok. 400 rocznie.

6. NASZ ROZWÓJ I BUDŻET

6.1. Planowanie rozwoju Kowar

6.1.1. Strategia Rozwoju Miasta

„Program Rozwoju Gminy Miejskiej Kowary na lata 2021 – 2030” – realizacja w 2021r.

W dniu 25 lutego 2021r. uchwałą nr XXXV/228/21 Rady Miejskiej w Kowarach przyjęto do realizacji „Program Rozwoju Gminy Miejskiej Kowary na lata 2021 – 2030”. Dokument ten jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania jednostką samorządu terytorialnego, określającym wizję i strategiczne kierunki rozwoju gminy Kowary.

W celu urzeczywistnienia zapisów zawartych w wizji miasta oraz efektywnej realizacji misji sformułowano cele strategiczne i cele operacyjne w trzech obszarach interwencji, które powinny być elementem kompleksowej polityki rozwoju gminy, należą do nich:

- Przedsiębiorczość, turystyka i promocja
- Aktywne społeczeństwo
- Środowisko i infrastruktura

Realizacja programu w 2021r. w podziale na obszary interwencji i wpisujące się w nie cele:

I. OBSZAR INTERWENCJI – PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, TURYSTYKA I PROMOCJA

1. Cel strategiczny.: Kowary liczącym się ośrodkiem gospodarczym, turystycznym i uzdrowiskowym:

1.1. Cel operacyjny: Stworzenie atrakcyjnych warunków dla rozwoju gospodarki i turystyki oraz współpracy lokalnej i transgranicznej:

1. Zadanie: Budowanie pozytywnego wizerunku Kowar jako miasta ludzi aktywnych z wykorzystaniem naturalnych i uzdrowiskowych walorów miasta zgodnie ze Strategią Budowy Marki Kowar:

- kontynuowanie współpracy ze starostwem powiatowym w ramach marki Karkonosze i z Lokalną Grupą Działania Partnerstwo Ducha Gór w ramach wspólnej promocji partnerstwa gmin;
- znak „Made in Kowary” – był wykorzystywany przez kowarskie firmy do oznaczenia swoich produktów i usług, np. firma KEMPF umieszczała znak na naczepach samochodowych.

2. Zadanie: Promocja lokalnych produktów i wspieranie lokalnej wytwórczości i usług:

- zrealizowano projekt „Kowarskie Stragany – jarmark produktu lokalnego w Krainie Ducha Gór” . Zorganizowano 3 jarmarki na Starówce Kowarskiej od lipca do września 2021r. Dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Realizacja: 06-09.2021r. Wartość projektu: 30 000,00 zł; Dofinansowanie: 100%
- zrealizowano projekt „Wenecja Karkonoszy – Kwiatowy Festiwal Ducha Gór” . Organizacja festiwalu kwiatowego 26.09.2021 - Muszla koncertowa ,który był poprzedzony ukwieceniem 8 mostów na Jedlicy w centrum Kowar. Dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. / 05 - 09.2021r. Wartość projektu: 30 000,00 zł; Dofinansowanie: 100%

3. Zadanie: Realizacja regionalnych i transgranicznych projektów dla rozwoju sportu, uprawiania turystyki i rekreacji oraz rehabilitacji zdrowotnej. Wprowadzenie wspólnego kalendarza imprez z czeskim miastem partnerskim Mala Upa:

- stała współpraca i wspólna promocja imprez miejskich z partnerskimi gminami z Vrchlabi i z Mala Upa,
- realizacja projektów z Vrchlabi: „Odkrywanie na nowo walorów kulturowych i historycznych Kowar i czesko-polskiego pogranicza” i „Poprzez Wenecję Karkonoszy do kowarskiego Ratusza” – I etap
- partnerskie uczestnictwo kowarskich szkół w projekcie Vrchlabi: „Sport to nasza wspólna sprawa”,

- realizacja projektu z partnerem z Zittau: „Odkrywanie Polsko-Niemieckich tradycji piwowarskich”.
- zrealizowano projekt „Współpraca generacji Vrchlabi i Kowary”. Wymiana doświadczeń uczniów ZSO, Szkoły Branżowej oraz Seniorów z Kowar i z miastem partnerskim Vrchlabi. Dofinansowanie z INTERREG PI-Cz Fundusz Mikroprojektów Euroregionu Nysa. Realizacja: 05.2021 – 12.2021r. Wartość projektu: 77 698,80 zł; Dofinansowanie: 69 928,92 zł

4. Zadanie: Rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej (parki i skwery, kąpielisko, campingi, place zabaw, siłownie pod chmurką, osiedlowe boiska);

5. Zadanie: Rozwój infrastruktury turystycznej: szlaki turystyczne i ścieżki nordic walking, punkty widokowe, ścieżki rowerowo-piešie, trasy rowerowe: „single track”, pumprak:

- realizacja projektu „Poprzez Wenecję Karkonoszy do kowarskiego Ratusza” – I etap (wyremontowano 2 kładki piesze na Jedlicy w centrum miasta, tj. Mostek Młynarza i Mostek Herbowy)
- realizacja projektu: „Galeria na powietrzu o historii ewangelickiego kompleksu w Kowarach” , beneficjentem projektu było Stowarzyszenie Eurojedynka,
- znakowanie i udostępnianie szlaków turystycznych oraz bieżąca konserwacja małej architektury turystycznej,
- systematyczne prace porządkowe na terenie miasta i informowanie o efektach na FB: Zielone Kowary,
- systematyczne nasadzenia na terenie miasta oraz poprawa estetyki skwerów i małych terenów zielonych.

1.2 Cel operacyjny: Wsparcie przedsiębiorców i stwarzanie warunków do powstawania nowych miejsc pracy, zwłaszcza dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

1. Zadanie: Zagospodarowanie przestrzeni publicznej i stworzenie oferty inwestycyjnej gminy oraz udostępnienie informacji o walorach krajobrazowo-klimatycznych i możliwościach inwestycyjnych dla pozyskiwania inwestorów o profilu turystycznym i uzdrowiskowo-rekreacyjnym. Rozpoczęcie prac nad powstaniem uzdrowiska w dzielnicach Podgórze i Wojków.

2. Zadanie: Stworzenie systemu ulg i zachęt dla przedsiębiorców, tworzących nowe miejsca pracy, zwłaszcza zatrudniających osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

3. Zadanie: Wsparcie merytoryczne dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą:

- nastąpiło otwarcie działalności turystyczno- usługowej „Wy.Spa” przez prywatnego inwestora na terenie miejskim przy ul. Karkonoskiej,
- trwało zagospodarowywanie przez prywatnego inwestora dzierżawionego terenu miejskiego pod Camping przy ul. Karkonoskiej,
- realizowane były zmiany Studium i zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla wybranych obszarów miasta w celu umożliwienia realizacji nowych inwestycji na tych terenach,
- przeznaczenie lokali użytkowych będących własnością miasta za symboliczny czynsz na potrzeby miejscowych inwestorów, powstały nowe firmy świadczące usługi cateringowe i gastronomiczne,
- stała współpraca z lokalnymi instytucjami m.in. KARR S.A., PIFE Jelenia Góra, LGD Partnerstwo Ducha Gór w zakresie organizacji spotkań i szkoleń dla przedsiębiorców i mieszkańców,

4. Zadanie: Zachęcanie i pomoc w tworzeniu klubów pracy, KIS - klubów integracji społecznej, spółdzielni socjalnych:

- w pomieszczeniach komunalnych w centrum Kowar zaczęło funkcjonowanie biuro i siedziba LGD Partnerstwo Ducha Gór.
- działała Rada Seniorów, która za zadanie ma reprezentowanie, wzmacnianie, integrowanie i pobudzanie aktywności obywatelskiej osób starszych.

II. OBSZAR INTERWENCJI - ŁAD SPOŁECZNY

2. Cel strategiczny: Kowary atrakcyjnym miejscem do zamieszkania, założenia rodziny i rozwoju osobistego.

2.1. Cel operacyjny: Stwarzanie warunków do pozostawania w gminie na stałe ludzi młodych i do dodatkowej migracji ludności.

1. Zadanie: Stworzenie programu zahamowania migracji zarobkowej ludzi młodych i wykształconych opartego na współpracy: biznes-NGO-samorząd oraz stwarzanie warunków do dodatkowej migracji ludności.

2. Zadanie: Dostosowanie oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych do potrzeb rynku pracy.

- realizowano program prac interwencyjnych we współpracy z PUP w Jeleniej Górze,
- przeprowadzono nabór do klasy wielozawodowej kolejnego rocznika do Szkoły Branżowej,
- nastąpiło poszerzenie oferty edukacyjnej kowarskiej Szkoły Branżowej,
- współpraca z lokalnymi firmami w zakresie praktyk szkolnych.

3. Zadanie: Stworzenie warunków sprzyjających budowaniu lokalnej sieci bezpieczeństwa socjalnego, przeciwdziałaniu ubóstwu i wykluczeniu społecznemu. Realizacja programów wspierających integrację społeczności romskiej.

- realizacja programu integracji społeczności romskiej "Remont lokali" oraz wyprawki szkolne dla dzieci romskich.

2.2. Cel operacyjny: Poprawa bezpieczeństwa i komfortu zamieszkania na terenie Gminy

1. Zadanie: Budowa systemu monitoringu wizyjnego miejsc publicznych.

2. Zadanie: Systematyczna poprawa wyposażenia i współdziałania służb prewencyjnych i ratowniczych.

- dalszy rozwój mobilnego systemu monitoringu miejskiego – zamontowano kamery stacjonarne i zakupiono przenośne kamery, wykorzystane do monitoringu przestrzeni miejskiej. W ten sposób udało się stwierdzić kilkadziesiąt przypadków łamania przepisów porządkowych i wykryć sprawców.

3. Zadanie: Inicjowanie działań w kierunku rozszerzenia oferty usług dla osób starszych i niepełnosprawnych w tym również wzbogacanie oferty Edukacyjnego Klubu Seniora.

- szczegóły przedstawiono w rozdziale, dot. działań MOPS
- prowadzono działalność Edukacyjnego Klubu Seniora w Kowarach, którego celem jest zapewnienie osobom starszym miejsca integracji i spotkań oraz warunków do wykorzystania potencjału środowiska senioralnego;
- trwa realizacja projektu „Dobra pora na aktywne i edukacyjne życie Seniora w Kowarach”. Projekt zapewnia funkcjonowanie Edukacyjnego Klubu Seniora oraz pokrywa koszty utrzymania i obsługi klubu. Beneficjentem jest Gmina Miejska Kowary a realizatorem projektu jest MOPS. Dla min. 20 członków klubu prowadzono różnego rodzaju zajęcia edukacyjne, ruchowe i ogólnorozwojowe, wyjazdy, spotkania okolicznościowe, transport klubowiczów na zajęcia;

4. Zadanie: Modernizacja istniejącej bazy placówek oświaty i wychowania przedszkolnego oraz dostosowanie ich do wyzwań demograficznych w perspektywie 2030 roku.

- szczegóły przedstawiono w rozdziale, dot. działań kowarskich szkół
- w SP 1, SP 3 i ZSO – prowadzono remonty sal lekcyjnych, remonty bieżące.
- pozyskano środki na projekt „Termomodernizacja budynku Sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 1 w Kowarach.” Dofinansowanie z RPO WD 2014-2020 ZIT AJ. Realizacja: 01-12.2022r. Wartość projektu: 1 095 112,64 zł; Dofinansowanie: 918 520,74 zł

5. Zadanie: Dostosowanie infrastruktury kulturalnej MOK i MBP dla potrzeb osób z NSP i wzbogacenie oferty programowej imprez kulturalnych i oferty zajęć edukacyjno-kulturalnych dla młodzieży, dorosłych i seniorów. Wprowadzenie nowych technologii umożliwiających korzystanie z dostępu do kultury on-line.

- szczegóły przedstawiono w rozdziale dot. działań MOK i MBP.

2.3. Cel operacyjny: Aktywizacja i budowa tożsamości regionalnej mieszkańców:

1. Zadanie: Budowa tożsamości regionalnej mieszkańców oraz integracja społeczna wokół ważnych problemów społecznych w oparciu o istniejące i planowane centra aktywności: Wojków, Podgórze, Krzaczyzna.

- przygotowano dokumentację, dot. utwardzenia podjazdu i terenu przy Filii Biblioteki Publicznej na Wojkowie przy al. Wojska Polskiego 4 w ramach projektu „Odkrywanie Polsko – Niemieckich Tradycji Piwowarskich” w ramach programu Interreg Polska – Saksonia 2014-2020.

2. Zadanie: Budowa budżetu partycypacyjnego (obywatelskiego) – inicjatyw oddolnych. Informacje na temat realizacji budżetu obywatelskiego w rozdziale **6.4.1.**

3. Zadanie: Współpraca z organizacjami pozarządowymi i grupami nieformalnymi przy realizacji projektów z wykorzystaniem środków krajowych i UE:

- beneficjentem projektu „Kowarskie Stragany – jarmark produktu lokalnego w krainie Ducha Gór” było Stowarzyszenie Miłośników Kowar. Zorganizowano 3 jarmarki na Starówce Kowarskiej od lipca do września 2021r. Dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Realizacja: 06-09.2021r. Wartość projektu: 30 000,00 zł; Dofinansowanie: 100 %

- beneficjentem projektu „Wenecja Karkonoszy – Kwiatowy Festiwal Ducha Gór” było Stowarzyszenie Eurojedynka. Organizacja festiwalu kwiatowego 26.09.2021 - Muszla koncertowa ,który był poprzedzony ukwieceniem 8 mostów na Jedlicy w centrum Kowar. Dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. / 05 -09.2021r. Wartość projektu: 30 000,00 zł; Dofinansowanie: 100%

2.4. Cel operacyjny: Poprawa jakości zarządzania miastem zgodnie z potrzebami mieszkańców

1. Zadanie: Informatyzacja i popularyzacja wśród mieszkańców usług e-urząd.

2. Zadanie: Podnoszenie jakości pracy kadry UM i jednostek organizacyjnych poprzez rozwój zasobów ludzkich.

- funkcjonuje cyfrowy urząd pod adresem: eurzad.kowary.pl

- pracownicy uczestniczą w licznych szkoleniach on-line i webinarach.

3) Opracowanie programu i wdrażanie działań naprawczych finansów Gminy w celu zwiększenia zdolności do aplikowania o środki zewnętrzne na przyszłe inwestycje. Wprowadzenie systemu monitoringu i kontroli wpływów z tytułu podatków i opłat w celu zwiększenia dochodów budżetu miasta.

- powstało w strukturze urzędu stanowisko ds. kontroli i kontroli zarządczej

III. OBSZAR INTERWENCJI - ŚRODOWISKO I INFRASTRUKTURA

3. Cel strategiczny: Tworzenie warunków dla rozwoju infrastruktury z poszanowaniem środowiska naturalnego

3.1. Cel operacyjny: Bezpieczeństwo, ochrona środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu

1. Zadanie: Wdrażanie „Planu adaptacji do zmian klimatu Gminy Miejskiej Kowary do roku 2030”- zintegrowanego systemu zagospodarowania zieleni i wód retencyjnych w mieście.

- pozyskano środki i rozpoczęto realizację projektu „Zielono-niebieskie Kowary” z dofinansowaniem z funduszy norweskich Całkowita wartość projektu 11 078 678,77 zł, dofinansowanie 9 394 624,88 zł. Realizacja 01.10.2021 - 30.04.2024.

2. Zadanie: Wdrażanie Programu Gospodarki Niskoemisyjnej GMK - wymiana uciążliwych systemów grzewczych na ekologiczne źródła ciepła i rozwój fotowoltaiki, termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowych.

- udzielono w 2021r.: 22 dotacje mieszkańcom do wymiany kotłów na ekologiczne po 2 500,- zł z budżetu gminy czyli w sumie 55 000,- zł

- wybudowano infrastrukturę techniczną oświetlenia drogowego ulicy Malinowej. koszt zadania 9 900,- zł, poniesiono ze środków własnych.

- gmina uczestniczyła w realizacji projektu „Ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację źródeł ciepła na obszarze Aglomeracji Jeleniogórskiej”, realizowanym przez KARR SA, z Grantu na wymianę na kotły kondensacyjne gazowe skorzystało w 2021 r. - 6 kowarskich gospodarstw domowych na łączną kwotę 77 151,10 zł

3. Zadanie: Wdrażanie planu zarządzania kryzysowego klimatycznego i zdrowotnego na wypadek pandemii.

- ze względu na panującą w 2021r. pandemię kontynuowano ograniczenia, dot. dostępu mieszkańców do budynków urzędu, mieszkańcy byli obsługiwani po wcześniejszym umówieniu telefonicznym terminu i godz. spotkania z urzędnikiem,

- dbano o zabezpieczenie środków dezynfekujących w urzędzie, zakupiono je również w ramach projektu „Odkrywanie Polsko – Niemieckich Tradycji Piwowarskich” dla urzędu, Filii Biblioteki i dla Domu Tradycji.

4. Zadanie: Modernizacja oczyszczalni ścieków i zagospodarowania osadów, rozbudowa sieci kanalizacyjnej i budowa nowych ujęć wody pitnej w mieście oraz studni głębinowych.

- przeprowadzono czynności kontrolne mieszkańców – właścicieli nieruchomości w zakresie realizacji obowiązku przyłączenia ich do sieci kanalizacyjnej oraz sposobu prowadzenia gospodarki nieczystościami ciekłymi, związanego z utrzymywaniem przydomowych szamb i oczyszczalni. W efekcie tych czynności w 2021r. do sieci kanalizacyjnej wpięto 45 nieruchomości, tymczasem w 2020r kiedy czynności kontrolnych w terenie nie realizowano, tych przyłączy było jedynie 15.

5. Zadanie: Likwidacja dzikich wysypisk śmieci i dbanie o czystość miasta.

- wdrażanie zintegrowanego systemu zieleni miejskiej „Zielone Kowary” , konsekwentne prace na terenach zielonych i ukwiecanie miasta, bieżące prace w zakresie wycinki samosiejek oraz podcinanie i kształtowanie drzew i krzewów.

6. Zadanie: Edukacja i promocja pro-ekologicznych postaw wśród mieszkańców, propagowanie OZE.

- prowadzono działania informacyjne, dot. możliwości pozyskania funduszy z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu i z programu „Czyste Powietrze”,

- prowadzono działania w zakresie edukowania mieszkańców na stronie i na FB gminy,

- gmina uczestniczy w ogólnopolskiej akcji „Pomagamy pszczołom”,

- stała współpraca z ZGK i Nadleśnictwem Śnieżka w zakresie edukacji ekologicznej ,

- pozyskano środki na realizację projektu „Budowa Infrastruktury Służącej Wytwarzaniu Energii Pochodzącej ze Źródeł Odnawialnych Przez Członków Karkonoskiego Klastra Energii”. Mikroinstalacje powstaną na budynkach MOK, MSR, MOPS i ZSO. Dofinansowanie z RPOWD 2014 – 2020 Realizacja: 01-12.2022r. Wartość projektu: 794 364,20 zł; Dofinansowanie: 548 949,48 zł

3.2. Cel operacyjny: Sprawny i przyjazny dla środowiska system komunikacyjny

1. Zadanie: Zwiększenie dostępności i funkcjonalności infrastruktury komunikacyjnej w mieście z wykorzystaniem środków krajowych i UE.

- zrealizowano projekt „Bezpieczna droga do szkoły w centrum miasta oraz do atrakcji turystycznych Kowar”. Powstał ciąg pieszy pomiędzy ul. Stanisława Staszica a Wichrową Równią w Kowarach. Dofinansowanie z UMWD – DOLNOŚLĄSKI FUNDUSZ POMOCY ROZWOJOWEJ 2021 i z RFIL 2021. Realizacja: 05-11.2021r. Wartość projektu i dofinansowanie : 249.353,05 zł

- zrealizowano projekt „Poprawa jakości świadczenia i rozwój usług turystycznych poprzez przebudowę parkingów, drogi i chodników w gminie Kowary” . Wykonano inwestycje przy ul. Ogrodowej, ul. Karkonoskiej przy Parku Rekreacji i ul. Jagiellońskiej . Dofinansowano ze środków Regionalnego Funduszu Inwestycji Lokalnych Covid-19 dla gmin górskich RFIL-2021. Realizacja: 04-11.2021r. Wartość projektu: 1 191 277,28 zł; Dofinansowanie: 100%

- przeprowadzono remont łącznika pomiędzy ul. Borusiaka, ul. 1 Maja, koszt zadania 162 833,55 zł, poniesiono ze środków własnych.
- dokonano utwardzenia działki nr 101/14 – dojazd do działek budowlanych przy ul. Sanatoryjnej, koszt zadania 79 476,33 zł
- wykonano dokumentację obiektu mostowego pomiędzy ul. Ogrodową a Placem Franciszkańskim oraz 2 kładek pieszych przy ul. Wiejskiej znajdujących się nad rzeką Jedlica. Do czasu remontu przedmiotowe obiekty zostały wyłączone z ruchu.

2. Zadanie: Ekologiczna komunikacja w mieście - budowa ścieżek pieszo-rowerowych i rowerowych, parkingów intermodalnych, centrum przystankowo-przesiadkowego, ograniczenie ruchu kołowego, modernizacja oświetlenia drogowego z wykorzystaniem OZE, tworzenie nowoczesnych i bezpiecznych przejść dla pieszych.

- zaczęto realizację projektu „Przebudowa przejść dla pieszych przy Al. Wolności i przy ul. Władysława II Jagiellończyka w Kowarach.” Zamontowano wyniesione przejścia i oznakowano je znakami pionowymi i poziomymi, elementami odblaskowymi i oświetlone je. Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na rok 2021. Realizacja: 10.2021 – 09.2022r. Wartość projektu: 125 000,00 zł; Dofinansowanie: 100 000,00 zł

- zaczęto realizację projektu "Poprzez Wenecję Karkonoszy do Kowarskiego Ratusza" – I etap projektu. Wyremontowano kładki piesze: Mostek Młynarza , Mostek Herbowy przy ul. Stanisława Staszica 14 i 16). Dofinansowanie z INTERREG PI-Cz Fundusz Mikroprojektów Euroregionu Nysa. Realizacja: 01.05.2021 – 30.04.2022r. Wartość projektu: 125 497,22 zł; Dofinansowanie: 112 947,50 zł

3. Zadanie: Współpraca z samorządem województwa na rzecz odbudowy połączeń kolejowych.

- udział w licznych spotkaniach i rozmowach przedstawicieli gminy z zarządem województwa, dot. odbudowy połączenia kolejowego Mysłakowice-Kowary i Kowary – Kamienna Góra

4. Zadanie: Rozbudowa sieci informatycznej i przeciwdziałanie wykluczeniu informatycznemu w mieście.

- pozyskano środki na Poprawę cyberbezpieczeństwa oraz doposażenie w sprzęt IT Urzędu Miejskiego w Kowarach i jednostek oraz zestawienie bezpiecznych tuneli komunikacyjnych. Dofinansowanie z Grantu Cyfrowa Gmina z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Realizacja: 12.2021 - 09.2023r. Wartość projektu i dofinansowanie : 319 500,00 zł

3.3. Cel operacyjny: Poprawa stanu budynków i przestrzeni publicznej oraz rozwój mieszkalnictwa

1. Zadanie: Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Kowary na lata 2016-2023 (m.in. poprawa estetyki miasta: rewitalizacja kamienic i przestrzeni publicznych, stworzenie Promenady Gielniakowskiej wraz z rewitalizacją kładek na rzece Jedlicy, kompleksowe zagospodarowanie terenu wokół dworca kolejowego i przebudowa dworca na nową atrakcję turystyczną oraz utworzenie Centrum Informacji Turystycznej).

- program jest realizowany, szczegółowe zapisy w rozdziale 3.3.1. Realizacja programu rewitalizacji Gminy Miejskiej Kowary.

- zabezpieczenie wkładu własnego przy remontach realizowanych przez wspólnoty mieszkaniowe

2. Zadanie: Opracowanie programu budownictwa komunalnego i socjalnego oraz jego realizacja.

3. Zadanie: Pozyskiwanie inwestorów i partnerów biznesowych do poprawy zasobów mieszkaniowych w mieście.

4. Zadanie: Racjonalizacja procesu prywatyzacji mieszkaniowego zasobu gminy.

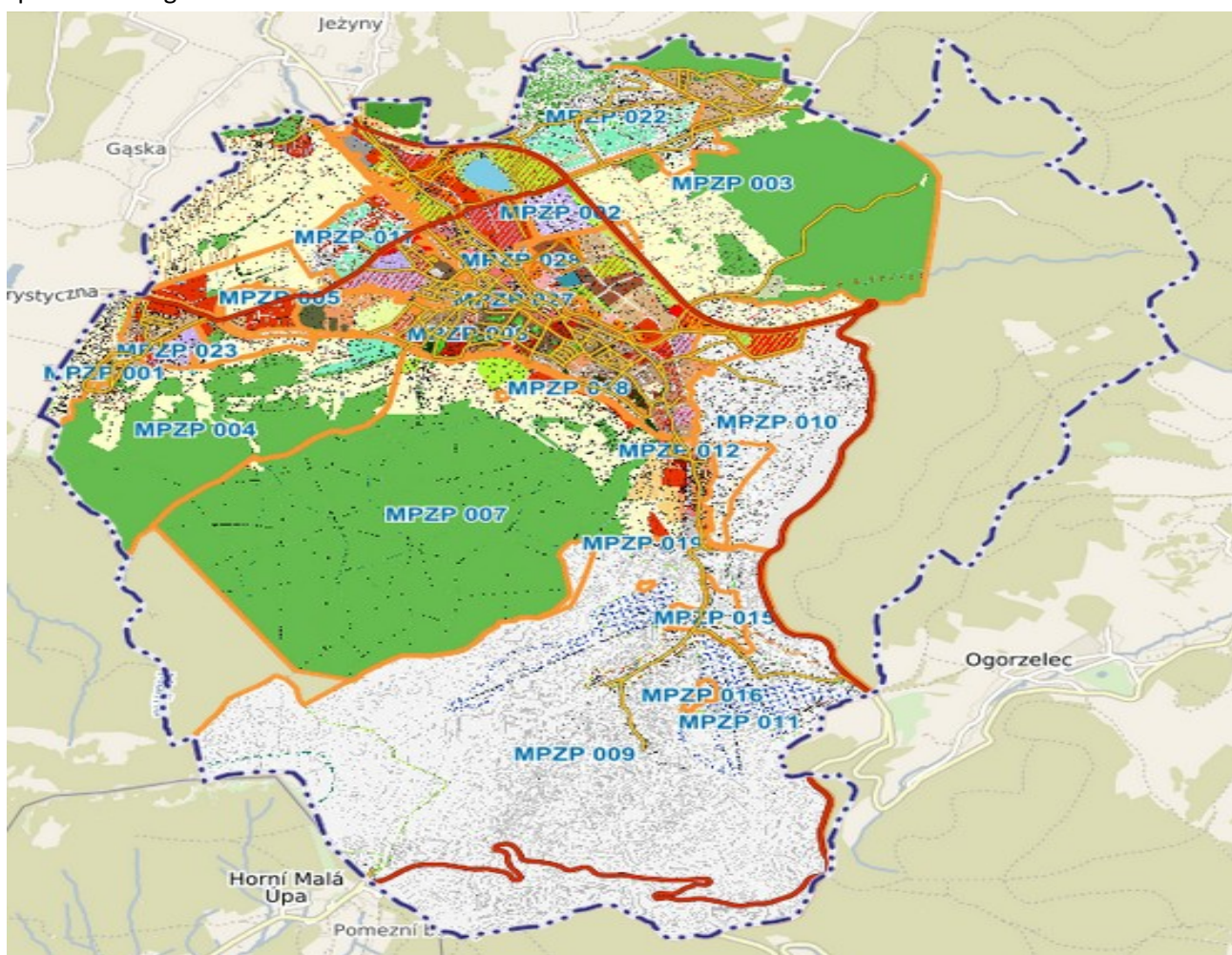
- gmina realizuje program budownictwa komunalnego, przystąpiła do spółki Jeleniogórskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. w celu budowy mieszkań na wynajem , planowana jest budowa

wielorodzinnego budynku mieszkalnego na Osiedlu Wichrowa Równia w Kowarach z 40 lokalami mieszkalnymi i komórkami lokatorskimi.

6.1.2. Planowanie przestrzenne – zakres i efekty zrealizowanych prac

Politykę przestrzenną gminy kreuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które opracowano na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Kowarach nr 247 z dnia 28.05.1998 roku ze zmianami. Ostatnia aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przeprowadzona została w roku 2021 (Uchwała Nr XLVII/294/21 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 25 listopada 2021 r.).

Uszczegółowienie zagospodarowania terenów następuje w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2021r. obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęto ok 2960 ha, co stanowi ok 80% powierzchni gminy. 20% powierzchni gminy nie objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego stanowią teren Lasów Państwowych, na których prowadzona jest gospodarka leśna.

W przypadku, gdy dla określonego terenu nie uchwalono miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przedsięwzięcia są realizowane w drodze ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

W roku 2021 nie wydano decyzji ustalającej warunki zabudowy i zagospodarowania przestrzennego.

Ostatnie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania

przestrzennego zostały podjęte w 2020 roku, wtedy to Rada Miejska w Kowarach przystąpiła do opracowania 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania:

W roku 2021 r. Rada Miejska w Kowarach uchwaliła 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

Lp.	Nazwa	Nr uchwały data
1.	Uchwała Rady Miejskiej w Kowarach w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w jednostce urbanistycznej Kowary Centrum - edycja 2020 r.	XXXV/222/21 25 lutego 2021 r.
2.	Uchwała Rady Miejskiej w Kowarach w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 103/34 położonej w jednostce urbanistycznej Kowary Krzaczyzna	XXXV/223/21 25 lutego 2021 r.
3.	Uchwała Rady Miejskiej w Kowarach w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kowary dla jednostki urbanistycznej KOWARY KRZACZYNA A	XXXV/224/21 25 lutego 2021 r.
4.	Uchwała Rady Miejskiej w Kowarach w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w jednostce urbanistycznej Kowary Wojków - edycja 2020 r.	XXXV/225/21 25 lutego 2021 r.
5.	Uchwała Rady Miejskiej w Kowarach w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w jednostce urbanistycznej Kowary Krzaczyzna - edycja 2020 r.	XLIII/269/21 26 sierpnia 2021 r.

Wydział Rozwoju Miasta czynności dot. gospodarki nieruchomościami, rolnictwa i gospodarki przestrzennej w 2021r.

Lp.	Decyzja/Zaświadczenie/postanowienie	Ilość [szt.] 2018 r.	Ilość [szt.] 2019 r.	Ilość [szt.] 2020 r.	Ilość [szt.] 2021 r.
1.	Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości - decyzje	19	5	2	0
2.	Podział nieruchomości - decyzje	18	13	11	24
3.	Podział nieruchomości - postanowienia	-	3	4	9
4.	Zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystywanego do produkcji rolnej	16	9	20	15
5.	Wypisy i wyrisy oraz zaświadczenia z MPZP	109	76	109	158

6.2. Budżet i finanse Kowar

6.2.1 Informacje ogólne

Budżet Miasta na 2021 rok został uchwalony 28 grudnia 2020 r. uchwałą Nr XXXIII/213/20 Rady Miejskiej w Kowarach i zakładał:

1. Dochody w wysokości 49.547.132,00 zł, z tego dochody bieżące w wysokości 47.519.335,00 zł oraz dochody majątkowe w wysokości 2.027.797,00 zł.
2. Wydatki w wysokości 50.023.029,00 zł, z tego wydatki bieżące w wysokości 48.173.251,00 zł oraz wydatki majątkowe w wysokości 1.849.778,00 zł.
3. Przychody w wysokości 1.730.856,00 zł, z tego:
 - 1) ze spłat pożyczek udzielonych na finansowanie zadań realizowanych w udziale środków UE: 258.136,00 zł;

- 2) z tytułu zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej 779.353,00 zł,
- 3) z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach: 30.361,00 zł;
- 4) wolne środki o których mowa w art.217 ust.2 pkt 6 uofp w wysokości 663.006,00 zł.

4. Rozchody w wysokości 1.254.959,00 zł, z tego:

- 1) pożyczki udzielane na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków UE: 176.159,00 zł;
- 2) wykup wyemitowanych obligacji: 1.000.000,00 zł;
- 3) spłaty otrzymanych pożyczek: 78.800,00 zł.

W trakcie roku w planie budżetu dokonywane były zmiany zarówno przez Radę Miejską jak i Burmistrza Miasta Kowary działającego na podstawie upoważnienia udzielonego przez Radę Miejską oraz upoważnienia ustawowego. W zakresie zmian w budżecie podjętych zostało przez Radę Miejską 12 uchwały oraz wydanych zostało 15 zarządzeń Burmistrza Miasta Kowary.

W wyniku wprowadzonych zmian plan dochodów budżetu Miasta wzrósł o 8.099.918,65 zł tj. o 16,35%, plan wydatków wzrósł o 3.882035,95 zł tj. o 7,76 %, plan przychodów zmniejszył się o 1.261.228,00 zł tj. o 72,87 %, plan rozchodów wzrósł o kwotę 2.956.654,70 zł tj. o 235,60%.

Ostatecznie (po zmianach) plan budżetu Miasta przedstawiał się następująco:

1. Dochody w wysokości 57.647.050,65 zł, z tego dochody bieżące w wysokości 51.458.943,65 zł oraz dochody majątkowe w wysokości 6.188.107,00 zł.
2. Wydatki w wysokości 53.905.064,95 zł, z tego wydatki bieżące w wysokości 50.060.733,95 zł oraz wydatki majątkowe w wysokości 3.844.331,00 zł.
3. Przychody w wysokości 469.628,00 zł, z tego:
 - 1) ze spłat pożyczek udzielonych na finansowanie zadań realizowanych w udziałem środków UE: 258.136,00 zł;
 - 2) z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach: 30.361,00 zł;
 - 3) z tytułu rozliczenia środków określonych w art.5 ust.1 pkt.2 uofp i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości 181.131,00 zł.
4. Rozchody w wysokości 4.211.613,70 zł, z tego:
 - 1) pożyczki udzielane na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków UE: 176.159,00 zł;
 - 2) wykup wyemitowanych obligacji: 4.000.000,00 zł;
 - 3) spłaty otrzymanych pożyczek: 35.454,70 zł.

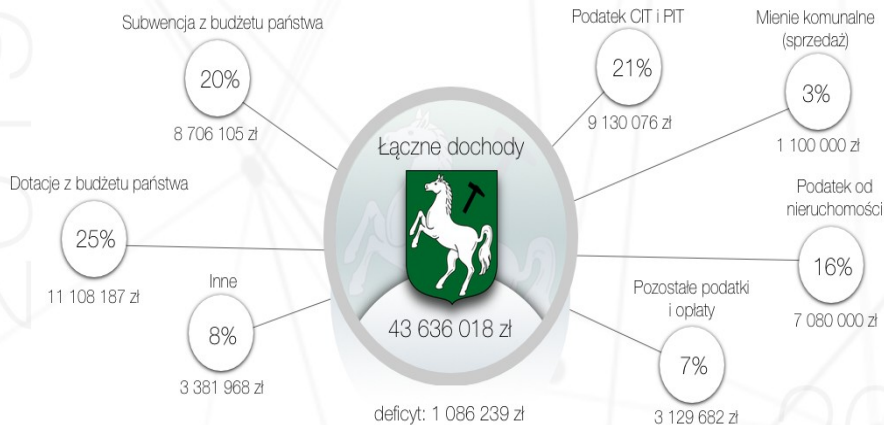
W sprawie realizacji budżetu w 2021r. warto podkreślić, że Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu Uchwałą Nr I/36/2022 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z dnia 26 kwietnia 2022r. w sprawie wydania opinii o przedłożonym przez Burmistrza Miasta Kowary sprawozdaniu z wykonania budżetu miasta Kowary za rok 2021 wydała **opinię pozytywną**.

link do zarządzenia ze sprawozdaniem za rok 2021:

http://www.bip.kowary.pl/public/?id=113414&id_document=23302

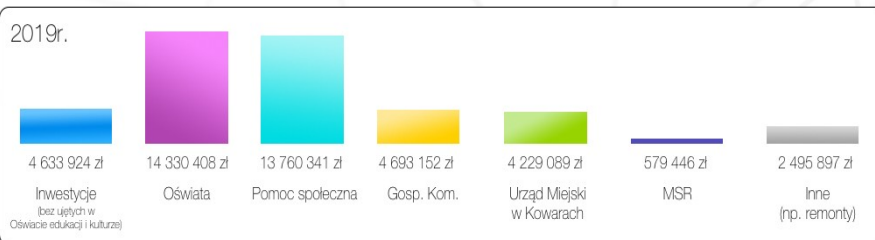
link do opinii RIO o sprawozdaniu za rok 2021:

http://www.bip.kowary.pl/public/?id=67915&id_document=22139

Wydatki

44 722 257 zł

Inwestycje

4 633 924 zł

(bez ujętych w Oświacie edukacji i kulturze)

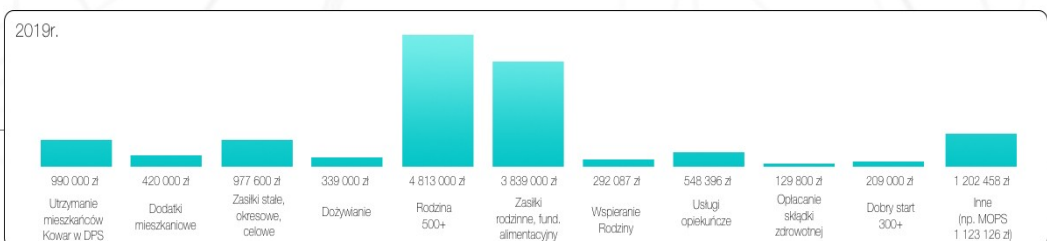
Oświata edukacja i kultura

14 330 408 zł

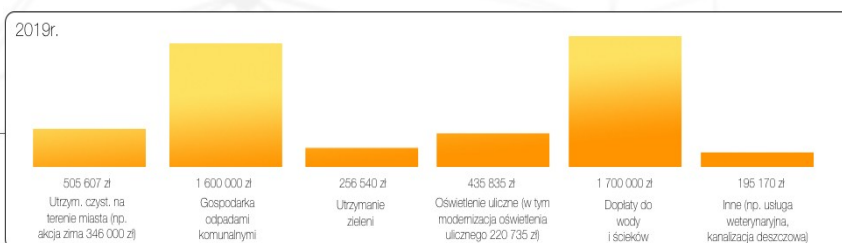
Pomoc Społeczna

13 760 341 zł

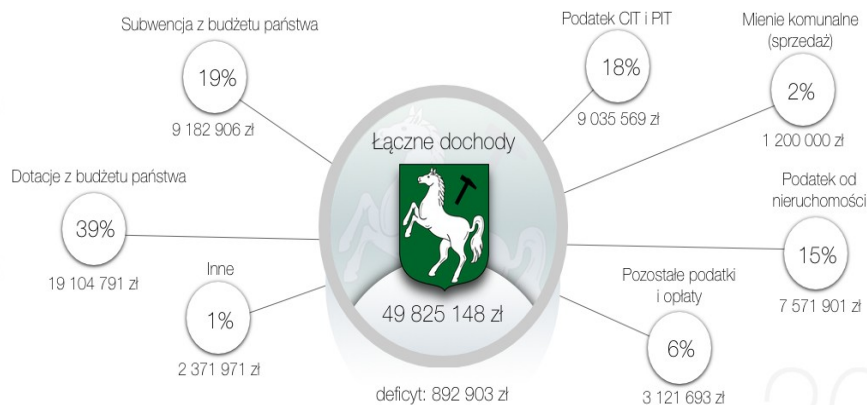
Gospodarka kom. i ochrona środowiska

4 693 152 zł

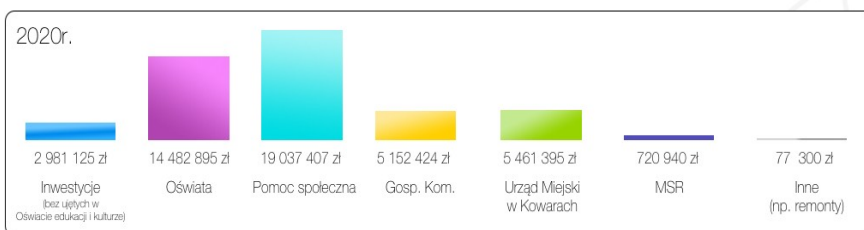
Szczegółowe informacje na temat budżetu znajdują się w "Projekcie Uchwały Budżetowej dla Miasta Kowary na rok 2019r." www.bip.kowary.pl

2020

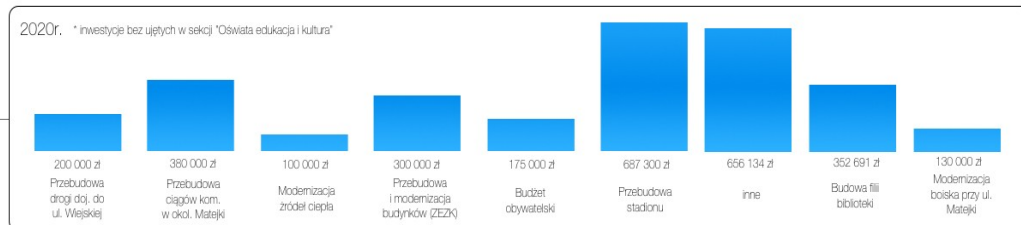
Wydatki

50 718 051 zł

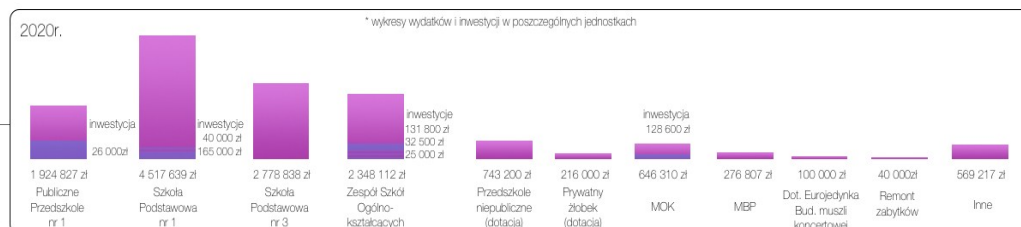
Inwestycje

2 981 125 zł
(bez ujętych w Oświacie edukacji i kulturze)

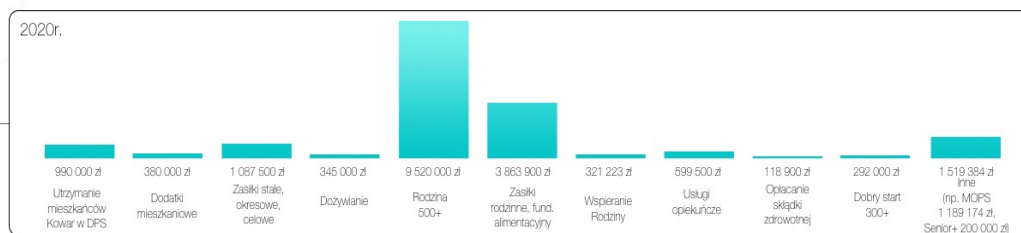
Oświata edukacja i kultura

14 482 895 zł

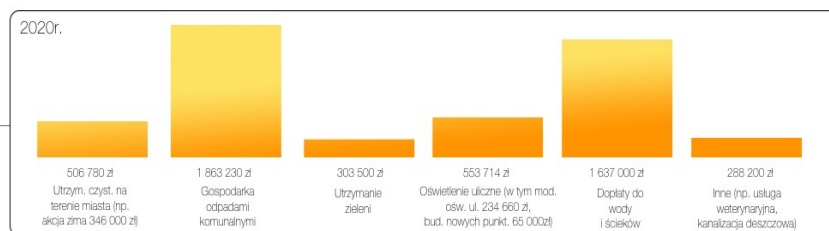
Pomoc Społeczna

19 037 407 zł

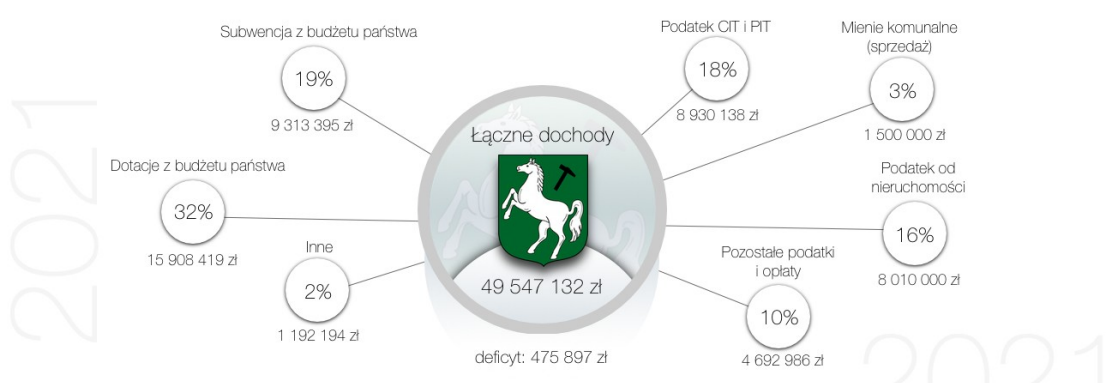
Gospodarka kom. i ochrona środowiska

5 152 424 zł

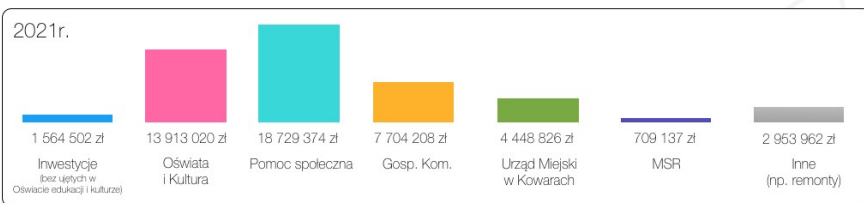

KOWARY
miasto z tradycjami

Szczegółowe informacje na temat budżetu znajdują się w "Projekcie Uchwały Budżetowej dla Miasta Kowary na rok 2020r." www.bip.kowary.pl

Wydatki 50 023 029 zł

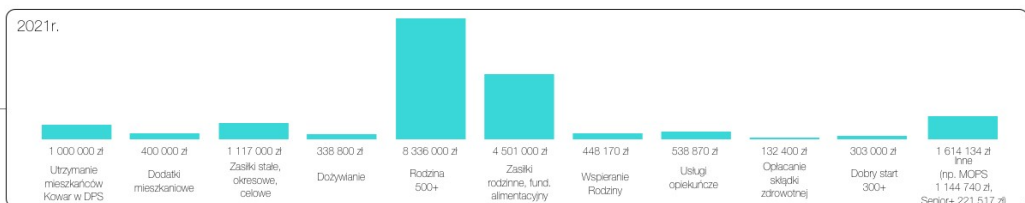
Inwestycje 1 564 502 zł (bez ujętych w Oświacie, edukacji)

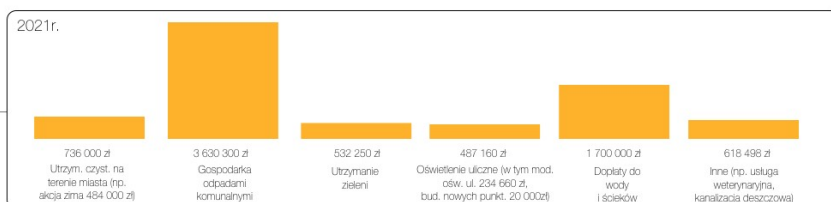
Oświata edukacja i kultura 13 913 020 zł

Pomoc Społeczna 18 729 374 zł

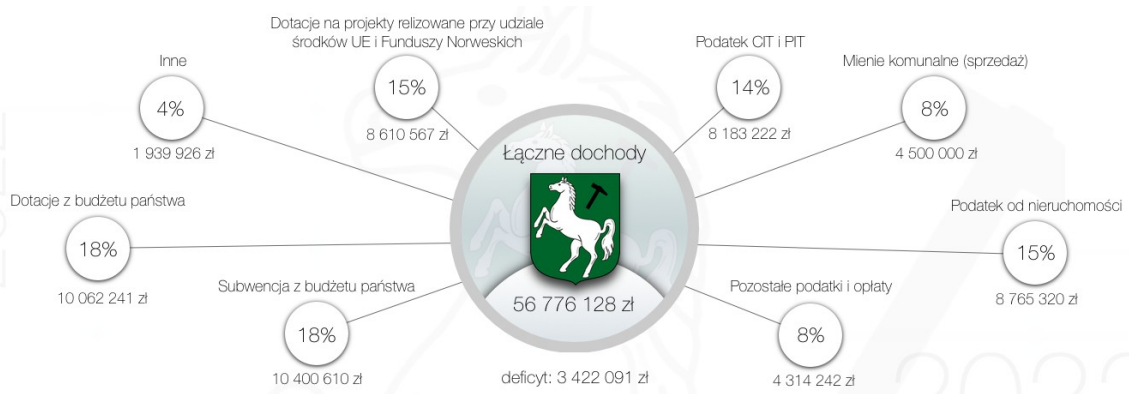

Gospodarka kom. i ochrona środowiska 7 704 208 zł

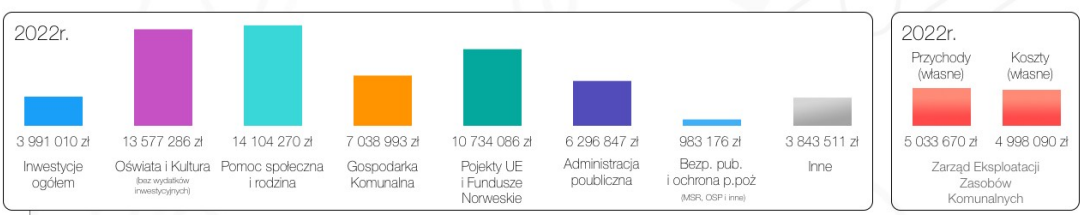
Szczegółowe informacje na temat budżetu znajdują się w "Projekcie Uchwały Budżetowej dla Miasta Kowary na rok 2021r." www.bip.kowary.pl

2022

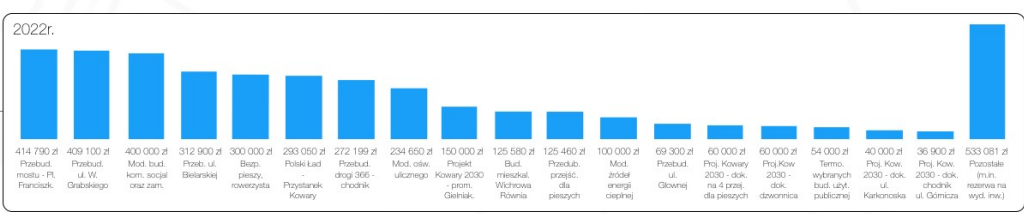
Wydatki

60 198 219 zł

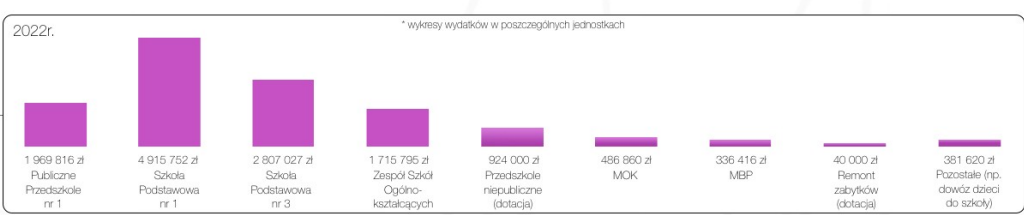
Inwestycje realizowane ze środków własnych

3 991 010 zł

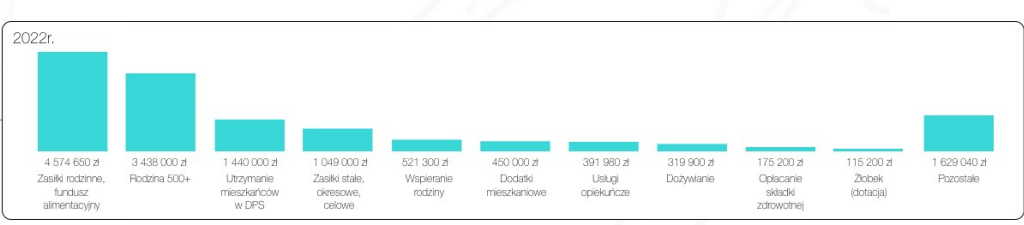
Oświata i kultura

13 577 286 zł

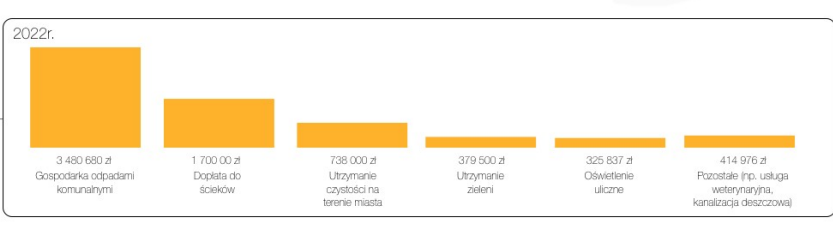
Pomoc Społeczna

14 104 270 zł

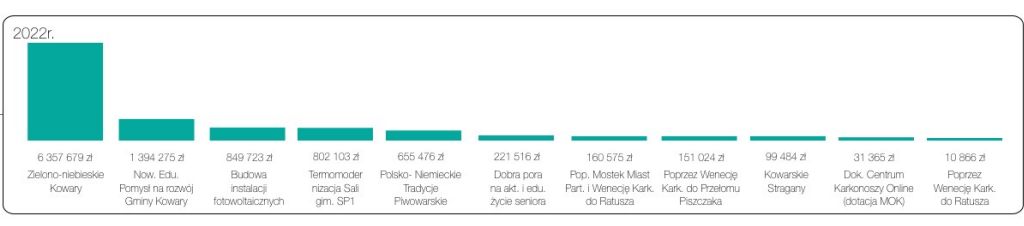
Gospodarka kom. i ochrona środowiska

7 038 993 zł

Projekty realizowane przy udziale środków UE i Funduszy Norweskich

10 734 086 zł

Zadłużenie Gminy Miejskiej Kowary w latach 2018-2021

Stan zadłużenia z tytułu emisji obligacji komunalnych na dzień 4 listopada 2018 roku				8.000.000,00
Spłaty dokonane w latach 2019-2021, z tego:				6.000.000,00
Rok	Seria	Data wykupu zgodnie z umową	Data wykupu	Wartość obligacji
2019	E11	31.10.2019	31.10.2019	1.000.000,00
			Razem spłaty w 2019	1.000.000,00
2020	F11	04.12.2020	04.12.2020	1.000.000,00
			Razem spłaty w 2020	1.000.000,00
2021	A12	15.03.2021	12.03.2021	1.000.000,00
2021	B12	30.03.2022	29.12.2021	1.000.000,00
2021	C12	30.03.2023	29.12.2021	1.000.000,00
2021	B11	30.06.2024	29.12.2021	1.000.000,00
			Razem spłaty w 2021	4.000.000,00
Stan zadłużenia z tytułu emisji obligacji komunalnych na dzień 31 grudnia 2021 roku				2.000.000,00

Stan zadłużenia z tytułu pożyczek z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na dzień 4 listopada 2018 roku			334.924,50	
Spłaty dokonane w latach 2019-2021, z tego			200.954,70	
2019	umowa 123/P/OA/JG/2018; aneks 1		50.000,00	
	umowa 212/P/OA/JG/2018 aneks 1, aneks 2		38.000,00	
			Razem spłaty w 2019	88.000,00
2020	umowa 123/P/OA/JG/2018; aneks 1		47.500,00	
	umowa 212/P/OA/JG/2018 aneks 1, aneks 2		30.000,00	
			Razem spłaty w 2020	77.500,00
2021	umowa 123/P/OA/JG/2018; aneks 1		20.850,00	
	umowa 212/P/OA/JG/2018 aneks 1, aneks 2		14.604,70	
			Razem spłaty w 2021	35.454,70
Uzyskane umorzenie w 2021 roku z WFOŚiGW , z tego			133.969,80	
2021	umowa 123/P/OA/JG/2018; aneks 1		78.900,00	
	umowa 212/P/OA/JG/2018 aneks 1, aneks 2		55.069,80	
			Razem umorzenie w 2021	133.969,80
Stan zadłużenia z tytułu zaciągniętych pożyczek na dzień 31 grudnia 2021 roku			0,00	

Według stanu na 31 grudnia 2021 roku zadłużenie Gminy Miejskiej Kowary z tytułu emisji obligacji i zaciągniętych pożyczek wynosi 2.000.000,00 zł. W stosunku do stanu na 4 listopada 2018 roku zmniejszyło się o 76% tj. o kwotę 6.334.924,50 zł.

6.2.2. Udziały Miasta Kowary w spółkach

6.2.2.1. Karkonoski System Wodociągów i Kanalizacji

Od 2006 roku gminy: Kowary, Mysłakowice, Podgórzyn oraz Szklarska Poręba tworzą Spółkę Karkonoski System Wodociągów i Kanalizacji. Należy również do niej piąty wspólnik Związek Gmin Karkonoskich. W 2010 roku do Spółki Karkonoski System Wodociągów i Kanalizacji dołączyła również gmina Piechowice.

- **Wielkość udziałów Wspólników w Spółce ilustruje poniższa tabela.**

Tabela: Wielkość udziałów Wspólników w Spółce

Gmina	Wartość	Ilość udziałów	Procent udziałów
Gmina Kowary	30.633.000,00	30.633	20,31%
Gmina Mysłakowice	30.942.000,00	30.942	20,51%
Gmina Podgórzyn	27.834.000,00	27.834	18,45%
Gmina Piechowice	27.020.000,00	27.020	17,91%
Gmina Szklarska Poręba	30.004.000,00	30.004	19,89%
Związek Gmin Karkonoskich	4.424.000,00	4.424	2,93%
RAZEM	150.857.000,00	150.857	100%

Źródło: <http://kswik.bip.net.pl/?c=223>

- **KSWiK – Organy Spółki – stan na 31.12.2021 rok.**

Zgromadzenie Wspólników:

Gmina Kowary reprezentowana przez Burmistrza Miasta Kowary - Elżbieta Zakrzewska

Gmina Mysłakowice reprezentowana przez Wójta Mysłakowic - Michał Orman

Gmina Piechowice reprezentowana przez Burmistrza Miasta Piechowice - Jacek Kubielski

Gmina Podgórzyn reprezentowana przez Wójta Podgórzyna - Mirosław Kalata

Gmina Szklarska Poręba reprezentowana przez Burmistrza Szklarskiej Poręby - Mirosław Graf

Związek Gmin Karkonoskich reprezentowany przez Przewodniczącego Zarządu - Elżbietę Zakrzewską lub Zastępcę Przewodniczącego - Radosława Jęcka

Władze Spółki - Rada Nadzorcza

Feliks Rosik - Przewodniczący

Anna Julia Król - Z-ca Przewodniczącego

Elżbieta Gac - Sekretarz

Anna Warczak - Członek

Agata Marta Porczyńska - Członek

Zarząd

Dariusz Daraż – Prezes Zarządu

W 2019 roku Gmina Kowary podjęła starania w sprawie polubownego zakończenia sporu prawnego dotyczącego rozszczenia spółki o zapłatę ponad 2,4 mln zł plus odsetki w związku z niezatwierdzeniem przez Radę Miejską taryf w latach ubiegłych. Od tego czasu trwa w tej sprawie postępowanie sądowe. W 2021 została powołana biegła w celu ustalenia ewentualnych strat spółki KSWiK sp. z o.o. w związku z niepodjęciem przez Radę Miejską Kowar uchwały o ustaleniu wysokości stawki za odbiór ścieków i dostarczanie wody mieszkańcom Kowar.

6.2.2.2. Jeleniogórskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o. w Jeleniej Górze

Na podstawie uchwały nr LVIII/304/21 Rada Miejska w Kowarach w dniu 14 grudnia 2021 r. wyraziła zgodę na przystąpienie i objęcie udziałów w kapitale zakładowym Jeleniogórskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego sp. z o. o. w Jeleniej Górze przez Gminę Miejską Kowary. W zamian za wkład pieniężny Gminy w wysokości 100.000,00 zł (słownie: sto tysięcy złotych 00/100), Gmina Miejska Kowary objęła 100 (słownie: sto) udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki o wartości nominalnej 1.000,00 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) każdy t.j. o łącznej wartości nominalnej 100.000,00 zł (słownie: sto tysięcy złotych 00/100). Jeleniogórskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o. o. w Jeleniej Górze prowadzi program budowy mieszkań na wynajem. Dokapitalizowanie Spółki przez Gminę Miejską Kowary zostanie przeznaczone przez Jeleniogórskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Jeleniej Górze Sp. z o. o. na sfinansowanie budowy wielorodzinnego budynku mieszkalnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą na osiedlu Wichrowa Równia w Kowarach. W budynku znajdowało będzie się ok. 40 lokali mieszkalnych o powierzchni użytkowej ok. 2.000,00 m². Szacunkowy i planowany koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego wynosi 11 400 000,00 zł w tym 546 000,00 zł to wartość gruntu. Gmina Miejska Kowary w zamian za wkład pieniężny w wysokości 100.000,00 zł obejmie 100 udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Jeleniogórskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego w Jeleniej Górze o wartości nominalnej 1.000,00 zł każdy t. j. o łącznej wartości nominalnej 100.000,00 zł. W uchwale budżetowej na rok 2021 przewidziano środki na wniesienie do Spółki wkładu.

Organy Spółki:

Skład Rady Nadzorczej w Jeleniogórskim TBS sp. z .o.

- Rafał Krupiński - przewodniczący Rady Nadzorczej
- Przemysław Kozłowski - członek Rady Nadzorczej
- Michał Kasztelan - członek Rady Nadzorczej

Prezes Zarządu: Marek Wojnarowski

Księga Udziałów Spółki pod firmą Jeleniogórskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Jeleniej Górze*

lp	Adres wspólnika	Liczba udziałów	Wartość nominalna jednego udziału	Łączna wartość udziałów	Udział w kapitale
1.	Gmina Jelenia Góra Plac Ratuszowy 58 58-00 Jelenia Góra	7.967	1000,00zł	7.967.000,00zł	87,87 %
2.	Gmina Kowary ul. 1 Maja 1 A	100	1000,00 zł	100.000, 00 zł	1,10 %

* pozostałe udziały należą do osób fizycznych

6.2.3. Pozyskiwanie i wydatkowanie przez Miasto środków zewnętrznych

Projekty z dofinansowaniem zewnętrznym realizowane i pozyskane przez Gminę Miejską Kowary – Wydział Rozwoju Miasta w 2021r.

1. *„Dobra pora na aktywne i edukacyjne życie Seniora w Kowarach”*. Członkowie Klubu Seniora, prowadzonego przez MOPS, korzystają z zajęć: edukacyjnych, ogólnorozwojowych, wyjazdów, spotkań okolicznościowych. Dofinansowanie z RPO WD 2014-2020. Realizacja: 12.2019r.- 12.2022r. Wartość projektu: 745 770,46 zł; Dofinansowanie: 708 481,94 zł
2. *„Wzrost jakości edukacji w Szkole Podstawowej nr 3 im. Józefa Gielniaka w Kowarach”*. Dodatkowe zajęcia dla dzieci oraz wyposażenie pracowni szkolnych w sprzęt i pomoce naukowe. Dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020. Realizacja: 01.2019r. - 06.2021r. Wartość projektu: 419 184,00 zł; Dofinansowanie: 377 265,60 zł.
3. *„Odkrywanie na nowo walorów kulturowych i historycznych Kowar i czesko-polskiego pogranicza”* .Powstało miejsce przystankowe przy wiadukcie kolejowym przy ul. Wiejskiej. Dofinansowanie z Programu Interreg V-A Republika Czeska–Polska 2014-2020 Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Nysa . Realizacja: 01.04.2020r. - 30.09.2021r. Wartość projektu: 115 760,12 zł.; Dofinansowanie: 104 184,10 zł
4. *„Galeria na powietrzu o historii ewangelickiego kompleksu w Kowarach”*. Projekt grantowy polegał na uporządkowaniu starego cmentarza ewangelickiego i postawieniu tablic. Dofinansowany z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Realizacja: 05.2020 r. – 01.2021 r. Wartość projektu: 20 000,00 zł; Dofinansowanie: 20 000,00 zł
5. *„Poprawa jakości świadczenia i rozwój usług turystycznych poprzez przebudowę parkingów, drogi i chodników w gminie Kowary”*. Wykonano inwestycje przy ul. Ogrodowej, ul. Karkonoskiej przy Parku Rekreacji i ul. Jagiellońskiej . Dofinansowano ze środków Regionalnego Funduszu Inwestycji Lokalnych Covid-19 dla gmin górskich RFIL-2021. Realizacja: 04-11.2021r. Wartość projektu: 1 191 277,28 zł.; Dofinansowanie: 1 191 277,28 zł
6. *„Nowoczesna Edukacja – pomysł na rozwój Gminy Miejskiej Kowary”* Podnoszenie kompetencji nauczycieli i uczniów w SP1, SP3 i ZSO poprzez dodatkowe zajęcia oraz zakup sprzętu IT i pomocy naukowych. Dofinansowanie z RPO WD 2014-2020 Realizacja: 01.2021 – 12.2022r. Wartość projektu: 1 869 215,90 zł; Dofinansowanie: 1 663 190,98 zł
7. *„Współpraca generacji Vrchlabi i Kowary”*. Wymiana doświadczeń uczniów ZSO, Szkoły Branżowej oraz Seniorów z Kowar i z miastem partnerskim Vrchlabi. Dofinansowanie z INTERREG PI-Cz Fundusz Mikroprojektów Euroregionu Nysa. Realizacja: 05.2021 – 12.2021r. Wartość projektu: 77 698,80 zł; Dofinansowanie: 69 928,92 zł
8. *„Poprzez Wenecję Karkonoszy do Kowarskiego Ratusza”* – I etap projektu. Wyremontowano kładki piesze: Mostek Młynarza , Mostek Herbowy przy ul. S. Staszica 14 i 16). Dofinansowanie z INTERREG PI-Cz Fundusz Mikroprojektów Euroregionu Nysa. Realizacja: 01.05.2021 – 30.04.2022r. Wartość projektu: 125 497,22 zł; Dofinansowanie: 112 947,50 zł
9. *„Poprzez Mostek Miast Partnerskich i Wenecję Karkonoszy do Kowarskiego Ratusza”*– II etap projektu. Zaplanowano remont 4 kładek pieszych: Mostek Miast Partnerskich przy ul. Ogrodowej 40, Mostek Złotnika przy ul. Staszica 10, Mostek Piwowara przy ul. Waryńskiego 5 i Mostek Kowala przy ul. Waryńskiego 16. Dofinansowanie z INTERREG PI-Cz Fundusz Mikroprojektów Euroregionu Nysa. Realizacja: 01.09.2021 – 31.08.2022r. Wartość projektu: 160 576,37zł; Dofinansowanie: 144 518,73zł
10. *„Odkrywanie Polsko – Niemieckich Tradycji Piwowarskich”*. Wyremontowano Filię Biblioteki na Wojkowie -Centrum Wiedzy o Browarnictwie, powstało w Domu Tradycji „Mini Muzeum Piwowarstwa”, odrestaurowano Źródło Jola, do wykonania zostało: iluminacja – Ratusza, Domu Tradycji i budynku b UM , wydanie przewodnika turystycznego i wykonanie murala w bramie przejścia pod budynkiem 1 Maja

24. Dofinansowanie z Interreg Polska – Saksonia 2014-2020 . Realizacja: 10.2019r.–12.2022r. Wartość projektu: 1 138 143,69 zł; Dofinansowanie: 967 421,52 zł

11. *„Zielono-niebieskie Kowary”* . Remont zbiornika i zagospodarowanie terenu przy zbiorniku ul. Zamkowa, nasadzenia zieleni i systemy nawadniania, zbiorniki na deszczówkę i ogrody deszczowe, zielone ściany i przystanki, monitoring, mała architektura, ławki, kosze, tablice, przebudowa chodnika ul. Matejki. Dofinansowanie z programu EOG Funduszy Norweskich. Realizacja: 01.10.2021r. - 31.03.2024r. Wartość projektu: 11 078 678,77 zł; Dofinansowanie: 9 394 624,88 zł

12. *„Bezpieczna droga do szkoły w centrum miasta oraz do atrakcji turystycznych Kowar”*. Powstał ciąg pieszy pomiędzy ul. Stanisława Staszica a Wichrową Równią w Kowarach. Dofinansowanie z UMWD – Dolnośląski Fundusz Pomocy Rozwojowej 2021 i z RFIL 2021. Realizacja: 05-11.2021r. Wartość projektu i dofinansowanie : 249.353,05 zł

13. *„Przebudowa przejść dla pieszych przy Al. Wolności i przy ul. Władysława II Jagiellończyka w Kowarach.”* Zamontowanie wyniesionych przejść, oznakowania pionowego i poziomego, elementów odblaskowych i oświetlenia. Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na rok 2021. Realizacja: 10.2021 – 09.2022r. Wartość projektu: 125 000,00 zł; Dofinansowanie: 100 000,00 zł

14. *„Budowa Infrastruktury Służącej Wytwarzaniu Energii Pochodzącej ze Źródeł Odnawialnych Przez Członków Karkonoskiego Klastra Energii”*. Mikroinstalacje powstaną na budynkach MOK, MSR, MOPS i ZSO. Dofinansowanie z RPOWD 2014 – 2020 Realizacja: 01-12.2022r. Wartość projektu: 794 364,20 zł; Dofinansowanie: 548 949,48 zł

15. *„Przystanek Kowary”* - dofinansowanie: Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych. Przystosowanie budynku byłego dworca PKP przy ul. Dworcowej 8 na działalność kulturalno- turystyczno- usługową, t.j.: Informacja Turystyczna i Muzeum Rzemiosła Kowar, Karkonoskie Centrum Produktu Lokalnego (miejsce ekspozycji i sklepu) Miejska Biblioteka Publiczna. Realizacja: 10.2021 - 12.2023r. Wartość projektu: 5 000 000,00 zł; Dofinansowanie: 4 500 000,00 zł

16. *„Termomodernizacja budynku Sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 1 w Kowarach.”* Dofinansowanie z RPO WD 2014-2020 ZIT AJ. Realizacja: 01-12.2022r. Wartość projektu: 1 095 112,64 zł; Dofinansowanie: 918 520,74 zł

17. *„Kowarskie Stragany – jarmark produktu lokalnego w krainie Duchy Gór”* . Zorganizowano 3 jarmarki na Starówce Kowarskiej od lipca do września 2021r. Dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Realizacja: 06-09.2021r. Wartość projektu: 30 000,00 zł; Dofinansowanie: 30 000,00 zł

18. *„Wenecja Karkonoszy – Kwiatowy Festiwal Duchy Gór”* . Organizacja festiwalu kwiatowego 26.09.2021 -Muszla koncertowa ,który był poprzedzony ukwieceniem 8 mostów na Jedlicy w centrum Kowar. Dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. / 05 -09.2021r. Wartość projektu: 30 000,00 zł; Dofinansowanie: 30 000,00 zł

19. *„Poprzez Wenecję Karkonoszy do Przełomu Piszczaka”* – III etap projektu. Planowany jest remont 2 kładek pieszych przy ul. Wiejskiej przy wiadukcie kolejowym, Mostek Ceramika i Mostek Filcarza . Dofinansowanie z INTERREG PI-Cz Fundusz Mikroprojektów Euroregionu Nysa. Termin realizacji: 03-12.2022r. Wartość projektu: 151 237,98 zł; Dofinansowanie: 136 114,18 zł

20. *„Kowarskie Stragany – jarmark produktu lokalnego czesko-polskiego pogranicza”*. Planowana jest organizacja 3 jarmarków na Starówce Kowarskiej w okresie wakacyjnym. Dofinansowanie z INTERREG PI-Cz Fundusz Mikroprojektów Euroregionu Nysa. Realizacja: 04-12.2022r. Wartość projektu: 99 483,48 zł; Dofinansowanie: 89 535,13 zł

21. Poprawa cyberbezpieczeństwa oraz doposażenie w sprzęt IT Urzędu Miejskiego w Kowarach i jednostek, w tym szkół SP1 i ZSO, oraz zestawienie bezpiecznych tuneli komunikacyjnych. Dofinansowanie z Grantu *Cyfrowa Gmina* z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Realizacja: 12.2021 - 09.2023r. Wartość projektu i dofinansowanie : 319 500,00 zł

W sumie wartość w/w projektów to **24 835 853,96 zł** a pozyskane do nich dofinansowanie to kwota **21 675 814,03 zł**, natomiast wkład własny gminy to 3 160 039,62 zł

Realizowane i pozyskane przez Gminę Miejską Kowary – Wydział Rozwoju Miasta w 2021r.

L.P.	Nazwa projektu / dofinansowanie z programu / termin realizacji	Wartości wyrażone w PLN		
		Wartość całkowita	Wartość dofinansowania	Wkład własny GMK
1.	„Dobra pora na aktywne i edukacyjne życie Seniora w Kowarach” / z RPO WD 2014-2020 działanie 9.2.1. w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego / 12.2019r.- 12.2022r.	745 770,46	708 481,94	37 288,52
2.	„Wzrost jakości edukacji w Szkole Podstawowej nr 3 im. Józefa Gielniaka w Kowarach” / z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, w ramach poddziałania 10.2.3 – Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej – ZIT AJ / 01.2019 r. - 06.2021	419 184,00	377 265,60	41 918,40
3.	„Okrywanie na nowo walorów kulturowych i historycznych Kowar i czesko-polskiego pogranicza” / z Programu Interreg V-A Republika Czeska–Polska 2014-2020 Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Nysa / 01.04.2020r. - 30.09.2021r.	115 760,12	104 184,10	11 576,02
4.	„Galeria na powietrzu o historii ewangelickiego kompleksu w Kowarach” /Projekt grantowy realizowany poprzez LGD Partnerstwa Ducha Gór w ramach realizacji LSR 2014-2020, dofinansowany w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 / 05.2020 r. – 01.2021 r.	20 000,00	20 000,00	0,00
5.	„Poprawa jakości świadczenia i rozwój usług turystycznych poprzez przebudowę parkingów, drogi i chodników w gminie Kowary” (inwestycje: ul. Ogrodowej, ul. Karkonoskiej przy Parku, ul. Jagiellońskiej) /ze środków Regionalnego Funduszu Inwestycji Lokalnych Covid-19 dla gmin górskich w 2021 (RFIL-2021)/ 04-11.2021r.	1 191 277,28	1 191 277,28	0,00
6.	„Nowoczesna Edukacja – pomysł na rozwój Gminy Kowary” o nr RPDS 10.02.03-02-0004/20 (podnoszenie kompetencji	1 869 215,90	1 663 190,98	206 024,92

	nauczycieli i uczniów w SP1, SP3 i ZSO)/ Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 z Europejskiego Funduszu Społecznego/ 01.2021 – 12.2022			
7.	„Współpraca generacji Vrchlabi i Kowary”(wymiana doświadczeń uczniów ZSO, Szkoły Branżowej oraz Seniorów z Kowar i z Vrchlabi). /z INTERREG PI-Cz Fundusz Mikroprojektów Euroregionu Nysa/ 05.2021 – 12.2021r.	77 698,80	69 928,92	7 769,88
8.	„Poprzez Wenecję Karkonoszy do Kowarskiego Ratusza” – I etap (w 2021r. wyremontowano kładki piesze: Mostek Młynarza , Mostek Herbowy przy ul. S. Staszica 14 i 16) /z INTERREG PI-Cz Fundusz Mikroprojektów Euroregionu Nysa/ 01.05.2021 – 30.04.2022	125 497,22	112 947,50	12 549,72
9.	„Poprzez Mostek Miast Partnerskich i Wenecję Karkonoszy do Kowarskiego Ratusza”– II etap (remont 4 kładek pieszych: Mostek Miast Partnerskich przy ul. Ogrodowej 40, Mostek Złotnika przy ul. Staszica 10, Mostek Piwowara przy ul. Waryńskiego 5 i Mostek Kowala przy ul. Waryńskiego 16)/ INTERREG PI-Cz Fundusz Mikroprojektów Euroregionu Nysa/ 01.09.2021 – 31.08.2022	160 576,37	144 518,73	16 057,64
10.	„Odkrywanie Polsko – Niemieckich Tradycji Piwowarskich” wyremontowano Filię Biblioteki na Wojkowie -Centrum Wiedzy o Browarnictwie, powstało w Domu Tradycji „Mini Muzeum Piwowarstwa”, odrestaurowano Źródło Jola, do wykonania iluminacja – Ratusza, Domu Tradycji i budynku b UM , wydanie przewodnika turystycznego i wykonanie murala w bramie przejścia pod budynkiem 1 Maja 24) /z Interreg Polska – Saksonia 2014-2020 /10.2019–12.2022	1 138 143,69	967 421,52	170 722,17
11.	„Zielono-niebieskie Kowary” (remont zbiornika i zagospod. terenu przy zbiorniku ul. Zamkowa, nasadzenia zieleni i systemy nawadniania, zbiorniki na deszczówkę i ogrody deszczowe, zielone ściany i przystanki, monitoring, mała architektura, ławki, kosze, tablice, przebudowa chodnika ul. Matejki)/ w ramach EOG Funduszy Norweskich / 01.10.2021 - 31.03.2024	11 078 678,77	9 394 624,88	1 684 053,89
12.	„Bezpieczna droga do szkoły w centrum miasta oraz do atrakcji turystycznych Kowar” realizacja inwestycji: Budowa ciągu pieszego pomiędzy ul. Stanisława Staszica a Wichrową Równią w Kowarach. / poprzez UMWD – Dolnośląski Fundusz Pomocy Rozwojowej 2021/ 05-11.2021r.	249.353,05	249.353,05	0,00
13.	Przebudowa przejścia dla pieszych przy Al. Wolności w Kowarach (zamontowanie	62 500,00	50 000,00	12 500,00

	wyniesionego przejścia, oznakowania pionowego i poziomego, elementów odblaskowych i oświetlenia) /poprzez DUW z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na rok 2021 / 10.2021 – 09.2022			
14.	Przebudowa przejścia dla pieszych przy ul. Władysława II Jagiellończyka w Kowarach (zamontowanie wyniesionego przejścia, oznakowania pionowego i poziomego, elementów odblaskowych i oświetlenia) / poprzez DUW z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na rok 2021 / 10.2021-09.2022	62 500,00	50 000,00	12 500,00
15.	„Budowa Infrastruktury Służącej Wytwarzaniu Energii Pochodzącej ze Źródeł Odnawialnych Przez Członków Karkonoskiego Klastra Energii”, (mikroinstalacje powstaną na budynkach MOK, MSR, MOPS i ZSO)/ z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 – 2020 /01-12.2022r.	794 364,20	548 949,48	245 414,42
16.	„Przystanek Kowary” /Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych/realizacja powyżej 12–mcy/ Przystosowanie budynku byłego dworca PKP przy ul. Dworcowej 8 w Kowarach na działalność kulturalno- turystyczno- usługową: w części A i B budynku - Informacji Turystycznej i Muzeum Rzemiosła Kowar, Karkonoskiego Centrum Produktu Lokalnego (miejsce ekspozycji i sklepu) – część C budynku dworca., Miejskiej Biblioteki Publicznej w części D / 10.2021 -12.2023	5 000 000,00	4 500 000,00	500 000,00
17.	Termomodernizacji budynku Sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 1 w Kowarach /RPO WD 2014-2020/ Beneficjentem jest Gmina Miejska Kowary, podmiotem realizującym SP1 w Kowarach / 01-12.2022	1 095 112,64	918 520,74	176 591,90
18.	„Kowarskie Stragany – jarmark produktu lokalnego w krainie Duchy Gór” (zorganizowano 3 jarmarki na Starówce Kowarskiej od lipca do września 2021r.) /poprzez LGD Partnerstwo Duchy Gór z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. / 06-09.2021	30 000,00	30 000,00	0,00
19.	„Wenecja Karkonoszy – Kwiatowy Festiwal Duchy Gór” (organizacja festiwalu kwiatowego 26.09.2021 -Muszla koncertowa ,który był poprzedzony ukwieceniem 8 mostów na Jedlicy w centrum Kowar) / poprzez LGD Partnerstwo Duchy Gór z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. / 05 -09.2021	30 000,00	30 000,00	0,00
20.	"Poprzez Wenecję Karkonoszy do Przełomu Piszczaka" – III etap (planowany jest remont 2 kładek pieszych przy ul. Wiejskiej przy	151 237,98	136 114,18	15 123,80

	wiadukcie kolejowym, Mostek Ceramika i Mostek Filcarza / INTERREG PI-Cz Fundusz Mikroprojektów Euroregionu Nysa/ termin realizacji 03-12.2022			
21.	„Kowarskie Stragany – jarmark produktu lokalnego czesko-polskiego pogranicza” (planowana jest organizacja 3 jarmarków na Starówce Kowarskiej) /INTERREG PI-Cz Fundusz Mikroprojektów Euroregionu Nysa/ 04-12.2022	99 483,48	89 535,13	9 948,34
22.	Poprawa cyberbezpieczeństwa oraz doposażenie w sprzęt IT Urzędu Miejskiego w Kowarach i jednostek, w tym szkół SP1 i ZSO, oraz zestawienie bezpiecznych tuneli komunikacyjnych./ Grant <i>Cyfrowa Gmina</i> z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa/ 12.2021 - 09.2023	319 500,00	319 500,00	0,00
SUMA		24 835 853,96	21 675 814,03	3 160 039,62

Szczegóły dot. zakresu realizacji w/w projektów znajdują się na stronie: www.kowary.pl pod zakładką Projekty Unijne, dotacje, granty GMK i NGO lub na stronie: <https://turysta.kowary.pl/projekty-unijne/> pod zakładką: Projekty Unijne, dotacje, granty – GMK

6.3. Administracja

6.3.1. Struktura organizacyjna Urzędu Miejskiego w Kowarach

Urząd Miejski w Kowarach jest aparatem wykonawczym Burmistrza Miasta Kowary, sprawującym równocześnie obsługę Rady Miejskiej w Kowarach. Struktura organizacyjna urzędu uzależniona jest od ilości realizowanych zadań. W urzędzie realizowane są wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym oraz zlecone zadania z zakresu administracji rządowej. Stąd struktura organizacyjna urzędu może się zmieniać w zależności od sytuacji i potrzeb w celu sprawnej obsługi spraw naszych mieszkańców.

Zakres zadań na poszczególnych stanowiskach określa „Regulamin Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Kowarach” udostępniony na kowarskiej stronie BIP.

Pracujący stan na 31 grudnia 2021r.	
57 osób/ 55,25 etaty: ¹⁾	
w tym pracownicy niepełnozatrudnieni: 5 osób/etaty: 3,25	(0,75+0,75+0,75+0,6+0,4)
Stanowiska urzędnicze: 48 osoby/etaty: 46,75	
• wzrost/ spadek zatrudnienia w stosunku do 31 grudnia 2020 – o ile osoby/etaty: 2/1,95	
Stanowiska pomocnicze i obsługi: 9 osoby/ etaty: 8,5	
dozorca-konserwator- 1/1	
sprzątaczkę – 2/ 1,5	
goniec – 1/ 1	
pracownik gospodarczy - 2	
pomoc administracyjna - 3	
Wzrost/spadek zatrudnienia w stosunku do 31 grudnia 2020 o ile osoby/etaty: 0/0	

<p>Wakaty 17,50 etatu, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - st. ds. infrastruktury technicznej – 2 - st. ds. zam. publicznych – 1 - pomoc administracyjna – 5,4 - st. ds. ochrony informacji niejawnych – 0,25 - st. ds. ochrony środowiska – 0,25 - st. ds. gospodarki przestrzennej, urbanistyki, architektury – 0,6 - pracownik gospodarczy – 4 - st. ds. marki kowar i informacji turystycznej – 2 - st. ds. księgowości i windykacji opłat za gosp. odp. kom – 1 - st. ds. kontroli - 1 	
---	--

¹⁾ bez długotrwałych nieobecności typu url. wychowawczy, rodzicielski, macierzyński

Nabory na stanowiska urzędnicze w 2021 :

Przeprowadzone:	Rozstrzygnięte w 2021r.:	Nierozstrzygnięte w 2021r.:
16	z tego w 2021r. : 9 zatrudniono w 2021r. osób: 7 nie zatrudniono z powodu rezygnacji kandydata: 2 (nr 5, 10)	7
Przyczyny nierozstrzygnięcia naboru:		
brak ofert spełniających wymagania		specjalista ds. infrastruktury technicznej
kandydat zrezygnował na etapie rozmowy kw. ze względu na zbyt niskie wynagrodzenie		specjalista ds. infrastruktury technicznej
unieważnienie naboru		specjalista ds. infrastruktury technicznej
unieważnienie naboru		specjalista ds. infrastruktury technicznej
rozstrzygnięcie w 2022r.		referent ds. infrastruktury technicznej
rozstrzygnięcie w 2022r.		specjalista ds. infrastruktury technicznej
rozstrzygnięcie w 2022r.		podinspektor ds. kadr

Ruch kadrowy w 2021 roku	
przyjęcia do pracy	10 w tym: (ilość osób) stanowiska urzędnicze: 6 stanowiska nieurzędnicze: 4 w tym: prace interwencyjne/roboty publiczne - 2
zwolnienia	9 w tym: (ilość osób) stanowiska urzędnicze: 7 stanowiska nieurzędnicze: 2

Dane dotyczące kwarantanny, izolacji i pracy zdalnej w 2021r.	
Suma dni roboczych na kwarantannie	82 dni
Suma dni roboczych na izolacji	72 dni
Suma dni roboczych na pracy zdalnej	89 dni

Prace interwencyjne/roboty publiczne w 2021r.	
Prace interwencyjne	0
Roboty publiczne	Pracownik 1 w okresie: 2021.03.15 – 2021.12.15 pracownik 2 w okresie : 2021.10.05 – 2022.02.10

6.3.2. Nowoczesne standardy zarządzania

Ocena funkcjonowania administracji samorządowej najczęściej dokonywana jest przez pryzmat ich sprawności i efektywności. Obecnie bardzo szybko następują zmiany naszego otoczenia, charakteryzujące się silną konkurencją, ciągłą zmianą wymagań klienta i szybkim rozwojem technologii informatycznych. Samorządom przybywa zadań własnych, ustawodawca nieustannie wyznacza nowe cele związane z zarządzaniem, zaś sami mieszkańcy pragną coraz lepszych usług świadczonych indywidualnie klientom urzędów, a także coraz większej ich dostępności.

Pomocą w spełnieniu rosnących oczekiwań obywateli dotyczących ograniczania biurokracji i skrócenia czasu załatwiania spraw, zwiększania przejrzystości procedur, podnoszenia wiedzy i kompetencji samych urzędników, powszechnego dostępu do usług internetowych jest wprowadzony i stale udoskonalany w Urzędzie Miejskim w Kowarach system kontroli zarządczej. Wzrastająca publiczna presja na bardziej efektywną pracę urzędów powoduje coraz szersze zainteresowanie ze strony kowarskiego magistratu nowoczesnymi metodami zarządzania, samooceny, a na te potrzeby odpowiada system kontroli zarządczej.

Działania te podejmowane są po to, aby w praktyce decyzje zarządcze były podejmowane w korelacji do przesłanek merytorycznych. Podmiotami decyzyjnymi w samorządzie terytorialnym są pojedyncze osoby: wójt, burmistrz, prezydent lub dyrektor samodzielnej jednostki. O wartości procesu decyzyjnego przemawia zespół wiedzy i umiejętności określanych mianem profesjonalizacji.

Profesjonalizacja to cecha sama w sobie tworząca jakość procesu decyzyjnego, a następnie jego efektów. Rozszerzenie bazy informacji niezbędnej dla trafnego, konkretnego rozwiązania, w oparciu o wyniki KZ, wzmacnia wartość podjętej decyzji. Jednocześnie odpowiada na proces określany profesjonalizacją zarządzania. W Urzędzie Miejskim w Kowarach ma on prowadzić do poprawy gospodarowania zasobami publicznymi. Metoda ta pozwala osiągnąć rezultat w postaci poprawy jakości działania urzędu, co przekłada się pośrednio na jakość życia mieszkańców.

W tym celu od sierpnia 2021r. w strukturze organizacyjnej Urzędu Miejskiego w Kowarach utworzono stanowisko ds kontroli i kontroli zarządczej. Osoba zatrudniona na tym stanowisku nie tylko koordynuje system kontroli zarządczej w urzędzie, ale również we wszystkich jej jednostkach organizacyjnych. Odpowiada m. in. za zapewnienie ujednoliconego podejścia i metod pracy. Celem jest przysporzenie wartości i usprawnienie działalności operacyjnej organizacji. Wartością dodaną tych działań ma być widoczna poprawa jakości zarządzania całą jednostką organizacyjną poprzez wprowadzenie do wszystkich jej komórek standardów pracy, polegających na systematycznej i dokonywanej w uporządkowany sposób ocenie procesów: zarządzania ryzykiem, kontroli i ładu organizacyjnego co przyczyni się do poprawy ich działania. Wszyscy pracownicy urzędu i jego jednostek organizacyjnych zostali w tym zakresie przeszkoleni, aby świadomie i odpowiedzialnie wykonywać swoje zadania i przestrzegać wprowadzonych standardów kontroli zarządczej.

6.3.3. Działania na rzecz poprawy obsługi mieszkańców

Rok 2021 przebiegał pod znakiem obostrzeń związanych z sytuacją epidemiczną. W związku z tym ze względów bezpieczeństwa i w celu zapewnienia stałego funkcjonowania jednostki, wprowadzono ograniczenia w dostępie do osobistych wizyt w urzędzie. Wskazano, aby kontaktować się z pracownikami urzędu drogą telefoniczną, e-mailową, pocztą tradycyjną lub poprzez platformę ePUAP.

W przypadku spraw wymagających osobistej wizyty w urzędzie petenci winni wcześniej skontaktować się telefonicznie w celu umówienia terminu wizyty.

Określono następujący sposób kontaktu:

drogą mailową: bok@kowary.pl lub przez ePUAP : /fw351fy5s7/skrytka

telefonicznie:

Sekretariat: 75 64 39 222 , 75 718 24 16, sekretariat@kowary.pl

Biuro obsługi klienta: 75 64 39 222, e-mail: bok@kowary.pl

Ewidencja działalności gospodarczej, dowody osobiste, ewidencja ludności: 75 64 39 227 e-mail: wss@kowary.pl

Urząd Stanu Cywilnego: 75 64 39 226 lub e-mail: usc@kowary.pl

Podatki / Opłaty za odpady komunalne

(informacje o stanie swoich zobowiązań) : 75 64 39 224 lub e-mail: podatki@kowary.pl

Wydział Rozwoju Miasta:

- 75 64 39 225 lub e-mail: wrm@kowary.pl (gospodarka komunalna, gospodarka odpadami, infrastruktura techniczna, ochrona środowiska)

- 75 64 39 228 lub e-mail: wrm@kowary.pl (gospodarka nieruchomościami, dzierżawa, rolnictwo, gospodarka przestrzenna)

- 75 64 56 115 lub e-mail: anna.pyzik@kowary.pl (fundusze pomocowe)

Wszelkie zgłoszenia o awariach należy wysłać (w formie wiadomości MMS albo poprzez aplikację [WhatsApp](#) na numer 519-179-466 lub email: awaria@kowary.pl

Wykaz bezpośrednich numerów telefonów do wydziałów merytorycznych umieszczono na stronie Biuletynu Informacji Publicznej: <http://www.bip.kowary.pl/public/?id=110333>

W holu budynku A i w przedsionku budynku B utworzono miejsca obsługi interesanta, gdzie do petentów podchodzili merytoryczni pracownicy urzędu w celu załatwienia ich indywidualnych spraw.

6.3.4. Spis powszechny

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań trwał od 1 kwietnia do 30 września 2021 r.

Spis ludności to podstawowe badanie i źródło danych z zakresu statystyki ludności, które ma na celu zebranie informacji o jej stanie i strukturze wg ustalonych cech demograficznych i społeczno-zawodowych, w oznaczonym momencie, na określonym terytorium.

Na terenie gminy Kowary aktywnie spisywało 4 rachmistrzów (za pomocą wywiadu telefonicznego jak i wywiadu w terenie) oraz stacjonarnie w budynku B Urzędu Miejskiego pracownicy Gminnego Biura Spisowego. Dostęp do stanowiska spisowego miał każdy respondent w godzinach pracy urzędu. Ponadto kilkakrotnie można było spisać się u rachmistrza stacjonarnie w Urzędzie w godzinach popołudniowych i wieczornych oraz w trakcie miejskich imprez takich jak : Kowarskie Stragany czy Bieg do Św. Anny .

Spis zakończył się 30 września 2021 r. wynikiem 78,89 % .

Spisy powszechne obejmują całą populację ludności i mieszkań (w przypadku narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań). Oznacza to, że dane uzyskiwane w wyniku spisu powszechnego pochodzą od wszystkich obywateli. Co istotne, w przypadku wielu cech demograficzno-społecznych, jak np. wyznanie, narodowość czy stopień niepełnosprawności, spisy powszechne są dla państwa jedynym źródłem danych.

W trakcie spisu mieszkańcy często negatywnie odnosili się do sposobu jego przeprowadzania. W początkowym okresie wywiady z respondentami przeprowadzane były tylko w formie telefonicznej. Rodziło to wiele obaw przed przekazywaniem danych. Na terenie kraju odnotowano próby wyłudzeń danych. W

późniejszym okresie dano możliwość spisywania w Gminnych Biurach Spisowych oraz zapadła decyzja o wyjściu rachmistrzów spisowych w teren co pozwoliło na zwiększenie ilości osób spisanych.

Z wynikami spisu można zapoznać się na stronie: <https://spis.gov.pl> w zakładce aktualności.

6.4. Partycypacja publiczna

6.4.1. Budżet obywatelski – wsłuchujemy się w oczekiwania mieszkańców

Budżet obywatelski jest instrumentem pozwalającym na realizację ważnych zadań dla mieszkańców na podstawie zgłaszanych przez nich projektów. Należy podkreślić, że ustawa o samorządzie gminnym nakłada obowiązek utworzenia budżetu obywatelskiego na miasta na prawach powiatu (w naszym województwie to Jelenia Góra, Legnica, Wałbrzych, Wrocław). Tym bardziej należy wskazać, że bieżące sprawy mieszkańców Kowar i wsłuchiwanie się w ich oczekiwania jest naszym priorytetem.

W 2021r. na realizację budżetu obywatelskiego przeznaczono kwotę 100.000,00zł. Uchwałą Nr XXXIV/218/21 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie Kowarskiego Budżetu Obywatelskiego ustalono w formie regulaminu szczegółowe zasady i tryb realizowania tego przedsięwzięcia (treść uchwały dostępna jest na stronie BIP UM w Kowarach).

Harmonogram Kowarskiego Budżetu Obywatelskiego na 2021 rok:

1. Kampania informacyjna: 8.03.2021 r. – 21.03.2021 r.
2. Od 15.03.2021 r. możliwość pobieranie wniosków w Urzędzie Miejskim w Kowarach, wnioski również do pobrania ze strony www.kowary.pl
3. Składanie wniosków: 22.03.2021 r. – 02.04.2021 r. Po trzech dniach od złożenia, wnioski zostaną umieszczone na stronie.
4. Ocena wniosków: 06.04.2021 r. – 09.04.2021 r.
5. Rozpatrzenie ewentualnych odwołań: 12.04.2021 r. – 19.04.2021 r.
6. Głosowanie: 20.04.2021 r. – 30.04.2021 r.
7. Liczenie głosów: 04.05.2021 r. – 05.05.2021 r.
8. Ogłoszenie wyników: 06.05.2021 r.

Tabela zgłoszonych projektów w ramach Kowarskiego Budżetu Obywatelskiego 2021

L.P.	Tytuł projektu	Streszczenie projektu	Lokalizacja projektu	Szacowany koszt projektu
1.	PROJEKT ZWERYFIKOWANY NEGATYWNIE. Badania dzieci na zawartość rakotwórczej substancji jaką jest glifosat	Przebadanie dzieci mieszkańców miasta Kowary. Cel przebadania: jak największej ilości dzieci. Uświadomienie opinii społecznej obywateli polskich o zagrożeniu rakotwórczą niebezpieczną substancją jaką jest glifosat pochodzącą z rolnictwa.	Kowary, ul. Matejki	15.000 zł
2.	Wykonanie projektu technicznego oświetlenia drogi dojazdowej od ul. Jeleniogórskiej do posesji 24, 26, 26A, 26B, 28 oraz sześciu nowo wybudowanych domów jednorodzinnych.	Wykonanie dokumentacji technicznej oświetlenia drogi, przy której znajdują się budynki jednorodzinne i wielorodzinne. Dokumentacja techniczna umożliwi oświetlenie, a w przyszłości remont nawierzchni drogi dojazdowej do kilkunastu posesji.	Kowary - droga dojazdowa biegnąca od ul. Jeleniogórskiej pomiędzy budynkami nr 26 A i B oraz budynkiem wielorodzinnym nr 28 i dalej prowadząca do pozostałych posesji: 24, 26 i sześciu nowo	15.000 zł

L.P.	Tytuł projektu	Streszczenie projektu	Lokalizacja projektu	Szacowany koszt projektu
			wybudowanych domów jednorodzinnych.	
3.	Naprawa uszkodzonej nawierzchni ulicy Sienkiewicza, dojazd do Przedszkola Publicznego nr 1	Projekt ma za zadanie naprawę uszkodzonej nawierzchni ulicy Sienkiewicza na odcinku od skrzyżowania z ulicą Matejki do skrzyżowania z ulicą Górniczą. Prace będą polegać na wyrównaniu kostki brukowej w miejscach, gdzie powstały zagłębienia poprzez zdjęcie zapadniętych części nawierzchni, odtworzenie podbudowy oraz ułożenie kostki.	Kowary, ul. Sienkiewicza (od skrzyżowania z ulicą Matejki do skrzyżowania z ulicą Górniczą).	14.285 zł
4.	PROJEKT ZWERYFIKOWANY NEGATYWNIE. Modernizacja placu zabaw na Osiedlu "Wichrowa Równia"	Przebudowa istniejącego placu zabaw o stworzenie atrakcyjnej oferty dla dzieci młodszych i starszych poprzez modernizację istniejących sprzętów. Rozbudowa tego placu pozwoli aktywnie spędzać czas na świeżym powietrzu.	Kowary, teren osiedla "Wichrowa Równia" (między ulicami Lipową a Klonową)	14.520 zł
5.	PROJEKT ZWERYFIKOWANY NEGATYWNIE. Uatrakcyjnienie Osiedla Górniczego w Kowarach poprzez iluminację budynku Miejskiego Ośrodka Kultury oraz pobliskiego pomnika "Poległych Za Polskę".	Projekt będzie wpływał na uatrakcyjnienie Osiedla Górniczego. Działania będą polegać na iluminacji / oświetleniu budynku Miejskiego Ośrodka Kultury w Kowarach oraz znajdującego się obok pomnika "Poległym za Polskę". W ramach tego zaplanowano delikatne oświetlenie ściany frontowej MOK-u światłem led w kolorze białym, natomiast pomnik oświetlony miałby zostać światłem led w kolorach białym i czerwonym - kolory państwowe.	Kowary, budynek przy ul. Szkolna 2 oraz skwer przy skrzyżowaniu ulic Szkolnej i Górniczej	14.285 zł
6.	Zielone płuca Osiedla Górniczego - nasadzenia drzew przy ul. Bocznej, Reja i Górniczej w Kowarach	Projekt polegać będzie na nasadzeniu drzew przy 3 ulicach: Bocznej, Reja i Górniczej. Wzdłuż ulicy Bocznej i Reja projekt zakłada uzupełnienie nasadzeń rosnących już tam głógów, które obumarły w ostatnich latach w wyniku prac budowlanych prowadzonych przy tych ulicach. By nie zostały połamane nowe głogi, te mają mieć wymiary: wys. 2,0-2,5 m i obwód pnia 8-10 cm. Przy ulicy Górniczej (przy parkingu znajdującym się przy skrzyżowaniu z ulicą Reja) planowane jest natomiast uzupełnienie i nasadzenie nowych wierzb szczepionych (o wymiarach wys. 1,7-2,0 m i obwodzie pnia 9-12 cm).	Kowary, ul. Boczna, Reja i Górnicza	14.285 zł

L.P.	Tytuł projektu	Streszczenie projektu	Lokalizacja projektu	Szacowany koszt projektu
7.	Nowa nawierzchnia na odcinku ulicy Wiejskiej 65 - Wiejskiej 69 w Kowarach oraz drogi dojazdowej do boiska.	Projekt zakłada położenie nowej nawierzchni asfaltowej na odcinku ulicy Wiejskiej 65 - Wiejskiej 69 w Kowarach, sfinansowanie 100 metrów nowej drogi dojazdowej do budynków mieszkalnych oraz drogi dojazdowej do boiska. Realizacja projektu wpłynie na poprawę infrastruktury drogowej, estetyki oraz bezpieczeństwa.	Kowary, droga na odcinku ul. Wiejskiej 65 - 69 oraz dojazdowej do boiska przy ul. Wiejskiej	13.980 zł
8.	Remont przejścia publicznego w kamienicy ulica 1 Maja 24	Projekt zakłada remont przejścia publicznego w kamienicy przy ulicy 1 Maja 24 łączącego Starówkę z ulica Jagiellończyka. Pozwoli to na zmianę wyglądu tego miejsca, co korzystnie wpłynie na zmianę wizerunku Starówki.	Kowary, ul. 1 Maja 24	15.000 zł
9.	Zagrajmy razem - poprawa stanu technicznego boiska przy Jagiellońskiej	Projekt zakłada poprawę stanu technicznego istniejącego boiska sportowego przy ulicy Jagiellońskiej oraz uatrakcyjnienie terenu poprzez rozbudowanie go o siłownię napowietrzną typu workout crossfit. Przy boisku mają stanąć dwa kosze na śmieci.	Kowary, boisko przy ul. Jagiellońskiej	14.285 zł
10.	W zdrowym ciele zdrowy duch - siłownia napowietrzna przy boisku przy Jagiellońskiej	Projekt zakłada uatrakcyjnienie okolic boiska sportowego przy ul. Jagiellońskiej poprzez umiejscowienie przy nim siłowni napowietrznej z urządzeniami typu orbitek, crosstrainer, wahadło twister itp, surfer itp. Przy siłowni ma stanąć ławka, stojak na rowery i kosz na śmieci.	Kowary, sąsiedztwo boiska przy ul. Jagiellońskiej	14.285 zł
11.	Spotkajmy się i zagrajmy - boisko do petanki przy Alei Kasztanowej	Projekt zakłada stworzenie amatorskiego toru do gry w petankę (bule) przy alei Kasztanowej. Przy torze stanąć ma również palenisko do grilla, huśtawki, tablica z zasadami gry oraz trzy ławki.	Kowary, przy tzw. alei kasztanowej przy ul. Jagiellońskiej	14.285 zł
12.	Zielony skwer	Projekt będzie obejmował wykonanie utwardzenia terenu z kamienia łamanego o wymiarach 4x4 metry, montaż 2 ławek i kosza na śmieci oraz montaż drewnianej tablicy z napisem "Kowary - Krzaczyna".	Kowary, wzdłuż ul. Głównej	14.200 zł
13.	Wykonanie ciągu pieszego oraz drogi dojazdowej do kompleksu sportowego "Orlik" od ul. Klonowej w Kowarach	Celem projektu jest wykonanie ciągu drogowego do boiska "Orlik" od strony ul. Klonowej., by podnieść bezpieczeństwo mieszkańców. Projekt zakłada budowę drogi szutrowej długości	Kowary, teren przy Orliku na Osiedlu Wichrowa Równia od strony ul. Klonowej	14.963 zł

L.P.	Tytuł projektu	Streszczenie projektu	Lokalizacja projektu	Szacowany koszt projektu
14.	PROJEKT ZWERYFIKOWANY NEGATYWNIE. Łąka Kwietna na osiedlu przy ul. Leśnej w Kowarach	40 metrów dla pieszych i samochodów służb. Celem projektu jest stworzenie przy ulicy Leśnej pierwszej w Kowarach łąki kwietnej składającej się z dwóch prostokątów i jednego koła. Dodatkowo mają być zamontowane trzy ławki.	Kowary, ul. Leśna, poniżej kotłowni CO	11.900 zł
15.	Wykonanie miejsc parkingowych przy ul. Brzozowej 8 na Osiedlu Wichrowa Równia.	Celem projektu jest wykonanie miejsc parkingowych na Osiedlu Wichrowa Równia na placu o wymiarach 10x25 metrów przy budynku ul. Brzozowa 8. Założeniem projektu jest poprawa komfortu życia mieszkańców.	Kowary, plac przy ul. Brzozowej 8	15.000 zł

Lista projektów do realizacji w ramach BO w 2021 roku

1. okręg: Nowa nawierzchnia na odcinku ulicy Wiejskiej 65 – Wiejskiej 69 w Kowarach oraz drogi dojazdowej do boiska.
2. okręg: Naprawa uszkodzonej nawierzchni ulicy Sienkiewicza, dojazd do Przedszkola Publicznego nr 1.
3. okręg: Remont przejścia publicznego w kamienicy ulica 1 Maja 24.
4. okręg: Wykonanie projektu technicznego oświetlenia drogi dojazdowej od ul. Jeleniogórskiej do posesji 24, 26, 26A, 26B, 28 oraz sześciu nowo wybudowanych domów jednorodzinnych.
5. okręg: Wykonanie miejsc parkingowych przy ul. Brzozowej 8 na Osiedlu Wichrowa Równia.
6. okręg: W zdrowym ciele zdrowy duch – siłownia napowietrzna przy boisku przy Jagiellońskiej.
7. okręg: Zielony skwer.

Sprawozdanie z realizacji budżetu obywatelskiego – 2021 r.

1. Zapytanie ofertowe WRM. 271.42.2021 z dnia 10.08.2021 r. na zadanie pn: **„Naprawa uszkodzonej nawierzchni ulicy Sienkiewicza” - dojazd do Przedszkola Publicznego nr 1** rozstrzygniętego w dniu 26.08.2021 r., wybrana została najkorzystniejsza oferta nr 1 wykonawcy: PHU „KAMA” Rzońca Ryszard, ul. Daszyńskiego 16F, 58-533 Mysłakowice. Łączna cena brutto: za 1m²- 400 zł x35 m² = 14.000,00 zł. Termin wykonania zamówienia 30.09.2021 r. Umowa nr 147/2021 z dnia 31.08.2021 r. Zadanie realizowano zgodnie z umową.
2. Zapytanie ofertowe WRM.271.54.2021 z dnia 21.10.2021 r. na zadanie pn: **„W zdrowym ciele zdrowy duch – siłownia napowietrzna przy boisku na ul. Jagiellońskiej”**. Zadanie ogłaszano 8 razy wpływały oferty które przekraczały kwotę zabezpieczoną w budżecie i nie zrealizowano zadania.
3. Zapytanie ofertowe WRM.271.26.2021 z dnia 24.06.2021 r. na zadanie pn.: **„Zielony skwer” przy ulicy Głównej w Kowarach – Krzaczyzna**. Rozstrzygnięto w dniu 14.07.2021 r., wybrana została najkorzystniejsza oferta nr 1 wykonawcy: Sprzątająca BezPlamy Łukasz Lewandowski. ul. Bartka Zwycięzcy 5/5, 58-500 Jelenia Góra. Łączna cena brutto: 13.900,00 zł. Termin wykonania zamówienia **31.08.2021 r.** Umowa nr 90/2021 z dnia 16.07.2021. Zadanie zrealizowano zgodnie z umową.
4. Umowa nr 151/2021 z dnia 01.09.2021 r. zadanie pn: **„Remont nawierzchni na odcinku ulicy Wiejskiej 65- ul. Wiejskiej 69 w Kowarach oraz drogi dojazdowej do boiska”** Wykonawca: PHU „KAMA” Rzońca Ryszard, ul. Daszyńskiego 16F, 58-533 Mysłakowice. Łączna cena brutto: za 1m²- 400 zł x35 m² = 14.000,00 zł. Termin realizacji do dnia 11.10.2021 r. Zadanie zrealizowano zgodnie z umową.

5. Zapytanie ofertowe WRM.271.8.2021 z dnia 01.06.2021 r. zadanie pn: **Wykonanie dokumentacji projektowej oświetlenia ul. Jeleniogórskiej dz. 148 i 145/3 obręb 0003 w Kowarach**. Rozstrzygnięto w dniu 21.06.2021 r., wybrana została najkorzystniejsza oferta nr 2 wykonawcy: zakład Inżynierii Lądowej i Wodnej AB-Projekt, Malinnik 2A/9, 58-560 Jelenia Góra. Łączna wartość brutto 9.840,00 zł. Termin wykonania zamówienia 29.10.2021 r. Umowa nr 80/2021 z dnia 22.06.2021 r. Zadanie zrealizowano zgodnie z umową.

6. Umowa 155/2021 z dnia 20.09.2021 r. zadanie pn: **„Utwardzenie dojścia do boiska Orlik od ulicy Klonowej w Kowarach”** Wykonawca: MG-TECH Inżynieria Lądowa Mariusz Gałkowski, ul. Szybowcowa 23B, 58-521 Jeżów Sudecki. Łączna wartość brutto 14.000,00 zł. Termin realizacji zamówienia 19.11.2021 r. Zrealizowano zgodnie z umową.

7. Zlecenie WRM.7021.207.2021 z dnia 01.07.2021 r. zadanie pn; **„Opracowanie konserwatorskie na remont przejścia publicznego w kamiennicy ul. 1 Maja 24**. Wykonawca: SARISA Piotr Gierlasiński ul. Radiowa 31, 87-100 Toruń za kwotę brutto 3.500,00 zł. Termin realizacji do dnia 23.07.2021 r.

6.4.2. Skarga, wniosek i petycja jako bufor kontroli społecznej

Zgodnie z art. 63 Konstytucji RP każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi. Czyni to w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą. Środki te składane są do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Te trzy środki wymienione w Konstytucji gwarantują jednostce możliwość aktywnego udziału w rządzeniu państwem, kształtowaniu jego polityki i sprawowaniu kontroli obywatelskiej nad sferą publiczną.

Rozpoznawanie skarg przez organ samorządu terytorialnego ma na celu wypełnienie funkcji społeczno-kontrolnej w strukturze samorządowej jako środek będący równowagą dla działań organów, np. stanowiącego i wykonawczego, oraz jednostek organizacyjnych funkcjonujących w danej jednostce samorządu terytorialnego. Stanowi pewien rodzaj buforu obywatelskiego – niezadowolone mieszkańców z działania lub bezczynności administracji publicznej na poziomie samorządowym lub wyższym ma wpłynąć na poprawę sytuacji, by w przyszłości nie dochodziło do podobnych niewłaściwych i niezgodnych z przepisami zdarzeń.

Wnioskiem mogą być objęte w szczególności sprawy dotyczące ulepszania organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, a także lepszego zaspokajania potrzeb ludności. Przedmiotem wniosku mogą być zatem wszelkie sprawy sprzyjające optymalizacji działania administracji.

Petycja daje mieszkańcowi szansę wpływania na współzarządzanie daną wspólnotą oraz szybką reakcją w zakresie spraw publicznych, które budzą społeczne niepokoje. Dlatego też zakres przedmiotowy petycji może dotyczyć wnioskowania o podejmowanie działań lub podwyższanie standardów praworządności i walki z korupcją w przestrzeni publicznej. Zapewnia wpływ jednostki na sprawy publiczne, stwarzając możliwość swobodnego przedstawienia poglądów, a tym samym tworząc część składową procesu demokracji półbepośredniej.

W 2021r. do Urzędu Miejskiego w Kowarach wpłynęła jedna skarga dotycząca odmowy udostępnienia dokumentacji budynku wspólnoty mieszkaniowej. Rozpatrzona w terminie, zgodnie z procedurą, uznana za bezzasadną.

W 2021r. do UM w Kowarach nie wpłynęły żadne wnioski, ani petycje.

Przy Radzie Miejskiej w Kowarach działa Komisja skarg, wniosków i petycji, jako obowiązkowa komisja każdej rady i posiada kompetencje do przygotowywania projektów uchwał w zakresie rozpatrywania

skarg, wniosków albo petycji wraz z uzasadnieniem w przypadku negatywnego ich rozpatrzenia. Uzasadnienie uchwały stanowi wyraz jawności działania władzy i w tym kontekście prawa mieszkańców do informacji publicznej. Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono informację o przyjętych i rozpatrzonych przez kowarską Komisję skargach i wnioskach.

Skargi i Wnioski Rady Miejskiej w Kowarach za 2021 rok			
Lp	Data wpływu	Skarga / wniosek	uwagi
1.	04.01.2021	skarga na Burmistrza i Dyrektora ZEJK	skarga bezzasadna – uchwała nr XXXV/233/21
2.	05.02.2021	wniosek o przyznanie wsparcia finansowego	środki na 2021 rok są już podzielone i brak jest możliwości dofinansowania, ustalenie terminu spotkania z Burmistrzem
3.	10.03.2021	skarga na Burmistrza i Dyrektora ZEJK	podtrzymuje swoje poprzednie stanowisko wyrażone uchwałą XXXV/233/21 – uchwała XXXVI/240/21
4.	16.03.2021	wniosek o wstrzymanie procedury dzierżawy miejsc parkingowych	wstrzymanie procedury dzierżawy miejsc parkingowych do momentu możliwości przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami
5.	26.05.2021	wniosek o likwidację wiaty przystankowej	wiata przystankowa zostanie naprawiona
6.	26.05.2021	wniosek o zakaz poruszania się samochodami po dawnym poligonie	umieszczenie znaku B-1 wraz z tabliczką „nie dot. pojazdów obsługujących produkcję rolną oraz rowerzystów”
7.	26.05.2021	wniosek o Kowarski Budżet Obywatelski	wniosek uznaje się za niezasadny – uchwała XLI/261/21
8.	08.06.2021	wniosek o utwardzenie drogi do garaży	negatywne rozpatrzenie wniosku
9.	12.10.2021	skarga na Dyrektora ZEJK	skarga bezzasadna – uchwała XLVII/287/21

6.4.3. Aktywność organizacji pozarządowych i stowarzyszeń w Kowarach

Na terenie Gminy Miejskiej Kowary działa wiele organizacji pozarządowych. Większość ze stowarzyszeń i fundacji wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego. Część z nich stanowią koła, oddziały i miejskie zarządy ogólnopolskich organizacji pozarządowych. Część z nich (kluby sportowe) wpisana jest do rejestru prowadzonego przez Starostwo Powiatowe.

W 2021 w Kowarach funkcjonowały następujące organizacje:

1. Stowarzyszenie Miłośników Kowar
2. Stowarzyszenie Eurojedyńka
3. Miejski Klub Sportowy Olimpia" Kowary
4. Stowarzyszenie Przyjazna Trójka
5. Kowarski Klub Seniora
6. Polski Komitet Pomocy Społecznej w Kowarach
7. Fundacja Slow City
8. Stowarzyszenie Miłośników Sportu Kowary
9. Stowarzyszenie Tenisa Ziemnego Return
10. Stowarzyszenie Wędkarskie Alternatywa
11. Karkonoski Klub Paralotniowy
12. Klub Sportowy Funakoshi Shotokan Karate

13. Związek Sybiraków – Koło w Kowarach
14. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – Koło Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski
15. Polski Związek Emerytów i Rencistów
16. Polski Związek Działkowców Rodzinny Ogród Działkowy
17. Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых – Sekcja Kowary Klub „Dobry Lot”
18. Liga Obrony Kraju – Koło Kowary
19. Fundacja Światło Życie – Ośrodek Zamiejscowy Kowary
20. Ochotnicza Straż Pożarna w Kowarach
21. Towarzystwo Polsko – Austriackie Oddział w Kowarach
22. Stowarzyszenie Klub Jeździecki MAXIMUS
23. Fundacja Wsparcie
24. Fundacja Carita Życ ze szpiczakiem
25. Stowarzyszenie Kowary Pomagają

Od wielu lat, również w 2021 r. współpraca finansowa i pozafinansowa Gminy Miejskiej Kowary z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Kowar oparta jest na uchwalanych każdego roku przez Radę Miejską Rocznych Programach Współpracy. Współpraca ta może odbywać się poprzez zlecenie organizacjom realizacji zadań na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wzajemnego informowania o planowanych kierunkach działalności oraz współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków oraz promocji działalności organizacji w lokalnych mediach oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Kowarach. Gmina Miejska Kowary prowadzi bezpośrednią współpracę z organizacjami pozarządowymi, która w szczególności polega na: przygotowywaniu i prowadzeniu konkursów na finansowe wsparcie realizacji zadań publicznych, współorganizacji imprez ważnych dla mieszkańców gminy, organizacji spotkań z przedstawicielami sektora NGO oraz współdziałaniu w zakresie opracowywania dokumentów prawa miejscowego.

Rozdysponowanie środków z Pożytku Publicznego w roku 2021 odbyło się zgodnie z przyjętym Rocznym Programem Współpracy Miasta Kowary z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w roku 2021. Został on przyjęty przez Radę Miejską w Kowarach uchwałą nr XXXI/191/20 z dnia 26.11.2020 r. Dokument ten określił zakres współpracy Gminy Miejskiej Kowary z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta Kowary.

Celami Programu były:

- 1) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za wspólnotę lokalną,
- 2) tworzenie warunków dla funkcjonowania oraz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,
- 3) zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

W roku 2021 priorytetowe znaczenie miały działania w sferach:

- 1) pomocy społecznej,
- 2) pomocy osobom niepełnosprawnym,
- 3) wspomaganie rozwoju gospodarczego,
- 4) nauki, edukacji, oświaty i wychowania,
- 5) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji,
- 6) upowszechnianiu kultury fizycznej, sportu i rekreacji,
- 7) porządku i bezpieczeństwa.

Współpraca z podmiotami Programu odbywała się w szczególności w następujących formach:

- 1) zlecenie podmiotom Programu realizacji zadań na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,

- 2) wzajemne informowanie o planowanych kierunkach działalności oraz współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków,
- 3) promocja działalności podmiotów Programu w lokalnych mediach oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Kowarach,
- 4) tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i konsultacyjnym.

Wysokość środków na realizację poszczególnych zadań ujętych w Programie określała uchwała budżetowa i w roku 2021 wyniosła 305 800 zł. Ze względu na pandemię COVID-19 w roku 2020 i związanych z tym obostrzeń wprowadzonych przez Radę Ministrów RP, całości działań zaplanowanych i zapisanych w Rocznym Programie Współpracy nie udało się w roku 2021 wykonać.

25 stycznia 2021 roku Burmistrz Miasta Kowary ogłosił otwarty konkurs ofert (zgodnie z artykułem 11 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) na realizację zadania publicznego pod nazwą: „Szkolenie sportowe dzieci, młodzieży i dorosłych oraz organizacja imprez sportowych w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miejskiej Kowary w roku 2020”. Powołana przez Burmistrza Miasta Kowary Komisja konkursowa rekomendowała na to zadanie wybór trzech ofert:

- K.S. Funakoshi Shotokan Karate,
- MKS „Olimpia” Kowary,
- K.J. Maximus Kowary.

Miasto Kowary podpisało umowę na realizację tego zadania na łączną kwotę 187.500 zł. z następującym podziałem na organizacje: K.S. Funakoshi Shotokan Karate – 20.000 zł, MKS „Olimpia” Kowary – 160.000 zł, K.J. Maximus Kowary – 7.500 zł. Wszystkie trzy organizacje wykonały zaplanowane działania, aczkolwiek ze względu na wprowadzane przez Rząd RP w ciągu roku obostrzenia i lockdown`y stowarzyszenia te zmuszone były aktualizować harmonogramy swoich działań przez kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego.

Burmistrz Miasta Kowary oraz pracownicy Wydziału Rozwoju Miasta Urzędu Miejskiego w Kowarach na bieżąco wymieniali informacje z organizacjami pozarządowymi o planowanych kierunkach działalności oraz współdziałali na wielu płaszczyznach. Miasto Kowary, zgodnie z porozumieniami, prowadziło współorganizację i współfinansowanie imprez z następującymi organizacjami:

- z kowarskim kołem Związku Sybiraków na „Spotkanie Opłatkowe”,
- z Fundacją na rzecz rozwoju wrocławskiej tkaniny artystycznej z Wrocławia na XLI Międzynarodowe Sympozjum "Warsztat Twórczy – Kowary 2021",
- z Kowarskim kołem Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów na organizację Dnia Seniora I zakup paczek dla seniorów,
- z Kowarskim Zarządem Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej na utrzymanie magazynu żywności przy Wiejskiej 1, na transport żywności dla najuboższych oraz wigilię dla samotnych ubogich mieszkańców,
- ze Stowarzyszeniem Tenisowym „Return” na wałowanie kortów przy ul. Parkowej oraz organizację „Cyklu zawodów tenisowych”,
- ze Stowarzyszeniem Wędkarskim „Alternatywa” na „Cykl zawodów wędkarskich” o Puchar Burmistrza Miasta Kowary i utrzymanie porządku przy Zalewie,
- ze Stowarzyszeniem „Eurojedyńka” na „Festyn Rodzinny”, „Marsz po Zdrowie”,
- Fundacją Slow City i grupą Kowary Biegają na organizację „Biegu na Świętą Annę” i Kowarski Festiwal Rzeźby na kwotę,
- ze Społecznym Komitetem Obchodów Dnia Żołnierzy Wyklętych w Kowarach na „Bieg Tropem Wilczym”,

- ze Stowarzyszeniem Miłośników Sportu Kowary na zawody biegowe „Kowarska Piątka”,
- ze Stowarzyszeniem „Przyjazna Trójka” na „Jesieni z Trójką”,
- Muzyczny Ogród Liczyrzepy.

Dodatkowo podpisano umowy Stowarzyszeniem Miłośników Kowar na prowadzenie weekendowego punktu Informacji Turystycznej. Przekazano również środki na zawody wędkarskie organizowane wspólnie z MKS „Olimpia” Kowary oraz dla ratowników Grupy Karkonoskiej GOPR na „Dzień Ratownika Górskiego”.

Kowarskie stowarzyszenia chętnie korzystały z pomocy przy promocji swoich działań. Dzięki miejskiemu kwartalnikowi „Słot Sity - Gazeta Kowarska – Kurier Kowarski”, za pośrednictwem strony internetowej www.kowary.pl, mediów społecznościowy miasta (facebook, twitter), panelu świetlnego wiszącego na elewacji kowarskiego ratusza oraz drukowanym plakatami, zaproszeniami i ulotkami organizacje pozarządowe miały możliwość informowania swoich członków, mieszkańców Kowar i przebywających w mieście turystów o swoich inicjatywach, planach oraz imprezach. Przebieg tej informacyjnej współpracy śledzić można na stronie internetowej Miasta (w archiwum newsów i imprez) oraz w archiwalnych numerach „Gazety Kowarskiej”.

Dodatkowo w roku 2021 Gmina Miejska Kowary (za pośrednictwem Wydziału Rozwoju Miasta Urzędu Miejskiego) oferowała kowarskim stowarzyszeniom pomoc lokalowo-rzeczowo-materiałową, w tym:

- zapewniła części organizacji pozarządowym siedzibę w budynku Edukacyjnego Klubu Seniora,
- pomoc przy wynajmie pomieszczeń na spotkania członków stowarzyszeń,
- pomoc przy organizacji imprez przeznaczonych dla członków stowarzyszeń,
- pomoc przy tworzeniu i wydruku zaproszeń, plakatów, dyplomów itp. na imprezy organizowane przez organizacje,
- pomoc informacyjną - dostęp do internetu oraz wiedzy na temat zakładania i funkcjonowania stowarzyszeń,
- zakup nagród, pucharów i medali na imprezy wspólnie organizowane przez stowarzyszenia i Gminę Miejską Kowary.

6.4.3. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Kowarach

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym Burmistrz Miasta Kowary jest organem wykonawczym Gminy, do którego zadań należy m. in. wykonywanie uchwał Rady Miejskiej Kowar. Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy samorządowej Burmistrz Miasta Kowary przy pomocy Urzędu Miejskiego realizował uchwały podjęte przez Radę Miejską w 2021 roku.

W 2021 roku Rada Miejska obradowała na 16 sesjach, w tym 12 sesjach zwyczajnych, 4 sesjach nadzwyczajnej i podjęła 97 uchwał. Podjęte przez Radę Miejską uchwały Burmistrz Miasta Kowary zgodnie z art. 90 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym przekazał w nieprzekraczalnym terminie 7 dni do organów nadzoru jakimi są w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Dolnośląski, a w zakresie spraw finansowych – Regionalna Izba Obrachunkowa.

W podjętych przez Radę Miejską uchwałach organy nadzoru działając na podstawie art. 91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.) stwierdziły nieważność uchwały w całości lub w części:

1. Rozstrzygnięcie nadzorcze Nr NK-N.4131.56.1.2021.JW1 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 20 kwietnia 2021 r. stwierdzam nieważność § 8 w tabeli 5 ust. 2 pkt 10 lit. d tiret drugie uchwały nr XXXV/222/21 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w jednostce urbanistycznej Kowary Centrum - edycja 2020 r.

2. Rozstrzygnięcie nadzorcze NR NK-N.4131.56.4.2021.JW1 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 20 kwietnia 2021 r. stwierdzam nieważność § 5 pkt 7, § 8 w tabeli 4 ust. 2 pkt 4 lit. a we fragmencie „podstawowego” i § 8 w tabeli 5 ust. 2 pkt 5 lit. a we fragmencie „podstawowego” zostały podjęte z istotnym naruszeniem uchwały nr XXXV/225/21 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w jednostce urbanistycznej Kowary Wojków - edycja 2020 r.

3. Rozstrzygnięcie nadzorcze Nr NK-N.4131.56.6.2021.JW1 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 14 października 2021 r. stwierdzam nieważność § 1 pkt 3-6 uchwały nr XLIV/276/21 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 23 września 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Miejskiej w Kowarach w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Miejskiej Kowary.

4. Rozstrzygnięcie nadzorcze Nr NK-N.4131.56.7.2021.JW1 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 30 grudnia 2021 r. stwierdzam nieważność uchwały nr XLVII/294/21 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kowary:

– w zakresie w jakim dokonuje zmian w odniesieniu do obszaru W.2. w tekście studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kowary (załącznik nr 1 do uchwały) oraz na rysunku uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego (załącznik nr 2 do uchwały) i na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego (załącznik nr 3 do uchwały);

– we fragmencie „Przeznaczenia określone w powyższej tabeli mogą być uzupełniane i wzbogacane w planach miejscowych przez inne funkcje, nie wymienione powyżej, zajmujące do 20% powierzchni terenu, pod warunkiem nie powodowania konfliktów sąsiedztwa oraz pogorszenia stanu środowiska.”, zawartym w części II załącznika nr 1 Kierunki zagospodarowania, w punkcie 1.3. Ustalenia szczegółowe odnoszące się do terenów objętych zmianami w studium, który dotyczy obszaru A.1. (s. 58 studium);

– we fragmencie „Przeznaczenia określone w powyższej tabeli mogą być uzupełniane i wzbogacane w planach miejscowych przez inne funkcje, nie wymienione powyżej, zajmujące do 20% powierzchni terenu, pod warunkiem nie powodowania konfliktów sąsiedztwa oraz pogorszenia stanu środowiska.”, zawartym w części II załącznika nr 1 Kierunki zagospodarowania, w punkcie 1.3. Ustalenia szczegółowe odnoszące się do terenów objętych zmianami w studium, który dotyczy obszaru B.1. (s. 65 studium).

W pozostałych uchwałach nie dopatrzyły się żadnych nieprawidłowości potwierdzając tym samym fakt, że uchwały są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i nie naruszają właściwego gospodarowania finansami publicznymi. Nie zaszła potrzeba wydawania przez organ nadzoru, jakim jest Wojewoda Dolnośląski zarządzeń zastępczych w trybie woj. 98a ust. 1 i 2 ustawy samorządowej. Wszystkie uchwały zostały przez organ wykonawczy Miasta wykonane z zachowaniem procedur i terminów określonych uchwałami i przepisami prawa.

Szczegółowy sposób wykonania uchwał zawiera poniższa tabela:

REJESTR UCHWAŁ 2021

Lp	Numer uchwały i data podjęcia	W sprawie:	Sposób wykonania:	Realizacja:
1	XXXIV/214/21 z 28.01.2021	w sprawie metody ustalenia opłaty zagospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i stawki opłaty za pojemnik	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 02.02.2021 poz.550	w trakcie realizacji
2	XXXIV/215/21 z 28.01.2021	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Miejska Kowary a Gminami tworzącymi Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Aglomeracji Jeleniogórskiej oraz przystąpienie do prac nad dokumentem strategicznym Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2021-2029, zwanym Planem działań ZIT AJ.	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	w trakcie realizacji
3	XXXIV/216/21 z 28.01.2021	w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej wszyscy są równi wobec prawa	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
4	XXXIV/217/21 z 28.01.2021	w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 14 grudnia 2020 r. dotyczącej wezwania Rady Miejskiej w Kowarach do przyjęcia uchwały wszyscy są równi wobec prawa	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
5	XXXIV/218/21 z 28.01.2021	w sprawie Kowarskiego Budżetu Obywatelskiego	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 02.02.2021 poz.551	zrealizowano
6	XXXIV/219/21 z 28.01.2021	w sprawie zatwierdzenia ramowych planów pracy stałych komisji Rady Miejskiej w Kowarach na 2021 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
7	XXXIV/220/21z 28.01.2021	w sprawie zmiany uchwały nr IX/42/19 w sprawie przyjęcia planu pracy Rady Miejskiej w Kowarach na 2019 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
8	XXXV/221/21 z 25.02.2021	w sprawie zmiany uchwały Nr XLIV/238/06 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 27 marca 2006 r. z późn. zm w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami wchodzącymi w skład gminnego zasobu nieruchomości Miasta Kowary	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 10.03.2021 poz.1192	w trakcie realizacji
9	XXXV/222/21 z 25.02.2021	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w jednostce urbanistycznej Kowary Centrum - edycja 2020 r.	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 17.03.2021 poz.1327	zrealizowano
10	XXXV/223/21 z 25.02.2021	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 103/34 położonej w jednostce urbanistycznej Kowary Krzaczyzna	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U.	zrealizowano

Lp	Numer uchwały i data podjęcia	W sprawie:	Sposób wykonania:	Realizacja:
			Woj. Dol. z 17.03.2021 poz.1328	
11	XXXV/224/21 z 25.02.2021	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kowary dla jednostki urbanistycznej KOWARY KRZACZYNA A	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 10.03.2021 poz.1193	zrealizowano
12	XXXV/225/21 z 25.02.2021	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w jednostce urbanistycznej Kowary Wojków - edycja 2020 r.	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 17.03.2021 poz.1329	zrealizowano
13	XXXV/226/21 z 25.02.2021	w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty przy zbyciu nieruchomości zabudowanej będącej własnością Gminy Miejskiej Kowary położonej w Kowarach przy ul. Pocztowej z przeznaczeniem na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej położonej w Kowarach przy ul. Pocztowej numer 2	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
14	XXXV/227/21 z 25.02.2021	w sprawie podjęcia Apelu przez Radę Miejską w Kowarach do Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, dotyczącej konieczności zmiany zaproponowanego budżetu unijnego dla Dolnego Śląska w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2021-2027	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
15	XXXV/228/21 z 25.02.2021	w sprawie przyjęcia „Programu Rozwoju Gminy Miejskiej Kowary na lata 2021–2030”	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	w trakcie realizacji
16	XXXV/229/21 z 25.02.2021	w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członka ochotniczej straży pożarnej, który uczestniczył w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę Miejską Kowary	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 10.03.2021 poz.1194	w trakcie realizacji
17	XXXV/230/21 z 25.02.2021	w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Kowary w roku 2021”	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 10.03.2021 poz.1195	zrealizowano
18	XXXV/231/21 z 25.02.2021	w sprawie zwolnienia z wniesienia II raty opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, należnej w 2021r.	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 10.03.2021 poz.1196	zrealizowano
19	XXXV/232/21 z 25.02.2021	w sprawie rozpatrzenia petycji Stowarzyszenia Polska Wolna od GMO wzywającej Radę Miejską w Kowarach do przyjęcia uchwały popierającej list otwarty „Alarm! STOP zabójczemu GMO- STOP niebezpiecznej SZCZEPIONCE!”	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
20	XXXV/233/21 z	w sprawie rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta Kowary oraz Dyrektora Zarządu Eksploatacji Zasobów	uchwała weszła w życie z dniem	zrealizowano

Lp	Numer uchwały i data podjęcia	W sprawie:	Sposób wykonania:	Realizacja:
	25.02.2021	Komunalnych w Kowarach	podjęcia	
21	XXXV/234/21 z 25.02.2021	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności Komisji do Spraw Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Kowarach za 2020 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
22	XXXV/235/21 z 25.02.2021	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Kowarach za 2020 rok.	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
23	XXXV/236/21 z 25.02.2021	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności Komisji Budżetowo-Gospodarczej Rady Miejskiej w Kowarach za 2020 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
24	XXXV/237/21 z 25.02.2021	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności Komisji Ładu Publicznego, Spraw Społecznych i Ochrony Zdrowia Rady Miejskiej w Kowarach za 2020 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
25	XXXV/238/21 z 25.02.2021	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności Komisji Oświaty, Sportu i Turystyki Rady Miejskiej w Kowarach za 2020 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
26	XXXV/239/21 z 25.02.2021	w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta Kowary na 2021 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
27	XXXVI/240/21 z 25.03.2021	w sprawie podtrzymania stanowiska w sprawie rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta Kowary oraz Dyrektora Zarządu Eksploatacji Zasobów Komunalnych w Kowarach	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
28	XXXVI/241/21 z 25.03.2021	w sprawie umorzenie postępowania w sprawie rozpoznania petycji p. Krzysztofa Kuklińskiego	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
29	XXXVI/242/21 z 25.03.2021	w sprawie zatwierdzenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Gminy Kowary na lata 2021–2024	uchwała nie podlega opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego	w trakcie realizacji
30	XXXVI/243/21 z 25.03.2021	zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia opłaty zagospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i stawki opłaty za pojemnik	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 07.04.2021 poz.1693	zrealizowano
31	XXXVI/244/21 z 25.03.2021	w sprawie określenia rodzaju, warunków i sposobu przyznawania świadczeń z tytułu pomocy zdrowotnej dla nauczycieli	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 07.04.2021 poz.1694	w trakcie realizacji
32	XXXVI/245/21 z 25.03.2021	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Miasta Kowary	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
33	XXXVI/246/21 z	w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta Kowary na 2021 rok	uchwała weszła w życie z dniem	zrealizowano

Lp	Numer uchwały i data podjęcia	W sprawie:	Sposób wykonania:	Realizacja:
	25.03.2021		podjęcia	
34	XXXVII/247/21 z 08.04.2021	w sprawie zmiany uchwały Nr XLIV/238/06 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 27 marca 2006 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami wchodzącymi w skład gminnego zasobu nieruchomości Miasta Kowary	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 20.04.2021 poz.1970	w trakcie realizacji
35	XXXVII/248/21 z 08.04.2021	zmieniająca uchwałę nr XXXV/231/21 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 25 lutego 2021r. W sprawie zwolnienia z wniesienia II raty opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, należnej w 2021r.	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 20.04.2021 poz.1971	zrealizowano
36	XXXVII/249/21 z 08.04.2021	w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta Kowary na 2021 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
37	XXXVIII/250/21 z 29.04.2021	zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Gminy Kowary na lata 2021–2024	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
38	XXXIX/251/21 z 31.05.2021	w sprawie określenia wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 08.06.2021 poz.2734	w trakcie realizacji
39	XXXIX/252/21 z 31.05.2021	w sprawie przyjęcia wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wzoru deklaracji o dochodach	uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego i weszła w życie od 1 lipca 2021r., ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 08.06.2021 poz.2735	w trakcie realizacji
40	XXXIX/253/21 z 31.05.2021	w sprawie zasad udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Miejskiej Kowary na zadania związane z trwałą likwidacją w lokalach mieszkalnych lub nieruchomościach o charakterze mieszkalnym ogrzewania opartego na paliwie stałym	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 08.06.2021 poz.2736	zrealizowano
41	XXXIX/254/21 z 31.05.2021	w sprawie uchylenia uchwały nr XXXIII/207/20 z dnia 28 grudnia 2020r. w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w dzierżawę w trybie bezprzetargowym nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miejskiej Kowary na rzecz Lokalnej Grupy Działania Partnerstwo Ducha Gór	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
42	XXXIX/255/21 z 31.05.2021	w sprawie poparcia apelu Burmistrza Miasta Kowary do mieszkańców Kowar w sprawie zaprzestania stosowania glifosatu na terenie miasta	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
43	XXXIX/256/21 z 31.05.2021	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Miasta Kowary	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano

Lp	Numer uchwały i data podjęcia	W sprawie:	Sposób wykonania:	Realizacja:
44	XXXIX/257/21 z 31.05.2021	w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta Kowary na 2021 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
45	XXXIX/258/21 z 31.05.2021	w sprawie zmiany uchwały nr XIII/79/19 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 24 października 2019r. w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej Województwu Dolnośląskiemu oraz przyjęcia do realizacji zadania pn.: "Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 366 w zakresie chodnika w miejscowości Kowary"	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	w trakcie realizacji
46	XL/259/21 z 17.06.2021	w sprawie przyjęcia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Miejskiej Kowary na lata 2021–2030”	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	w trakcie realizacji
47	XLI/260/21 z 30.06.2021	w sprawie udzielenia Burmistrzowi Miasta Kowary wotum zaufania	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
48	XLI/261/21 z 30.06.2021	w sprawie rozpatrzenia wniosku dotyczącego wykonania uchwały Nr XXXIV/218/21 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 28 stycznia 2021r. w sprawie Kowarskiego Budżetu Obywatelskiego	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
49	XLI/262/21 z 30.06.2021	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Miasta Kowary	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
50	XLI/263/21 z 30.06.2021	w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta Kowary na 2021 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
51	XLI/264/21 z 30.06.2021	w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Miasta Kowary za 2020 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
52	XLI/265/21 z 30.06.2021	w sprawie udzielenia absolutorium Burmistrzowi Miasta Kowary z tytułu wykonania budżetu Miasta za 2020 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
53	XLI/266/21 z 30.06.2021	zmieniająca uchwałę w sprawie zasad udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Miejskiej Kowary na zadania związane z trwałą likwidacją w lokalach mieszkalnych lub nieruchomościach o charakterze mieszkalnym ogrzewania opartego na paliwie stałym	uchwała weszła w życie w dniu następnym po ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 01.07.2021 poz.3203	zrealizowano
54	XLII/267/21 z 26.07.2021	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Miasta Kowary	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
55	XLII/268/21 z 26.07.21	w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta Kowary na 2021 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
56	XLIII/269/21 z 26.08.2021	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w jednostce urbanistycznej Kowary Krzaczyzna - edycja 2020 r.	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 02.09.2021 poz.4026	zrealizowano

Lp	Numer uchwały i data podjęcia	W sprawie:	Sposób wykonania:	Realizacja:
57	XLIII/270/21 z 26.08.2021	w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Miejskiej Kowary, w roku szkolnym 2021/2022	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 02.09.2021 poz.4027	w trakcie realizacji
58	XLIII/271/21 z 26.08.2021	w sprawie zmiany uchwały nr XIV/87/19 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Miejska Kowary, udostępnionych dla operatorów i przewoźników, oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 02.09.2021 poz.4028	w trakcie realizacji
59	XLIV/272/21 z 23.09.2021	w sprawie zmiany uchwały nr XXVIII/185/20 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 1 października 2020 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kowary na lata 2021 – 2025	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 1.10.2021 poz.4445	w trakcie realizacji
60	XLIV/273/21 z 23.09.2021	w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Kowary.”	uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego i weszła w życie od 1 listopada 2021r., ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 28.09.2021 poz.4393	w trakcie realizacji
61	XLIV/274/21 z 23.09.2021	w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miejskiej Kowary.	uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego i weszła w życie od 1 listopada 2021r., ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 28.09.2021 poz.4394	w trakcie realizacji
62	XLIV/275/21 z 23.09.2021	w sprawie zmiany uchwały Nr XXXIV/214/21 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i stawki opłaty za pojemnik	uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego i weszła w życie od 1 listopada 2021r., ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 28.09.2021 poz. 4395	zrealizowano
63	XLIV/276/21 z 23.09.2021	w sprawie zmiany uchwały Rady Miejskiej w Kowarach w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Miejskiej Kowary	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 01.10.2021 poz.4446	zrealizowano
64	XLIV/277/21 z 23.09.2021	w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta Kowary na 2021 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
65	XLV/278/21 z	w sprawie uchwalenia „Aktualizacji projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło energią elektryczną i	uchwała weszła w życie z dniem	w trakcie realizacji

Lp	Numer uchwały i data podjęcia	W sprawie:	Sposób wykonania:	Realizacja:
	28.10.2021	paliwa gazowe dla Gminy Miejskiej Kowary na lata 2021-2036 "	podjęcia	
66	XLV/279/21 z 28.10.2021	w sprawie nadania nazw ulicom w Gminie Miejskiej Kowary	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 04.11.2021 poz. 5030	zrealizowano
67	XLV/280/21 z 28.10.21	w sprawie przyjęcia "Programu opieki nad zabytkami dla Gmin Miejskiej Kowary na lata 2022-2025,,.	uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego i weszła w życie od 1 stycznia 2022r., ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 04.11.2021 poz. 5031	w trakcie realizacji
68	XLV/281/21 z 28.10.2021	zmieniająca uchwałę Nr XLIV/274/21 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 23 września 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miejskiej Kowary	uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego i weszła w życie od 1 listopada 2021r., ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 29.10.2021 poz. 4948	w trakcie realizacji
69	XLV/282/21 z 28.10.2021	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Miasta Kowary	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
70	XLV/283/21 z 28.10.2021	w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta Kowary na 2021 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
71	XLVI/284/21 z 09.11.2021	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Miasta Kowary	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
72	XLVI/285/21 z 09.11.2021	w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta Kowary na 2021 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	
73	XLVII/286/21 z 25.11.2021	w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości	uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego i weszła w życie od 1 stycznia 2022r., ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 30.11.2021 poz.5571	w trakcie realizacji
74	XLVII/287/21 z 25.11.2021	w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Zarządu Eksploatacji Zasobów Komunalnych w Kowarach	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
75	XLVII/288/21 z 25.11.2021	w sprawie zmiany Statutu Zarządu Eksploatacji Zasobów Komunalnych w Kowarach	uchwała weszła w życie z dniem 1 grudnia 2021 r.	zrealizowano
76	XLVII/289/21 z	w sprawie wyrażenia zgody na realizację projektu partnerskiego z jednostkami samorządu terytorialnego	uchwała weszła w życie z dniem	w trakcie realizacji

Lp	Numer uchwały i data podjęcia	W sprawie:	Sposób wykonania:	Realizacja:
	25.11.2021	Aglomeracji Jeleniogórskiej, w ramach którego opracowany zostanie „Plan Adaptacji do Zmian Klimatu Aglomeracji Jeleniogórskiej”.	podjęcia	
77	XLVII/290/21 z 25.11.2021	w sprawie zmiany uchwały w sprawie odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego i weszła w życie od 1 stycznia 2022r., ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 30.11.2021 poz. 5572	w trakcie realizacji
78	XLVII/291/21 z 25.11.2021	w sprawie przyjęcia Roczno Programu Współpracy Gminy Miejskiej Kowary z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w roku 2022	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	w trakcie realizacji
79	XLVII/292/21 z 25.11.2021	w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kowarach na 2022 r.	uchwała weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.	w trakcie realizacji
80	XLVII/293/21 z 25.11.2021	zmieniająca uchwałę nr XXXVII/187/09 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 29 stycznia 2009 r. w sprawie uchwalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy, wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz nagród ze specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i w przedszkolu prowadzonych przez Gminę Kowary w roku 2009	uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego i weszła w życie od 1 stycznia 2022r., ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 30.11.2021 poz. 5573	w trakcie realizacji
81	XLVII/294/21 z 25.11.2021	w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kowary	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
82	XLVII/295/21 z 25.11.2021	w sprawie zmiany uchwały nr XIII/79/19 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 24 października 2019 r. w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej Województwu Dolnośląskiemu oraz przyjęcia do realizacji zadania pn.: "Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 366 w zakresie chodnika w miejscowości Kowary".	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	w trakcie realizacji
83	XLVII/296/21 z 25.11.2021	w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta Kowary na 2021 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
84	XLVII/297/21 z 25.11.2021	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Miasta Kowary	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
85	XLVIII/298/21 z 14.12.2021	w sprawie ustanowienia roku 2022 w Gminie Miejskiej Kowary Rokiem Józefa Gielniaka	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
86	XLVIII/299/21 z 14.12.2021	w sprawie wysokości i zasad przyznawania diet radnym Rady Miejskiej w Kowarach	uchwała weszła w życie z dniem 1 sierpnia 2021 r.	w trakcie realizacji
87	XLVIII/300/21 z 14.12.2021	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Burmistrza Miasta Kowary	uchwała weszła w życie z dniem 1 listopada 2021 r.	w trakcie realizacji

Lp	Numer uchwały i data podjęcia	W sprawie:	Sposób wykonania:	Realizacja:
88	XLVIII/301/21 z 14.12.2021	w sprawie wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami na terenie Gminy Miejskiej w Kowarach	uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego, ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 20.12.2021 poz. 6127	zrealizowano
89	XLVIII/302/21 z 14.12.2021	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Miasta Kowary	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
90	XLVIII/303/21 z 14.12.2021	w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta Kowary na 2021 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
91	XLVIII/304/21 z 14.12.2021	w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie i objęcie udziałów w kapitale zakładowym Jeleniogórskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego sp. z o.o. w Jeleniej Górze	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
92	XLVIII/305/21 z 14.12.2021	w sprawie zatwierdzenia wniosku Burmistrza Miasta Kowary o udzielenie wsparcia ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w istniejącej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej–Jeleniogórskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o. w Jeleniej Górze	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
93	XLIX/306/21 z 29.12.2021	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej na 2022 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	w trakcie realizacji
94	XLIX/307/21 z 29.12.2021	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Miasta Kowary	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
95	XLIX/308/21 z 29.12.2021	w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta Kowary na 2021 rok	uchwała weszła w życie z dniem podjęcia	zrealizowano
96	XLIX/309/21 z 29.12.2021	w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Miasta Kowary	uchwała weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.	w trakcie realizacji
97	XLIX/310/21 z 29.12.2021	w sprawie uchwały budżetowej Miasta Kowary na 2022 rok	uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. U. Woj. Dolnośląskiego i weszła w życie od 1 stycznia 2022r., ogłoszona w Dz. U. Woj. Dol. z 15.02.2022 poz. 804	w trakcie realizacji

Podsumowanie

Szanowni Państwo

uprzejmie dziękuję za zapoznanie się z Raportem o stanie miasta Kowary za 2021 rok. Żywię nadzieję, że dokument ten, choć bardzo obszerny, to został sporządzony w sposób przejrzysty i czytelny, umożliwiając Państwu zapoznanie się z najważniejszymi zadaniami, i ich efektami, jakie realizowane były na terenie Gminy Miejskiej Kowary w 2021r. Warto lekturę tego dokumentu potraktować ze szczególną wnikliwością. Wtedy dopiero będziemy w stanie docenić wartość istniejących tam zapisów i zbudować sobie samemu prawdziwy obraz sytuacji miasta w coraz bardziej komplikującej się strukturze społeczno-prawnej, a także przekonać się, jak dobrze my wszyscy, mieszkańcy Kowar, poradziliśmy sobie z bezprecedensowym wyzwaniem, jakim były również w roku 2021 trudności wynikające z pandemii covid-19.

W tym miejscu pragnę zaznaczyć, że działania mające na celu zaspokajanie codziennych potrzeb mieszkańców naszej społeczności lokalnej (co nie zawsze jest równoznaczne z subiektywnym i indywidualnym interesem jednostki) jest moim i moich współpracowników priorytetem. W codziennej pracy dążymy do wzmacniania naszego potencjału społecznego i gospodarczego. To z kolei wymaga wsłuchiwania się w Państwa potrzeby i oczekiwania oraz dbałości o zasoby infrastruktury technicznej służącej zaspokajaniu tych potrzeb. Krok po kroku zagospodarowujemy miejsca i realizujemy inwestycje na terenie Kowar, które wcześniej były zaniedbane lub po prostu nie były dostatecznie wykorzystane.

Pragnę nadmienić, że dbałość o czystość i porządek w gminie, dbałość o nasze wspólne mienie, miejsca publiczne, skwery, ławki, oświetlenie itd. to moralny obowiązek nas wszystkich. To od nas samych zależy czy będziemy mogli korzystać z dobrodziejstw naszych inwestycji i projektów i jak długo. W tym miejscu pragnę podkreślić wdzięczność Państwu za zaangażowanie w zakresie realizacji budżetu obywatelskiego, gdyż w tym zakresie Państwo kształtujecie nasze otoczenie.

Podsumowując, chcę podziękować Radzie Miasta Kowary za owocną współpracę i mam nadzieję, że w przyszłości będzie ona w dalszym ciągu wspierała Burmistrza w działaniach podejmowanych dla dobra naszej społeczności.

Dziękuję wszystkim mieszkańcom Kowar za wsparcie, zrozumienie, pomoc, pomysły, zaangażowanie, wnioski i różnego rodzaju konstruktywne informacje, pomagające kształtować rzeczywisty obraz Kowar, naszych potrzeb i oczekiwań.

Słowa podziękowania kieruję do wszystkich pracowników Urzędu Miejskiego oraz jego komórek organizacyjnych, bez zaangażowania których nie było by tych efektów i osiągnięć.

Dziękuję i uprzejmie zapraszam do wspólnej debaty nad Raportem o stanie miasta Kowary za 2021r.

Elżbieta Zakrzewska
Burmistrz Miasta Kowary

